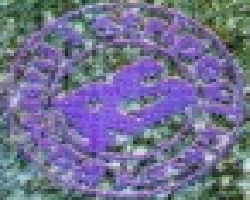

1970. 1970. 1970. 1970.

Ellery Queen:

OTOK ZLA

SVJETSKI
KRIMINALISTIČKI
BESTSELERI

Ellery Queen *OTOK ZLA*

Trag 158

SVJETSKI KRIMINALISTIČKI BESTSELERI

Na američkom otočiću Nairu živi šest milijunaša izoliranih u raskoši, neradu i tajnama svojih života. No tajanstvena smrt milijunaševa djeteta bacila je trag istine i u ovaj neobičan svijet. A u borbu s najbogatijim i najmoćnijim ljudima amerike ovaj put se upustio inspektor Queen, stari znalac ljubitelja dobrih krimića, koji ne miruje ni u mirovini....

ELLERYJA QUEENA uzalud ćete tražiti po većini književnopovijesnih priručnika: ne samo zato što se te dostojanstvene knjižurine distanciraju od autora popularne, masovne iliti trivijalne književnosti nego i zato što pod tim imenom nije živio jedan autor. Zapravo, tim su se imenom okitila dvojica, jer je to pseudonim pod kojim su se još prije punih pedeset godina pojavili bratći FREDERIC DANNAY (rođen 1905) i MANFRED B. LEE (1905—1971). Dok su još bili mladići, ti su Amerikanci 1929. godine odnijeli nagradu na natječaju za detektivsku prozu — s knjigom »Tajna rimskog šešira« — što ih je navelo na to da se ostave biznisa (oba su radila u reklamnoj industriji) i da svoje živote posvete krimiću. Podijelivši pseudonim Ellery Queen, oni su napravili paradu, pa su i svog glavnog junaka nazvali istim imenom! Štoviše, Ellery Queen je u njihovoj prozi čak pisac krimića, koji se amaterski bavi detektivskim poslom, pomažući uglavnom svome ocu, policijskom inspektoru, s time da u pojedinim slučajevima preuzima veću ili dobija manju ulogu. Već to identificiranje ličnosti »autora« (Ellery Queen) i protagonista njegovih priča i romana (opet Ellery Queen), dovoljno je da pokaže u kakvoj su se literarnoj klimi pojavili naši autori. To je vrijeme potpunog trijumfa i kodifikacije tzv. problematskog krimića, u kojemu je istraga zločina bazirana na složenim intelektualnim premisama, na logici koja iznenađuje svojom oštroumnošću, ali katkad i zamara svojom hipertrofiranošću. Užitek u igri između lukavog zločinca i dosjetljivog detektiva pretvorio se u nadmetanje između pisca i čitalaca, tako da su neki autori čak izravno izazivali svoju publiku, tvrdeći na određenom mjestu u romanu da bi od toga trenutka bistriji čovjek već morao sam pronaći rješenje zagonetke. Proizvodnja takve literature cvjetala je baš u vrijeme kad su se na poprištu pojavili Dannay i Lee, koji su sa svojim Elleryjem Queenom u tom pogledu stvorili upravo ogledni lik, uzornu prozu, klasični obrazac jednog modela ovoga žanra. Njihovo zabavljanje oko identiteta piscadetektiva Elleryja Queena išlo je godinama dotle da su se na književnim priredbama pojavljivali s maskama na licima, premda su poslije napustili tu amerikanijadu. Međutim; Ellery Queen je postao institucija u SAD, nešto poput

Sherlocka Holmesa u Velikoj Britaniji, tako da danas malo tko zna i vodi računa o tome tko se uistinu skriva iza toga imena. No to nije ni važno: iz obilne proizvodnje našega rođačkoga para ostalo je do danas dovoljno djela koja se mogu čitati sa zanimanjem, jer vrijeme nije obezvrijedilo originalnost intelektualnog napora što je u njih uložen. Zato ćemo odsad govoriti o Elleryju Queenu kao da je on sam postojao i opisivao svoje avanture uz bok vlastitoga oca, prikupljajući istodobno materijal za svoje detektivske priče: to je igra ogledala koja se proteže u beskraj, a očarava svakoga koji voli mućnuti glavom ...

Rekosmo da se krimići Elleryja Queena pojavljuju u takvoj klimi koja je do zasićenosti bila natopljena u iživljavanjima romanoproblema i da se u njoj odlično snalaze. Da bi to bilo jasnije, dovoljno je reći kako je godinu dana prije pojave Elleryja Queena, dakle 1928. godine, jedan poznati autor krimića i teoretičar žanra S. S. VAN DINE, kodificirao »strukturu intelektualne igre zvane kriminalistički roman« (S. Lasić), i to tako što je izredao svojih dvadeset zapovijedi. Otada, za pola stoljeća, mnogi su drugi autori opisivali i sami zadavali nova, drukčija proturječna pravila, ali Van Dineove postavke ipak su nam zanimljive, jer one dosta dobro sabiru iskustvo jedne epohe. Mislim da vrijedi skraćeno nabrojati ili prepričati te »zapovijedi«:

1. Čitalac i detektiv moraju imati jednake šanse u rješavanju problema.
2. Autor nema prava da prema čitaocu upotrebljava trikove i zamke različite od onih koje sam krivac upotrebljava prema detektivu.
3. Pravi policijski roman mora biti bez ikakva ljubavnog zapleta, jer bi uvođenje ljubavi zapravo ometalo čisto intelektualni problem.
4. Krivac se nikad ne smije razotkriti kao sam detektiv ili član policije.
5. Krivac mora biti otkriven nizom dedukcija, a ne slučajno, nasumce ili spontanom ispoviješću.
6. U svakom policijskom romanu, prema definiciji, nužan je policajac, koji mora raditi svoj posao, i to valjano. Njegov se zadatak

sastoji u prikupljanju indicija koje će nas dovesti do osobe koja je počinila prijestup u prvom poglavlju.

7. Policijski roman ne postoji bez leša.

8. Policijski problem mora biti riješen pomoću strogo realističkih sredstava.

9. U policijskom romanu, dostojnom toga imena, može biti samo jedan pravi detektiv.

10. Krivac uvijek mora biti osoba koja je u priči igrala manje ili više važnu ulogu, tj. netko koga čitalac poznaje i tko ga zanima.

11. Autor nikad ne smije izabrati kriminalca među kućnom poslugom, kao što je sobar, kuhar ili drugi, jer bi to bilo suviše lako rješenje.

12. Može postojati samo jedan krivac, bez obzira na broj počinjenih zločina.

13. Tajna društva, kao mafija, nemaju mjesta u policijskom romanu, jer autor koji se s njima bavi upada u područje avanturističkog ili špijunskog romana.

14. Način na koji je počinjen zločin i sredstva koja moraju dovesti do otkrivanja krivca, moraju biti racionalna i znanstvena.

15. Krajnje rješenje enigme mora biti očito u toku cijelog romana, dakako pod uvjetom da je čitalac dovoljno bistar da ga otkrije.

16. U policijskom romanu ne smije biti dugih opisnih pasaža, kao ni suptilnih analiza ili »atmosfera« preokupacija ... Policijski roman je sasvim definiran žanr: čitalac u njemu ne traži literarne ukrase, ni stilske virtuoznosti, ni suviše duboke analize, već izvjesnu duhovnu stimulaciju ili neku vrstu intelektualne djelatnosti kao što ih nalazi kad prisustvuje nogometnom susretu ili kad se nadnosi nad križaljku.

17. Pisac mora izbjegavati da izabere krivca među profesionalnim kriminalcima.

18. Ono što je bilo prikazano kao zločin, ne može se na kraju romana otkriti kao nesreća ili samoubojstvo.

18. Motiv zločina mora uvijek biti strogo osoban: međunarodne zavjere i mračne kombinacije velike politike treba prepustiti špijunskom romanu.

18. Napokon, da zaokružimo ovaj »credo«, nabrojiti ću neke trikove kojima se neće služiti ni jedan autor koji drži do sebe:

- a) otkriće identiteta krivca usporedbom opuška cigarete nađenog na mjestu zločina, sa cigaretama koje puši osumnjičeni;
- b) namještena spiritistička seansa na kojoj su ustrašeni kriminalac sam razotkriva:
- c) lažni otisci prstiju;
- d) alibi ostvaren uz pomoć lutke;
- e) pas koji ne laje, što znači da je uljez domaća osoba;
- f) krivac je brat blizanac osumnjičenoga ili rođak koji mu neobično slični;
- g) potkožna injekcija i serum istine;
- h) ubojstvo počinjeno u zatvorenoj prostoriji u prisutnosti predstavnika policije;
- i) upotreba verbalnih asocijacija za otkrivanje krivca;
- j) detektiv dešifrira neku zagonetku ili otkriva šifrirani kod

...

Eto, još prije pedeset godina nije bio mačji kašalj upustiti se u posao s krimićima, a da je to i danas teško, svjedoči nam činjenica što stare ili klasične krimiće možemo čitati sa zadovoljstvom. Na kraju, samo nekoliko riječi o ovom romančiću: ovdje imamo posla s netipičnim Elleryjem Queenom, utoliko što je on odsutan, pa je u akciji samo njegov otac, sad već penzionirani inspektor. Sveznajući sin, pisac i detektiv amater, nije na mjestu događaja da pomaže ocu, ali je zato tu usidjelica koja će se inspektoru naći pri ruci u rješavanju cijelog niza neshvatljivih i okrutnih ubojstava. To je jedan iz novije, poratne serije Ellery Queen proizvodnje, pa je bilo logično da se na njenim junacima pokaže djelovanje vremena, odnosno starenje... Sve je to izvedeno tako elegantno, da usprkos stanovitoj »modernizaciji« romanproblema, svejedno ostaje ona tipična struktura koja je toliko proslavila ovaj model.

Igor MANDIĆ

Sivkasti je Chevrolet bio parkiran dvadesetak metara od bolničkog ulaza. Nije bio ni nov, ni star; doimao se kao običan obiteljski automobil, s ponekom ogrebotinom na blatobranima.

Debeljko za upravljačem imao je na sebi tamnomodro odijelo s nekoliko mrlja od hrane na suvracima, bijelu košulju koju je jutarnje lipanjsko sunce već natopilo znojem i modru kravatu s naboranim čvorom. Baš se njome nije razlikovao od milijuna drugih Njujorčana. Često je govorio kako je u njegovu poslu i te kako važno da ne bude upadljiv. Bitno je da ga ne zapazi neki radoznalac koji bi poslije mogao na sudu uperiti u njega prst. Na sreću, nije morao misliti na to kako će vanjštinom ostaviti što jači dojam na svoje mušterije. Oni s kojima je surađivao prihvatili bi njegove usluge da se pojavljivao i u bikiniju.

Zvao se A. Burt Finner. Mnoge su ga dame iz noćnih klubova zvale samo Fin i dobro su poznale njegovu sklonost da im gura novčanice od pet dolara pod rub najlonskih čarapa. Imao je malu odvjetničku kancelariju u jednoj staroj zgradi u Istočnoj 49. ulici.

Uranio je, ali znao je da je to bolje nego da je zakasnio. U pedeset se posto slučajeva mušterije, zbrkane i nepostojane, u posljednji čas hoće predomisliti.

Mirno je promatrao bolnički ulaz i tiho fićukao.

Kad se na vratima pojavila djevojka, požurio joj je u susret i pozdravio je, smiješeći se, na stubama.

— Dobro jutro! — reče joj. — Obavili ste sve formalnosti pri izlasku?

— Jesam. — Imala je dubok, donekle promukao glas.

— Nije bilo nikakvih teškoća?

— Nije.

— A dijete je zdravo i čilo? — Finner htjede zavrnuti modri pokrivač i pogledati lice novorođenčeta što ga je nosila djevojka, ali ga ona zaustavi ramenom.

— Ne dirajte ga — reče mu.

— Kladam se da će biti velik ljubavnik — promrmlja debeljko.

— Mora biti kad mu je majka takva lutkica! — Još je pokušavao pogledati djetešce, ali mu to ona nije dopuštala. — Hajdemo — reče joj odrješito.

Uzme joj iz ruke vrećicu s pelenama i bocama dječje hrane i odgega se prema automobilu. Polako je krenula za njim, privinuvši na grudi novorođenče.

— Kamo da vas odvezem? — zapita debeljko otvorivši joj vrata.

— Svejedno mi je. Odvezite me kući.

Imala je na sebi zeleni kostim i šešir nakrivljen tako da joj je obod gotovo pokrивao jedno oko. Zlačana joj je kosa bila zelenkasta pri korijenju, oči krupne i smeđe, a usta velika. Jutros se nije našminkala, pa su joj usne bile blijede i ispucale.

Zavrne pokrivač i netremice se zagleda u namršteno lišće.

— Ima li bilo kakvih deformacija ili madeža? — upita iznenada debeljko.

— Što?

On ponovi pitanje.

— Nema. — Počela je ljuljati djetesce.

— Jeste li učinili s njegovom odjećom ono što sam zahtijevao?

— Jesam.

— Nema na odjeći nikakvih znakova po kojima bi se mogla prepoznati? — ustraje on.

— Rekla sam vam već da nema! — Srdito se okrenula prema njemu. — Zar ne možete šutjeti? Spava.

— Ma, djeca spavaju kao zaklana. Lako ste ga rodili?

— Lako? — Djevojka prasne u smijeh, a onda se uozbilji i zagleda opet u dijete.

— Samo pitam — promrmlja Finner i okrene glavu ne bi li vidio novorođenčeto lice. — Katkad mogu instrumenti...

— Mali je roba bez mane — prozbori djevojka. Počne tiho pjevušiti i opet ljuljati novorođenče. Iznenada je zacmizdrilo. — Dušo, što ti je, dušo? Ne plači... Kod mamice si...

— Ima grčeve — reče debeljko. — Muče ga vjetrovi, pa plače.

Djevojka mu uputi pogled pun mržnje. Podigne djetesce u visinu ramena i nježno ga lupne nekoliko puta po leđima. Podrignulo se i opet zaspalo.

A, Burt Finner nastavi voziti šutke.

— Ne mogu! — provali iznenada iz djevojke. — Neću.

— Dakako, ne možete — reče odmah Finner. — Vjerujte mi, nije mi srce od kamena. I ja imam troje djece. Ali, što će biti s njim?

Razmislite malo. U ovakvim okolnostima morate zaboraviti sebe. Kad god pomislite na sebe, prekinite te misli i obratite pažnju na dobrobit tog dječaka. Postupite tako odmah. Što će se dogoditi s njim ako se sad predomislite?

— Što će se dogoditi?

— Pa, odrast će u jazbini. Pluća će mu se puniti dimom cigareta i smradom pića umjesto divnim čistim zrakom — odgovori debeljko.

— Eto, to će mu se dogoditi. Želite li da vam dijete odraste u takvim prilikama?

— Ne bi bilo tako — odvrati djevojka. — Našla bih mu dobru njegovateljicu ...

— Vidim da ste razmišljali o tomu — promrmlja Finner i kimne — premda smo se čvrsto dogovorili. Dobro, našli biste mu njegovateljicu. Ali, biste li mu tad bili majka vi ili ta njegovateljica? Robovali biste dan i noć, radili marljivo kao mrav, kako biste je mogli plaćati i kupovati vrsnu hranu, a on bi volio nju, a ne vas. Dakle, kakva korist od toga?

Djevojka zažmiri.

— Znači, to rješenje otpada — nastavi Finner. — Dječak ostaje u jazbini. S kime bi se igrao? Sa sviračima koji su odavno narkomani? Čime bi trljao desni dok bi mu izbijali zubi? Otvaračima za pivo i opušcima? Gegao bi se od stola do stola i nazivao svakog gosta taticom?

— Mogla bih se vjenčati!

Finner opazi jedno prazno mjesto na parkiralištu, zaustavi automobil i natraške se napola uvuče na njega.

— Čestitam — reče. — Postoji li neki blesan koji bi prihvatio tuđe kopile i zvao ga svojim sinčićem?

— Pustite me van, svinjo debela!

— Vrata su vam sa strane — reče Finner i nasmiješi se.

Izišla je, a njene su oči bijesno sjale.

Strpljivo je čekao. Tek kad su joj se objesila ramena, shvatio je da je pobijedio. Oprezno je stavila djetešce na sjedalo pokraj njega i isto tako oprezno zatvorila vrata.

— Zbogom — šapnula je sinčiću.

Finner obriše znoj s lica. Izvadi iz unutrašnjeg džepa omotnicu i pruži joj je.

— Evo vam novac — reče joj ljubazno.

Zgrabila je omotnicu i bacila mu je u ćelavu glavu, te su se novčanice razletjele po sjedalu i podu. Potom se okrenula i otrčala.

— Drago mi je što smo se upoznali — reče debeljko. Pokupi novčanice i strpa ih u svoj novčanik.

Pogleda lijevo i desno. Ulica je bila prazna. Nagne se nad djetesce, podigne pokrivač i pregleda ga. Na noćnoj košuljici od lanena platna nađe oznaku robne kuće, otrgne je i spremi u džep. Nađe jednu oznaku i na majušnoj potkošulji, te i nju otrgne. Potom pregleda usnulo novorođenče. Umota ga u pokrivač i stavi pokraj sebe.

— Dečkiću, pred tobom je dugačak i vraški dosadan život — reče. — Mnogo bi ti zabavnije bilo uz nju.

Pogleda na sat i krene prema autocesti.

Na pustom seoskom puteljku između Pelhama i New Rochellea bio je parkiran staromodan cadillac s registarskim pločicama iz Connecticuta. Za upravljačem je sjedio vozač crvena lica i bijele kose. Uz njega je sjedila jedna žena lijepa nosa. Bila je već na pragu pedesete godine. Pod kaputom je nosila bolničarsku uniformu.

Otraga su sjedili Humffreyjevi.

— Altone, ne kasni li već previše? — prozbori Sarah Humffrey.

— Doći će, Sarah — osmjehne joj se muž.

— Sjediti kao na iglama!

On joj potapše ruku. Imala je veliku šaku, vrlo njegovanu. Bila je visoka stasa i široka lica koje ju je često tjeralo u očaj.

Njezin je muž bio koščat, u crnu odijelu.

Oboje su potjecali iz vrlo uglednih obitelji.

Alton Humffrey brzo povuče ruku. Iako vrlo trpeljiv prema ženinim manama, nije mogao zaboraviti svoj vlastiti nedostatak. Rodio se bez vrška malog prsta na desnoj ruci. Ponajčešće je skrivao da mu nedostaje članak tako što bi savio mali prst i priljubio ga uz dlan. Zbog toga mu se kvrcio i prstenjak. Kad bi digao ruku i pozdravio nekoga, ta bi kretnja podsjetila na stare Rimljane ili čak papu.

— Što onda, Altone, ako se predomislila? — govorila mu je žena.

— Koješta, Sarah.

— Milije bi mi bilo da smo to mogli učiniti na uobičajen način — reče ona uznemireno.

— Dobro znaš zašto to nismo mogli učiniti, dušo — odgovori Humffrey, stisnuvši usnice. Sarah se katkad vlada kao dijete, mislio je.

— Ne znam.

— Jesi li zaboravila da više nismo baš u prikladnoj dobi?

— Altone, ti bi to već nekako sredio. — Sarah je bila čvrsto uvjerena da njen muž može srediti sve.

— Ovako je najsigurnije, Sarah.

— Da — prošapće ona. Alton imao potpuno pravo. Uvijek ima pravo. Kad bismo, barem, mogli živjeti kao obični ljudi, mislila je.

— Eno ga — progovori sijedi vozač.

Humffreyjevi se brzo osvrnu. Otraga im se približavao sivkasti Chevrolet. Jedra bolničarka odmah iziđe iz automobila.

— Ne, ja ću ga uzeti, gospođice Sherwood! — reče Alton Humffrey, iskoči iz limuzine i požuri prema chevroletu.

— Evo ga — prozbori Finner ozarena lica.

Humffrey je nijemo gledao tjelešce u modrom pokrivaču, a onda otvori automobilska vrata.

— Pričekajte još samo trenutak — reče Finner i osmjehe se.

— Moramo srediti račune. Sjećate se? Račun još nije sasvim podmiren.

Bogataš nestrpljivo zakima i pruži mu podebelu omotnicu. Finner je odmah otvori, izvadi novac i prebroji ga. Zadovoljno kimne.

— Sad ga možete uzeti — promrmlja.

Humffrey oprezno podigne djetešce i ostane stajati pokraj vozila.

— Nešto nije dobro? — zapita debeljko. — Zaboravio sam nešto?

— Čekam da mi date rodni list i ostale isprave — odgovori milijunaš.

— Moji suradnici ipak nisu čarobnjaci — reče Finner smiješeći se.

— Poslat ću vam isprave čim budu gotove.

— Pošaljite ih preporučeno na moje ime, molim vas.

— Ne brinite.

Humffrey se ne pomakne dok Chevrolet nije nestao s vidika, a onda se polako vrati prema svojoj limuzini. Vozač je otvorio vrata, a gospođa Humffrey ispružila van ruke.

— Daj ga meni, Altone! — reče. Uzevši djetesce, drhtavim je prstima zavrнула pokrivač. — Pogledajte ga, gospođice Sherwood!

— Pravi je ljepotan, gospođo Humffrey. Dopustite mi da ga pregledam. — Njegovateljica uzme novorođenče, položi ga na pomoćno sjedalo i odmota. — Dajte mi, molim vas, vrećicu.

— Dobro, zašto plače?

— Kad biste vi bili uprljani, gladni i stari tek tjedan dana, gospođo Humffrey — reče sestra — i vi biste se bunili. Evo, zlato. Bit ćeš čist za tili čas.

Humffrey je nepomično stajao pokraj vrata i netremice promatrao tjelešce što se migoljilo.

— Altone, imamo sina — uzvikne uzbuđeno Sarah. — Imamo sina.

— Drago mi je što se raduješ, Sarah — odgovori zadovoljno Alton Humffrey.

— Sestro, nećemo upotrijebiti stvari iz vrećice koju su dali u bolnici. Upotrijebit ćemo ono što smo mi donijeli! — Sarah otvori kožnatu torbicu, punu dječjih pudera, raznih ulja, sterilizirane vate i plastičnih kopči. Njegovateljica šutke izvadi bočicu ulja i puder. — Čim stignemo kući, pregledat će ga onaj pedijatar iz Greenwicha. Zamisli, Altone, ako utvrdi da dijete nije onakvo... kakvim su nam ga prikazali!

— Zaboga, Sarah, sama si pročitala podatke.

— Ipak, budući da ne znamo tko su mu roditelji...

— Moramo li se vraćati na to, dušo? — reče joj strpljivo muž.

— Ja i ne želim znati tko su mu roditelji. U ovakvu je slučaju najbolje ako se ne zna ništa. Tako ćemo izbjeći formalnosti, javnost i moguće neugodne posljedice. Znamo da dijete potječe od roditelja bez nasljednih bolesti, maloumnosti i zločinačkih sklonosti. Nije li to sasvim dovoljno?

— Dovoljno je, Altone.

Muškarac se okrene na postelji i golim rukama potraži prekidač svjetla. Ispružio ih je na pogrešnu stranu. Nešto nije bilo uobičajeno.

Tad začuje valove i shvati gdje je. Upravo je svitalo. Za dva sata bit će već vruće.

Richard Queen zagleda se u svoje ruke. Nalikuju na anatomski crtež mrtvaca, pomisli. Ali, osjećao je život u njima, osjećao je da su još jake i da mogu biti korisne. Iznenada zažmiri.

Probudio se rano kao nekoć. U to bi doba zazvonila budilica, i već za nekoliko sekundi ispružio bi se na sagu i počeo vježbati. Podigao bi se pedeset puta na rukama, ljeti i zimi, u zeleno proljeće i u sivu jesen. Potom bi se obrijao i istuširao hladnom vodom, zatvorivši vrata kupaonice kako bi njegov sin mogao mirno spavati. Dok bi se grijao doručak, nazvao bi ga poručnik i obavijestio o svim zanimljivim događajima što su se zbili noću. Vani bi ga dočekao narednik i odvezao na posao. Počeo bi novi radni dan. Dok bi se još vozili, slušao bi policijske poruke preko radija. Za svaki slučaj. Mogla bi neka biti upućena i njemu. Kad bi ušao u ured, prve bi mu riječi bile: »Što ima novo jutros?«... zatim bi došla na red naređenja ... važna pošta . . . izvještaj o tjeralicama ... razvrstavanje onih koji su uhapšeni u toku noći.

Sve je to bilo sastavni dio njegova života. Zbližio se s drugovima i postali su gotovo obitelj. Mijenjale su se vlade i činovnici, ali te promjene nisu utjecale na njih. Oni su ostajali na svomu mjestu, nedirnuti, dok ih napokon nisu otjerali u mirovinu.

Teško je prekinuti životne navike, mislio je. Nemoguće je. O čemu razmišljaju stari konji kad ih povuku s trkališta i puste na pašnjake da pasu travu? O trkama na kojima su pobijedili? O trkama na kojima su još mogli pobijediti da im se pružila prilika?

Dolaze mladi, neprestano dolaze. Koliko bi se njih moglo podići pedeset puta na rukama? Makar bili upola mladi od njega? Ipak, stari se moraju povući, moraju otići, dobivaju pohvale ako su se istaknuli ili im policija na svoj račun priredi pogreb ako nalete na metak ili nož ...

U susjednoj se sobi pomakne oprezno Becky. Richard Queen odmah nasluti da je to Becky, a ne Abe, jer Abe nikad nije mogao biti tih. Ljetujući u kućici svojih prijatelja, obitelji Pearl, upoznao je već njihove navike.

Becky se tiho šunjala niza stuba kako ne bi probudila muža ni gosta. Uskoro će iz kuhinje doprijeti miris kave. Becky Pearl bila je niska i ljubazna ženica, velikih grudi i spretnih ruku, uvijek u kretanju kad bi u kući bio njezin muž.

Na žalost su se svađali oko nečega galebovi.

Inspektor Queen pokušava razmišljati o svojoj ženi. No, ona je umrla prije trideset godina. Osjećao se tako kao da se pokušava prisjetiti

nekoga stranog lica što ga je samo za tren spazio na drugom kraju mračnog hodnika.

Što li će danas raditi, pitao se.

Nekoliko kilometara od mjesta gdje je ležao u postelji Richard Queen postojao je otočić spojen s kopnom privatnim cestovnim nasipom. Na početku tog otoka nalazila se stražarnica, nad vratima koje je pisalo:

»Otok Nair

PRIVATNO VLASNIŠTVO

Pristup dopušten SAMO stanovnicima i gostima.«

U stražarnici su se svakih dvanaest sati izmjenjivala dva čuvara u napola mornarskoj odjeći.

Otok Nair pripadao je šestorici vlasnika koji su, otprilike podjednako, podijelili među sobom njegove dvije stotine jutara. U Taugusu, gradu na kopnu, nazivali su Nair »milijunaškim otokom«.

Šestorica bogataša nisu bili baš društveni. Svoja su imanja odijelili od susjednih visokim i debelim kamenim zidovima, na vrh kojih su postavili željezne šiljke. Svi su imali svoja vlastita pristaništa za jahte i ograđene žalove. Njihovi sastanci, jednom na godinu, na kojima su rješavali zajedničke probleme, trajali su vrlo kratko i protjecali u gotovo neprijateljskom raspoloženju. Nije ih držala na okupu ljubav prema bližnjem, nego želja da se odvoje od ostalih. Otok je bio njihova tvrđava.

Svi su bili imućni i moćni. Jedan je bio senator, a politici se posvetio zato da bi zaštitio američki način života. Drugi je bio vlasnik željezničke kompanije. Treći bankar koji se bavio međunarodnim poslovima. Četvrti postariji čovjekoljubac; volio je obične ljude općenito, ali ih nije mogao podnijeti kao pojedince. Peti je bio umirovljen admiral, koji se oženio jedinicom nekoga bogatog brodovlasnika.

A šesti je bio Alton Humffrey.

Inspektor Queen siđe u prizemlje, obrijan i obučen već za izlazak. Imao je na sebi žućkaste hlače, najlonsku sportsku košulju i smeđebijele cipele. Preko ruke prebacio je sako.

— Veoma si uranio, Richarde — reče Becky Pearl. Upravo je nalijevala mužu kavu. Bila je u bijeloružičastoj kućnoj haljini, a Abe u uniformi. — Lijepo si se nalickao. Jesi li jučer upoznao na obali neku ženu?

— A, prošla su ta vremena — nasmije se Queen.

— Ne pričaj koješta. Nemoj misliti da se Abe nije već malo zabrinuo zbog toga što me svaki dan ostavlja samu u kući s privlačnim muškarcem.

— Zaista, tako je — progundā Abe Pearl. — Sjedni, Dick. Jesi li dobro spavao?

— Jesam. — Richard Queen sjedne sučelice prijatelju i uzme šalicu kave što mu ju je pružila Becky. — I ti si se digao vrlo rano, nije li tako, Abe?

— Ah, počinju moje ljetne nevolje. Noću su se potukli na obali neki pripiti mladići. Hoćeš mi se pridružiti, Dick, tek radi promjene?

Inspektor zatrese glavom.

— Pridruži mu se, Richarde — nagovarala ga je Becky Pearl.

— Vidim da se dosađuješ. Na odmoru je uvijek tako.

— Na odmor idu radni ljudi, a ne stari besposličari poput mene — osmjehne se Queen.

— Divno govoriš! Kako da ti priprelim jutros jaja?

— Popit ću samo kavu, Becky. Mnogo ti hvala.

— Što ti piše sin, Dick? — upita Abe Pearl. — Opazio sam da si jučer dobio pismo iz Rima.

— A, Ellery je dobro. Namjerava posjetiti Izrael.

— Zašto nisi pošao s njim? — zapita Becky. — Nije te pozvao?

— Njezina su se oba sina već oženila, pa je u posljednje vrijeme imala neke zamjerke mladom pokoljenju.

— Molio me da mu se pridružim, ali smatrao sam da to ne bi bilo dobro. Putuje po Evropi zato što traži ideje za svoje romane, pa bih mu samo smetao. Otputovao je tek kad ste vi bili tako ljubazni i pozvali me da ljetujem kod vas.

— Zaista mi se nećeš pridružiti, Dick? — upita još jednom Abe Pearl, digavši se.

— Htio bih danas razgledati malo okolicu, Abe. Možda uzmem tvoj čamac, ako mi dopustiš.

— Ako ti dopustim? — Abe Pearl srdito ga pogleda. — Kakve su to brbljarije? — Poljubi ženu i iziđe snažnim koracima tako da je zazveckalo posuđe na polici.

Inspektor Queen gledao ga je kroz prozor kako ulazi u crnobijeli automobil s reflektorom na krovu. S obzirom na svoju sposobnost i omiljenost među ljudima, mislio je, Abe bi mogao do mirovine ostati šef policije u Taugusu. Pametan je. Na vrijeme je izabrao za sebe pravi posao. Nije mnogo mlađi od mene, a, evo, kako izgleda.

— Opet žališ sebe, Richarde? — progovori Becky Pearl.

Okrenuo se pocrvenjevi.

— Svi se moramo prilagoditi nečemu — nastavi ona blagim glasom. — Uostalom, ti si u mnogo boljem položaju nego Abeov stariji brat Joe. On se nije školovao niti se oženio. Znao je samo raditi i ništa drugo. Radio je cijelog života na stroju, a kad se razbolio i ostario tako da više nije mogao raditi, ostao je bez ičega; nema ni obitelj, ni ušteđevinu, ništa osim nekoliko dolara što ih dobiva od države i čeka koji mu Abe šalje svaki mjesec. Postoje milijuni ljudi poput Joea, Richarde. Ti si dobra zdravlja, imaš sina koji je uspio u životu, živio si vrlo zanimljivo, stekao si mirovinu, ne muče te nikakve brige u vezi s budućnošću... prema tomu, komu je bolje, tebi ili Joeu?

— Dajmo Abeu razlog da bude ljubomoran — nasmije se on, ustane i nježno je poljubi u obraz.

— Vraže jedan! — Becky se zacrveni

— Predomislio sam se. Ispeci mi jaja i baci na njih slaninu, sunašce!

Ali, raspoloženje mu se nije bitno promijenilo. Kad je izišao iz kuće i zaputio se prema Abeovu čamcu, dugačkom oko pet metara, ispunila ga je opet gorčina. Svatko pati na svoj način. Za sreću nisu dovoljne uspješna prošlost i sigurna budućnost. Becky je ispustila nešto, nešto što je najvažnije.

Svakom je čovjeku potrebna sadašnjost. Nešto čime će se baviti.

2

Motor je, kašljucajući, dovukao čamac u zaljev i izdahnuo baš kad je čamac dotaknuo pristanište. Richard Queen omota uže oko stupa na obali i, namrštivši se, pogleda oko sebe. Pristanište je bilo pusto, a ni na obali nije vidio nikoga osim neke jedre žene u bolničarskoj uniformi, koja je sjedila pokraj dječjih kolica, prekrivenih mrežicom, i čitala časopis.

— Hej! — vikne on i mahne joj. Iznenađeno je digla pogled.

— Bih li negdje mogao kupiti benzina?

Žena žustro zatrese glavom i pokaže na kolica. Polako je krenuo prema njoj. Pijesak na obali bijaše lijep, čist poput oprana stolnjaka, pa ga je obuzela nelagodna slutnja da ne bi smio ostaviti tragove na njemu.

— Oprostite — reče skinuvši šešir. — Jesam li probudio dijete?

Njegovateljica je bila nagnuta nad kolica. Uspravi se i osmehne.

— Nije se dogodilo ništa. Spava kao top.

Richardu Queenu učini se da nije nikad vidio ljepši smiješak. Bila je stasita i čvrsta; ljupki joj se nos gulio jer ga previše izložila suncu. Moglo bi joj biti gotovo pedeset godina, ocijeni on, ali samo zato što je imao bogato iskustvo. Nestručnom bi se oku ona činila četrdesetogodišnjakinja.

— Ponestalo vam je benzina? — upita ona, povukavši ga malo dalje od kolica.

— Zaboravio sam provjeriti koliko imam goriva prije nego što sam se otisnuo na more. Znaite, čamac nije moj — reče on kao da se ispričava — a nisam baš ni bogzna kakav pomorac. Nekako sam uspio doploviti do vašeg pristaništa i ovdje sam ugledao crpku.

— Neovlašteno ste stupili na tuđe zemljište — napomene mu ona i kratko mu se osmehne. — Ovo je privatni posjed.

— Otok Nair — promrmlja on kimnuvši. — Ali, u očajnom sam položaju. Hoćete li mi dopustiti da kupim malo soka za tu napravu na čamcu?

— Trebalo bi da pitate vlasnika, gospodina Humffreyja, no uvjeren sam da vam to ne bi pomoglo. Zacijelo bi odmah pozvao policiju iz Taugusa.

— Kod kuće je? — Queen se nakesi zamišljajući Abea Pearla kako juri na otok da bi ga uhapsio.

— Nije. — Ona se nasmije. — Odvezli su se brodicom u Larenmont kako bi gledali utrku jahti. Gospođa Humffrey nije ni izvirila iz kuće otkad je došlo dijete.

— Znači, ako bih sam natočio sebi benzina, to ne bi nitko znao?

— Ja bih znala — odvrati ona.

— Dopustite mi da uzmem nekoliko litara. Poslat ću Humffreyju ček

— Uvalit ćete me u neprilike ...

— Neću spomenuti vaše ime. Uostalom, kako se zovete?

— Jessie Sherwood.

— Ja sam Richard Queen, gospođo Sherwood.

— Gospođice Sherwood — ispravi ga ona.

— Drago mi je što smo se upoznali.

— I meni — promrmlja Jessie Sherwood.

Oboje se nasmiješiše. Queenu je najednom godilo sunce. Uživao je i u modrom nebu, i u kapljicama što su se iskrile dok ih je vjetrić dizao s vodene površine, i u mirisu soli u zraku. U svemu.

— Zapravo, nikuda mi se ne žuri, gospođice Sherwood. Zašto ne bismo sjeli i malo čavrljali?

— Ako bi Humffreyjevi doznali da sam razgovarala s nekim strancem na obali dok sam čuvala dijete, otpustili bi me, i imali bi potpuno pravo. Iskreno rečeno, mali Michael me sasvim osvojio. Ne mogu, na žalost, prihvatiti vašu ponudu.

Zgodna žena, mislio je.

— Dakako — reče. — Pogriješio sam. No, mislio sam ... Znao, ja sam stari prijatelj Pearla, šefa policije iz Taugusa. Štoviše, ljetujem kod njega.

— A, tako! Uvjerena sam da bi se taj podatak svidio Humffreyju. No, sumnjičavi su prema strancima zbog djeteta.

— To im je prvo dijete?

— Da.

— Pametno je što su sumnjičavi. Roditelji moraju biti vrlo oprezni i čuvati svoju djecu, pogotovu ako su bogati.

— Humffreyjevi su multimilijunaši.

— Pearl mi kaže da na ovom otoku žive samo bogataši. Sjećam se jedne otmice koju sam istraživao prije nekoliko godina.

— Otmice? Zar ste i vi policajac?

— Bio sam. U New Yorku. Ali, otjerali su me u mirovinu.
— U mirovinu? U vašim godinama?
— Što mislite, koliko mi je godina? — On je pogleda.
— Oko pedeset pet.
— Govorite tek tako. Da biste me utješili.
— Nikad ne govorim tek tako. Dobro, jeste li stariji?
— Prema propisima, u policiji ne smije raditi nitko stariji od šezdeset i tri godine.

— Znači, vama su šezdeset tri. — Gledala ga je sumnjičavo.

— Da, navršio sam ih.

— Ne bih to nikad povjerovala — promrmlja ona.

Iz kolica se začuje cmizdrenje. Odmah je požurila prema njima, a on je krenuo za njom. Zapazio je nehotice njene oble bokove, mladenačka ramena i zgodne noge. Djetešce je zaplakalo samo u snu.

— Uskoro će se probuditi, i morat ću ga nahraniti — reče ona tiho, namještajući mrežu. — I vaša je žena u posjetu kod Pearlovih?

— Udovac sam gotovo toliko dugo koliko je vama godina, gospođice Sherwood.

— A, to nije moguće! — Ona se nasmije. — Koliko bi mi, prema vašoj procjeni, moglo biti godina?

— Trideset devet, četrdeset — slaže on.

— Baš ste ljubazni! Bit će mi pedeset u siječnju. Pa, radim kao medicinska sestra već gotovo dvadeset pet godina.

— Znači, vi ste medicinska sestra. Zar je dijete bolesno?

— Ni govora. Mangupčić je veoma čvrst. Ali, gospođa Humffrey vrlo je plašljiva. Ne bi imala povjerenja u običnu dadilju. Ja sam godinama radila u rodilištu. Inače ne bih prihvatila takav slučaj ... riječ je o potpuno zdravom novorođenčetu ... mogla bih se brinuti o nekome komu je, uistinu, potrebna pomoć. No, proteklih sam nekoliko godina radila pretjerano, a Humffreyjeva je ponuda bila vrlo velikodušna ...

Naglo je ušutjela. Zašto priča sve to nepoznatu čovjeku? Zapanji se.

— Niste se udavali?

— Bila sam jednom zaručena. Za vrijeme rata. — Više se nije smiješila. — Zaručnik je bio liječnik. Poginuo je u Normandiji.

Queen kimne. Stajali su jedno pokraj drugoga i gledali kroz mrežu usnulo lišće u kolicima.

Što mi pada na um? mislio je. Ona je jedra, privlačna žena... a ja sam uvela stara budala. Zbunjeno je okretao dugme na sakou.

— Ne mogu vam reći kako mi je drago što sam razgovarao s vama, gospođice Sherwood.

— Odlazite? — Brzo je podigla glavu.

— Vrijeme je da ukradem Humffreyjeva benzina i vratim se. Becky... gospođa Pearl... dobit će napadaje ako se ne pojavim na ručku. Pokušava me malo udebljati.

— Nije mi jasno zašto se trudi. Čini mi se da ste lijepo građeni s obzirom...

— S obzirom na svoju dob? — On se osmijehne. — Nadam se da ćemo se opet sresti.

— I ja — reče ona tiho. — Ne poznam ovdje nikoga. Četvrtkom ne znam što bih sa sobom. Tad imam slobodan dan ...

— Da, razumijem vas — odvrati on kratko. — Dakle, zbogom, gospođice Sherwood. I hvala vam. Poslat ću Humifreyju večeras ček.

— Zbogom — reče Jessie Sherwood.

Nije joj ni mahnuo dok se udaljavao od pristaništa.

Dan nezavisnosti bio je u ponedjeljak i slavio se bučnije nego ikad. Iako je bila zabranjena njihova prodaja, cijeli su dan šištale i praskale nad otokom Nairom rakete.

Ta stalna paljba uznemirila je i rasplakala malog Michaela, te je neraspoloženje zahvatilo cijelu kuću. Sarah Humffrey čitav je dan kršila ruke i nemirno išla tamo-amo; kuharica, gospođa Charbedeau, prepekla je pečenje i zajedljivo se posvađala s gospođom Lenihan, domaćicom; gospođa Lenihan srdito je vikala na Rose Healy, sobaricu s gornjeg kata, i umalo sobaricu iz prizemlja, Marie Tompkins, navela na to da otkáže. Čak je i stari vrtlar Stallings, inače vrlo smiren, bijesno zaprijetio šoferu Henryju Cullumu da će mu razbiti nos ako mu još jednom prijeđe automobilom preko zapuštene tratine iza garaže.

Alton Humffrey također je bio uzrujan. Na jedinoj je cesti na otoku bilo cijeli dan živahno kao u glavnoj ulici u Taugusu. Po moru su

zujale stotine čamaca s kopna. Stoga je poslao Culluma da stražari na obali i tjera sve izletnike koji bi se htjeli zaustaviti ovdje.

Altona Humffreyja ponajviše je razljutilo raspravljanje s nećakom Ronaldom Frostom, sinom jedincem pokojne sestre. Mladi je Ron živio od malena prihoda što ga je dobivao s majčina imanja i provodio vrijeme, uglavnom, kao gost u kući svojih mnogobrojnih prijatelja iz visokog društva. Bio bi pratilac nekoj usamljenoj djevojci ili bi učio nečijeg rođaka igrati tenis.

Doputovao je s nekom Sarahinom rodbinom kako bi proveo vikend kod ujaka. Ali, Sarahina je rodbina oputovala u nedjelju, a on je ostao. Nije baš bilo jasno što ga je zadržalo na otoku; nije tajio da se dosađuje i često je prilazio ujakovu ormariću s pićem. Bio je visok, mršav, vrlo uskih ramena, smeđe kose i malo izbuljenih očiju. Smiješio se napola skrušeno, a napola prezirno, i ružno postupao s poslugom.

Jessie Sherwood čula je prepirku po podne, dok je u dječjoj sobi presvlačila djetesce. Humffreyjeva je radna soba bila s druge strane hodnika. Ron Frost očito je upao u novčani škripac i očekivao da ga ujak izvuče iz njega.

— Na žalost, Ronalde, morat ćeš ovaj put potražiti spas negdje drugdje — govorio je Alton Humffrey ledenim glasom.

— Što? — Mladi se Frost zapanjio.

— Ovdje nećeš naći izlaz.

— Ma, ne govoriš to ozbiljno!

— Sasvim ozbiljno.

— Ali, ujače Altone, u gadnom sam sosu.

— Ako baš moraš neprestano upadati u neprilike, onda je vrijeme da naučiš kako ćeš se izvući iz njih svojom vlastitom snagom.

— Ne mogu vjerovati da to govoriš ozbiljno. — Frost je još bio zaprepašten. — Još nikad mi nisi okrenuo leđa. A ovaj sam put baš u najgorem škripcu... Zbog čega to činiš, ujače? Ne želiš me, valjda, uvjeriti da si u novčanim teškoćama?

— Ja ne upadam u novčane teškoće, Rolande. Slutim da si me posjetio, zapravo, zbog tog zahtjeva, a ako je tako ...

— Čekaj malo. — Ron Frost se uzrujao. — Hoću da mi to objasniš. Je li riječ o privremenoj ljutnji zato što ti tvoj skupocjeni dvorac cijeli dan ugrožavaju obični ljudi ili o trajnom zahlađenju?

— Prevedeno na razumljiv jezik — odgovori mu ujak — zanima je li riječ o hiru ili trajnom stavu. Riječ je o trajnom stavu, Ronalde. Uvidio sam da mogu svoj novac bolje iskoristiti nego da plaćam njime tvoje kockarske dugove i povećavam bankovne račune tvojih ucviljenih prijateljica.

— Ono derište — promrmlja Frost.

— Molim?

— Krivo je ono balavče koje si pokupio negdje...

— Pijan si — reče Alton Humffrey.

— Nisam tako pijan da ne bih mogao zbrojiti dva i dva! Krivo je samo to kopile! Zaboravio si svoje ljigave pričice o krvi Humffreyjevih... o obiteljskom imenu ... o obećanjima što si ih dao mojoj majci...

— I ti imaš neke obaveze — prekine ga srdito ujak. — Prije svega, moraš prestati živjeti poput spužve. Osim toga, ispričat ćeš mi se zbog odvratne riječi kojom si nazvao mog sina.

— Tvog sina! — vikne Frost. — A što je on drugo nego kopile?

— Gubi se.

— Ne možeš podnijeti istinu, ha? Uvjeravao si me da ću ti ja biti nasljednik, a ne nekakvo usrano ...

— Ako smjesta ne odeš, bacit ću te niza stube, tako mi svega — reče Alton Humffrey.

Nastane tišina.

— Oprosti, ujače — progovori tad mladi Frost i nervozno se nasmije. — Suviše sam napet. Ispričavam se, dakako.

Nastane opet tišina.

— Dobro — reče Humffrey. — Pretpostavljam da ćeš sad otići?

— Da, da — odvrati Ron Frost.

Jessie Sherwood čula ga je kako tetura kroz hodnik. Poslije nekoliko sekundi vratio se i zaustavio na vratima radne sobe.

— Molim te, pozdravi u moje ime ujnu Sarah i zahvali joj, ujače. S obzirom na okolnosti...

— Da, razumijem. — Humffreyev je glas zvučao odbojno.

— Dakle... do viđenja, ujače Altone.

— Zbogom, Ronalde.

— Nadam se da ću uskoro posjetiti tebe i ujnu Sarah.

Nije dobio odgovor. Sišao je nesigurnim koracima po stubama i ubrzo se začuo vani njegov jaguar.

Budući da je dan bio težak, Jessie Sherwood jedva je dočekala noć. Namjestila je jastuk, ispružila se i potražila san.

U dva u noći još ga je tražila.

Na otok se već odavno vratila tišina. Čula je samo zapljuskivanje valova, koje ju je smirivalo svake noći. U kući su svi spavali. I u dvjema sobama iznad garaže, gdje su stanovali Stallings i Cullum, bio je već satima mrak. Nije se mogla požaliti ni na to da joj je vruće: oko jedanaest sati počeo je pirkati s mora hladan povjetarac.

Dobro, zašto onda ne može zaspati?

Inače je mogla zaspati kad bi god htjela. Ta čudesna sposobnost da se odmah opusti pomogla joj je mnogo kao bolničarki.

Nesanica je, bez sumnje, ne muči zbog djeteta. U toku dana malo ju je zabrinuo svojim držanjem, ali se prije spavanja oraspoločio, ispraznio cijelu bočicu i čvrsto zaspao. Nije budna ni zbog hranjenja; mali se Michael još prije deset dana odviknuo od bočice u dva sata u noći, i od tada je svake noći spavao mirno do jutra.

Kriv je današnji neugodni dan, zaključila Jessie... vatromet, opća zbrka, uzrujanost gospođe Humffrey, napetost u kući vrhunac koji je bila svađa ujaka i nećaka. A možda ... osjeti da su joj se zažarili obrazi... možda ima ta nesanica nekakve veze s onim Richardom Queenom.

Morala je priznati sebi da se poslije njihova susreta na obali vlada poput luckaste balavice. Razmišlja o šezdeset trogodišnjem čovjeku! Natuknula mu je da je u četvrtak slobodna... Osjeti još veću toplinu u obrazima. Eto, otišla je čak na plažu u Taugusu i prosjedila cijelo popodne na pijesku pod unajmljenim suncobranom, nadajući se i buneći protiv te nade, i istodobno se osjećajući budalasta. Što bi se dogodilo da se on pojavio? Tijelo joj u kupaćem kostimu ne izgleda loše s obzirom na godine, ali se ne bi mogla natjecati s mršavim preplanulim i gotovo golim djevojkama koje su trčkarale po žalu. Ljutila se na samu sebe, no istodobno je bila i razočarana. Richard Queen učinio joj se vrlo ljubazan, veoma mladenačkog izgleda, no zabrinut zbog svojih godina i umirovljenja ... Nije se htio sastati s njom. Namjerno je izbjegavao, dakako. Budući da je radio kao

policajac, zacijelo je dobro upoznao žene. Ocijenio ju je kao plahu usidjelicu koja traži žrtvu.

Ipak, šteta je što nije došao. Mogli su lijepo razgovarati. Mogli su pričati o njenim zanimljivim bolesnicima i o stotinama njegovih uzbudljivih doživljaja. Iskreno rečeno, izgledala je sasvim pristojno u kupaćem kostimu. Vrlo se pomno pogledala sa svih strana pred zrcalom u kupaonici prije nego što je tog dana odlučila otići na plažu. Nije živi kostur, nego ima obline. A na koži joj je vrlo malo bora s obzirom na to da joj je četrdeset devet godina. Koliko je godina Marlene Dietrich ...?

Duboko uzdahne i zarine lice u jastuk.

U tom času začuje zvuk koji joj otjera iz glave sve druge misli. Čula je kako se otvara prozor u dječjoj sobi.

Ležala je ukočeno i osluškivala.

Dječja je soba bila na uglu i imala dva prozora. Jedan je bio okrenut prema vrtu, a drugi prema moru. Kad je pripremila dijete za spavanje, otvorila je oba prozora, ali je poslije, kad je zapuhao vjetrović, zatvorila prozor prema moru i drugi ostavila otvoren samo četiri-pet centimetara.

Opet se začuje kratko i tiho škripanje, kao da netko otvara prozor centimetar po centimetar.

»Roditelji moraju biti vrlo oprezni i čuvati svoju djecu, pogotovu ako su bogati..«

To je rekao Richard Queen.

»Sjećam se jedne otmice koju sam istraživao prije nekoliko godina...«

Otmičar!

Jessie Sherwood skoči iz postelje. Zgrabi kućnu haljinu, prebaci je preko pamučne spavaćice i jurne kroz vrata što su spajala Michaelovu sobu s njenom.

Pri slabom svjetlu male noćne svjetiljke na podu spazi nekog čovjeka. Prebacio je već jednu nogu preko daske onog prozora koji je bio okrenut prema vrtu, a drugom je stajao na gornjoj prečki ljestava. Glava mu se nije vidjela, jer je bila još vani.

Sestra vikne i potrči prema krevetiću. Čovjek odmah nestane s prozora.

Nakon toga nastala je velika zbrka. Utrčao je Alton Humffrey, a za njim Sarah Humffrey; počela je vrištati i istrgnula je djetešce iz njegovateljinih ruku. Dotrčale su i obje sobarice, zbunjeno pitajući što se događa. Zapalilo se svjetlo u sobama iznad garaže. Dijete je plakalo sve glasnije, a Sarah vrištala sve jače, Alton Humffrey vikao je i tražio objašnjenje, a Jessie Sherwood pokušavala progovoriti u toj ludnici. Kad je napokon uspjela ispričati što se dogodilo i kad je Alton Humffrey izvirio kroz prozor, u vrtu nije bilo više nikoga osim starog Stallingsa i Henryja Culluma, koji su, u pidžamama i bosonogi, gledali uvis i uzbuđeno pitali što je.

Na prozor su bile naslonjene dugačke ljestve.

— Pretražite cijeli vrt — dovikne im Alton Humffrey. — Nazvat ću stražarnicu.

Kad je obavio telefonski razgovor i vratio se u dječju sobu, pucao je od bijesa.

— Ne znam zašto plaćamo čuvare — progundā. — Onaj budalasti Peterson ili je spavao, ili je pijan. Prestani, molim te, Sarah. Daj Michaela gospođici Sherwood. Zaboga, plašiš ga svojom vikom.

— Zamisli, Altone, ako je to bio neki otmičar — prozbori histerično Sarah Humffrey.

— Glupost. Bio je to neki provalnik i pobjegao je kad se pojavila gospođica Sherwood. Daj ga meni.

— Ja ću ga uzeti — reče Jessie Sherwood. — Noćas ću napraviti izuzetak i nahraniti ga. No, najprije ga moram premotati.

— Odnese djetešce u kupaonicu i zatvori vrata.

Kad se vratila, Alton Humffrey bio je sam u dječjoj sobi i promatrao bočicu s hranom.

— Michaelu se nije dogodilo ništa? — zapita on naglo.

— Nije.

— Uvjereni ste da ste na prozoru ugledali muškarca?

— Jesam.

— Niste zapazili na njemu ništa poznato?

— Nisam mu vidjela lice, a i tijelo mu je bilo samo crna sjenka nasuprot mjesečini. Mislim da nije riječ o provalniku.

— Tako? — On je iznenađeno pogleda.

— Zašto bi provalnik pokušao ući kroz prozor na gornjem katu? Lakše je mogao ući u prizemlju.

Alton Humffrey ne odgovori. Jessie uzme bočicu i počne hraniti dijele.

— Gospodine Humffrey? — dovikne odozdo Cullum.

— Da? — javi se odmah Humffrey prišavši prozoru.

— Nema ni žive duše — reče šofer. Stallings kimne stojeći pokraj njega.

— Obucite se obojica i ostanite neko vrijeme vani — reče Humffrey. Navuče zastor sa likovima životinja. Jessie zapazi da izbjegava dotaknuti prozor. Kad se okrenuo, bio je vrlo namršten.

— Ne bi li bilo najbolje da pozovete policiju? — promrmlja Jessie.

— Svakako — reče on.

S druge strane tankoga pregradnog zida zazvoni telefon, postariji se čovjek odmah se probudi. Čuo je Abeov pospan glas, koji ubrzo više nije bio tako pospan.

— Odmah ću doći — govorio je Abe Pearl. — Neka me čekaju ondje Tinny i Borchert.

Kad je Abe Pearl izišao iz svoje spavaće sobe, u hodniku je već čekao njegov gost.

— Zašto si se digao, Dick?

— Čuo sam telefon, Abe. Neka gužva?

— Dogodilo se nešto čudno na otoku Nairu — progundā šef policije. — Hoćeš mi se pridružiti?

— Na otoku Nairu? — promrmlja Richard Queen. — Što se zbilo?

— Netko je pokušao provaliti u kuću jednoga od tamošnjih bogataša. U dječju sobu. Mogla bi biti riječ o pokušaju otmice.

— Govoriš li, možda, o Humffreyjevoj kući?

— Baš o njoj. — Abe Pearl začuđeno ga je gledao.

— Je li netko ozlijeđen?

— Nije. Provalnik se uplašio i pobjegao. Ali, odakle znaš za Humffreyja, Dick?

— Evo me za tri minute.

Humffreyjeva je kuća cijela bila rasvijetljena. Kad su stigli, jedan je Abeov čovjek pregledavao ljestve u vrtu, a drugi razgovarao u dječjoj sobi s Humffreyjem i njegovateljicom. Oko krevetića bio je navučen

zastor, a Sarah Humffrey sjedila je u stolici za ljuljanje i grickala usne, ali se vladala mirnije nego prije.

Richard Queen i Jessie Sherwood pogledaše se samo za tren, a onda skrenuše pogled u stranu. Zadržao se otraga, slušajući i gledajući oko sebe. Jessie se zarumenjelo lice i čvršće je stegnula oko sebe kućnu haljinu. Baš sam večeras morala obući pamučnu spavaćicu! mislila je. Zašto nisam oprala onu od orlona?

Kad su ponovili svoje izjave, Abe Pearl priđe prozoru.

— Te su ljestve vaše, gospodine Humffrey?

— Jesu.

— Gdje ih inače držite?

— U spremištu za alat, gdje moj vrtlar Stallings čuva svoj pribor.

— Pregledaj tu prostoriju, Boreheru.

Detektiv odmah iziđe.

— Biste li prepoznali tog čovjeka ako biste ga opet ugledali, gospođice Sherwood? — zapita Abe Pearl.

— Ne vjerujem.

— Nije ništa rekao? Jeste li čuli nešto?

— Čula sam samo kako otvara prozor malo pomalo. Kad sam utrčala u sobu, nestao je.

— Jeste li čuli automobil?

— Nisam. Zapravo, ne sjećam se.

— Jeste li čuli ili niste?

— Kažem vam da ne znam! — Jessie osjeti kako je hvata srdžba

— Dobro. — promrmlja Abe Pearl. — Ljudi se uzbude u takvim prilikama. — Okrene joj leđa. — Jeste li vi čuli automobil, gospodine Humffrey?

— Ne bih mogao ništa tvrditi. Kad je gospođica Sherwood vrisnula, ovdje je, dakako, postalo vrlo bučno.

Abe Pearl kimne.

— Ako se dovezao automobilom — reče — po svoj prilici ga je ostavio na cesti, a nije skrenuo na vaš puteljak. Niste našli nikakvo pisamce?

— Nisam.

— Pisamce? — prošapće Sarah Humffrey.

— Ne misliš li, Sarah — obrati joj se odrješito muž — da bi bilo najbolje da legneš?

— Ne, Altone, ne mogu otići, molim te. Ionako ne bih mogla sad zaspati. Nije mi ništa, dragi.

— Biste li nam mogli odgovoriti na nekoliko pitanja, gospođo Humffrey? — upita je smjernim glasom šef policije.

— Mogla bih, ali neću vam moći ništa reći...

— Zanima nas vaša posluga.

— Posluga? — ponovi Sarah.

— To je puka formalnost, gospođo Humffrey. No, u ovakvim slučajevima treba sve provjeriti. Koliko članova posluge imate i kako dugo su kod vas?

— Domaćica, gospođa Lenihan, radi kod nas otkad smo se vjenčali — odgovori Sarah. — Gospođa Charbedeau, kuharica, radi kod nas gotovo deset godina. A i obje služavke, Rose Healy i Marie Tompkins, kod nas su poprilično godina. Obje su iz Bostona.

— A ona dva starca vani?

— Vrtlar Stallings je iz ovog kraja — progovori Alton Humffrey. — Zaposlili smo ga kod sebe čim smo kupili ovaj posjed. Zimi se, kad ovdje nema nikoga, brine o kući. Šofer Henry Cullum, dok je bio mlad, vozio je još mog oca. Jamčim za njih dvojicu. Zapravo, mogu jamčiti i za žene. Vrlo oprezno bираmo poslugu.

— Što mi možete reći o gospođici Sherwood? — upita nehajno Abe Pearl.

— Takva me pitanja vrijeđaju! — Pobuni se Jessie.

— Gospođica Sherwood zaposlila se u nas samo tjedan dana prije nego što je došlo dijete. Ali, vrlo pohvalnim su je riječima preporučili doktor Holliday iz Greenwicha, naš pedijatar i doktor Wicks iz Taugusa. naš obiteljski liječnik ljeti.

— Pregledali ste njene isprave, gospodine Humffrey?

— Vrlo temeljito

— Radim kao medicinska sestra već dvadeset tri godine — umiješa se srdito Jessie Sherwood — i za to sam vrijeme svašta doživjela, ali ovo je ipak previše. Da sam se udružila s nekim psihopatom koji želi oteti ovo slatko djetesce, zar bih viknula i otjerala ga?

— Pokušavam samo doznati sve pojedinosti — reče blago Abe Pearl i iziđe.

— Ne zamjerite mu — progovori inspektor Queen, ne obraćajući se nikomu posebno. — Takav mu je posao.

Jessie zabaci glavu.

Vrativši se u sobu. Abe Pearl okrene se prema Humffreyju.

— Na ljestvama ima prašine — reče mu — pa možda nađemo nekakve otiske. Gospođice Sherwood, vi nam, vjerojatno, ne možete reći je li taj čovjek kojeg ste vidjeli imao na rukama rukavice?

Ne, ne mogu vam reći — odvrati kratko Jessie

— Dakle, noćas ne možemo više ništa drugo učiniti, gospodine Humffrey. Osobno ne vjerujem da imate razloga za zabrinutost Pa ipak. Želite li da vam ostavim jednog čovjeka, ostavit ću vam ga.

— To bi mi bilo drago — odgovori polako Alton Humffrey. — Još bih vas nešto htio zamoliti.

— Da!

— Ne bih htio da se dozna za ovaj događaj.

— Zatražit ću od svojih momaka da šute. I ti si htio nešto reći, Dick? — Šef policije pogleda svog prijatelja.

— Imam samo jedno pitanje. — Richard Queen korakne naprijed — Nadam se da se nećete ljutiti što vas to pitam, ali je li ovo vaše rođeno dijete?

Sarah Humffrey se trgne, a Alton Humffrey pogleda starca gotovo prvi put

— Bez uvrede — nastavi inspektor Queen — no čuo sam kako ste rekli šefu policije da nemate druge djece. Zapazio sam da ste u prilično poodmakloj dobi za prvo dijete.

— Je li to neki vaš čovjek, šefe? — zapita bogataš.

— To je inspektor Queen iz njujorške policije, sad u mirovini — odgovori Abe Pearl. — Bio mi je poručnik dok sam hodao kao pozornik po Manhattanu. Ljetuje kod mene.

— A, to je čovjek koji mi je poslao ček na dolar i pedeset centi — reče Alton Humffrey. — Zar često uzimate tuđi benzin?

— Objasnio sam vam to u svom pisamcu — odgovori Queen.

— Da! Dakle, inspektore, nije mi jasno kakvu važnost ima vaše pitanje.

— Niste još ni odgovorili na njega — osmjehne se Richard Queen.

— Michael je usvojeno dijete. Zašto pitate?

— Možda bi njegovo porijeklo moglo objasniti današnji događaj — reče Queen.

— Uvjeravam vas da to nipošto nije moguće. — Milijunašev je glas bio leden. — Ako nas ne želite više ništa pitati, gospodo, dopustite mojoj ženi i meni da se povučemo.

Jessie Sherwood pitala se hoće li joj Queen reći nešto prije odlaska.

Ali, samo ju je uljudno pogledao i izišao za šefom policije.

3

U utorak naveće, poslije večere, Jessie Sherwood popela se na kat, zavirila u dječju sobu i uvjerala se da dijete mirno spava, obukla modru pamučnu haljinu, počešljala se, napudrala nos i išuljala se iz kuće.

Koračajući puteljkom, pitala se o čemu razgovaraju Humffreyjevi kad su sami. Sad su sjedili na terasi, pijuckali trešnjevaču i nijemo buljili u more. U društvu su rado pričali, Sarah je bila čak vrlo brbljava, no kad su bili sami, šutjeli su. Jessie ih je već desetak puta zatekla nasamo, ali nijednom nije svojim dolaskom prekinula razgovor. Čudan su bračni par, mislila je.

U istom je trenu prestrašeno poskočila. Iza visokog lovora na početku puteljka pojavio se iznenada neki čovjek i obasjao joj džepnom svjetiljkom lice.

— O, oprostite, gospođice Sherwood.

— Nije to ništa — lagala je Jessie i izišla na cestu. Riječ je bila o jednom od trojice čuvara što ih je Alton Humffrey rano jutros unajmio od privatne detektivske agencije u Bridgeportu. Sva trojica šunjala su se oko kuće poput mačaka.

Zamakavši iza zavoja na cesti, ubrzala je korak. Zrak je mirisao na morsku sol i procvjetale vrtove. Sve je bilo vrlo mirno i lijepo, ali nekako nije mogla uživati u noći. Koračala je što je žurnije mogla.

— Želite pješice otići na kopno? — zapita je nerasploženo krupni čuvar Peterson kad se približila stražarnici na kraju ceste.

— Ne, izišla sam samo kako bih se malo nadisala zraka. Što vam je. Petersone? Nekako ste kiseli. Kao da se ljutite na cijeli svijet.

— Prisjeo mi je ovaj vikend — progundā čuvar. — Znate li koliko je automobila ovuda prošlo sinoć? Sad još traže od mene da se sjetim svih koji su došli i otišli!

— Da, to je nerazuman zahtjev — reče Jessie suosjećajno. — Budući da je promet bio tako živahan, nitko vam ne bi smio zamjeriti ako ste, jednostavno, ostavili rampu dignutu cijelu noć.

— Baš to sam i učinio, gospođice Sherwood.

— Vjerojatno je rampa bila dignuta i u dva sata u noći.

— Dabome. Zašto ne bi? Kako sam mogao znati da će se nešto dogoditi?

— Ma, dakako. Uostalom, tad ste već, bez sumnje, bili mrtvi umorni. Sjedili ste u stražarnici i odmarali se?

— Da.

— Prema tomu, niste vidjeli automobil koji se dovezao na otok poslije ponoći i vratio se oko dva u noći.

— Vidio sam mu rep — promrmlja Peterson namrgodivši se.

— Po svoj prilici to vam je vozilo bilo poznato, pa ga zbog toga niste zaustavili — reče Jessie, duboko udahnuvši.

— Da, otprilike je tako. Nisam vidio vozaču lice, ali su mi se on i vozilo činili poznati.

— Kakav je taj automobil bio?

— Inozeman. Jaguar.

— A, tako. — Jessie je srce brže zakucalo.

— Poput onoga kojim se vozi nećak gospodina Humffryja ... kako li se ono zove... da, gospodin Frost. Štaviše — nastavi čuvar — pomislio sam da je to Frost. Cijelog se vikenda vozikao čas na otok, čas s otoka.

— Znači, niste sasvim sigurni.

— Ne bih se mogao zakleti, reče smeteno čuvar.

— Ne brinite zbog toga, Petersone. — Jessie mu se osmjehne.

— čvrsto sam uvjeren da vrlo savjesno obavljate svoj posao.

— Eh, to rado čujem!

— Laku noć.

— Laku noć, gospođice Sherwood — pozdravi je srdačno Peterson.

Uđe u stražarnicu, a Jessie se, namrštivši se, počne vraćati.

— Vrlo ugodna noć — progovori neki muški glas.

Jessie zastane srce. A onda je prepoznala čovjeka pred sobom.

— Što radite ovdje, gospodine Queene? — uzvikne.

— Isto što i vi, samo što sam vas prestigao. Igrate se detektiva, gospođice Sherwood? — Tiho se nasmijao i uhvatio je za ruku.

— Smijem li vas otpratiti kući?

Jessie kimne donekle ukočeno, pa krenuše duž visokih kamenih zidova, prekrivenih bršljanom i ružama penjačicama, dok je na nebu sjao mjesec nalik na sir i u nosnice im se uvlačio slankast miris mora. Kad sam posljednji put šetala ovako na mjesečini s nekim muškarcem? pitala se. S Clemom, kad je bio na dopustu,

— Cijelo ste vrijeme sumnjali u Rona Frosta? — progovori iznenada Queen.

— Zašto vas to tako zanima?. — promrmlja Jessie.

— Recimo da mi se ne sviđaju slučajevi u koje su upletene dječje sobe. Osim toga, mogao bih pomoći Abeu Pearlu...

— Dobro, odgovorit ću na vaše pitanje, premda to ne bih smjela dok primam novac Humffreyjevih. No, prijatnije maloj djeci mrske su mi kao i vama. Ronald Forst jučer se posvađao s Humffreyjem zbog Michaela. — Ona mu ispriča razgovor koji je čula iz dječje sobe.

— Znači, Frost je očekivao da će postati ujakov nasljednik, a sad misli da mu je dijete pomrsilo račune — prozbori zamišljeno Richard Queen, — Bio je pripit kad je odlazio?

— Da, poprilično je popio.

— Jutros ga je mučio gadan mamurluk, a na njegovom stoliću stajala je prazna boca viskija. Prema tomu, noćas je, sasvim očito, bio pun alkohola. Možda je ...

— Vi ste ga posjetili? — izusti iznenađeno Jessie.

— Da, navratio sam se k njemu Htio sam učiniti malu uslugu Abeu Pearlu.

— Što vam je rekao Frost? Ispričajte mi!

— Rekao je da je sinoć otišao ravno kući i legao. Živi sam, pa ga nitko nije vidio. Drugim riječima, nema pravi alibi.

— Ah, je li otvoreno porekao da se vratio na otok?

— Očekujete li da će to priznati? — Nasmješio se u mraku. — Bilo kako bilo, pošteno se uplašio. Ako se on pokušao uvući kroz prozor, čvrsto sam uvjeren da to neće više nikad ponoviti.

— Što je htio? — Jessie se naježi.

— Pijanci ne postupaju osobito razborito. Njihova djela ponekad i nemaju nikakav određen cilj

— Mislite da se htio dokopati... otkupnine? Ispričao je Humffreyju da je upao u vrlo neugodne dugove.

— Ne mislim ništa — reče inspektor. — Osoba koja se htjela uvući kroz prozor nosila je rukavice; nismo pronašli nikakve tuđe otiske prstiju u dječjoj sobi niti u spremištu za alat, a ni na ljestvama. Protiv Frosta nemamo baš nikakvih dokaza izuzevši Petersonovu nepouzdanu izjavu da je vidio njegov automobil. Kad bismo i imali nekakve dokaze, ne vjerujem da bi Humffrey ostao pri optužbi,

sudeći prema njegovu današnjem telefonskom razgovoru s Abeom Pearlom Najbolje vam je da potpuno zaboravite prošlu noć, mlada damo.

— Hvala vam. — Jessie osjeti kako joj se od smiješka stvaraju jamice na obrazima, pa doda prilično osorno: — Mlada dama!

— Pa, vi jeste mladi. — Činilo se da je iznenađen njenom reakcijom — Neki ljudi ne stare. Takva je bila moja majka. Vi joj veoma sličite... — Zaustavi se. — Stigli smo, je li? Strašno je mračno.

— Da — Jessie se iz dna duše nadala da će onaj čuvar iz detektivske agencije biti tako pristojan da ostane iza grma i da ne upali džepnu svjetiljku. — Htjeli ste nešto reći, gospodine Queene?

— A, nije bilo ništa važno.

Nastane muk

— Moram priznati da mi je lakše nakon razgovora s vama, inspektore — reče Jessie. — Hvala vam što ste me dopratili.

— Bilo mi je veliko zadovoljstvo. — Ali, rekao je to žalosnim glasom. — Laku noć, gospođice Sherwood.

— Laku noć — odgovori Jessie, osjećajući se praznom.

Stajala je u mraku i slušala kako se udaljuju njegovi koraci, pitajući se hoće li ga ikad više vidjeti, kadli je iznenada zaslijepi svjetlo.

— Tko je to bio s vama, gospođice Sherwood? — progovori privatni detektiv.

— Ma, maknite mi se s očiju... njuškalo jedno! — reče Jessie i potrči puteljkom kao da je netko progoni.

Činilo se da se tako završilo prijateljstvo koje je mnogo obećavalo. Prolazili su tjedni, a Jessie nije — premda je tražila pogledom poznati čamac kad bi god mali Michael zaspao na Humffreyjevu žalu, i premda je četvrtkom pomno prelazila očima po mnogobrojnim licima u glavnoj ulici u Taugusu i na javnoj plaži — više nijednom ugledala Richarda Queena.

Muškarci su baš prava djeca! mislila je srdito.

Da nije previše zavoljela dijete, bila bi dala otkaz i otišla s otoka Naira. Osjećala se užasno usamljena. Ali potrebna je malomu Michaelu, ponavljala je samoj sebi, nastojeći se osloboditi ljubomore što bi je osjetila kad bi joj god Sarah Humffrey uzela djetesce iz naručja i koristila se svojim vlasničkim pravima.

Jessie je katkad mislila da bi trebala otići i zbog djeteta, dok se još nije previše vezalo uz nju. No, odgađala je taj trenutak. Osim toga, ne smije se zaboraviti onaj neugodni događaj što se zbio noću 4. srpnja, govorila je samoj sebi. Što onda ako se napadač opet pojavi, a ona neće biti — kraj djeteta i neće ga moći zaštititi?

Tako su prolazili tjedni, srpanj se približio svom kraju, a ništa se nije dogodilo. Trideset prvog srpnja, gotovo četiri tjedna od nemila događaja. Alton Humffrey odrekao se usluga trojice privatnih detektiva.

Idućeg četvrtka ujutro Jessie je okupala i obukla djetesce, nahranila ga i predala Sarah Humffrey.

— Neće li vam to biti preteško? — zapitala je zabrinuto. Sarah je šmrcala jer se malo prehladila. — Rado ću se odreći svoga slobodnog dana. Mogu ga nadoknaditi drugi put.

— Ne, ni govora. — Sarah je gledala Michaela, imajući na licu bijelu zaštitnu masku. Jessie bi bilo milije da nije nosila masku i zbog bezazlenih povoda; Michaelu se ta maska nije sviđala i nije se mogao naviknuti na nju. Osim toga, smatrala je da će dijete, ako se za prvih mjeseci, kad još ima određen imunitet, štiti od uobičajenih klica i virusa, biti osjetljivije poslije. Ali, Sarah Humffrey slijepo se držala onoga što je pisalo u knjigama. — Ne, to nipošto nije potrebno, gospođice Sherwood. Riječ je o bezazlenoj ljetnoj prehladi. Snaći ćemo se bez sestre, dušo, je li?

— Mogla bih se vratiti večeras — napomene Jessie, očekujući već da će se dijete rasplakati. Michael je plašljivo gledao bijelu masku, a ustašca su mu se u kutovima već objesila.

— Neću ni čuti za to. — Sarah Humffrey iskoristi taj trenutak kako bi pošakljala djetesce po truhu. — Kic-kic! Hajde zlato, smij se.

— Vrlo rado bih se vratila — reče Jessie, obuzdavajući se kako joj ne bi strogo naredila da prestane šakljati dijete. Michael riješi taj problem povrativši i briznuvši u plač. Sarah pokunjeno ustukne. — Nije to ništa — reče joj Jessie, uzevši dječaćića. — Jednostavno, nije baš pametno šakljati dojenče, pogotovu kad mu je želudac pun. — Uspravi Michaela kako bi se podrignuo, očisti ga i vrati joj ga.

— Do bijesa — promrmlja Sarah — štošta ću još morati naučiti.

— Pa sad, ne mora se baš mnogo učiti — odvrati Jessie, jer se više nije mogla suzdržati. — Dovoljan je samo zdrav razum,

gospođu Humffrey. Ipak mislim da ću se vratiti večeras.

— Zabranjujem vam to. Dobro znam koliko ste se radovali što ćete prenoćiti u gradu ...

Jessie je napokon popustila. Vozeći se svojim malim dodge kupeom prema željezničkoj postaji, neprestano je uvjerala samu sebe da se ne smije vladati tako posjednički. Sarah Humffrey samo će koristiti bude li se morala čitav dan brinuti o djetetu.

Pa ipak, cijeli se dan osjećala neugodno. Nije se zabavljala onako kako je zamišljala. Sastala se s jednom starom prijateljicom. Belle Berman, glavnom sestrom u jednoj njujorškoj bolnici; premda su obilazile trgovine, ručale u restoranu u 45. ulici koji je mirisao na vino i otišle u kino, Jessie je svaki čas razmišljala o otoku i Michaelovu nesretnom lišcu.

Večerale su u Bellinu stanu u Zapadnoj 11. ulici. Dok su jele, Jessie je neprestano pogledavala na svoj sat.

— Dobro, što ti je? — zapita je prijateljica, počevši skupljati posuđe. — Vladaš se tako kao da si ostavila pacijenta na smrtnoj postelji.

— Oprosti, Belle, ali zabrinuta sam za dijete. Sarah Humffrey se prehladila, pa će, ako počne jadikovati i misliti samo na sebe ... Osim toga, ne zna riješiti ni najjednostavnije probleme.

— Zaboga, Jessie — uzvikne Belle Berman — dobro znaš da su mala djeca neuništiva. Uostalom, to će joj koristiti. Znam ja takve bogate majke! Prestani s tim glupostima! Ne, ne, ja ću oprati posuđe, a ti lijepo sjedi i pričaj. Slušaj, kako uspijevaš sačuvati vitak stas? Jedeš kao vuk!

Poslije večere okupilo se kod Belle Berman nekoliko prijateljica, pa je Jessie nastojala doznati najnovija bolnička ogovaranja i sudjelovala u prepričavanju nekih zgodica i razglabanju o nekim liječnicima i sestrama. No, kako je prolazila večer, bila je sve nemirnija. Napokon je skočila na noge.

— Znam, Belle, da ćeš pomisliti kako sam mušičava zbog klimakterija ili tako nešto, ali nećeš se ljutiti ako promijenim naše planove i ipak ne prenoćim ovdje?

— Zaboga, Jessie!

— Ne mogu podnijeti pomisao na to da mi ona žena, možda, zlostavlja moje slatko janješce — odgovori uzbuđeno Jessie. — Što

onda ako se danas ozbiljno razboljela? Služavke nemaju blage veze o dojenčadi. Ako odem odmah i uzmem taksi, mogla bih stići na onaj vlak u jedanaest sati i pet minuta...

U posljednji se čas popela u vlak. U vagonu je bilo zagušljivo. Cijelim je putem dremuckala.

Nekoliko minuta poslije ponoći iskrcala se na kolodvoru u Taugusu i odmah sjela u automobil. Otvorila je prozore kako bi ušao svjež zrak, ali nije pričekala da se unutrašnjost vozila koliko-toliko rashladi. Smjesta je krenula.

Zaustavivši se pred stražarnicom, imala je dojam kao da cijelu vječnost čeka Charlieja Petersona. Napokon se pojavio zijevajući.

— Kakva noć — reče on, tjerajući rukom komarce.

— Da.

— I u gradu je vruće, gospođice Sherwood?

— Užasno.

— Ondje ste mogli, barem, otići u neko kino koje ima dobio provjetranje. Ovaj moj posao težak je zato što cijelo vrijeme gledam tu prokletu vodu, a istodobno se kuham ...

— Strašno me boli glava — promrmlja Jessie. — Hoćete me, molim vas, pustiti da prođem?

— Oprostite! — Uvrijeđeno je podigao rampu.

Jessie krene cestom uzdahnuvši. Sad kad je bila na otoku sve joj se činilo prilično budalasto Humfreyjeva kuća pred njom bila je mračna. Da je dijete bolesno ili budno, u kući bi gorjela svjetla. Sarah zove poslugu iz postelje čim nešto nije kako valja, očito smatrajući da su svi oduševljeni što ih ona obavještava o svojim teškoćama. Noćas posluga mirno spava.

Ostavit ću automobil na rubu imanja, mislila je, tiho ući, popeti se na prstima po stubama i leći. Ako se odvezem puteljkom do garaže, mogla bih probuditi nekoga.

Ugasi motor, zaključa vozilo i krene kroz mrak prema kući. Napipa ključ u torbici, uđe, oprezno zatvori iza sebe vrata, pipajući potraži stup stubišne ograde i počne sa penjati uz stubište, sretna što joj je pod nogama debeo sag.

A onda joj, kad se našla pred vratima svoje sobe, unatoč svem oprezu, ispadne novčanik. Taj se zvuk u tihoj kući čuo poput bombe.

Klekla je i u mraku počela tražiti novčanik. Iznenada progovori samo dva-tri metra od nje oštar glas.

— Ne mičite se!

— Zaboga — reče Jessie i razdražljivo se nasmije — to sam ja, gospodine Humffrey. Oprostite.

Osvijetli je džepna svjetiljka.

— Vi, gospođice Sherwood? — prozbori Humffrey. Kad su joj se oči privikle na svjetlo, opazila je u jednoj njegovoj ruci džepnu svjetiljku a u drugoj pištolj. — Mislio sam da ćete prenoćiti u New Yorku

— Predomisli sam se. — Jessie žustro podigne s poda novčanik, osjećajući se glupo. — Uхватила me glavobolja, a u gradu je strašno zagušljivo ...

Zašto li je pištolj još uperen u nju?

— Altone!

— Što je?

— Do bijesa — ponovi Jessie. Hoćete li već jednom spustiti taj pištolj

Iz velike spavaće sobe izviri Sarah Humffrey, stežući oko vrata jednu od svojih skupih kućnih haljina. Lice joj se zašiljilo i ostarjelo od straha

— To je gospođica Sherwood, Sarah. — Alton Humffrey tek tad spusti pištolj u džep kućnog ogrtača. — Glupo ste postupili, gospođice Sherwood, što ste se tako ušunjali u kuću, bez ikakva upozorenja Mogao sam pucati u vas. Zašto niste javili telefonom?

— Nisam imala vremena. U posljednji sam se čas odlučila vratiti. — Jessie je već hvatala srdžba. Ispituje ju kao da je nekakva zločinka! — Vrlo mi je žao što sam vas zbog svoje nespretnosti probudila. Dijete spava, gospođo Humffrey?

— Kad sam prošli put zavirila u sobu, spavalo je. — Sarah iziđe u hodnik i zapali svjetlo. Muž se bez riječi vrati u njihovu sobu. — Bili ste već kod Michaela?

— Nisam. Kako vaša prehlada?

— A, dobro je. Dijete je cijeli dan bilo loše volje. Nije mi jasno zašto. Nisam ga ostavila samo ni za tren. A otkad sam ga smjestila u postelju, bila sam kod njega već dvaput. Je li moguće da sam ga zarazila svojom prehladom?

— Pogledat ću ga — reče Jessie. — Ali, uvjereni sam da mu nije ništa, inače bi se već uznemirilo zbog ove buke. Zašto se ne vratite u postelju?

— Ući ću u sobu s vama.

Jessie slegne ramenima. Otvori vrata, zapali svjetiljku na noćnom stoliću i baci na komodu šešir i rukavice.

— Nadam se da sam sve učinila kako treba — reče Sarah. — U pola jedanaest, kad sam prije polaska na spavanje posljednji put zavirila u sobu, bio je tako nemiran da sam mu stavila veliki jastuk između glave i daske krevetića. Bojala sam se da će se udariti. Glavica mu je još nježna ...

— Rekla sam vam već — prozbori Jessie, nastojeći da joj glas ne bude ljutit — da nije pametno stavljati u blizinu jastuke dok su djeca tako malena. — Požuri prema dječjoj sobi.

— Ali, on je vrlo živahan. — Sarah zastane na vratima, pokrivši rupčićem usta i nos kako ne bi zarazila dijete.

U dječjoj je sobi bilo vruće i zagušljivo, premda je prozor, okrenut prema vrtu, bio širom otvoren. Netko je skinuo i mrežicu s njega, pa je soba bila puna mušica. Vidjevši to, Jessie bi bila najradije ćušnula nesposobnu ženu na vratima.

Na prstima se približi krevetiću.

Iznenada joj se stegne srce. Djetesce je nogama zbacilo sa sebe pokrivače i ležalo na leđima, a lice i gornji dio tijela pokrio mu je jastuk.

Jessie Sherwood činilo se kao da je prošlo milijun godina između trenutka kad joj se stisnulo srce i trenutka kad je snažno zalupalo. U tom je beskrajnem času samo buljila u nepomično tjelešce, kao oduzeta.

— Tad zgrabi jastuk, povuče ga u stranu i nagne se.

— Zapalite svjetlo na stropu — reče promuklo.

— Što? Što je? — prozbori drhtavima glasom Sarah.

— Poslušajte me. Upalite svjetlo!

Sarah Humffrey potraži jednom rukom prekidač na zidu, dok je drugom još pokrivala usta i nos.

Jessie je spretno činila ono što je odavno naučila kao medicinska sestra, ali je istodobno osjećala ošamućenost, mučninu. Razgibavajući Michaelove hladne ručice, vidjela je u mislima dijete

onakvo kakvo je bilo prije, a ne kakvo je sad... vidjela ga je u svom naručju, u kadici, u kolicima na žalu.

— Mrtav je — reče ne digavši pogled. — Ugušio se. Dajem mu umjetno disanje, ali je sve uzalud, jer je mrtav već neko vrijeme. Pozovite muža, pozovite liječnika... ne doktora Hollidaya, jer je Greenwich predaleko... pozovite doktora Wieksa, i nemojte se onesvijestiti dok to ne obavite, gospođo Humffrey. Molim vas, nemojte se onesvijestiti dok ih ne pozovete.

Sarah Humffrey vrisne i padne u nesvijest.

Nakon nekog vremena Jessie opazi, donekle iznenađeno, da je u spavaćoj sobi Humffreyjevih i da upravo pokriva laganim gunjem Sarah. Na polici s knjigama o dječjoj njezi vidjela je otčepljenu bočicu amonijaka, pa spozna da je automatski postupila kako treba ... ili je, možda, poslušala uputu doktora Wicksa ... Čula je njegov glas iz hodnika. Sarah je ležala preko postelje i objesila glavu s druge strane; bila je pri svijesti i stenjala, te Jessie pomisli kako je velika šteta što ju je vratila iz blažene zemlje sna. Zapravo, za nju bi bilo bolje da je mrtva, mislila je.

Tad se sjeti svega. Gdje li je bila za to vrijeme? Koliko je vremena prošlo? Doktoru Wicksu, svakako, bilo je potrebno određeno vrijeme kako bi se obukao i dovezao. Kako dugo je on ovdje?

Izviri u hodnik. Liječnik je stajao ondje i razgovarao s Altonom Humffreyjem. Suhonjavi se milijunaš naslanjao na zid, zaklanjajući rukom oči kao da mu smeta svjetlo.

— Nikad se ne zna, gospodine Humffrey — govorio je doktor Wicks. — Na žalost, znamo prilično malo o takvim smrtima. Katkad naiđemo na raširenu zarazu, vjerojatno virusnu, koja se može utvrditi samo pri autopsiji, a ponekad ni tad. Možda je riječ baš o takvu oboljenju. Ako pristanete na autopsiju ...

— Ne, ne — prekine ga Alton Humffrey.

Jessie se sad sjećala da je utrčao u dječju sobu kad je Sarah vrisnula, sjećala se kako mu se izobličilo lice kad je spazio tijelo u krevetiću. Lice mu se iskrivilo kao u teških bolesnika od tetanusa i ostalo takvo cijelu minutu dok ju je gledao kako pokušava oživjeti mrtva pluća i maleno srce koje je odavno prestalo kućati.

Uvidjevši da je dijete zaista mrtvo, odnio je ženu i nazvao doktora Wicksa. Jessie je nakon nekog vremena prestala davati umjetno

disanje, pokrila je tijelo i otišla k Sarah. Zatekla je njena muža kako je upravo pokušava osvijestiti. Ponudila se da će se ona pobrinuti o Sarah, a on je žustro izišao. Dok je pokušavala osvijestiti Sarah, čula ga je kako razgovara s poslugom, čula je plačljive ženske glasove i iznenada njegov bijesni povik, iako nije nikad povisivao glas, zatim je nastala, tišina. Penjao se uza stube i silazio po njima, ulazio u sobu i izlazio, kao da nema nigdje mira, dokle god nije stigao doktor Wicks.

Sjećajući se sad svega toga. Jessie priđe njima dvojici i također se nasloni na zid.

— O, gospođice Sherwood. — Doktor Wicks kao da je odahnuo kad ju je ugledao. Bio je nizak, otmjeno odjeven, preplanule ćele.

— Kako je gospođa Humffrey?

— Osvijestila se, doktore.

— Pregledat ću je. Morat ćete neko vrijeme biti vrlo pažljivi prema ženi, gospodine Humffrey.

— Da — reče Alton Humffrey, uspravivši se. — Da.

Doktor Wicks pokupi svoju torbu i žurno ode u veliku spavaću sobu. Humffrey krene za njim, a Jessie ih je pratila na začelju, umorno vukući noge. Zapljusne je val slabosti i za tren se hodnik zanjiše. Ipak, održala se na nogama i ušla u sobu.

Sarah je sad plakala, a koščata su joj se ramena trzala kao riba na udici.

— Nije to ništa, gospođo Humffrey — govorio joj je liječnik kao da se obraća djetetu — na osvrćite se na nas. To je sasvim prirodan način oslobađanja od napetosti. Kad se isplačete, osjećat ćete se bolje.

— Zlato moje malo — zajeca ona.

— Znam, to je grozna nesreća, velika tragedija. No, događa se to često. Djeca umiru i u najbolje opremljenim bolnicama.

— Jastuk — prozbori ona kroz plač. — Stavila sam jastuk kako bih ga zaštitila, doktore. Oh, kako sam mogla znati što će se dogoditi?

— Nema smisla da mislite na to, gospođo Humffrey. Sad vam je prijeko potreban san.

— Nisam smjela dopustiti gospođici Sherwood da ode. Ponudila se da ostane Ali, ni govora, ja to nisam htjela prihvatiti, pravila sam se da znam sve o dječjoj njezi.

— Gospođo Humffrey, nastavite li tako ...

— Voljela sam ga — zajeca Sarah.

Doktor Wicks pogleda Jessie kao da traži stručnu podršku. Ali, Jessie je stajala kao okamenjena, pitajući se kako će izreći ono što mora, pitajući se još je li to istina i istodobno znajući da je odgovor potvrđan. Onesvijestit ću se, mislila je. Onesvijestiti...

— Mislim da ćemo vam morati dati nešto — reče odlučno doktor Wicks

Jessie ga je iznenađeno slušala. Zar se vidi na njoj da će joj pozliti? Tad shvati da se on obraća Sarah.

— Neću! — vrisnu Sarah. — Neću, neću, neću!

— Dobro, gospođo Humffrey — reče žurno liječnik. — Samo se smirite. Lezite...

— Doktore Wicks — progovori Humffrey.

— Izvolite?

— Vjerojatno namjeravate obavijestiti o ovom događaju policiju? — zapita milijunaš.

— Da. Doduše, to je puka formalnost...

— Zacijelo slutite koliko mi se gadi sve to. Mogu reći da imam prilično dobre veze u Hartfordu, doktore. Ako biste bili tako ljubazni i pristali na suradnju ...

— Hm, znate, dužnost mi je da ... — počne oprezno liječnik.

— Znam. Pa ipak, katkad postoji i nešto važnije od dužnosti, doktore. Recimo, u izuzetnim slučajevima. Niste li to već znali?

— Zasad nisam — odgovori liječnik, vladajući se sve ukočenije. — Bojim se da je moj odgovor na vaš zahtjev niječan.

— Tražim od vas samo da poštedite moju ženu i mene istrage. Znam što nas očekuje: znatiželjni novinari, svjedočenja, javnost... Zaista nema smisla da nam natovarite tu muku na vrat, doktore. Moja žena, s obzirom na stanje, ne bi to mogla izdržati. Uostalom, kao njen liječnik, vi to najbolje znate.

— Vaša me nesreća rastužila kao i vas, gospodine Humffrey, ali što mogu učiniti?

— Bio je to nesretan slučaj! Treba li ljude javno raspeti na križ zbog nezgode?

Jessie je imala dojam da će ako ne prestanu, početi vrištati.

— Znam da je to nesretan slučaj, gospodine Humffrey, ali vi me dovodite u ...

- Ne, nije — progovori vrlo glasno Jessie.
- Što ste rekli, sestro? — izusti doktor Wicks i naglo se okrene prema njoj.
- Kažem da to nije nesretan slučaj, doktore — odvrati Jessie. Za djelić joj se sekunde učini da će je Alton Humffrey ščepati za vrat. Ali, kad je progovorio, glas mu je bio miran.
- Kako to mislite, gospođice Sherwood? — zapita je on.
- Mislim da je, kad je vaša žena otišla na spavanje, netko drugi ušao u dječju sobu — odgovori ona. — Dijete je ubijeno. Ako ne pozovete policiju, i to smjesta, ja ću je pozvati.

4

Lica su plutala sobom. Jessie je glava bila laka poput balona. Vjerovala je da će svaki čas zazvoniti budilica i probuditi je iz te more. Vratit će se u svoj uobičajeni svijet, skočiti iz postelje, osluhnuti dojenčetovo gugutanje i otići u dječju sobu, radujući se lijepu sunačnom jutru ...

— Sjednite, Jessie.

— Što?

Začudo, pred njom je bio Richard Queen. Smjestio ju je u stolac za ljuljanje i njenim osušenim usnama prinio čašu. Nazvao ju je imenom. Znači, mora još traje. Odnosno, možda se mora pretvara u bezazlen san.

— Popijte to.

Hladna voda što joj je tekla niz grlo razbudi je. Sad je jasno ugledala prostoriju. Dječja je soba bila puna ljudi koji su zavirivali u sve kutke, mjerili i razgovarali, bezlični poput trgovaca ... bili su tu pripadnici državne policije, policajci iz Taugusa i jedan neobrijan čovjek bez kravate koji je, mutno se sjećala, donio torbu za spise.

— Osjećate li se sad bolje, gospođice Sherwood? — obrati joj se šef policije, Abe Pearl.

— Nije mi ništa, samo sam neispavana — objasni Jessie. O čemu su razgovarali kad joj se zavrtjela soba? Nije se mogla sjetiti. Sjećala se samo Pearlova duboka glasa i prodornih očiju.

— Dobro. Dakle, ušli ste u dječju sobu s gospođom Humffrey, nagnuli se nad krevetić, ugledali na djetetovu licu jastuk, bacili ga u stranu, opazili da se dijete ugušilo i automatski mu počeli davati prvu pomoć, umjetno disanje, premda je bilo prilično očito da je mrtvo. Razmislite malo, gospođice Sherwood. Što mislite, koliko vam je vremena trebalo da se, kad ste ugledali jastuk na djetetovu licu, oporavite od zaprepaštenja i uklonite jastuk s njega?

— Ne znam — odgovori Jessie. — Činilo mi se da je prošla cijela vječnost, ali je vjerojatno bila riječ samo o sekundi-dvije.

— Sekundi-dvije. Tad ste zgrabili jastuk i što ste učinili s njim?

Jessie stisne oči. Što mu je, zaboga?

— Bacila sam ga u stranu — reče.

— Kamo ste ga bacili? — ustraje šef policije iz Taugusa.

— Prema podnožju krevetića.

— Možete li se točno sjetiti gdje je u podnožju krevetića pao jastuk, gospođice Sherwood? — umiješa se onaj neobrijani čovjek bez kravate.

Svima im je udarilo sunce u glavu, zaključila Jessie. Kao da je važno gdje je pao jastuk!

— Ne sjećam se, dakako — odgovori ona kiselo. — Mislim da ga nisam ni pogledala kad sam ga bacila. U tim sam trenucima mislila samo kako bih mogla oživjeti dijete. Ono što sam vidjela na jastuku sjetila sam se tek mnogo poslije toga. Iznenada mi je palo na um, i shvatila sam što to znači.

— Hoćete nam još jednom ispričati što ste, navodno, vidjeli na tom jastuku, gospođice Sherwood? — reče čovjek bez kravate.

Da li joj se samo čini ili je netko uistinu rekao da je on iz javnog tužilaštva iz Bridgeporta?

— Što sam navodno vidjela? — razljuti se Jessie. — Sumnjate li u moje riječi?

Pogleda Richarda Queena kako bi vidjela je li on na njenoj strani. Ali, on je mirno stajao pokraj nje i trljao svoj sijedi brk.

— Odgovorite mi na pitanje, molim vas.

— Dobro znam da sam vidjela na jastuku otisak šake.

— Prepoznatljiv otisak čovječje šake?

— Tako je! Netko je stavio na taj jastuk prljavu šaku.

— Čime je bila uprljana, gospođice Sherwood?

— Čime? Odakle bih ja to mogla znati?

— Kakve je boje bila? Crna? Smeđa? Siva?

— Ne mogu pouzdano reći. Možda sivkasta. Poput prašine.

— Dobro, je li bila sivkasta, poput prašine, ili nije?

— Mislim da je bila

— Mislite?

— Ne mogu ništa tvrditi što se tiče boje — reče umorno Jessie.

— Kako bih mogla? Stekla sam dojam da je to prašnjav otisak. Možda se varam, ali ne vjerujem. Odlučno tvrdim da je bila riječ o nekakvoj prljavštini.

— Kažete da ste stekli dojam kao da je netko stavio prljavu šaku na jastuk — umiješa se čovjek bez kravate. — Kako ju je stavio, gospođice Sherwood? Okrenutu dlanom? Stisnutu? Je li se vidio samo dio šake?

— Vidio se dlan.

— Na kojem dijelu jastuka?

— Otprilike u sredini.

— Je li otisak bio jasan? Mislim, jeste li nepogrešivo mogli utvrditi da je riječ o čovječjoj šaci?

— Otisak nije bio sasvim jasan, koliko se sjećam. Bio je donekle mutan. Pa ipak, jasno se mogao razabrati. Bio je to otisak šake. — Jessie zažmiri. Vidjela ga je užasno jasno. — Otisak je stvorio udubljenje. Hoću reći... ruka je prilično snažno pritisnula jastuk. — Otvori oči, a glas joj se promijeni. — Hoću reći da je netko prljavom rukom utisnuo snažno jastuk djetetu na lice i nije ga puštao dok ono nije prestalo disati. Zbog toga sam rekla Humffreyjevima da je Michael ubijen. U prvi čas nisam shvatila istinu. Opazila sam otisak, ali je moj mozak privremeno zanemario tu činjenicu i podsjetio me na nju tek nakon nekog vremena. Tad sam im rekla da pozovu policiju. Zašto mi postavljate sva ta pitanja? Zašto ne pregledate jastuk i uvjerite se svojim očima?

— Ustanite, gospođice Sherwood — promrmlja Abe Pearl. — Možete li stajati?

— Mogu. — Jessie nestrpljivo ustane.

— Pridite krevetiću. Ne dirajte ga. Samo pogledajte jastuk.

Jessie je sad čvrsto vjerovala da je to varljiv san u kojemu snivač misli da se probudio, ali je i ta misao samo dio sna. Neka pogleda jastuk! Zar ga ne mogu pogledati oni?

Najednom se bojala prići krevetiću. Bilo je to čudno, jer je godinama gledala smrt, u tisuću oblika. Uplašila se smrti samo triput u životu: kad su joj umrli roditelji i kad je od Ministarstva rata dobila brzojav kojim su je obavijestili o Clemovoj pogibiji. Dakle, kad je posrijedi ljubav, onda je i smrt drukčija. Ne može biti ravnodušna prema Michaelu, jer se brinula o njegovu nezacijeljenom pupčiću ... jer ju je uvijek, dok bi ga hranila, gledao svojim bistrim očicama pokazujući bezgranično povjerenje u nju.

— Ne brinite, Jessie — promrmlja pokraj nje Richard Queen.

— Dječaćića su već odnijeli.

Naslutio je moje bojazni, pomisli ona.

Prišavši krevetiću, zagleda se u jastuk u podnožju. Jastučnica je, obrubljena čipkom, bila potpuno čista.

— Vjerojatno se jastuk okrenuo kad sam ga bacila — reče namrštivši se.

— Borcheru, okreni ga tako da gospođica Sherwood vidi i drugu stranu — naredi šef policije Pearl.

Detektiv iz Taugusa uhvati kažiprstom i palcem čipku i oprezno okrene jastuk. I druga je strana bila čista.

— Ne razumijem to — prozbori Jessie. — Svojim sam očima vidjela mrlju. Nisam se mogla prevariti.

— Gospođice Sherwood — obrati joj se čovjek iz javnog tužilaštva — želite nas uvjeriti da ste gledali taj jastuk samo sekundu-dvije, dok je u sobi gorjela samo vrlo slaba noćna svjetiljka na podu, i da ste ne samo vidjeli otisak na jastuku, nego ste i razabrali da je riječ o otisku čovječje ruke uprljane prašinom?

— Hoćete li mi vjerovati ili ne, ne ovisi o meni — odvrati Jessie. — Ali, znam što sam vidjela.

— Bilo bi to izvanredno zapažanje, gotovo nevjerojatno, čak i da smo našli otisak ruke koji bi ga potkrijepio — reče čovjek bez kravate. — No, kao što vidite, gospođice Sherwood, nema nikakvih tragova ni na jednoj strani jastuka. Nije li možda sve to, zbog zaprepaštenosti i uzbuđenja ... i slabog svjetla u sobi... bila samo optička varka? Možda vam se pričinilo nešto čega nije bilo?

— Još nikad nisam doživjela optičku varku. Vidjela sam sve kao što sam vam opisala.

— Ostajete pri svojoj izjavi? Nećete se predomisliti?

— Ne, nipošto neću.

Čovjek bez kravate doimao se nezadovoljno. Počne se dogovarati s Pearlom. Richard Queen uhvati Jessiein pogled i osmijehne joj se.

Tad priđoše prozoru okrenutom prema vrtu. Čovjek bez kravate pogleda van, a šef policije spomene aluminijske ljestve.

— Ljestve? — izusti Jessie i pogleda Queena.

— Da, na prozor su bile naslonjene ljestve kao i prošlog mjeseca — reče on, prišavši joj brzo. — štoviše, iste ljestve. Zar ih niste opazili kad ste se dovezli puteljkom?

— Nisam skrenula na puteljak. Ostavila sam automobil na cesti.

— A, to je bilo vaše vozilo — reče on. Lice mu je ostalo sasvim bezizražajno.

— Znači, tako je to... to čudovište zaprljalo ruku! Ubojica se uprljao prašinom s ljestava dok se penjao. — Jessie se zagleda u jastuk. — Kako to nisam opazila već prije?

— Što niste opazili, Jessie? — Odmah se trgnuo.

— Ovo nije ista jastučnica! Nije onakva na kakvoj je bio otisak ruke. Inspektore, ova je jastučnica drukčija!

Queen je pogleda, a onda pozove svog prijatelja i službenika iz javnog tužilaštva.

— Gospođica Sherwood kaže da je sad opazila kako ovo nije ista jastučnica, kako ovo nije ona jastučnica na kojoj je bio otisak ruke.

— Nije? — Pearl pogleda čovjeka bez kravate. — To je zanimljiva novost, Merrick.

— Prema čemu ste to zaključili? — obrati se Jessie službenik tužilaštva

— Prema porubu. Ona druga jastučnica obrubljena je drukčijom čipkom. Obje su jastučnice izrađene od vrlo finog batista, no na onoj je porub od honitonske čipke, a na ovoj, ako se ne varam, irski je vez. Uglavnom, nisu jednake.

— Sigurni ste u to, gospođice Sherwood? — zapita Merrick.

— Potpuno.

— Jastučnice su zamijenjene — napomene Queen. — Prihvati li se izjava gospođice Sherwood, onda je netko poslije skinuo prljavu jastučnicu s jastuka i zamijenio je čistom. To je zanimljiva pojednost, Abe.

Krupni šef policije zagunđa, gledajući oko sebe. Pokaže prema zidu gdje se pokraj vrata vidjelo nešto poput ladice.

— Je li to cijev za rublje, gospođice Sherwood? — zapita. Kad mu je ona kimnula, priđe zidu, otvori vratašca cijevi i pokuša zaviriti u nju. — Kamo vodi?

— U praonicu u podrumu.

— Tko pere rublje?

— Gospođa Sadie Smith.

— Sadie Smith. — Abe Pearl se namrgodi. — Tko je ona? Takva imena nema na popisu posluge u ovoj kući.

— Ona je pralja iz Norwalka. Dolazi dvaput na tjedan kako bi ručno oprala i izglačala skuplju odjeću. Pelene sam osobno prala. — Jessie sklopi oči. Gospođa Smith dolazi petkom. Pojavit će se

sutra... zapravo, danas... i oprati svu Michaelovu skupu i ljupku odjeću ...

— Tinny, Borcheru — pozove Pearl svoja dva detektiva. — Uzmite još dvojicu ljudi i potražite jastučnicu s čipkastim porubom na kojoj je otisak prljave ruke. Pretražite sve u praonici u podrumu, zavirite u svaki kutak.

Jessie je sjedila kao okamenjena, bojeći se i pomaknuti. Samo je napola zapažala ono što se zbivalo oko nje. Čula je kad su pokušali razgovarati sa Sarah Humffrey u spavaćoj sobi. Sarah je odmah počela vikati da je ona svemu kriva, da je ona ubila svoje slatko dijete, da je zaslužila smrt, da je čudovište, zločinka, i neka je puste da umre. Potom su se umiješali doktor Wicks i Alton Humffrey. Napokon iziđoše svi iz sobe. Abe Pearl i Merrick problijedjeli su od srdžbe zato što su se morali odreći ispitivanja.

— Ona nije zdrava — neprestano je objašnjavao bogataš povišenim glasom. — Morate to shvatiti, ljudi... moja žena nije nikad bila jaka... suviše je osjetljiva... taj grozni doživljaj ...

— Gospođa Humffrey opasno je uzbuđena — umiješa se žustro doktor Wicks. — Zapravo, ne vjerujem da se privremeno možemo pouzdati u njeno rasuđivanje. Govorim kao njen liječnik. Ako budete pošto-poto htjeli razgovarati s njom, morat ćete preuzeti na sebe odgovornost.

— Ne mogu to dopustiti, gospodine Pearie — reče Alton Humffrey mašući dugačkim rukama. — Ne mogu i neću, čujete me?

Abe Pearl pogleda Merricka, koji slegne ramenima.

— Dobro, povlačim se — progundā šef policije. — Dobro, doktore, dajte joj neko sredstvo za umirenje.

Doktor Wicks odmah nestane u spavaćoj sobi. Jessie je čula njegov glas kako jednolično govori, kao na gramofonskim pločama protiv nesanice, i čula je škripanje opruga na postelji dok se Sarah nemirno bacala amo-tamo. Napokon jecanje i povici utihnuše.

Nakon nekog vremena okupiše se svi opet oko Jessie. Pretražili su kuću od podruma do tavana, ali nisu našli onakvu jastučnicu kakvu je opisala, jastučnicu s čipkastim porubom i otiskom prljave šake.

Da, noćna je svjetiljka u dječjoj sobi vrlo slaba. Ne, ipak se nije prevarila. Bilo je dovoljno svjetla da je mogla vidjeti otisak ruke.

Ne, ne nosi naočale. Ne, nije mogla biti riječ o igri svjetla, a sjeni koja bi sličila otisku šake. To je, uistinu, bio otisak šake. Desne šake.

— Kako znate da je bila baš desna?

— Zato što je palac bio na lijevoj strani.

Netko se nasmije, napola podrugljivo. Jessie je čula glasove, ali joj je najednom bilo svejedno što govore.

— Ili ona ima priviđenja, ili je netko spalio jastučnicu ili je izrezao i bacio u nužnik.

— Što imaju na otoku? Septičke jame?

— Ne, ovdje je gradska kanalizacija. Sve se izlijeva u zaljev, kao u Taugusu.

— Onda nećemo nikad doznati istinu.

— Po svoj prilici.

— Dopustite mi da se umiješam — reče Richard Queen. Čim je progovorio, Jessie se, začudo, osjećala bolje. — Između umorstva i nesretnog slučaja postoji velika razlika. Slušaj, Abe, na tvom mjestu ne bih tako brzo digao ruke od te jastučnice.

— Ne znamo niti da li postoji!

— Gospođica Sherwood zna.

— Do vraga, Dick, možda se ...

— Ne bih rekao, Abe.

Glasovi se udaljiše i pretvoriše u mumljanje. Jessie je živnula. On me brani, pomisli radosno. Baš je ljubazan. Već dugo, vrlo dugo nije to nitko učinio. Baš sam budalasta, pomisli tad. Zna da govorim istinu, pa je samo zbog toga uz mene.

Opet se snuždila i tupo sjedila, dremuckajući.

Iznenada ojačaju glasovi, pa se trgnula. Abe Pearl kao da se uznemirio.

— Dobro, a što je s ljestvama, Dick? — govorio je.

— One samo potvrđuju postavku o umorstvu.

— Ne potvrđuju. Gospodin Humffrey osobno ih je stavio ondje. Hoćete, molim vas, gospodine Humffrey, ispričati inspektoru Queenu kako su ljestve dospjele pod prozor?

— Čuo sam oko deset sati nekakav tresak iz dječje sobe — počne pričati iscrpljenim glasom bogataš. — Puhnuo je vjetar s mora i otvorio kapke na prozoru što je okrenut prema vrtu. Uplašio sam se da će buka probuditi dijete. Stoga sam skinuo mrežu i pokušao iz

dječje sobe učvrstiti kapak, ali ga nisam mogao dosegnuti. Budući da Stallings i Cullum nisu bili kod kuće ... četvrtkom navečer su slobodni... morao sam osobno otići po ljestve u spremište, popeti se po njima i popraviti kapak. Naime, vjetar ga je napola iščupao i nakrivio. Tad se probudilo dijete, moja se žena veoma uznemirila, a kad smo ga ponovo uspavali, već sam potpuno zaboravio ljestve. Nije mi jasno kakvu bi važnost mogli imati ti podaci.

— Gospodin Humffrey ima pravo, Dick. Ljestve ne znače baš ništa.

— Nesumnjivo je da ne pobijaju umorstvo, Abe. Ako se dogodilo umorstvo, onda je ubojica, kad se pojavio, vidio da su pod prozorom ljestve i poslužio se njima. Gospođica Sherwood čvrsto je uvjerenjena da je ona jastučnica ...

— Zaboga, Dick, što hoćeš da učinim?

— Nastavi tražiti jastučnicu dok je ne nađeš.

— Gospodine Humffrey, jeste li vi vidjeli jastučnicu s otiskom ruke?

— Nisam.

— A vi, doktore Wicks?

— Da sam je vidio, već bih vam to ispričao — odgovori odrješito liječnik.

— Jedino suvislo što je izrekla gospođa Humffrey bilo je da ni ona nije vidjela tu jastučnicu. A bila je u istoj sobi, Dick.

— Stajala je na vratima — napomene Richard Queen. — Možda joj je vidik bio ograničen zbog daske u podnožju krevetića. Što si doznao od posluge, Abe?

— Vrtlar i vozač vratili su se gotovo u jedan sat, a žene ne znaju ništa — promrmlja Abe Pearl.

— Znači, Jessie Sherwood protiv sviju.

Jessie najednom opazi da je to ona izrekla. Čudno! Nasmijala se, a i taj smijeh zvučao joj je strano.

U idućem su trenu nestali svi zvukovi i ostala je samo tišina.

Osjetila je da leži na mekom divanu, a doktor Wicks silio ju je da proguta nešto gorko iz žlice.

Nakon toga sve je iščezlo.

Inspektor Queen šetao je obalom kad je na Humifreyjev žal sišao Abe Pearl. Nebo nad morem bilo je srebrnasto dok je svitao nov dan.

— Tražio sam te posvuda — vikne šef policije. — Kojeg vruga radiš?

— Ništa osobito, Abe. Samo provjeravam je li noćas bio izvučen na žal neki čamac.

— Čamac? — Abe Pearl iznenađeno ga je gledao.

— Bio bi budala ako bi pokušao dvaput proći automobilom mimo stražarnice.

— Misliš na Frosta?

— Na koga bih drugoga? Ali, ne može se ništa vidjeti. Sad je plima. Trebalo je da pomislim na to čim smo stigli ovamo. — Queen pogleda prijatelja. — Gotov si u kući?

— Da.

Šutke krenuše jedan uz drugoga. Dok su prelazili preko tratine, Abe Pearl obrati se nekolicini svojih ljudi koji su još pretraživali vrt.

— Nastavite tražiti dok vas ne povučem sa zadatka — naredi.

— Recite isto i momcima u kući.

Uđe s Queenom u crnobijeli policijski automobil i upali motor.

— Jesi li razgovarao s čuvarom Petersonom? — zapita Queen.

— Razgovarali su državni policajci. Nije vidio ništa. — Abe Pearl zagunđa. — Vjerojatno je glup poput većine čuvara. No, s druge strane, ne može vidjeti ono čega nema, Dick.

Queen ne odgovori.

Kad su stigli do stražarnice, Abe Pearl pozove prstom Petersona.

— Dakle, Peterstone, ispričajte nam sve još jednom — zatraži.

— Dobro, ispričat ću vam još samo jednom — odgovori srdito čuvar — a onda ću odjuriti s ovog otoka i više se neću vratiti! Kao što sam već rekao državnoj policiji, posljednji automobil koji je sinoć prošao ovuda prije nego što je Humffreyjevo dijete nađeno mrtvo bio je dodge kupe koji pripada tamošnjoj njegovateljici, gospođici Sherwood, a prošao je ovuda oko pola jedan. Jedan sat prije nje prošle su stare služavke gospođe Dandridge vraćajući se iz kina u Taugusu. Prije njih, oko jedanaest sati, senatorov je šofer...

— Je li, otkad ste vi na dužnosti, prošlo neko vozilo, na otok ili s otoka, koje niste prepoznali? — prekine ga šef policije.

— Nije.

— Je li prošao netko pješice? — umiješa se Richard Queen.

— Nije — odgovori iznenađeno Peterson.

— Ipak, netko je mogao proći pješice da ga ne vidite. Nije li tako?

— Slušajte, prijatelju — razljuti se Peterson — ova stražarnica je obična smijurija. Moram ponekad sjesti. Moram s vremena na vrijeme otići u grmlje. Moram jesti. Tko želi, može na stotinu načina doći na otok da ga ne vidim. Nađite negdje drugdje žrtvu za zafrkavanje. Mene ostavite na miru.

— Znaš, Abe, Peterson ima pravo — promrmlja Queen kad su produžili na kopno. — Na otok može doći svatko tko se malo potrudi. Može noću dovesti do nekoga od privatnih žala ... može se prošunjati pokraj stražarnice ... mladić poput Rona Frosta mogao bi čak doploviti s neke plaže u Taugusu i vratiti se istim putem.

— Čvrsto si zapeo za tvrdnju da je posrijedi umorstvo, ha, Dick? — Prijatelj ga pogleda. — I da je krivac mladi Frost?

— Nisam zapeo ni za što. Jednostavno, vjerujem da je Jessie Sherwood vidjela nešto na onoj jastučnici. Ako je vidjela otisak šake, onda sve upozorava na umorstvo. A ako se dogodilo umorstvo, onda je mladi Frost najsumnjiviji.

— Više nije. Stigla je jedna vijest dok si na žalu tražio tragove čamca. Frost nije noćas mogao biti na otoku.

— Zašto nije mogao?

— Dijete je umrlo na otoku između pola jedanaest i pola jedan. U to je vrijeme Ronald Frost ležao bez svijesti.

— Bez svijesti?

— Oko devet sati navečer odvezlo ga je iz kuće jednog prijatelja u ulici Long Ridge vozilo hitne pomoći u bolnicu Stamford. U deset sati i sedam minuta operirali su ga zbog upale slijepog crijeva, i probudio se tek u tri sata u noći. — Abe Pearl nakesi se skrenuvši u ulicu gdje su bili mali ljetnikovci. — Što sad misliš o pričici sestre Sherwood da je vidjela prljavu jastučnicu?

Richard Queen samo zatrepće očima. Prijatelj zaustavi automobil, ugasi motor i pljesne ga po leđima.

— Razveseli se, Dick! Ne možeš li se bez umorstva zabaviti s tom sestricom? Izvedi je nekamo kao čovjek! — Abe počne snažno uvlačiti zrak kroz nosnice. — Čak ovamo miriše Beckyna slanina. Hajde, Dick ... pojedest ćeš topao doručak ... nekoliko sati odrijemati...

— Nisam gladan, Abe — reče Queen. — Samo idi u kuću. Sjedit ću ovdje neko vrijeme.

Sjedio je dugo.

5

Jessie Sherwood zaustavi automobil pred rampom i nestrpljivo zatrubi, zovući Montyja Burnsa, čuvara koji je radio danju, da iziđe iz stražarnice i pusti je proći. Od tragedije je prošao jedan tjedan, sedam dana što su se vukli poput godina. Najmanje se desetak puta pokajala što je prihvatila Humffreyjevu ponudu, ukočeno izrečenu, da ostane i brine se o njegovoj ženi. Sve ju je u velikoj kući podsjećalo na mrtvo djeteta. Ali, što je drugo mogla učiniti? Morala je ostati. Jasno je vidjela da je Sarah na rubu živčanog sloma. Istraga i pogreb dotukli bi i zdravu ženu, a kamoli ne histeričnu osobu, opsjednutu osjećajem krivnje.

Što se tiče istrage o uzrocima djetetove smrti, Jessie je najviše upamtila znojna tijela, izbuljene oči i svoje poniženje i srdžbu. Postupali su s njom kao da zlonamjerno stvara neprilike ili kao da je psihopat. S druge strane, Sarah se izvušla vrlo dobro. Za to se pobrinuo njen muž. Porota je zaključila da je smrt nastala zbog nepažnje i proglasila je nesretnim slučajem. Nesretnim slučajem!

Kakvo je tek mučenje bio sprovod! Pokušali su zatajiti vrijeme i mjesto ukopa, ali je vijest, dakako, ipak procurila, pa se okupila radoznala gomila ... bezobzirni novinari koji su vikali... zatim je Sarah počela na groblju izbezumljeno vrištati i htjela za malim lijesom, prekrivenim cvijećem, skočiti u grob ...

Jessie se naježi i opet pritisne trubu. Iz stražarnice iziđe Monty Burns, žurno zakopčavajući bluzu.

Napokon je krenula prema kopnu i baš je htjela pritisnuti papučicu gasa kad se iza jednog zavoja pojavio dobro poznat lik i koraknuo na cestu, dignuvši ruku i smiješeći se.

— Dobro jutro!

— Što radite ovdje? — upita zbunjeno Jessie.

— Sjetio sam se da ste četvrtkom slobodni, pa sam se odrekao Beckyna doručka i krenuo ovamo. Čekao sam vas. Imate li pred sobom neki određen cilj?

— Nemam.

— Kako bi bilo da zajedno krenemo prema tomu nepoznatom cilju?

— Slažem se.

Nešto mu je na umu, mislila je Jessie dok je ulazio u automobil.

— Što ste radili cijelo ovo vrijeme, inspektore Queene?

— Štošta. Znete — reče on iznenada — kad se opustite, lijepi ste kao slika, Jessie.

— Zaista? — Jessie se nasmije. Zaboga, ona se smije! Baci svoj crni slamnati šešir na stražnje sjedalo. — Ovaj je vjetroć ugodan, ali razmrsit će mi kosu. Nije važno.

— Imate lijepu kosu, Jessie. Drago mi je što je dugačka.

— Sviđa vam se takva? — reče Jessie zadovoljno.

— Mojoj je majci kosa sezala do koljena. Dabome, u to su vrijeme šišale kosu samo žene koje su se borile za svoja prava i prostitutke. Vjerojatno sam staromodan. Još mi je u žena draža duga kosa nego kratka.

— To mi je drago — promrmlja Jessie. Nekako mi je danas drago zbog svega, pomisli.

— Kako bi bilo da pojedemo nešto? Hvata me glad.

— I mene! — uzvikne Jessie. — Kamo ćemo?

Našli su jedan zgodan riblji restoran, iz kojega se vidio cijeli zaljev. Sjedili su iza stakla i gledali zapjenjeno more koje se još nije moglo smiriti poslije nedjeljne oluje. Jeli su školjke s vrućim maslacem i potom se prihvatili kuhana jastoga. Jessie se osjećala sretna.

— Znete, Jessie — progovori iznenada Queen kad su počeli piti crnu kavu — ovog sam tjedna proveo jedan cijeli dan u Stamford. Dio dana proveo sam u bolnici.

— Oh — Jessie uzdahne. — Posjetili ste Ronalda Frosta?

— Jesam. Osim toga, pregledao sam bolnički zapisnik o dolasku pacijenta i razgovarao s liječnikom koji ga je operirao. Razgovarao sam i s ljudima u kojih je bio u posjetu kad je dobio napadaj. Htio sam osobno provjeriti Frostov alibi.

— Nepobitan je, dakako.

— Da. Frost je, uistinu, operiran zbog upale slijepog crijeva i nipošto nije mogao biti na otoku kad je umrlo dijete.

— Sretna okolnost. — Jessie se namršteno zagleda kroz prozor.

— Mislim, za njega.

— Da, imao je sreću što mu se baš u to vrijeme upalilo slijepo crijevo. Jer, on je prvi put, u noći 4. srpnja, pokušao ući u sobu.

— Priznao je to?

— Ne baš izričito... zašto bi i priznao? ... ali sam, sudeći prema onomu što mi je ispričao i kako mi je ispričao, uvjeren da je baš on

pokušao te noći ući u sobu. Tko zna što je htio! Mislim da to ni on ne zna. Bio je pijan kao zemlja. Uglavnom, Jessie, Frost nije mogao izvršiti umorstvo.

— Želite li mi, možda, reći kako smatrate da i nije riječ o umorstvu, inspektore Queene?

— Kako bi bilo da me prestanete zvati inspektorom Queenom, Jessie? Ako se namjeravamo često viđati...

— Nisam znala da ćemo se viđati — promrmlja Jessie. — No, ako baš želite, zvat ću vas Richard ...

— Zovite me Dick. — Lice mu se ozari. — Tako me zovu prijatelji.

— Ali, meni se ime Richard sviđa više.

— Dick zvuči previše mladenački, istina je. — Prestao se smiješiti.

— Nisam to mislila. Ime nema nikakve veze s godinama. Uostalom, ne mijenjate temu. Je li se dogodilo umorstvo ili nije? Nemojte me podsjećati na to da je porota sve proglasila nesretnim slučajem!

— Pogledajmo to s njihova gledišta — reče on blagim glasom.

— U sobi je gorjelo vrlo slabo svjetlo. Zatim, imali ste samo dvije sekunde vremena da zapazite otisak ruke. No, potanko ste opisali otisak, Jessie. Budući da nema jastučnice, morate priznati da nije lako povjerovati u tu izjavu.

Jessie se najednom osjećala umorna.

— Izjavila sam samo ono što sam vidjela. Dobro, što je s tom jastučnicom?

— Vjerojatno je uništena. Ili uklonjena na neki drugi način.

— Tko bi je uklonio?

— Netko iz kuće.

— Ma, to je smiješno! — zapanji se Jessie.

— Pođe li se od činjenice da je postojao otisak šake, onda je to logičan zaključak.

— Ali, tko bi u kući Humffreyjevih učinio nešto takvo, Richarde?

— O tom znam koliko i vi. — Slegnuo je ramenima.

— Ipak, vi mi vjerujete, je li? Netko mi mora...

— Vjerujem vam, dakako, Jessie. Razgovarao sam sinoć s Abeom. On je vrlo dobar čovjek i bio je sposoban policajac u velegradu. ali možda ne zna ocijeniti ljude kao ja. — Queen se osmjehne.

— Barem, razišla su nam se mišljenja što se tiče vas.

— Drugim riječima — reče Jessie, ne uzvativši mu smiješkom — ni Abe Pearl ne vjeruje u moju izjavu.

— Abe ne bi htio stvoriti gužvu i povesti istragu o umorstvu dok nema nikakvih opipljivih dokaza. Osim toga, ne smije se zaboraviti da je smrt proglašena nesretnim slučajem. Pribrojite svemu tom okolnost da Frost ima čvrst alibi, pa ćete shvatiti u kakvu je položaju Abe.

— Želite mi reći — promrmlja ogorčeno Jessie — da on diže ruke od svega.

— Tako je — Richard Queen protrlja bradu. — Zbog toga sam sinoć obavijestio Pearlove da će uskoro izgubiti gosta.

— Odlazite? — Najednom je more šuplje hučalo, a kava izgubila okus. — Kamo idete?

— Vraćam se u New York.

— O ... — Jessie je šutjela nekoliko časaka. — Mislila sam da ćete...

— Mnogo sam razmišljao o ovom slučaju i zaključio da bi istragu trebalo početi u New Yorku. Abe ne može ništa poduzeti, Humffreyjevi neće... tko onda ostaje za tu zadaću osim mene? Ionako nemam nikakva drugog posla.

— Vrlo mi je drago. — U njenim se očima pojave suze. — Vrlo drago, Richarde.

— Zapravo ... — Gledao ju je, a lice mu je poprimilo nekakav čudan izraz. — Nadam se da ćete poći sa mnom.

— Ja?

— Mogli biste mi mnogo pomoći — prozbori on nespretno. Zbunjeno je vrtio šalicu.

Jessie brže zakuca srce. Ne budi luckasta, govorila je sebi. Samo je ljubazan i ništa drugo. Ili... uostalom, što ja, zapravo, znam o njemu? Možda ...

— Treba da mi objasnite kako bih vam mogla pomoći, Richarde. Prije svega, obećala sam da ću još neko vrijeme ostati na otoku i brinuti se o gospođi Humffrey ...

— Neka Humffrey potraži drugu njegovateljicu.

— Ne, dala sam riječ.

— Dobro, kako dugo?

— Razgovarat ćemo o tom u automobilu — reče naglo Jessie.

— Kad se upuštam u nešto, želim znati o čemu je riječ. Nećete se ljutiti ako se za kratko vrijeme povučem u toaletu i uredim kosu?

— Vi ste divna žena, Jessie — Iznenada se nagnuo naprijed i uhvatio joj ruku. — Je li vam to itko rekao?

— Okanite se takva prozirna laskanja! — Jessie se nasmije povukavši ruku i ustane. — Sastat ćemo se u automobilu.

Richard Queen gledao je za njom dok je išla između praznih stolova prema toaleti. Hoda poput mlade djevojke, mislio je. Poput mlade djevojke ...

Naposljetku je na Jessieinu odluku utjecala Sarah Humffrey. U utorak, 16. kolovoza, išuljala se iz svoje sobe dok joj je Jessie u kuhinji pripremala jelo, otrčala je u spavaćici na žal i pokušala se utopiti. To bi vjerojatno bila uspjela da Henry Cullum nije na obali popravljao motor Humffreyjeva čamca. Smjesta je skočio u more i izvukao je. Histerično je vikala da želi umrijeti.

Nakon toga joj je doktor Wicks dao jako sredstvo za umirenje i porazgovarao s njenim mužem.

— Na žalost, morate se suočiti s istinom, gospodine Humffrey — reče on. — Vaša je žena teško bolesna, i ja više nisam dorastao tom zadatku. Potrebna joj je specijalistička njega. Opsjednuta je mišlju da je ubila dijete, osjeća se krivom zbog jastuka, sad se pokušala i ubiti... dakle, to nadmašuje moje sposobnosti Na rubu je potpunog duševnog sloma. S obzirom na ono što se dogodilo ovdje, ova kuća nije nimalo prikladna za nju. Savjetujem vam da ...

— Vjerojatno mi želite reći kako bi trebalo da je smjestim u sanatorij? — izusti Alton Humffrey. Jessie ga još nikad nije vidjela tako blijeda i utučena.

— Da. Znam jedan vrlo dobar sanatorij u Massachusettsu. U Great Barringtonu. Psihijatar je na vrlo dobru glasu ...

— Zna li šutjeti? — zapita bogataš. — Ako novine nanjuše da se htjela utopiti ...

— Inače ga ne bih ni preporučio, gospodine Humffrey. Znam da ne želite da bilo što prodre u javnost.

— Dobro, razmislit ću

Bio je to posljednji Wicksov posjet Humffreyjevoj ženi.

U srijedu po podne, sjedeći pokraj bolesničine postelje. Jessie je začula kako se otvaraju vrata, a kad je digla pogled, vidjela je da je Alton Humffrey zove kažiprstom.

— Možete li izići na nekoliko minuta, gospođice Sherwood?

— Maloprije sam joj morala dati opet injekciju.

— Dođite, molim vas, u moju radnu sobu.

Krenula je za njim kroz hodnik prema radnoj sobi. Kad je sjela ondje u naslonjač, prišao je prozoru i okrenuo joj leđa.

— Zatvorit ću ovu kuću, gospođice Sherwood.

— Tako? — izusti Jessie.

— Već neko vrijeme razmišljam o tome. Ostat će Stallings i brinuti se o njoj. Henry i gospođa Lenihan poći će sa mnom u moj njujorški stan. Gospođa Charbedeau i služavke vratit će se u moju kuću u Concordu. Ionako je već najljepši dio ljeta prošao.

— Namjeravate dugo ostati u New Yorku?

— Po svoj prilici, cijelu zimu.

— Promjena će koristiti gospođi Humffrey.

— Žena ne ide sa mnom. Šaljem je u sanatorij.

— Drago mi je što to čujem — reče Jessie. — Prijeko joj je potrebna stručna njega. Čula sam da vam je jučer doktor Wicks spomenuo neko lječilište u Great Barringtonu ...

— Kad je riječ o nečemu tako važnom, gospođice Sherwood, onda se ne oslanjam na ljude poput Wicksa. Ne, žena neće otići u Great Barrington.

— Smijem li vas pitati koji ste sanatorij izabrali?

— Izabrao sam, zapravo, jedno oporavilište. Besmislene su priče da joj je potrebno psihijatrijsko liječenje. Ona je samo vrlo nervozna. Potrebni su joj odmor i mir, a čuo sam da u ovom dijelu Amerike nema boljeg oporavilišta od Duaneova sanatorija u New Havenu.

Jessie kimne. Poznala je nekoliko sestara koje su radile ondje ... jedna od njih, Elizabeth Currie, bila je kod doktora Samuela Duanea osam godina. U sanatoriju su boravili samo vrlo ugledni pacijenti koji su mogli masno platiti. Bio je okružen visokim zidom sa šiljcima, dugačkim gotovo metar i pol, a čuvali su ga privatni detektivi.

Dabome, mogla sam i očekivati da će Alton Humffrey izabrati baš takvo mjesto, pomisli Jessie. Kad se Sarah nađe u tom raskošnom

zatvoru, on će se napokon moći opustiti. Duaneovi čuvari nanjuše novinara na kilometar udaljenosti.

— Kad odlazi gospođa? — zapita Jessie.

— Večeras. Doktor Duane osobno će doći po nju s jednom njegovateljicom.

— Jeste li je već obavijestili? — Kad se bogataš namrštio, Jessie doda žurno: — Pitam vas to zato što moram znati kako ću je pripremiti za odlazak.

— Nisam joj rekao još ništa. Doktor Duane savjetovao mi je da joj saopćim novost u njegovoj prisutnosti.

— Otići ćete s njom?

— Ne znam. To ovisi o Duaneu. — On je pogleda. — Očekujem, dakako, da ćete sve to zadržati u tajnosti, gospođice Sherwood.

— Svakako.

On priđe stolu, sjedne i počne pisati ček. Gledala je njegove dugačke bijele prste i mali prst koji se skvrčio kao da se skriva.

— Pretpostavljam da želite da odem što prije.

— Ne, ni govora — odgovori on. — Svakako ostanite još nekoliko dana. Posluga odlazi tek idućeg tjedna.

— Nemirna sam narav, znate. Ljubazno je od vas što me zaustavljate, no otputovat ću sutra ujutro.

— Dobro, kako želite. — Humffrey joj pruži ček.

— Ali, gospodine Humffrey, to je previše — pobuni se Jessie.

— Platili ste mi prošlog tjedna...

— Bi li imalo smisla da budete kažnjeni mojom iznenadnom odlukom da žena ode iz kuće — reče on smiješeći se. — Plaćam vam cijeli ovaj tjedan i dodajem još malo u znak zahvalnosti za sve što ste učinili za suprugu i Michaela.

— Dodali ste još malo? — Jessie zatrese glavom. Dao joj je kao nagradu petsto dolara. — Zaista ste ljubazni, ali ne mogu to prihvatiti.

— Zaboga, zašto ne možete?

— Paaa ... — Ruke su joj postale ljepljive od znoja, ali ga je gledala ravno u lice. — Iskreno rečeno, ne bih htjela imati nikakvih obaveza prema vama.

— Ne razumijem. — Glas mu postane leden.

— Kad bih mislila drukčije o malomu Michaelu, uzela bih taj novac. Ovako, ne mogu.

— Hoćete reći, kad biste mislili drukčije o uzroku njegove smrti? — olakša joj on posao.

— Da, tako je.

— Još se ne slažete sa zaključkom da je to bio nesretan slučaj, gospođice Sherwood? — reče on i nagne se natrag.

— Ne, to je bilo umorstvo — odvrati Jessie. — Dijete je namjerno ugušeno jastukom u jastučnici koja je nestala.

— Ali, nikakva jastučnica nije nestala.

— Nestala je, nestala. Samo je nisu pronašli.

— Draga gospođice Sherwood — prozbori on strpljivo — u istrazi o uzrocima smrti zaključilo se da je posrijedi nesretan slučaj. S tim se zaključkom slaže policija. Slažem se i ja. Kako možete biti tako uporni i jedino vi tvrditi suprotno?

— Ja sam vidjela jastuk s otiskom ruke — odgovori tiho Jessie.

— Nitko ga drugi nije vidio.

— Očito je da ste se prevarili.

— Nisam se prevarila

— Nemate ni trun dokaza u prilog svomu mišljenju.

— To nije mišljenje. To je činjenica. Znam što sam vidjela.

— Spomenite mi barem jednu ozbiljnu osobu koja se slaže s vama

...

— Richard Queen

— Tko? — Humffrey podigne obrve.

— Prijatelj šefa policije Pearla. Nekoć je bio inspektor u njujorškoj policiji. On mi vjeruje.

— Takvi starci nemaju drugog posla, pa se upliću u ono što ih se ne tiče. — Bogataš slegne ramenima. — Vjerojatno su ga otjerali u mirovinu zbog senilnosti.

— Tek su mu šezdeset tri godine i potpuno je zdrava duha, uvjeravam vas! — Jessie se ugrize za usnicu; Humffrey ju je gledao kao da se zabavlja na njen račun. — Uglavnom, inspektor Queen slaže se sa mnom da je riječ o umorstvu, pa ćemo ... — Naglo je ušutjela.

— Što ćete? — Humffrey se više nije zabavljao.

— Ništa. — Jessie uznemireno ustane. — Moram se vratiti k vašoj ženi ...

— Slušajte, gospođice Sherwood. — Položio je dlanove na stol. Za tren joj se činilo kao da će se baciti na nju. Sjećala se da je jednom već imala takav dojam. — Mislite li da bih, ako bih vjerovao kako je dijete ubijeno, dopustio da se cijeli slučaj zataška?

— Ne mogu odgovoriti na to. — Uzmicala je pred njim. Shvativši to, zaustavi se. — Molim vas, moram se vratiti gospođi. Ali, htjela bih da poderete taj ček i napišete drugi samo na svotu koju mi dugujete.

— Zar ne znate što mi je značilo to dijete?

— Uvjerena sam da vam je značilo mnogo. No ... vi me prisiljavate da to kažem ... sad kad je mali Michael mrtav, želite pokopati sve s njegovim tjelešcem. Radije ste prihvatili zaključak da je riječ o nesretnom slučaju nego da vam prezime bude povezano s umorstvom. Ne razumijem ljude poput vas. Ipak nije najvažnije hoće li se ime pojaviti u novinama i izazvati naklapanja ili neće. Zbog takve se sitnice ne bi smjelo dopustiti da se ubojica djeteta izvuče živ i zdrav.

— Jeste li završili?

— Jesam — prošapće Jessie.

— Čekajte još malo, gospođice Sherwood. Dobro znate u kakvu je stanju moja žena. Nisu mi poznate vaše namjere ni namjere tog Queena, ali ćete mi odgovarati ako se zbog nekoga vašeg poteza pogorša ženino zdravlje ili moje prezime bude izvrgnuto javnom poniženju. Da, odgovarat ćete mi. Razumijete?

— Potpuno. — Jessie se osušilo grlo. — Smijem li sad otići?

— Svakako.

Deset minuta nakon toga razgovarala je Jessie telefonski i govorila plačnim glasom:

— Molim vas, Richarde, pitajte gospođu Pearl bih li mogla prenoćiti kod njih. Nije mi važno gdje će me smjestiti. Spavat ću u svom automobilu ili na podu. Bilo gdje! No, nipošto ne želim provesti još jednu noć u ovoj kući.

Inspektor Queen dočekaio ju je na kopnu, sjedeći u Beckynu plymouthu. Kad ju je ugledao, iziđe mašući rukama.

— Neopisivo mi je drago što vas vidim, Richarde — reče Jessie.

— Dobro, što se dogodilo?

— Zapravo, ništa. Humffrey je poslao ženu u sanatorij i otpustio me, a ja sam, na žalost, natuknula da ćemo se vi i ja još malo pozabaviti tim slučajem, pa mi je tad zaprijetio...

— Znači, prijetio vam je?

— Ne znam što sad mislite o meni. Još nikad se nisam ovako vladala. Gospođa Pearl pomislit će da svaki čas dobivam histerične napadaje...

— Ne poznajete Becky.

— Otišla bih kući... imam kućicu u Rowaylonu... ali iznajmila sam je do rujna nekim turistima. Zaista se stidim, Richarde. Prenoćit ću u motelu ili negdje drugdje...

— Becky mi je rekla da se, ako vas odmah ne dovedem, ni ja više ne moram vratiti. Krenite za mnom, Jessie!

U lijepo uređenom malom ljetnikovcu Pearlovih, Jessie se osjećala sigurna prvi put poslije nekoliko tjedana. Becky ju je pogledala u oči dok su se pozdravljale i pohvalno se osmjehnula Queenu, a Abe Pearl mrmljao je neka se osjeća kao kod kuće.

— Znači, ipak niste neman, gospodine Pearle — reče Jessie.

— Zna li da sam vas se bojala?

Šef policije pogleda skrušeno svoju ženu.

— Zar vas je plašio? — Becky ga strogo pogleda.

— Donijet ću vam kovčeg iz automobila, gospođice Sherwood.

— Abe Pearl žurno iziđe.

— Oduzi ga u Richardovu sobu, Abe!

— Ni govora, gospođo Pearl... — pobuni se Jessie.

— Spavat ćete u Richardovoj sobi, Abe i Richard će biti u našoj sobi, a ja ću se smjestiti ovdje na divanu. Taj je ležaj najudobniji u cijeloj kući. Ne, ne, nemojte se buniti. Bit će onako kako sam predvidjela. A sad, pripremit ću vama i Richardu večeru. Abe i ja idemo u kino ...

Kad su Pearlovi otišli, Jessie i Richard svojski su se prihvatili jela. Potom je Jessie prala posuđe, a Richard ga je brisao i spremao, pričajući joj o svom ljetovanju kod Pearlovih i ne spominjući ni jednom riječi razlog zbog kojeg je pobjegla iz kuće Humffreyjevih. Nakon toga sjeli su u maloj dnevnoj sobi, pripalio joj je cigaretu i mirno slušao dok mu je pričala o događajima za proteklih dana.

— Mislim da je sada dovoljno pričanja — reče on napokon. — Vrijeme je da legnete. Umorni ste.

— Ali, nećemo li porazgovarati o vašim namjerama?

— Ne večeras.

— A kako bi bilo da razgovaramo o mojim planovima?

— Preda mnom su drhtali svi policijski narednici, viši od mene za glavu, ali je očito da nikad neću naučiti postupati sa ženama. Dobro, Jessie, pričajte.

— Poći ću s vama.

— Znam to.

— Ne znate! — reče Jessie uvrijeđeno.

— Ne bojte se, neću zbog toga biti tašt. Nije moja zasluga što ćete poći sa mnom. Na takvu vas je odluku natjerao Alton Humffrey.

— Pa sad, istina je da mi se ne sviđaju prijetnje, ali nije to jedini razlog.

— Dijete.

— I drugi razlozi.

— Možda to neće biti bezazlen pothvat, Jessie. — Queen iznenada ustane i počne hodati amo-tamo. — Zapravo, pitam se nisam li vas uvukao u nešto opasno zbog puke sebičnosti. Ovaj je slučaj vrlo neobičan. Zašto je ubijeno dijete? Dok je Frost bio sumnjiv i dok je postojao motiv nasljedstva, mogao se naći nekakav smisao.

Sad kad je Frost ispao iz kruga, čini se da više nije posrijedi Humffreyjevo bogatstvo. Dakle, motiv se mora skrivati negdje drugdje. Vidite li bilo kakav putokaz, Jessie?

— Razmišljala sam i o tom — reče tiho Jessie. — Možda je riječ o nečemu u vezi s Michaelovim usvojenjem. Možda sve to ima nekakve veze s pravim roditeljima. Zna, roditelji ne poznaju usvojitelje ni usvojitelji roditelje. Obje je strane zastupao jedan odvjetnik i sve je on obavio.

— Odvjetnik A. Burt Finner — reče Queen kimnuvši. — Tako se zove, je li?

— Da. Poznate ga?

— Poznam. Znam toga prepredenog nadriodvjetnika koji se bavi prodajom djece na crnoj burzi. Pribavlja djecu onim ljudima koji ih ne mogu zakonski usvojiti i onima kojima je milije da se sve obavi

potajno. Humffreyjevi su mu se obratili vjerojatno zato što on jamči da neće biti nikakvih neprilika i da se neće ništa doznati u javnosti. Finner zna prave roditelje tog djeteta, Jessie, a to je važna činjenica. Počet ćemo odatle.

— Od Finnera?

— Od Finnera.

— Ali, ako pravi roditelji ne znaju tko je dobio Michaela ...

— Samo polako. Neka ide sve po redu — reče Richard Queen.

— Ujutro ćemo otputovati u New York. Odsjest ćete u mom stanu.

— A ne, to neću učiniti, inspektore Queene — promrmlja Jessie.

Pocrvenio mu je čak i vrat.

— Ja ću se već preseliti nekamo — odgovori joj. — Ellery se neće još dugo vratiti iz inozemstva ...

— Istina je da više nisam u godinama kad bi trebalo da mislim na svoj dobar glas — reče Jessie, nasmijavši se i uživajući u njegovoj zbunjenosti — ali vas nipošto ne bih htjela istjerati iz vlastita doma.

— Doći ću svakog jutra i doručkovati s vama.

— Ne, ne, Richarde. Imam u New Yorku mnogo prijateljica, medicinskih sestri koje žive same u svojim stančićima i ne uživaju u toj samoći. Ipak, mnogo vam hvala.

Doimao se tako nesretno da mu je bez razmišljanja stisnula ruku i potom otrčala uza stube.

Jessie je u četvrtak provela gotovo cijeli sat uz telefon, razgovarajući s prijateljicama iz NewYorka.

— Osmjehnula mi se sreća — reče napokon Richardu Queenu.

— Gloria Sardella, sestra s kojom sam pohađala medicinsku školu, sutra ide na dopust. Bit će šest tjedana na krstarenju, pa mi je ponudila svoj stan. Plaćat ću joj onoliko koliko ona plaća.

— A gdje je taj stan? — zapita Queen.

— U Sedamdeset prvoj ulici.

— A ja živim u Osamdeset sedmoj ulici. Bit ćemo samo kilometar jedno od drugoga.

— Čuvajte se tog čovjeka, Jessie — umiješa se Becky Pearl.

— Veliki je zavodnik.

— Opazila sam to već!

Queen promrmlja da mora spremati svoje stvari i žurno se povuče.

Uskoro su oboje sjedili u Jessieinu automobilu, dok im je Becki mahala s vrata poput sretne rođakinje.

— Izvanredno je ljubazna — reče Jessie skrenuvši na glavnu cestu. — A i Abe Pearl. Znete li što mi je rekao jutros prije nego što je otišao?

— Što?

— Rekao je da ste se promijenili poslije 4. srpnja. Prije ste se smrtno dosađivali. Richarde. Zabrinuli su se za vas.

— Svakomu je potreban u životu neki cilj, nešto što ga zanima.

— Da. Ovaj slučaj ...

— Ma, tko govori o slučaju?

— Znete, čini mi se da ste doista zavodnik!

Sretno su čavrljali cijelim putem do New Yorka.

— Bit će vam potreban moj automobil — reče Jessie. — Vi ga nemate, a sinovljevi su smješteni u javnu garažu preko cijelog ljeta. Kakav bih vam bila pomoćnik ako ne bih imala automobil? Ne zaboravite da više nemate na raspolaganju policijskog vozača. Moja će vam krtija i te kako dobro doći.

— Izvrsno, slažem se, ako mi dopustite da plaćam račune.

— Nikome ne dopuštam da mi plaća račune!

Zaustavili su se pred zgradom u Osamdeset sedmoj ulici i unijeli njegovu prtljagu. Jessie je odmah otvorila širom sve prozora, prozračila postelje, zaprepašteno zavirila u kuhinju i počela otvarati ormare.

— Što tražite? — zapita on.

— Čistu posteljinu i usisavač. Noćas ćete morati spavati ovdje! Dobro, tko vam čisti stan?

— Neka gospođa Fabrikant. Trebalo je da dolazi jednom na tjedan

...

— Nije ni zavirila ovamo već dva mjeseca. Hajde, radite svoje poslove, zovite ljude telefonom ili činite što god hoćete, a ja ću vam namjestiti postelju i malo počistiti stan. Čim budem imala vremena, očistit ću ga temeljito. Zamislite da vam se u ovakav nered vrati sin!

Richard Queen povuče se u Elleryjevu radnu sobu. Bilo mu je toplo oko srca. Nije čak ni zapazio prazninu na zidu u spavaćoj sobi, gdje je nekoć bio telefon što ga je izravno povezivao s policijskom stanicom.

Kad se vratio u spavaću sobu, Jessie je puhala.

— Ovo je beznadno — reče mu. — Trebalo bi mi nekoliko sati da očistim ovu sobu kako treba.

— Meni se čini čista poput bolničke sobe — uzvikne on. — Kako ste uspjeli sve obaviti tako brzo?

— Pa sad, moći ćete spavati da ne dobijete koleru — progunđa Jessie. — Brzo? Medicinska sestra mora sve obavljati brzo. Jeste li pronašli Finnera?

— Jesam, napokon. Poslije desetak telefonskih poziva. Bit će cijelo popodne u uredu, rekao mi je. Nisam ugovorio vrijeme, Jessie, jer ne znam koliko će vam trebati da se smjestite u prijateljičin stan.

— Ma, ne brinite za mene. U Glorijin stan ne mogu ionako ući prije pola pet ili pet. Ona radi od osam do četiri.

— Ali, sutra putuje! — napomene on začuđeno. — Kad će se spremiti za put?

— Medicinske sestre ne žive kao ljudi. Uredit ću još malo stan, a onda možemo krenuti k Finneru.

— Najprije ćemo ručati u restoranu. I popiti nešto.

— O. divno. Baš sam gladna.

Finnerov je ured bio u staroj šesterokatnici u Istočnoj 49. ulici.

— Prepustite meni razgovor s njim, Jessie — reče Queen dok su se penjali dizalom bez poslužitelja.

— Ja ne bih ni znala razgovarati s njim! — Jessie pomisli na nešto drugo. — Pitam se, Richarde ...

— Na što mislite? — zapita on odmah.

— Kad smo onog jutra čekali dijete blizu Pelhama, Finner se zaustavio iza nas. Bila sam u automobilu kao buduća njegovateljica. Finner bi me mogao prepoznati.

— Nije baš vjerojatno, ali mi je drago što ste se sjetili te okolnosti — Zamislio se. — Bude li potrebno, iskoristit ćemo tu činjenicu. Još nešto Jessie

— Da?

— Bit ćemo u prednosti bude li Finner smatrao da još radim u policiji. Stoga se nemojte iznenaditi ako se budem vladao kao policajac.

— Dobro — odgovori pokorno Jessie.

Finnerov je ured bio na drugom kraju hodnika, koji je zaudarao na staro laštilo za pod i na plijesan. Richard Queen osmjehne joj se i iznenada otvori vrata. U istom se času A. Burt Finner napola digne iza pisaćeg stola, mršteći se.

— Samo uđite, gospođice Sherwood — reče odrješito Queen.

— Ne bojte se, neće vas ugristi.

Jessie oprezno korakne u ured. Nije morala glumiti da se boji. Uistinu se bojala.

Debeli Finner spusti se mlohavo na svoj stolac koji se mogao okretati oko osi. Koliko se Jessie sjećala, imao je na sebi isto izgužvano modro odijelo i bijelu košulju s mrljama od znoja kao i onoga jutra kad je dovezao dijete.

Richard Queen zatvori vrata, uhvati Jessie za ruku i odvede je do stolca.

— Čekajte malo — prozbori zbunjeno Finner, gledajući čas Richarda, čas Jessie. Moje mu se lice čini poznato, pomisli Jessie, ali ga ne može nikamo strpati.

— Dobro, što je ovo? Tko ste vi, ljudi?

— Razgovarao sam s vama telefonom prije dva-tri sata — odgovori mu Queen. — Sjećate se one riječi koju sam vam spomenuo, riječi koja vrijedi tisuće dolara, Finneru?

— Koje riječi? .

— Humffrey.

— A, da. — Debeljko se nasmiješi. — Rekao sam vam da ne znam o čemu govorite.

— Ipak, dogovorili smo se da ću se navratiti i rekli ste mi da ćete cijelo popodne biti u uredu. — Queen ga je gledao prezirno. — Eto, mi smo ovdje, Finneru. Ovaj ste put do guše u nevoljama, ha?

— Ma, tko ste vi? — upita polako Finner.

— Zovem se Queen. — Starac pokaže zlatnu značku i spremi je u džep.

— Inspektorska značka — reče Finner, trepćući očima. — Vrlo mi je drago što smo se upoznali, inspektore. A gospođica je...?

— Ne prepoznajete li je, Finneru?

— Ne. — Debeljko se zabrinuo. Odmah se nasmiješi. — Poznajem li je, inspektore?

— Da, trebalo bi da je poznajete, s obzirom na to što je onog dana sjedila u Humffreyjevu automobilu kao buduća njegovateljica djeteta.

— Kojemu automobilu, kojega dana kojega djeteta? Osim toga, o kojemu Humffreyju govorite? Ne znam nikakva Humffreyja.

— Slušajte, slagat ćemo se mnogo bolje prestanete li glumiti i počnete li se prisjećati svojih grijeha. Gospođice Sherwood, je li ovo čovjek koji se zaustavio iza Humffreyjeve limuzine na pustom seoskom putu blizu Pelhama u petak ujutro, 3. lipnja, i koji je predao Altonu Humffreyju s otoka Naira dječe od tjedan dana?

— Da, ovo je taj čovjek, inspektore Queene! — Jessie se pitala bi li trebalo da pokaže prstom na debelog odvjetnika kao u sudnicama na filmu, ali se odluči protiv toga.

— Gospođica se vara. — Finner pročisti grlo. — Nikad me nije vidjela na takvu mjestu u takvo vrijeme da činim nešto takvo.

— Kako možete tako lagati? — uzvikne uvrijeđeno Jessie. — Vidjela sam vas vlastitim očima, a izgledate tako da sam vas morala zapamtiti.

— Baš na takvu izgledu sagradio sam cijelu svoju karijeru, gospođice — odvrati debeljko. — Ipak, možda me iznevjerilo pamćenje. Možete li nečime potkrijepiti tu tvrdnju, inspektore? Na primjer, nekim svjedokom?

— Imam troje svjedoka, Finneru — odvrati inspektor Queen kao da se zabavlja. — Humffreyjeve i njihova vozača, sijedog čovjeka rumenih obraza.

— Vozača koji je tog jutra upravljao Humffreyjevim automobilom? — zapita zamišljeno Finner.

— Tako je.

— Ali, kako znate da će on potvrditi riječi ove gospođice, inspektore? Ne vidim ga ovdje.

— Možemo odmah provjeriti. Smijem li se poslužiti vašim telefonom?

— Ma, ostavite to. — Finner se namršti, okrene na stolcu i zagleda kroz prozor. — Pretpostavimo da sam tako glup i priznam da sam bio ondje tog dana, što dalje, inspektore?

— Mislite, što znam o vama, Finneru?

— Dobro, recimo tako.

— Zanimaju vas neudate majke. Kad pronađete neku prikladnu, tražite kupca. Djevojka rađa u bolnici pod lažnim imenom, daje lažne podatke o svom podrijetlu, vi joj potom platite... kupčevim novcem... i uzimate dijete kad je otpuste iz bolnice. Tad predajete dijete kupcu, trpate u svoje džepove ostatak novca, vjerojatno pribavljate krivotvoren rodni list i nakon toga spremni ste za novog klijenta. To je zgodan posao, Finneru, a najzgodnije je što vas i upleteni nastoje zaštititi. Kao što vidite, raspitivao sam se o vama.

— Nisam još čuo ništa — reče Finner, još okrenut prema prozoru — a načulio sam oba uha.

— Neću govoriti što mislim o tom vašem prljavom zarađivanju novca koji poslije razbacujete u noćnim lokalima, Finneru. Jednog će vam dana policija dokazati sve grijehе. Ali, zasad me ne zanima to potajno trgovanje djecom. Zanima me nešto drugo. Recite mi tko su pravi roditelji djeteta koje je usvojio Humffrey.

— Šalite se? — Finner se naglo okrene na stolcu.

— Odgovorite mi, Finneru — zatraži inspektor.

— Kad bi sve te bajke što ste ih ispričali i bile istina, inspektore... a ja ne priznajem ništa... zašto da vam odgovorim na to pitanje? — Debeljko se nasmije. — U takvu je poslu najvažnije povjerenje. Tko ima predugačak jezik, propada. Vi to dobro znate.

— Znam samo da ste u gadnom sosu, Finneru — osmjehne se Queen. — Poznato vam je, dakako, da je dijete mrtvo.

— Mrtvo? — Finner zaškilji i sagne se kako bi otpuhnuo prašinu sa stola. — Čini mi se da sam čitao kako se neko dijete ugušilo u svom krevetiću. S tim me djetetom hoćete povezati, inspektore?

— Baš s tim.

— Slab sam prema djeci. I ja ih imam troje. Ali, to je bio nesretan slučaj, je li?

— Bilo je umorstvo, Finneru.

Finner se podigne kao kit kad izlazi na površinu.

— Ma, nemojte! I ja čitam novine. Smrt je proglašena običnom nezgodom. Slučaj je završen. Što mi hoćete podvaliti, inspektore?

— Riječ je o umorstvu.

Finner proguta slinu. Uzme sa stola nož za otvaranje pisama kao da će njime čistiti nokte, a onda ga spusti opet na stol.

— Pojavili su se neki novi dokazi? — upita.

Richard Queen ne reče ništa. Samo ga je promatrao.

— Slušajte, inspektore, doveli ste me u prilično neugodan položaj. Možda bih vam, ne optužujući sebe nimalo, imajte to na umu, mogao pribaviti neke podatke. Mislim, o djetetovim pravim roditeljima. Jedna bi moja veza mogla ...

— Ne zanima me kako ćete to postići. Zanimaju me samo imena.

— Znae što? Koji je danas dan? Četvrtak. Možda bih mogao učiniti više nego što očekujete, inspektore. Ne obećavam ništa, ali ću pokušati.

— Što ćete pokušati?

— Možda vam dovedem roditelje u svoj ured.

— To bi bilo divno, Finneru. Kad?

— Recimo, u subotu. Dvadesetoga ovog mjeseca. U četiri sata po podne. Slažete se?

— Kad zgrada bude prazna, ha? Uvijek govorim, najljepše je sastati se u pustoj službenoj zgradi.

— Ako vam to učinim, inspektore, nećete mi ništa podvaliti? Dajete mi riječ?

— Ne obećavam ništa, ali suradnja vam nipošto ne može štetiti. Dakle, vidjet ćemo se u subotu po podne.

Finner žalosno kimne.

6

U petak ujutro Jessie je pozvala telefonom Richarda Queena i javila mu da će cijeli dan biti zauzeta pripremanjem svoje prijateljica Glorije Sardella za putovanje i svojim useljenjem u njen stan. Kad ju je počeo nagovarati da ode s njim na večeru, pokolebala se i zamolila ga da joj se javi telefonom poslije. Učinio je to točno u pet sati, i tad mu je rekla da je tako umorna da će pojesti samo sendvič i leći. Ljuti li se?

— Čini mi se kao da vas nisam vidio već godinama — požali se on. Jessie se nesigurno nasmijala. — Dan je bio dug, a večer će biti još duža. Dopustite mi, barem, da vas sutra povedem na doručak.

— Radije na objed — odgovori Jessie. — Moram vam priznati da sam malo uznemirena zbog sutrašnjeg dana, Richarde. Kad pomislim da ću, možda, morati stisnuti ruku koja je pritisnula jastuk na Michaelovo lišće ...

— Mala je vjerojatnost da će se to dogoditi.

— Zašto mislite tako? Finner je rekao ...

— Znam što je rekao — odvrati on. — Pričicom o tom kako će ih u subotu dovesti u svoj ured htio je samo dobiti vremena. Želi ih malo priklještit i provjeriti što se može doznati od njih.

— Ali, ako ih sutra ne dovede ...

— Možda će reći njihova imena. Nesumnjivo je da će nastojati pošto-poto zaštititi sebe. Onda, u koje vrijeme ćemo se sutra sastati, Jessie?

— Mogli bismo u jedan.

— Tako kasno? — Glas mu je zvučao razočarano.

— Pa, sastanak s Finnerom ugovorili ste za četiri sata. Koliko vam vremena treba inače za objed?

— Ne znam na što ću naletjeti — promrmlja on. — Ne zaboravite što sam vam rekao.

— Ali, zašto ne mogu ući s vama, Richarde? — prošapće Jessie.

— Imamo pred sobom mnogo nepoznanica. Po svoj prilici Finner je unutra sam, ali detektivski je život pun iznenađenja.

— Ja sam baš divan pomoćnik — reče ona žalosno.

— Slušajte me, Jessie. Ući ću, a vi ćete čekati ovdje na kraju hodnika. Ostavite vrata dizala otvorena tako da vam ono ne može

pobjeći. Za svaki slučaj. Budem li smatrao da je sve kako treba, dat ću vam znak s vrata. Inače se ne pojavljujte. Čujete li neke zvukove koji bi mogli nagovijestiti gužvu, smjesta nestanite odavde.

— Predivno!

— Čujete li me, Jessie?

— Idite već jednom.

— Nećete zaboraviti što sam vam rekao? Ako vam se nešto dogodi, neću to nikad oprostiti sebi, Jessie.

— Čudno — reče Jessie i nervozno se nasmije — i ja sam pomislila isto.

Gledao ju je nekoliko časaka, a onda joj se nasmiješi, stisne joj ruku i žurno ode kroz hodnik.

Vidjela ga je kako se zaustavio pred uredom i prislonio uho na vrata. Potom se uspravio i pokucao. Odmah pritisne kvaku. Vrata se otvore, i on uđe.

Vrata ostanu trenutak-dva otvorena, a onda se naglo zatvore.

Zgrada je bila otok tišine u bučnom svijetu. Vrata se više nisu otvorila.

Ne budi guska, mislila je Jessie. Cijelog se života bavio takvim poslovima. Ne bi mogao postati ugledan policajac da nije naučio kako se izlazi nakraj s nasiljem. Uostalom, ne postoje nikakvi razlozi za strah. Debeljko je, uvjerena sam, bezopasan; radije bi pobjegao kao zec nego stavio glavu na kocku. A ostali se, tko god bili, vjerojatno boje još više nego ja.

Pa ipak, srce joj je lupalo i lupalo.

Za objedom je bio vrlo živahan i istodobno nespretn. I vrlo dotjeran. Izglačao je odijelo i nalaštio smeđebijele cipele. Donio joj je stručak rezeda.

— Cvjećarica je pomislila da sam poludio — rekao joj je zbunjeno.

— Čini se da više nitko ne kupuje rezede da bi njima ukrasio haljinu. No, dobro se sjećam koliko ih je voljela moja žena ...

Nije mu mogla reći da zelenkaste rezede ne pristaju uz njen zeleni kostim. Isto mu tako nije mogla reći da se nijedna žena ne bi obradovala ako bi dobila cvijeće koje je voljela njegova pokojna supruga, makar ona bila mrtva već trideset godina. Radosno je uskliknula ugledavši rezede i prikopčala stručak na rame, a onda

otišla u Glorijinu spavaću sobu i promijenila šešir s kojim se rezede također nisu slagale.

Nevolja je, mislila je Jessie, što ga zapravo ne zanimam ja. Jednostavno, otkrio je ponovo ženski svijet. Svaka ga je žena mogla očarati. I još ga može. Bilo koja druga žena ...

Što li se događa u uredu?

Napne uši, ali čula je samo prigušeno brujanje automobila dolje na ulici.

Jučer i noćas ispitivala je neprestano samu sebe. Kako je mogla dopustiti da se nađe u iznajmljenu stanu u New Yorku ... u New Yorku koji joj se gadi!... kako se mogla upustiti u pustolovinu s čovjekom kojega gotovo i ne poznaje? Desetak ga je puta htjela pozvati telefonom i reći mu da je sve to velika pogreška, da su oboje prestari za to, najbolje je da se razidu kao dobri prijatelji, ona će se vratiti svojim noćnim posudama i kateterima, a on neka se sunča na žalu...

Richard Queen bio je u hodniku!

Jessie se trgne. Nije ni čula otvaranje vrata. Stajao je u hodniku i zvao je rukom. Požurila je prema njemu.

Bio je napet, oprezan. I u očima mu se vidio oprez. Vrata su bila odškrinuta samo dva-tri centimetra i držao ih je tako, uhvativši rukom kvaku.

— Znači, mogu ući, Richarde? — prošapće zadihano Jessie.

— To ovisi o vama, Jessie. Ovisi o tomu koliko možete podnijeti.

— Što? Zar Finner nije unutra?

— Unutra je, ali mrtav.

Debeljko je sjedio obješene glave, a iz lijeve strane grudi virio mu je držak noža. Jessie prepozna odmah čelični nož za otvaranje pisama što ga je u četvrtak vidjela na stolu.

— Ne mičite se, Jessie — reče inspektor Queen. Zatvorio je vrata.

— Držite objema rukama svoju torbicu. Tako ćete ih spriječiti da diraju bilo što. Ne gledajte ga ako vam je odvratno.

— Vidjela sam dosad dva-tri ubojstva — odvrati Jessie. Čvrsto je držala torbicu kao da joj o njoj ovisi život.

Queen zaobiđe stol, zaviri ispod njega, uspravi se i pogleda kroz prozor

— Hm, nitko nije mogao ništa vidjeti — promrmlja. Pred prozorom je bio visok stražnji zid tvornice električnih uređaja u susjednoj ulici. Na tom zidu nije bilo nikakvih otvora. — Na podu iza stola kolut je s ključevima. Otrgnut je s omče na kvakama. U bravi ormarića za spise ostao je ključ. Nekomu se vraški žurilo, Jessie. — Inspektor omota oko desne šake rupčić i nagne se nad Finnera. Kad se uspravio, u omotanoj je ruci držao novčanik. Otvori ga. — Pun je novčanica, Jessie. — Vрати ga u džep pažljivo kao što ga je i izvadio.

— Znači, nije posrijedi pljačka — reče Jessie napetim glasom.

— Nije. — Queen prijede pogledom po stolu. Na njemu su bile novine, otvorene na sportskoj stranici, naliveper, telefon s notesom što je služio kao podsjetnik, gotovo prazna kutija cigareta, upaljač i jeftina staklena pepeljara, puna napola popušenih cigareta i pepela. Inspektor čučne tako da su mu oči bile u razini notesa. Potom pročeprka noktom po opuščima u pepeljari.— Na otrgnutoj stranici podsjetnika nije pisalo ništa. Na opuščima nema rumenila za usne. A u košari pod stolom samo je jedna prazna kutija od cigareta, iste vrste kao i ova na stolu. Sve je to Finnerovo. Ubojica se vladao lukavo, Jessie. Nije ostavio nikakvih tragova.

— Možda ima nešto u ladicama stola? — Jessie obližne usnice.

— Prepustit ću ih Odjelu za umorstva — odvrati on. — Finner ne bi čuvao u njima ništa važno. Nemaju bravu. — Pogleda je. — Recite mi otprilike, Jessie ... budući da ste medicinska sestra ... kako dugo je mrtav?

— To se vrlo teško može reći.

— Ipak, recite mi.

— Dan je vruć, a prozor je zatvoren ... Trebalo bi da ga barem dotaknem.

— Recite mi bez doticanja.

— Dodirivala sam već mrtvace, Richarde, pa mogu i ovaj put.

— Bez doticanja.

— Nije dugo mrtav. — Jessie razmisli. — Sudeći prema krvi, možda jedan sat. Ne znam. Možda griješim.

Queen lagano dodirne nadlanicom lijeve ruke mrtvačev obraz i kimne. Potom priđe ormaru za spise i povuče gornju ladicu. U njoj su bile omotnice sa spisima i na svakoj je crvenom tintom bilo rukom napisano ime. Na prvoj je omotnici u ladici pisalo »Abramson« a na

posljednjoj »Duffy«. Queen zatvori gornju ladicu i otvori ladicu ispod nje. Ovdje su se omotnice, otprilike na odviše trećine snopa, malo odvojile jedne od drugih i stvorile dvije hrpe. Na jednoj je strani bila omotnica s prezimenom »Hyams«, a na suprotnoj je pisalo »Hughes«. Nedostajala je omotnica između njih.

— Nema Humffreyja — reče tiho Queen.

— Možda piše majčino prezime, a ne usvojiteljevo — progovori Jessie.

— Pametni ste, Jessie — promrmlja on pogledavši je. Letimično pregleda spise u jednoj omotnici, služeći se omotanom rukom. — Ipak, varate se. Prezime je usvojiteljevo. — Pročita prezimena na svim ostalim omotnicama i potom pretraži i treću i četvrtu ladicu. Napokon se uspravi. — Nema sumnje, Jessie, Finnerova je smrt povezana sa slučajem na otoku. Finner je poslije našega posjeta u četvrtak pokušao doznati što više o Michaelovoj smrti od jednoga ili oboje pravih roditelja. Stoga su ga ušutkali i odnijeli sve spise o tom djetetu. Vjerojatno je jedino on znao tko je majka, u kojoj se bolnici rodio Michael i sve druge činjenice što bi mogle uroditi otkrivanjem identiteta.

— Ubijica je ista osoba koja je usmrtila dijete — reče polako Jessie. — To znači da smo na pravom tragu.

— Budući da je nestala omotnica, opet smo u slijepoj ulici — odvratil smrknuo Richard Queen. — Kojim ćemo putem sad? — Zlovoljno pogleda Finnera, ali Finner mu ne odgovori. — Mislim, Jessie . . .

Zazvoni telefon. Jessie se odmah popne srce u grlo

Queen se približi stolu, zamišljeno promatrajući telefon.

— Nećete se, valjda, javiti? — prozbori prestrašeno Jessie. — Nemojte, zaboga, Richarde!

— Psst. — Desna mu je šaka još bila omotana rupčićem. Podigne njome slušalicu. — Molim? — izusti promuklo, donekle oponašajući Finnerov glas.

Jessie zažmiri. Čula je telefonistov razgovijetan glas. Potom nastane tišina.

— Zove netko iz New Havena — reče joj Queen

— Iz New Havena? — Jessie otvori širom oči.

— Vjerujem u svoj dobri njuh. Zbog ovoga ću se, možda, posvaditi sa svojim starim prijateljima, ali moram iskoristiti priliku. Ja sam ovdje, a oni nisu. — Queen dodaje glasnije: — Molim?

— Ovdje je doktor Samuel Duane — prozbori muški glas. — Je li kod vas gospodin Alton Humffrey?

— Humffrey? — reče Queen, još oponašajući Finnerov glas. — Zbog čega ga tražite?

— Povjerljivo je. — Liječnik je govorio užurbano, gotovo grozničavo. — Moram razgovarati s gospodinom Humffreyjem osobno.

— Ipak, treba da mi kažete o čemu je riječ, doktore Duane. — Queen pogleda Jessie i namigne joj.

— Ja liječim gospođu Humffrey. Stanje joj se ... pogoršalo, pa moram naći njena muža. Znate li...?

— U kakvu je stanju?

— Slušajte, je li gospodin Humffrey kod vas ili nije?

— Nije, doktore, ali bih vam ga mogao pronaći. Jeste li pozvali telefonom njegov ljetnikovac u Connecticutu?

— Zaboga, čovječe, smatrate li me glupanom? Njegova mi domaćica kaže da se jučer odvezao automobilom s otoka i da je napomenuo kako će se vratiti tek večeras ili sutra. Je li...?

— Nije li rekao domaćici kamo ide?

— Nije! Dala mi je telefonske brojeve svih mjesta gdje bi mogao biti ... klubova, njujorškog stana u Aveniji Park, kuće u Concordu, čak i rodbine gospođe Humffrey u Massachusettsu. Ali, nisam mu uspio ući u trag. Slutite li kamo je mogao otići? Ako se ne varam, obavili ste za njega neki povjerljiv odvjetnički posao.

— Tko vam je to rekao?

— Mislim da je vozač spomenuo vaše ime. Uostalom, je li to važno? — Činilo se kao da bi doktor Duane mogao svaki čas eksplodirati. — Hoćete li mi reći nešto određeno ili nećete? Kažem vam, hitno je.

— Mislim da vam ne mogu pomoći pri tom, doktore. No, ako mi se on javi...

Doktor Duane spusti slušalicu.

— Čudno ... — promrmlja Richard Queen vraćajući slušalicu na viljušku i pogleda Jessie, ispriča joj što je rekao Duane.

— Meni se to ne čini čudno — reče Jessie. — čudno je, možda, samo što se javio telefonom baš sad kad...

Queen je tresao glavom, mršteći se i gledajući Finnera.

— Otiđite kući, Jessie — reče napokon.

— Bez vas?

— Moram obavijestiti policiju. Ubojstvo treba prijaviti čim se otkrije.

— Zašto niste, onda, podigli slušalicu i pozvali policiju čim ste ušli ovamo? — odvratila Jessie.

— Eh, s vama je teško izići nakraj — promrmlja on. — Dobro, možda sam već nekako stekao dojam da je ovaj slučaj moj. Moj i vaš... Vi i ja znamo da su ta dva ubojstva povezana, ali policija nema nikakvih razloga — jer otmotnica je s Humffreyjevim imenom nestala — dovodi u vezu Finnerovo umorstvo s gušenjem djeteta u Connecticutu, koje je proglašeno nesretnim slučajem. Nema, barem zasad. Morat ćemo privremeno preuzeti njenu ulogu.

— Ne bi li bilo bolje da zatražite da vas vrate na vaš položaj, Richarde? — zapitala tiho Jessie. — Doznaju li da od početka sudjelujete u rješavanju ovog slučaja, možda vam ga povjere.

— Ne ide to tako — osmjehne se on blijedo. — Njujorška policija ima dvije tisuće detektiva koji rade na terenu, da i ne spominjem dvadesetak tisuća muškaraca i žena na drugim policijskim poslovima. Nije im potreban stari Queen. Hajde, Jessie, otpratit ću vas iz zgrade. Ne bih htio da vas vidi noćni čuvar.

*

Oko jedanaest sati navečer zazvonio je telefon.

— Jessie?

— Richarde, zašto niste već prije nazvali? Gdje ste? — uzvikne Jessie. — Je li sve dobro?

— Sve je dobro — odgovori on. — U policijskoj sam stanici i čavrljam s momcima. Idete na spavanje?

Naslutila je da ne može otvoreno razgovarati s njom i da je neće moći posjetiti.

— Nećete doći večeras? To ste mi htjeli reći?

— Tako je. Javit ću vam se telefonom ujutro.

— Laku noć, Richarde.

Spustila je slušalicu i zagledala se u prostrt stol. Pripremila je odreske, salatu i kolačiće, želeći mu priuštiti pravu domaću večeru

kada dođe. Dakle, takav je život žena koje se udaju za policajce ...

Zaboga, na što ja mislim! Osjećajući se kriva zbog takvih misli, otišla je u postelju.

Kad je u nedjelju ujutro zazvonilo zvonce, imala je još uvijače u kosi i staru kućnu haljinu na sebi. Odškrinuta je vrata samo toliko koliko je dopuštao lanac, pitajući se tko bi to mogao biti.

— Richarde!

— Htio sam vas iznenaditi — osmijehne se on. — Donio sam novine, sok, svježe pecivo, jaja ... imate li šunke? Zaboravio sam šunku. Jessie? Gdje ste?

— Niste to smjeli učiniti — zastenje Jessie, priljubivši se uz vrata. — Ne znate li kako izgleda žena ujutro? Otkvačit ću lanac, ali da se niste usudili ući dok ne nabrojite do deset!

— Dobro — reče on zbunjeno.

Kad je izišla iz male spavaće sobe, sjedio je na rubu stolca i držao u krilu papirnatu vrećicu.

— Mogla bih vas zadaviti, Richarde. Ima li na svijetu išta gadnije od žene s uvijačima u kosi? Ne sjedite kao da ste se okamenili. Dajte mi tu vrećicu.

— Oprostite. — Doimao se tako utučeno da se Jessie nasmijala. — Uostalom, izgledali ste sasvim zgodno. Već odavno nisam vidio ženu s uvijačima

— Da, to vam vjerujem — odvrati Jessie. Odnese vrećicu u kuhinju i prihvati se posla.

— Jesam li rekao nešto loše, Jessie? — upita on uznemireno.

— Ma, niste, zaboga. Pomozite mi. Nemam šunke, ali ćete naći u hladnjaku nekoliko odrezaka. Što kažete na to?

— Izvrsno!

Jessie ga upita o jučerašnjim događajima tek kad su već pili kavu.

— Onda, kako ste se izvukli jučer? — reče mu.

— Prilično dobro. Prvi su stigli jedan narednik i pozornik iz 17. stanice. Oni su bili u blizini u patrolnom vozilu. Obojicu ih dobro poznajem. Zatim su došla dva detektiva iz 17. stanice, koje također poznajem, a potom moji stari drugovi iz Odjela za umorstva. Osjećao sam se kao da se okupila obitelj.

— A kad su vas stari drugovi zapitali kako ste naišli na tijelo, što ste im rekli?

— Lagao sam. — Queen pusti šalicu i slegne ramenima. Činilo se da se stidi. — Znaju da sam uvijek bio pošten, pa su mi povjerovali.

— Što ste im ispričali, Richarde? — upita tiho Jessie. — Moram to znati, za slučaj ako počnu ispitivati i mene.

— Rekao sam im da sam poludio od nerada i počeo razmišljati o nekim nitkovima koje dosad nismo uspjeli ščepati za vrat, te sam se tako sjetio Finnera i njegovih prljavih poslova. Posjetio sam ga u četvrtak, naveo ga na zaključak da sam još u službi i natuknuo mu da smo napokon pronašli nekakve dokaze protiv njega. Finner mi je predložio mito kako bi se izvukao, a ja sam se pravio da ću prihvatiti igru i dogovorili smo se da ću ga ponovo posjetiti u subotu popodne. Kad sam došao, našao sam ga mrtvog. Eto, to sam im ispričao, Jessie.

— Pa, to i nije velika laž. Vrti se oko istine.

— Ali je milijun kilometara od istine — promrmlja on. — To je baš najgora laž. Ne otkriva im ni jednu jedinu pojedinost koja bi im mogla pomoći u istrazi. Misle da je ubojica netko tko se htio dočepati Finnerovih spisa zbog ucjene, ali ga je Finner zatekao na djelu. Ne odbacuju mogućnost da bi odgovor mogli pronaći u nekomu od noćnih lokala koje je posjećivao Finner. Stoga će ispitati sve djevojke s kojima se zabavljao: neke od njih povezane su s prilično opasnim tipovima. Tragat će svuda, samo ne na pravom mjestu.

— Ne mučite sami sebe, Richarde. — Jessie se nagne preko stola i položi mu ruku na šaku. Uhvatio ju je i zadržao. Poslije nekoliko trenutaka povukla ju je, zacrvenjevši se, i počela skupljati posuđe. — Što ćemo sad?

— Trebalo bi da otkrijemo tko su djetetovi roditelji — reče on, ustane i počne joj pomagati.

— Ne znam kako bismo to sad mogli.

— Postoji jedan način.

— Postoji? Kakav?

— Ne uzimaju li se svakom djetetu rođenom u bolnici otisci šaka radi identifikacije?

— Ili stopala. — Jessie kimne. — U većini se bolnica uzimaju u današnje doba otisci stopala.

— Znajući kako je Finner postupao, vjerujem da je majka rodila dijete u bolnici. Treba da se dokopamo Michaelovih otisaka. To,

dakako, znači da je potrebna ekshumacija ...

— Što biste rekli, inspektore, ako bih vam kazala da imam otiske njegovih stopala?

— Nije moguće?

— Sarah Humffrey kupila je jedan od onakvih dječjih dnevnika kakvi su uobičajeni danas ... u kojima se bilježi što je dijete jelo, kad je izrastao koji zub i tako dalje. Jedno je mjesto predviđeno za otiske stopala. Osobno sam mu pritisnula stopala na tu stranicu

— Imate taj dnevnik? — upita on zapanjeno.

— Imam. Poslije pogreba upitala sam Sarah Humffrey kamo da stavim tu knjižicu. Počela je histerično vikati neka je odnesem i da je ne želi više nikad vidjeti. Stoga sam prisvojila dnevnik — reče prkosno Jessie. — Uostalom, dijete je bilo mnogo više moje nego njeno. Čekajte, donijet ću vam ga. U torbi je. — Požuri u spavaću sobu i donese veliku knjigu modrih korica. — Dabome, o rođenju smo mogli napisati samo datum.

— Datum rođenja! — uzvikne on uzbuđeno. — Budući da imamo otiske stopala i znamo datum rođenja, posao će biti lak. Treba samo pronaći pravu bolnicu. Finner je donio dijete u blizinu Pelhama ujutro, pa se nameće zaključak da ga je uzeo iz neke njujorške bolnice. Sutra ću nabaviti fotokopije ovih otisaka i... Jessie, što vam je?

— Ništa, Richarde. — Tužno je gledala male crne otiske. Potraži rupčić i okrene se u stranu.

Htio ju je dotaknuti, a onda povuče nespretno ruku.

— Znam, sve je to okrutno, Jessie ...

— Bio je još sićušan — zajeca Jessie. — Imao je divno tjelešće... nožice ... ljubila bih mu prstiće jedan po jedan, a on bi gugutao ... — Srdito obriše nos. — Oprostite. Ne znam što mi je u posljednje vrijeme.

— Žena ste — prošapće on. — Možda niste prije imali vremena da to otkrijete, Jessie.

— Kakvu ćete mi zadaću sad povjeriti, Richarde? — Još joj je lice bilo okrenuto u stranu.

— Prije svega, morate spoznati u kakvu ste škripcu.

— Ja sam u škripcu? — Naglo se okrenula prema njemu.

— Da sam znao kako imate taj dječji dnevnik, nipošto vam ne bih bio dopustio uplesti se u to. Opasno je za vas što je knjiga u vašim rukama. Finner je ubijen zato što je bio karika u lancu koja vodi do Michaelove majke. A ovaj je dnevnik, s otiscima stopala, još jedna takva karika. Tko zna da je kod vas?

— Mislim, samo Sarah Humffrey — odgovori Jessie klonuvši na stolcu. — Možda ni ona ne zna to. Možda je pomislila da sam ga bacila.

— Možda je to pomislio i ubojica. Ili i ne zna da dnevnik postoji. Ipak, Jessie, morat ćete paziti na svaki svoj korak. Zapravo, što duže razmišljam o svemu tomu, sve mi se manje sviđa pomisao da živite sami u ovom stanu. Htio bih ...

— Što?

— Pa, mogao bih vas čuvati barem danju. — On joj se nasmiješi. — Kako biste htjeli provesti današnji dan?

— Bit će to, ipak, naporan posao, Jessie — reče Richard Queen kad je u ponedjeljak popodne dobio fotokopije. — Samo u Manhattanu i Bronxu ima sedamdeset pet ili osamdeset bolnica da i ne spominjem Brooklyn Queens, Staten Island, Westchester. Long Island i obližnji Jersey.

— Zar ne bi bilo bolje da se počne od rodilišta? — predloži Jessie.

— Mislim da ih je Finner izbjegavao baš zato što najprije padaju svakomu na um. Vjerojatno je slao djevojke u velike opće bolnice, znajući da će im se ondje teže ući u trag.

— Dobro, napravimo popis i podijelimo bolnice. Tako ćemo obaviti sve za pola vremena.

— Neću vas pustiti iz vida — reče on odlučno. — Uostalom, ne vjerujem da biste mogli zaviriti u bolničke spise, čak i ondje gdje vas poznaju. Meni krči put značka.

Trećeg dana potrage, u srijedu popodne, izlazili su iz bolnice u Istočnoj 80. ulici.

— Što je, Richarde? — progovori Jessie. — Cijeli se dan čudno vladate. Pa, unaprijed ste znali da će potraga dugo trajati.

— Mislio sam da mi se ništa ne vidi na licu — promrmlja on dok su išli preko ulice prema njenu automobilu.

— Ne možete me prevariti. Kad ste zabrinuti zbog nečega, postanete napeti i šutljivi. Što vas muči?

— Gledajte u retrovizor.

Pokrenuo je automobil i ušao u rijeku vozila što se kretala prema sjeveru. Jessie se malo nagne prema njemu i zagleda u zrcalo. Dok su skretali iza ugla, iz bočne ulice iziđe neki crni Chrysler i krene za njima. Za tren je spazila vozačevo lice. Bilo je koščato. Vozač je sjedio sam u vozilu.

Chrysler zaostane, a između njega i njena kupea umiješaju se drugi automobili. Ali, kad je inspektor uskoro skrenuo na zapad, opazila je da i onaj koščati vozač skreće na zapad.

— Slijedi nas — promrmlja ona.

— Za repom nam je cijeli dan.

— To je neki detektiv? Mislím, iz policije?

— Detektivi su ponajčešće po dvojica. Ovo je jedan privatni detektiv. Sitna riba. Zove se George Weirhauser. Ima bijedni ured blizu Times Squarea. Uglavnom prikuplja dokaze za razvod. Na prilično je zlu glasu, ali nije još nikad prekršio otvoreno zakon. Barem, nije ga prekršio tako da bi izgubio radnu dozvolu.

— Dobro, zašto nas prati?

— Ne znam. — Richard Queen se namrgodio. — Budući da je danas već dovoljno vidio, nema smisla da ga se pokušamo riješiti. Ovako on motri na nas, ali i mi motrimo njega. Možda ga nekako iskoristimo.

Weirhauser ih je pratio do deset sati, kad su ostavili Jessiein auto u garaži u 70. ulici. Kad su se po nogostupu približili ulazu u zgradu u kojoj je bio stan Jessieine prijateljice Glorije Sardella, Chrysler je projurio mimo njih i više se nije vratio.

— Dobro je što se udaljio — reče Jessie. — Nekako sam zbog njega uznemirena. Nećete li se popeti u moj stan, Richarde? Skuhat ću kavu.

— Ne, bolje je da legnete, Jessie.

— Malo sam umorna — prizna Jessie. — Baš ste zlato što ste to opazili. Richarde! — Naglo ga uhvati za ruku.

— Što je?

— Eno još jednog!

— Koga, Jessie?

— Još nas jedan prati! Opazila sam da se vrzma oko garaže kad smo se dovezli. A sad je s druge strane ulice, u onoj veži!

— Promašili ste poziv — reče Queen.

— Što to radite, Richarde ...?

Uhvatio ju je za lakat i vodio preko ulice prema veži koju je spomenula. Čovjek koji ih je odande promatrao povuče se dublje u mrak. Ali, Queen ju je, na njeno zaprepaštenje, vodio za njim.

— Stidi se, Wese — reče on smijuljeći se. — Jessie, ovo je Wes Polonsky, bivši detektiv, vrstan stručnjak za krađe automobila, krivotvorenja i džeparenja, sad u mirovini.

— Oh, — reče Jessie. — Drago mi je što smo se upoznali.

— I meni je drago, gospođice Sherwood — odgovori čovjek skrušeno. Bio je krupan starac, spljoštena nosa, bijele kose i bezazlenih modrih očiju. Činilo se da je nekoć bio snažan, ali sad su mu prsa upala i Jessie je opazila, dok je palio cigaretu, da mu dršću ruke. — Otjerat ćete me, inspektore? Ovo mi je prva pogreška za posljednjih osam godina.

— Ne budi smiješan. Ova žena vidi sve, kao da ima oči i na potiljku. — Richard Queen govorio je ponosno. — Slušaj, Wese, danas smo imali pratnju.

— Zapazio sam maloprije neki crni Chrysler — reče Polonsky — ali nisam mogao dobro vidjeti vozača.

— Nije bio ovdje i sinoć?

— Nije. Barem, ne u tom automobilu.

— Riječ je o Georgeu Weirhauseru.

— Ah, taj ušljivac — izusti prezirno Polonsky. — Hoćete da ga otjeram ako se opet pojavi?

— Ne, ostavi ga na miru. Samo mu ne dopusti da se približi gospođici Sherwood.

— Dobro, inspektore.

— Ali, što je sve ovo? — zapita Jessie. — Ne razumijem, Richarde!

— Ne ljutite se, Jessie — odgovori Queen, umirujući je. — Sreo sam Wesa u nedjelju navečer kad sam od vas išao kući... on živi u susjedstvu ... i počeo mi je pričati kako mu je već dojadilo ljenčarenje

...

— Zaposlio bih se — reče Polonsky kao da se ispričava — ali ne mogu u svojim godinama naći ništa.

— Tako smo čavrljali o ovom i onomu — nastavi Queen — i Wes me zamolio da ga prihvatim kao pomoćnika.

— I tako je gospodine Polonsky postao moj anđeo čuvar?

— Od nedjelje navečer — reče bivši detektiv i široko se nasmiješi.

— Samo noću, Jessie. Onda kad ja nisam s vama — napomene Queen,

— To je vrlo lijepo od vas — reče tiho Jessie.

Te je noći spavala čvrsto.

7

Na trag su naišli sedmog dana potrage. Pregledavajući otiske dječjih stopala u jednoj velikoj općoj bolnici, Queen se iznenada ukočio. Pogledao je kroz džepno povećalo fotokopiju i ponovo bolnički spis.

— Pronašli smo ga, Jessie — promrmlja.

— Ne mogu vjerovati! Jeste li sigurni?

— Potpuno.

Pod otiscima stopala pisalo je prezime Exeter.

— Da vidimo kakve podatke imaju o majci — reče Queen. Sjeli su na divan u čekaonici. — Majčino je djevojačko ime Lois Ann Edwards, a muž joj se zove Willis P. Exeter. Dabome, imena su lažna. Adresa ... ta kuća u Istočnoj 55. ulici zapravo je varka, Jessie. Riječ je o malomu hotelu za stalne goste. Po svoj prilici Finner je plaćao ondje sobu na ime Willis P. Exeter... vjerojatno je imao nekoliko takvih soba u gradu, na razna lažna imena ... i pripisivao, jednostavno, jednu od tih soba svakoj djevojci s kojom bi sklopio posao, radi unošenja podataka u bolničke spise.

Zatim su pročitali da su majci dvadeset četiri godine, da je bjelkinja, plave kose i smeđih očiju.

— Zanima me je li doktor znao što je posrijedi — promrmlja Jessie.

— Uvjeren sam da nije znao. Finner je uvijek slao djevojke drugom liječniku, i nitko nije mogao ništa posumnjati. Jeste li ikad radili u ovoj bolnici?

— Jesam.

— Onda poznajete, vjerojatno, sestre.

— Kako bi bilo da malo prošećete bolnicom? Možda sretnete neku s Porodiljskog odjela koja se sjeća te djevojke. Prošla su tek tri mjeseca.

— Kako ću objasniti zašto se raspitujem?

— Recite da tražite gospođu Exeter zato što je dobila nasljedstvo, a odvjetnik je ne može pronaći. To uvijek pali.

Jessie ga poslušala. Kad se vratila, iskrile su joj se oči.

— Za deset ćemo se minuta sastati u bolničkom restoranu sa Genevieve Fuller — reče.

— Sjećam se, dabome, gospođe Exeter — reče sestra Fuller, živahna ženica sive kose i ispitivačkih očiju — Neprestano je bila žalosna. Nije progovorila gotovo ni riječ. Pacijentica iz njene sobe smatrala ju je dosadnom i kiselom, ali ja sam slutila da je nešto muči. Bila je zgodna. Rodila je lijepo dijete. Dječaćića.

Jessie naglo popije gutljaj kave.

— Je li vam ikad pričala o sebi, gospođice Fuller? — zapita Richard Queen.

— Nije, a ja je nisam zapitkivala. Slutila sam da je u životu doživjela neku tragediju. Znate li da je muž nije posjetio nijednom?

— Zaista?

— Eh, kakvi su neki muškarc! Prišla bih joj povremeno dok je imala trudove, a ona bi me uhvatila za ruku i zaplakala. Bila je sretna što vidi suosjećajno lice. Nitko je nije posjetio. Ni roditelji, ni sestra, ni brat, ni prijatelji... ne mogu zamisliti iz kakve obitelji potječe. Vjerojatno su svi životinje.

— Nije rekla ništa što bi nam moglo pomoći da otkrijemo gdje je sad, gospođice Fuller?

— Nije. — Sestra pogleda oko sebe i spusti glas. — Ali, uvjerenam sam sto posto da joj Exeter nije pravo prezime!

— Zaista? — reče inspektor Queen. — Zašto mislite tako?

— Zato što sam, čim sam je ugledala prvi put, naslutila da sam je već vidjela negdje. Samo je nisam mogla nikamo smjestiti. A onda se odala jednog jutra.

— Kako? — uzvikne Jessie.

— Nisam joj htjela pokazati da mi to nešto znači. Samo sam nehajno napomenula kako ima lijep glas. Razumijete?

— Ne razumijem. Gen! — reče Jessie. — Kakve je veze imao s tim glas?

— Jednog jutra — Genevieve Fuller pogleda opet oko sebe — bilo je to dan prije nego što je otpuštena iz bolnice ... prolazila sam mimo njene sobe kad sam začula nekoga kako pjeva tihim, punim, čulnim glasom. Trgnula sam se. Zavirila sam unutra i opazila da to pjeva ona. Oko postelje bio je navučen zastor i donijeli su joj dijete da ga nahrani... i to mi se sviđalo kod nje, uporno je, unatoč poslu kojim se bavi, zahtijevala da osobno hrani svoje dijete, a ne kao što neke lijene djevojčure, kakvih imamo ovdje, listaju časopise i šminkaju se

dok im drugi pripremaju hranu za dijete. One misle da su im prsa samo ukras ...

— Dojila je dijete unatoč svom poslu, rekli ste, gospođice Fuller — podsjeti je Richard Queen.

— Da, to sam vam počela pričati. Dojila je dijete i pjevala mu. Ja odmah prepoznam dobar glas. Ti znaš, Jessie, kako sam luda za popularnim pjevačima. Prepoznala bih taj glas u svako doba. Neka tebi budu tvoja Rosemary Clooney, i Dinah Shore, i Jo Stafford, i Patty Page, i Doris Day, one su dakako, vrlo dobre i tisuću puta poznatije od te ženske, jer je ona snimila tek nekoliko ploča, no uskoro će se popeti na vrh, zapamti moje riječi, ploče će joj se prodavati bolje nego ikomu i..

— A pravo ime joj je ...?

— Nisam sigurna da joj je to pravo ime, gospodine Queene. Nastupa pod imenom Connie Coy. — Sestra Fuller nagne se natrag, čekajući kakav će učinak izazvati njeno otkriće. Doimala se razočarano. — Ali, slutila sam da je u bolnici tajno, pa nisam to htjela nikomu odati. Osim toga, zapazila sam, kao što rekoh, da je u nekakvoj nevolji. No, mogu se zakleti da je ona Connie Coy, pjevačica iz noćnog kluba. Kažete da je dobila novac! To je divno. Želim joj sreću. Mnogo nadarenih ljudi propadne u siromaštvu. Kad je pronađete, gospodine Queene, recite joj da sam njena velika obožavateljica. Kako slatko dijete ima!...

Kad je Genevieve Fuller otišla, Queen pogleda Jessie.

— Connie Coy — promrmlja. — Jeste li ikad čuli za nju?

— Nisam bila ni u jednom noćnom klubu od 18. prosinca 1943 — odgovori Jessie. — Ne, nisam čula za nju, Richarde.

— Da nije danas nedjelja, mogao bih doznati njenu adresu na desetak načina. Ovako, morat ćemo pričekati do sutra.

— Znam jedanaesti način — promrmlja Jessie.

— Kakav?

— Pogledajte u telefonski imenik.

— Katkad se pitam, Jessie — reče on gledajući je — kako sam mogao živjeti bez vas. Oprostite, moram vas za tren napustiti.

Kad se vratio, mahao je komadićem papira.

— Živi u Osamdeset osmoj ulici — reče veselo. — Vodite me, komesaru!

— Još nema na vidiku Weirhausera — reče Jessie kad je inspektor Queen upalio motor. Cijeli dan nisu ni jednom vidjeli crni Chrysler.

— Čudno — promrmlja on.

— Možda ne radi nedjeljom. Ili je povučen s tog zadatka.

Queen ne reče ništa, ali je, dok su se vozili, neprestano pogledavao u retrovizor.

Stambena je zgrada potjecala s početka stoljeća. Doimala se već prilično oronulo. Ušavši u predvorje, osjetili su jake mirise jela. Pod razvodnom pločom sjedio je na tronožnom stolcu mršav mladić, bubuljičava lica, u vratarskoj uniformi koja mu je bila prevelika, i čitao neki strip.

— Koga tražite? — zapita mladić ne digavši pogled.

— Connie Coy.

— Nije kod kuće.

— Kad će se vratiti?

— Ne znam.

— Na onim vratima piše »pazikuća« — napomene Jessie.

Queen zagunđa, pa priđeše tim vratima. Pozvonio je. Vrata im otvori plećat čovjek, sa zelenim papirnatim ubrusom zataknutim za ovratnik.

— Da?

— Potrebni su mi neki podaci o vašoj stanarki Connie Coy.

— Ne mogu vam dati nikakve podatke o svojim stanarima. — čovjek počne zatvarati vrata, ali ih nije mogao zatvoriti. Pogleda dolje. — Tako se može lako ozlijediti noga. Hoćete da pozovem policiju?

U inspektorovoj ruci bljesne zlaćana značka.

— A, to je već nešto drugo — nasmije se čovjek. — Uđite.

— Možemo razgovarati i ovdje. Kako se zovete?

— Joseph McKeown.

— Znate li gdje je Connie Coy?

— Otputovala je iz grada. U petak su prošla tri tjedna. Trebalo je da ostane samo tjedan dana, ali sam zaključio, kako se nije vratila, da su je zadržali duže.

— Imala je ondje nekakav angažman?

— Da, ona pjeva u klubovima.

- Znači, mogla bi se vratiti svaki čas?
- Vjerojatno.
- Stanuje ovdje već dugo?
- Sedam-osam mjeseci.
- Gdje pjeva?
- U Chicagu. — McKeown pogleda mladog vratara i spusti glas.
- Što je učinila, kapetane?
- Ništa. Možda će morati biti svjedok u jednom slučaju.
- To mi je drago — reče pazikuća. — Ljubazna je i tiha. Zaista je šteta što joj nije ovdje muž.
- Ima li muža? — iznenadi se Queen.
- Da, u vojsci je. U Koreji. Nije ni vidio svoje dijete. Još je ondje.
- McKeown se ražalosti. — Tužna je to priča. Žena mu je zaniжела, a on je morao otploviti. Tako je ona sama izdržala trudnoću i napokon izgubila dijete pri porodu. Vratila se iz bolnice potpuno slomljena.
- Svakako. Znete li u kojoj je bolnici bila?
- U nekoj vojnoj bolnici u Jerseyju, tako mi je rekla. Kad se doselila ovamo, tek se počelo zapažati da je noseća.
- Služi li se muževim prezimenom ovdje u zgradi?
- Da. Muž se zove Arthur Dimmesdale.
- Arthur Dimmesdale, mislila je Jessie. Gdje li sam čula to ime?
- Budući da se doselila ovamo kad joj je muž već otputovao u Koreju, vjerojatno ga nikad niste vidjeli? — reče Queen.
- Ne, nikad ga nisam vidio.
- Znete li u kojem rodu služi? Kakav čin ima?
- Mislim da je potporučnik.
- Imam još nekoliko pitanja, pa ćete se onda moći vratiti svojoj nedjeljnoj večeri. Koji je broj njena stana?
- Pet C. Na najvišem katu.
- Stan C, peti kat. Živi sama?
- Potpuno sama, kapetane.
- Prespava li ponekad netko kod nje?
- Ovo nije zatvor. Ne provjeravamo. Ne izaziva nikakve gužve, i to mi je sasvim dovoljno.
- Nemojte joj spomenuti ovaj razgovor kad se vrati.
- Razumijem vas, kapetane.
- Kad su izišli iz zgrade, Jessie iznenađeno pogleda Queena.

— Dobro, kamo idemo, Richarde? Zar nećemo sjesti u automobil.

— Moramo večerati, Jessie. Ima jedan zgodan restoran na uglu Osamdeset sedme ulice ...

— To nije pravi razlog. O čemu je riječ?

— Dakle, ne mogu vam baš ništa zatajiti. Prevarili smo se što se tiče Weirhausera. Kad smo izlazili iz kuće, spazio sam ga u jednom parkiranom automobilu. Pokušao se sakriti iza novina, ali ipak sam ga vidio.

— Ne razumijem to — uzvikne Jessie. — Cijeli sam dan tražila pogledom njegov Chrysler.

— I ja sam ga tražio. Zbog toga i nismo opazili Weirhausera. Ne okrećite se, Jessie. Sad će ući u kuću. — Kad su skrenuli iza ugla, Queen doda: — Danas nas je nasamario. Odrekao se starog chryslera i pratio nas u novom fordu.

— Baš je pametan. Znači, sad će otkriti da smo se raspitivali o Connie Coy. Ako mu to ne oda McKeown, odat će mu onaj bubuljičavi momak.

— Sad zna da smo je pronašli. Večeras će to doznati i onaj koji mu plaća da nas slijedi.

Ušavši u restoran, sjeli su za stol odakle su se vidjela vrata. Ali, privatni se detektiv nije pojavio.

— Mislite da je uistinu udata? — zapita Jessie dok su jeli pileću juhu s rezancima. On slegne ramenima. — Možda je zbog toga rodila dijete pod drugim prezimenom, prezimenom Exeter. Ako je udata, a muž nije otac djeteta ...

— Ona bi se poslužila lažnim prezimenom u bolnici ako i nije udata. Ujutro ću zatražiti iz Washingtona podatke o potporučniku Arthuru Dimmesdaleu. S koje god strane gledali, Jessie, odgovor je isti. Ako je Connie udata, onda Dimmesdale nije otac. Ako nije udata, onda je izmislila Dimmesdalea kako bi olakšala sebi život u stambenoj zgradi, pa moramo opet tražiti čovjeka s kojim je zanjela.

— Moramo tražiti i drugog čovjeka.

— Kojega drugog? — upita Queen.

— Čovjeka koji je unajmio privatnog detektiva da nas slijedi.

— Možda je riječ o istom čovjeku.

— Tako? — iznenadi se Jessie. — Richarde, možda je Weirhauserov klijent Arthur Dimmesdale?

— Iz Koreje?

— Ne smješajte se, zaboga. Pretpostavimo da muž postoji. Pretpostavimo da Dimmesdale zna da nije ostavio ženu u drugom stanju. Neki mu je brbljav »prijatelj« pisao u Koreju da će Connie dobiti, ili da je dobila, dijete. Razbjesnio se. Nekako se dokopao dopusta i vratio u domovinu. Najprije je pronašao dijete kod Humffreyjevih i ubio ga ...

— To bi značilo da je lud, Jessie. Što je s Finnerovim ubojstvom?

— Poslije Michaelove smrti Finner je naslutio da je to učinio muž, malo se raspitao i utvrdio da ima pravo. Ako je tad pokušao ucijeniti Dimmesdalea ...

— Sudeći prema Finnerovu ponašanju, uvjeren sam kako nije znao da je dijete ubijeno — prekine je inspektor. — Okanite se takvih pretpostavki i radije se prihvatite ove izvrsne pečene janjetine, Jessie.

Kad su se vratili u Osamdeset osmu ulicu, ondje više nije bilo Weirhauserova novog forda.

Otišavši te večeri iz Jessieina stana, Queen je jednoličnim koracima krenuo niz ulicu, a onda iznenada otvorio vrata plavoga studebakera, parkiranog uz rub pločnika, i sjeo u njega.

— Dobra večer, inspektore — reče Polonsky.

— Jesi li vidio večeras jedan sivi ford, Wese?

— Zar se Weirhauser ne vozi crnim chryslerom?

— Danas je promijenio automobil.

— Podlac je počeo učiti svoj posao. — Polansky opsuje. — Nisam promatrao fordove.

— Nisam ni ja. — Inspektor počne grickati brk. — Slušaj, Wese, što je s Peteom Angelom?

— Kad je otišao u mirovinu, umrla mu je žena. Udata kćerka preselila se u Cincinnati jer je njezin muž dobio ondje posao, mlađa je kćerka na fakultetu, a sin u mornarici. Dvije godine radio je kao čuvar, a onda napustio posao. — Polansky uzdahne. — Barem priča svima da je napustio posao. Ali, otpušten je zbog starosti. Starosti! Još i danas bi mogao bez muke izići na kraj s cijelom četom uličnih razbijača!

— Viđaš li ga ponekad?

— Vrlo često. Ne živi daleko. Sastanemo se u kafeteriji, popijemo svaki četiri šalice kave i pričamo o starim vremenima.

— Znači, Angelo ne radi ništa?

— Trati vrijeme kao i svi mi i ne zna što bi sa sobom.

— Misliš li da bih ga mogao nagovoriti da surađuje sa mnom?

— Zagrlit će vas i izljubiti, inspektore.

— Možeš li se sjetiti još nekoga umirovljenog policajca koji bi se htio pridružiti Angelu? Obojica su mi potrebna odmah.

Polonsky se zamisli. Tad udari šakom po upravljaču.

— Murph! Sreo sam ga prošlog tjedna. Sjećate se narednika Ala Hurphyja, inspektore? Umirovili su ga u lipnju, pa se još ne može priviknuti na besposličarenje.

— Možeš li se sjetiti još nekoga, Wese? Htio bih dvojicu za noć, dvojicu za dan.

— Uvjeren sam da će Pete i Murph lako pronaći još dvojicu. Kad su vam potrebni?

— Htio bih da se, ako je moguće, prihvate posla još večeras.

— Pričekajte me malo, inspektore. Brzo ću se vratiti — reče Polonsky izlazeći iz automobila.

Kad se vratio, široko se smiješio.

— Pete Angelo i Al Murphy sastat će se s vama za petnaest minuta u kafeteriji u Sedamdeset drugoj ulici. Pete kaže da vam može lako pronaći dvadeset momaka, a ne samo dva. Nije ih teško naći, teško je odbiti sve one koji bi htjeli surađivati

U ponedjeljak ujutro Queen je nazvao Jessie i obavijestio je da je počeo tragati za potporučnikom Dimmesdaleom. Napomenuo je da mora ostati cijeli dan pokraj telefona jer bi ga mogli nazvati iz Ministarstva vojske.

— Što namjeravate raditi danas, Jessie? — upita zabrinuto. — Danju nemate čuvara.

— Ah, neće mi se ništa dogoditi. Oprat ću rublje i srediti još neke sitnice, a onda ću sjesti u taksu i temeljito očistiti onaj vaš samački stan, kao što sam obećala. Dabome, ako smijem doći.

— Kako ne biste smjeli! — reče on uzbuđeno. — Ionako sam se već rastužio. Ali, budite oprezni dok budete išli ovamo, Jessie!

Došla je nekoliko minuta poslije podneva. Vrata su bila zaključana, i zatekla ga je kako razgovara preko telefona

— Zašto mi niste rekli da vas je posjetila vaša gospođa Fabrikant, Richarde? — reče ona, iznenađeno gledajući stan. — Ili je to, možda vaše djelo?

On se samo osmjehne i nastavi govoriti.

— Doduše, ima još posla — promrmlja Jessie. Ostavi kaput i šešir u predsoblju i htjede otići u kupaonicu kako bi se presvukla i latila posla. No, tad spazi u dnevnoj sobi stol prostrt za dvoje. U velikoj je plitici ukusno poslagao hladne nereske, jaja, salatu od krumpira, peršin i rajčicu, a miris iz kuhinje odavao je da se kuha kava.

Dok su ručali udvoje, ispričao joj je da će se odsad nadzirati dvadeset četiri sata na dan stan Connie Coy.

— Ali, tko će ga nadzirati? — upita začuđeno Jessie.

— Četiri umirovljena policajca — odgovori on osmjenuvši se.

— Još sinoć su mi pristupili Al Murphy i Pete Angelo. Jutros mi je Pete pronašao još jednog suradnika: Hughieja Giffina, a maloprije me pozvao telefonom Jonny Kripps, bivši poručnik iz Odjela za umorstva, i ponudio mi svoje usluge. Murphy i Angelo stražarit će danju, a Giffin i Kripps od večeri do zore. Nigdje ne bih mogao naći bolje policajce od njih.

— Znači, Connie Coy se vratila?

— Nije. To je jedan od razloga zbog kojih želim nadzirati zgradu. Tako ću biti obaviješten čim dođe kući.

Nakon objeda nije Jessie mogla sjediti prekrivenih ruku. Počela je prati prozore.

— Pozvat ću telefonom Abea Pearla — reče Queen. — Namjeravam to učiniti još od jutra.

— Ispričat ćete mu da je Finner ubijen i da ta smrt ima nekakve veze s djetetom?

— To sam mu javio još prošlog tjedna.

— Što je rekao?

— Ne mogu to ponoviti.

— Dakle, više ne tvrdi da imam optičke varke — nije se mogla suzdržati Jessie.

— Ne tvrdi više ništa. — Queen ode u radnu sobu i okrene broj. — Abe? Ovdje Dick Queen.

— Dick! — zagalami Abe Pearl. — Dobro, gdje si? Zvao sam onaj tvoj prokleti broj najmanje dvadeset puta. Nisi li nikad kod kuće? Što se događa, Dick? Provodiš medeni mjesec s onom sestricom?

— Ne budi smiješan — odgovori razdražljivo Queen.

— Dobro, dobro. Ali, ostavio si me u neizvjesnosti. Čekam i čekam, a ti se ne javljaš. Hajde, pričaj, Dick!

Queen mu ispriča da su uspjeli ući u trag majci mrtvog djeteta.

— Sad čekam da se djevojka vrati u grad, Abe. Istodobno pokušavam pronaći toga njenog navodnog muža, Dimmesdalea. Što si doznao o Humffreyjevima? Kako je Sarah Humffrey?

— Ne mogu se maknuti s mjesta. Onaj Duane šuti kao zaliven. Čak sam nagovorio jednoga svog prijatelja, liječnika, iz New Havena koji šalje pacijente u Duaneov sanatorij i dobro pozna Duanea, da pokuša doznati nešto sa strane, no uspio je saznati samo to da su zbog nje pozvali u pomoć nekoga uglednog stručnjaka.

— Što je s Altonom Humffreyjem, Abe? Kad se vratio s onoga svog tajanstvenog izleta pretprošlog tjedna?

— Vratio se prošle nedjelje, kasno navečer. Vjerojatno mu je domaćica ispričala da ga doktor Duane nastoji pronaći pošto-poto, jer se, doznao sam, odmah okrenuo i odvezao u New Haven. Vratio se u ponedjeljak ujutro.

— Danas tjedan dana? Dvadeset drugog?

— Tako je. Sutradan je, u utorak, zatvorio kuću na otoku i otputovao u New York. Ostavio je samo vrtlara Stallingsa.

— Jesi li uspio otkriti gdje je Humffrey bio za svoga dvodnevnog izbivanja? — zapita Queen.

— Nisam. Do vraga, što se događa, Dick? Nekako mi je sve maglovito.

— Razbistrit će se — odgovori Queen smijuljeći se. No, kad je spustio slušalicu, doimao se zabrinuto.

U četiri sata i dvanaest minuta zazvonio je telefon. Zvali su iz Washingtona. Razgovor je trajao samo dvije minute.

— U vojsci nema nikakva Arthura Dimmesdalea — reče Queen okrenuvši se prema Jessie — ni u Koreji, ni bilo gdje drugdje.

— Znači, izmislila ga je — promrmlja Jessie. — Jadnica.

— Kad bi se, barem, već jednom pojavila ta vaša jadnica — reče srdito Queen. — Kad bi se bilo što pojavilo!

Nešto se pojavilo. Kad je u četiri sata i dvadeset pet minuta začuo zvonce i otvorio vrata, ugledao je pred sobom tvrde modre oči svoga starog prijatelja, Thomasa Mackeyja, pomoćnika glavnog inspektora.

Premda su mu oči bile neljubazne, Mackey se vladao pristojno. Napomenuo je da već dugo nije bio u Queenovu stanu, raspitivao se o Elleryju, pohvalio svoga starog prijatelja da pokazuje dobar ukus pri izboru čistačice (Jessie je, opazivši Queenov mig, žurno pokupila svoje krpe i povukla se) i prešao na stvar tek kad mu je Queen ponudio piće.

— Ne. hvala, Dick, na dužnosti sam — reče smeteno.

— Neću stvarati neprilike, mirno ću poći s tobom. Tome — nakesi se Queen.

— Ne zezaj se. Slušaj, ti i ja možemo razgovarati otvoreno. Našli smo se u slijepoj ulici što se tiče Finnerove smrti. Nismo otkrili ništa. Jesi li siguran, Dick, da si nam ispričao baš sve?

— Postavljaš mi čudno pitanje, Tome.

— Znam. Tjedan dana kolebao sam se bi li te posjetio ili ne. Znaš, nekako sam onog dana imao čudan dojam da tajiš nešto. — Mackey malo pocrveni. — Tajiš li?

— Neću odgovoriti na to pitanje, Tome!

Gledali su se. Queen za tren pomisli da njegovo okolišanje nije uspjelo. Ali, Mackey pogrešno protumači uzbuđenost u prijateljevu glasu.

— Ne zamjeram ti. Zaista je pokvareno pitati nešto takvo čovjeka koji je najbolje godine svog života posvetio njujorškoj policiji. Zaboravi da sam te to pitao, Dick. A sad, prije nego što odem, ipak ću nešto popiti!

Kad je Mackey otišao, uđe u sobu Jessie. Priđe Richardu Queenu, pogrbljenom u velikom naslonjaču, i položi mu ruku na rame.

— Niste mogli postupiti drukčije, Richarde.

— Osjećam se kao podlac, Jessie. — On podigne ruku i pogladi joj prste. — Pa ipak, ne mogu predati taj posao policiji. Ako ga predam, više se neću moći baviti tim slučajem, a taj slučaj je naš, vaš i moj, Jessie. Svi su ga se drugi odrekli...

Večerali su i potom gledali u dnevnoj sobi televiziju kad je opet zazvonio telefon. Bilo je gotovo pola devet. Queen žurno uzme slušalicu.

— To ste vi, inspektore? Ovdje Johnny Kripps.

— Zdravo, Johnny. Je li došao i Giffin?

— Da, upravo stražari pred zgradom. Zovem iz jedne drogerije. Inspektore, vratila se. Dovezla se prije deset minuta taksijem, punim prtljage. Dovezla se sama. Na kovčezima piše »Connie Coy«. Osim toga, Giffin je čuo vratara kako je zove gospođa Dimmesdale. Prema tomu, nemoguća je bile kakva zabuna. Što ćemo sad?

— Otvorite oči i ostanite u zaklonu — reče tiho Queen. — Odmah dolazim.

Krenuli su pješice, jer zgrada nije bila daleko. Queen je žurno koračao tako da ga je Jessie jedva pratila, no radije bi bila umrla nego ga zamolila da uspori korak. Nigdje na vidiku nije bilo Georgea Weirhausera.

— Zanima me gdje je — izusti zadihano Jessie.

— Ili je završio svoj posao, ili ga je prevarila okolnost što smo cijeli dan u kući. — Queen slegne ramenima. — Nije važno. — Iznenada se zaustavi pokraj jednoga parkiranoj automobila. — Gdje je Giffin, Johnny?

— Negdje na katu — odgovori glas iz vozila. — Ako ne želite da vas vratar vidi, možete ući kroz bočni ulaz. S ove strane zgrade. Teretno je dizalo bez poslužitelja.

— Na sve misliš, Johnny.

Kripps se nasmije. Jessie se pitala kako izgleda.

Inspektor je povede prema bočnom ulazu. Ovdje zastadoše u sjeni. Kad su naišli neki zdepasti čovjek u šarenoj košulji i žena koja je hodala tako kao da je žuljaju cipele i ušli kroz glavni ulaz, Richard i Jessie siđoše niz tri stube i u mraku nađoše teretno dizalo. U njemu je bila jedna kanta za smeće. Dizalo se počne penjati škripeći. Jessie se činilo da ga može čuti pola grada, ali Queen je mirno gledao kako promiču katovi.

— Zašto se šunjamo tako u kuću, Richarde?

— Ne možemo djelovati otvoreno. Što manje vratar vidi, to bolje za nas — progundā zlovoljno Queen. Kad su izišli iz dizala, nečujno je zatvorio vrata.

Na tom katu bila su četiri stana. Odavde su stube vodile još samo na krov, a gornja polovica bila je u mraku.

— Giffine?

— Ovdje sam, inspektore. — Glas bivšeg detektiva zvučao je malo iznenađeno. — Budući da Kripps stražari na ulici smatrao sam da bi najbolje bilo da se pritajim na stražnjem stubištu.

— Dobro. — Queen priđe vratima na kojima je pisalo »C« i pritisne dugme zvonca. Jessie zastane dah. Napokon će vidjeti Michaelovu majku ...

Zvecne lanac na vratima, i vrata se odškrinu nekoliko centimetara.

— Tko je? — Imala je dubok, donekle promukao glas. Jessie opazi nekoliko pramenova zlaćane kose i ugao usana namazanih rumenilom.

— Vi ste gospođica Connie Coy? — Richard Queen pokaže svoju značku. — Smijemo li ući?

— Policija? — Glas samo malo zadršće od straha. — Što hoćete od mene? — Nije još pokazivala nikakvu namjeru da otvori vrata.

— Pustite nas unutra, molim vas — reče tiho Queen. — Zacijelo ne želite da susjedi zapaze što se događa.

Tad je otkvačila lanac i žurno otvorila vrata. Imala je na sebi zelen kućni ogrtač i pogledavala čas Queena, čas Jessie. Zlaćana kosa bila je oko korijenja zelenkasta, a šminka nije mogla potpuno sakriti umor na licu. Nosila je tamnozelenene sandale. Nokti na nogama bili su zlaćani. Queen zatvori vrata i ponovo zakvači lanac.

— Žao mi je što smo ovako upali — reče joj — ali se to nije moglo izbjeći. Ja sam inspektor Queen, a ovo je gospođica Sherwood. Gdje bismo mogli razgovarati?

— Dobro, što znači sve ovo? — Sad se već jasno vidjelo da je uplašena.

— Ne bojte se — reče joj blagim glasom Jessie.

Djevojka je zbunjeno pogleda, a onda se nasmije i dodirne prstima kosu.

— Još nikad me nije posjetila policija — reče ona. — Vi ste policajka?

— Ne, ja sam medicinska sestra.

Djevojka je stajala nepomično kao da je prikovana za pod.

— Uđite — reče napokon i makne se u stranu.

Richard Queen počne razgledavati stan. Išao je iz prostorije u prostoriju.

— Što tražite, inspektore? — zapita uznemireno djevojka.

— Samo provjeravam jesmo li sami — odgovori on. Uskoro se vrati mršteći se.

Pokućstvo je u sobi bilo suvremeno, a u kutu je stajao glasovir. Prozor je bio širom otvoren, pa je Jessie vidjela kroz njega krov stambene zgrade s druge strane maloga unutrašnjeg dvorišta, udaljen samo šest-sedam metara. Duž jednog zida pružale su se police od poda do stropa, pretrpane knjigama i gramofonskim pločama.

— Ljudi, rado bih vas ponudila pićem — reče Connie Coy osmjehnuvši se nenaravno — ali mi je ponestalo svega, a upravo sam se vratila s putovanja. Sjednite, molim vas.

Jessie se spusti na divan blizu stolića od željeza i stakla. Na tom stoliću ležala je otvorena neka knjiga. Pitala se o kakvoj je knjizi riječ.

— Spremna sam — reče ukočeno djevojka,

— Gospođice Coy, kad ste posljednji put vidjeli svoje dijete? — zapita iznenada inspektor Queen.

Okrutnost njegova pitanja zaprepasti Jessie. Ljutilo ga je pogledala, ali je on gledao plavokosu djevojku koja je bila blijeda, no dobro je vladala sobom. Očekivala je takvo pitanje, pomisli Jessie. Podnijela ga je bolje nego ja.

— Dijete? Ne znam o čemu govorite.

— Gospođice Coy — reče on sasvim mirnim glasom — prije sedam-osam mjeseci unajmili ste ovaj stan kao žena Arthura Dimmesdalea. Ali, ne postoji nikakav Arthur Dimmesdale. U razdoblju od tada do svibnja ove godine stupio je u vezu s vama odvjetnik Finner. Bili ste u drugom stanju, a on vam je ponudio da će se pobrinuti za sve i obaviti sve u tajnosti ako mu predate dijete. Rekao vam je da traži djecu za usvojitelje i da će smjestiti vaše dijete u jednu vrlo dobru kuću, da će ga dati ljudima koji ne mogu imati djece i žele usvojiti neko novorođenče. Platit će sve troškove; vi ćete dobiti poveću svotu novca; on će srediti sve »zakonske« pojediniosti. Budući da ste bili očajni, pristali ste. Finner vas je poslao k jednom uglednom ginekologu, koji vas je poznao samo kao »gospođu Exeter«, to vam je prezime pribavio Finner, a poslije ste pod tim prezimenom došli i u bolnicu. Dvadeset šestog svibnja. Dvadeset sedmog svibnja rodili ste muško dijete. Bilo je teško tri kilograma i

dvanaest dekagrama, dugačko četrdeset osam centimetara, i imalo je modre oči i plavu kosu. Trećeg lipnja otpušteni ste iz bolnice, te ste tad predali dijete Finneru. Platio vam je obećanu svotu i odnio dijete. Hoćete li sad odgovoriti na moja pitanja?

— Bacila sam mu novac u tusto lice! — Djevojka je drhtala. Pokrije lice rukama i zaplače.

Jessie je htjede dodirnuti rukom, ali inspektor žustro zatrese glavom.

— Oprostite. — Djevojka prestane plakati isto tako naglo kako je i počela. — Da, bila sam očajna, istina je. Finner se vrzmao po klubu u kojem sam pjevala. Ne znam kako je doznao da sam u drugom stanju. Vjerojatno je neka od djevojaka naslutila istinu i prišapnula mu je. Što vas zanima?

— Jeste li tog jutra... trećeg lipnja... posljednji put vidjeli svoje dijete?

— Da, vidjela sam ga posljednji put. — Kršila je ruke u krilu i grickala usnu.

— Recite mi sad ovo. Gdje ste bili dvadesetog kolovoza po podne? U subotu je prošlo tjedan dana.

— Bila sam u Chicagu — reče ona muklo. — Odande sam se maloprije vratila. Pjevala sam tri tjedna u klubu »Prisnost«.

— Sjećate li se što ste radili te subote po podne?

— Svakako. Pripremala sam nastup na televiziji. To mi je omogućio klub.

— Bili ste cijelo popodne u televizijskom studiju u Chicagu?

— Bila sam cijeli dan. Emisija se emitirala u četiri i trideset.

— Taj je alibi nepobitan. — Prvi mu se put lice smekša. — Drago mi je zbog vas.

— Kako to mislite, inspektore? — Djevojka ga je netremice gledala. — Alibi za što?

— U subotu popodne, 20. kolovoza, ubijen je Finner u svojem uredu u New Yorku.

— Finner je ... ubijen?

— Niste li to znali, gospođice Coy?

— Nisam! Finner je ubijen... Tko ga je ubio?

— Zbog tog smo vas pitanja i posjetili — reče blažim glasom Queen.

— Aha, razumijem — odvrati ona. — Mislili ste da sam ga ja ubila... Nadam se da nećete nikad uhvatiti ubojicu! Trebalo bi ga odlikovati. Vjerojatno niste poznali Finnera kao ja. Bio je najveći podlac na svijetu, ljigavi podlac. Trgovanje djecom nije bilo za njega samo posao. Ono ga je i zabavljalo. Prokleti gad!

Pustio ju je da govori i da oduška svojoj gorčini. Napokon je zaustavi njegova šutnja.

— Nešto mi tajite — reče ona polako. — Ima li Finnerova smrt nekakve veze s mojim djetetom?

— Gospođice Coy, zar ne znate ni za dijete?

— Za dijete? — Djevojka se čvrsto uhvati rukama za naslon stolca. — Što bi trebalo da znam, inspektore!

— Ne znate tko je kupio od Finnera vaše dijete?

— Ne znam. To je bio uvjet pogodbe. Morala sam potpisati svakakve papire što ih je Finner gurnuo pred mene. Morala sam obećati da nikad neću pokušati otkriti tko su usvojitelji. Obećati da neću nikad tražiti dijete. — Ona skoči na noge. — Vi znate tko su oni? Tko su? Recite mi, molim vas!

— Jedan bogataški bračni par iz Massachuseltsa, koji ima ljetnikovac u Connecticutu i stan u New Yorku. Alton i Sarah Humffrey

Gledajući ga, treptala je očima kao da se ne može zaustaviti. Najednom priđe stolicu i zgrabi cigaretu iz otvorene kutije. Pri tom gurne knjigu tako da je pala Jessie u krilo. Naglo se okrene, paleći palcem upaljač.

— Pričajte mi još — reče. — O tim Humffreyjevima. Kupili su moje dijete od Finnera, i što se zatim dogodilo? Jer, nešto se dogodilo, znam to. Što se zbilo, inspektore?

On pogleda Jessie.

— Dobro, gospođice Coy, reći ću vam.

— Ja ću joj reći, Richarde. — Jessie ustane, držeći knjigu, i priđe djevojci. — Duboko, povucite dim, gospođice Coy, čeka vas težak udarac. Ja sam se kod Humffreyjevih brinula o djetetu. Mrtvo je. — Dodirne djevojci rame. Connie Coy je zapanjeno otvorila usta,, a cigareta joj je visjela s donje usne. Jessie uzme cigaretu i stavi je u pepeljaru.

— Sad možete čuti i ostalo — promrmlja Richard Queen. — Vaše je dijete ubijeno.

— Ubijeno?

Jessie i Queen krenu prema njoj, misleći da će se srušiti, no ona mahnito odgurne njihove ruke, pritrči naslonjaču, sjedne na njegov rub i, gurnuvši ruke između koljena, zagleda se tupo u pod. Jessie požuri u kuhinju i donese joj čašu vode.

— Popijte ovo.

Connie Coy počne automatski gutati, još buljeći pred sebe.

— Dovoljno mi je, hvala. Dijete je ubijeno. Kad?

— Četvrtog kolovoza. Noću — odgovori Queen. — Prije više od tri tjedna. Niste li čitali o smrti malog Michaela Humffreyja na otoku Nairu? Pisale su o tom događaju sve novine

— Znači, takvo su mu ime dali. Michael. Ja sam ga uvijek zvala samo djetetom. U svojim mislima, Michael... — Zatrese glavom kao da joj to ime ne znači ništa. — Ne, nisam ništa pročitala u novinama. Četvrtog kolovoza... Otputovala sam u Chicago petog kolovoza. Pripremala sam se za put, pa nisam kupila novine. A u Chicagu nisam ni jednom pročitala njujorške novine. — Opet zatrese snažno glavom. — Neshvatljivo mi je sve to. Razumijete? Neprestano sam zavaravala samu sebe da sam sve to učinila za djetetovo dobro, da će mu biti bolje nego kod mene i da neće znati da je izvanbračno. Zamišljala sam da će biti visok i sretan i... A ubijen je. Bila su mu tek dva mjeseca. — Nasmije se. — To je ludo, zaboga, to je ludo. — Zabacila je glavu natrag i smijala se, smijala. Jessie ju je pustila da da sebi oduška tim histeričnim smijehom. Nakon nekog vremena djevojka se prestane smijati i reče: — Hoćete li mi dati cigaretu?

— Najradije bih vam dala neko žestoko piće, ali ga nema ovdje — reče Jessie. Zapali joj cigaretu i stavi joj je između usana.

— Hoćete li kave?

— Ne, hvala. Dobro mi je. — Doimala se potpuno sabrano, kao da se nije još nedavno histerično smijala. — Dakle, bogati Humffreyjevi kupili su moje dijete od Finnera. Dijete je ubijeno. Dva tjedna nakon toga ubijen je Finner. Ne vidim nikakvu vezu.

— Ne znam još zašto je ubijeno djeteta, Connie. — Inspektor privuče stolac i sjedne. — Ali, vjerujemo da je Finner stradao zato što je jedino on znao tko su pravi roditelji. Maloprije ste rekli da ne

znate kako je Finner doznao da ste u drugom stanju ... pretpostavljate da je neka od djevojka iz kluba u kojem ste pjevali posumnjala nešto i odala mu tajnu. Imate li nekih opipljivih razloga za takvu pretpostavku?

— Nemam — odgovori ona polako. — Nisam nikomu ništa rekla, a trudnoća se u to vrijeme nije još, dabome, mogla vidjeti. No, ne znam kako bi drukčije mogao Finner doznati za nju.

— Da, to nije baš vjerojatno. No, Finner je mogao doznati istinu na jedan drukčiji način koji je vjerojatniji. Recite mi nešto, Connie: je li čovjek s kojim ste zanjeli znao da ste u drugom stanju?

— Da, rekla sam mu — odgovori ona. — Htio me poslati k nekom, ginekologu koji bi izvršio pobačaj, ali sam se bojala. Nakon toga se povukao. — Slegne ramenima. — Nisam mu zamjerila. Sama sam bila kriva što mi se to dogodilo. Vjerovala sam da ga volim i ustanovila da ga ne volim tek kad je bilo već prekasno. Cijelo sam vrijeme znala da je oženjen. Oprostite što vam pričam svoj životopis. Htjeli ste nešto reći?

— Za vašu je trudnoću znalo troje ljudi — prozbori Queen. — Vi, vaš ljubavnik i Finner. Vi niste ništa rekli Finneru. Prema tomu, kako je doznao istinu? Zacijelo mu ju je ispričao ljubavnik.

— Vrlo dirljivo — promrmlja Connie Coy. Ustane i zgnječi opušak u pepeljari. — Nastavite, inspektore.

— Dakle, Finneru su bila poznata oba roditelja. Ako je ubijen zato što je to znao — reče Queen, također se digavši — onda ste i vi u opasnosti, Connie.

— Ja? — Ona se okrene prema njemu. — Zašto mislite tako?

— Jedine osobe koje su imale razloga da zauvijek ušutkaju Finnera i spriječe ga da progovori o djetetovu podrijetlu jesu baš djetetovi roditelji. Vi ste majka, ali imate čvrst alibi za ono vrijeme kad je ubijen Finner. Dakle, ostaje otac. Uvjeren sam, Connie, da je Finnera ubio djetetov pravi otac, a ako je to istina, onda bi on mogao ukloniti i vas. Sad kad je Finner mrtav, jedino ga vi još možete otkriti. Zbog toga bih htio da nam kažete tko je otac.

Plavokosa djevojka priđe velikom glasoviru i nečujno prijede lijevom rukom po tipkama.

— Zacijelo ne osjećate više ništa prema njemu — nastavi inspektor, stojeći u sredini sobe. — Kažete da je oženjen. Je li točna

moja pretpostavka da je ugledan ... da bi se nautilo njegovu dobrom glasu ako bi se doznalo za dijete? Neki ljudi pomahnitaju kad ih uhvati takav strah. Zaštitit ćete se samo ako odate nekomu ono što znate, Connie. Što više ljudi bude znalo tko je on, to manja će vam opasnost prijetiti. Ne može nas pobiti sve. Tko je on? Recite nam.

I na glasoviru je bila kutija s cigaretama, pa djevojka uzme iz nje jednu cigaretu i stavi je u usta. Osvrne se oko sebe. Queen uzme sa stolića upaljač i priđe joj.

— Recite nam — reče on opet. — Dakle, tko je on?

— Dobro, reći ću vam — prozbori iznenada djevojka, uzme iz njegove ruke upaljač i prinese plamičak vršku cigarete.

U tom se času nasred njezina čela pojavi crna rupa, zatim navre iz nje krv. Upaljač joj ispadne iz ruke dok se rušila.

— Na pod, Jessie! — vikne Queen.

Jessie se odmah nađe na podu, a između nje i prozora bio je divan. Queen je puzao prema prekidaču na zidu. Čula je još dva praska. Iza nje razbije se nešto

Sobu ispuni mrak.

Queen je već otvarao vrata stana. Prije nego što su se zatvorila, Jessie je čula glas bivšeg detektiva Giffina. I trčanje.

Potom nastane tišina.

Jessie Sherwood sjedila je u mraku, naslonivši glavu na divan. U ušima joj je zvonilo.

U trenutku kad se djevojka rušila, bila je opazila crnu sjenku na obližnjem krovu, sjenku nasuprot prilično svijetlom velegradskom nebu. Sjenka je držala nešto sjajno pred sobom. Razabrala je da je posrijedi muškarac. Nije mogla ništa drugo vidjeti jer se tad bacila s divana.

Čudno kako je tiho, mislila je. Zapravo, i nije tiho. Čuju se uobičajeni zvuci. Kao da nije bio čovjek na krovu, kao da nisu odjeknuli hici, kao da se nije na jednom čelu pojavila rupa. Nije tiho. Posvuda se čuju televizori, bruje automobili po ulicama, kotrljaju se autobusi. No, nema onakvih zvukova kakvi bi se morali čuti nakon ubojstva. Ne čuje se otvaranje prozora, krikovi, pitanja, lupanje vrata, trčanje.

Jessie otpuže do prozora i navuče na njemu roletu. Potom počne tražiti u mraku prekidač. Napokon ga pronađe, i u sobu se vrati

svjetlo.

Connie Coy ležala je na leđima, a njezin se kućni ogrtač rastvorio pri padu. Ispod njega nije imala ništa. Ukočeno je zurila u strop, kao da na njemu piše nešto što ne može razumjeti.

— Ne dirajte ništa, Jessie,

Nije ga ni čula kad je ušao. Stajao je pokraj vrata, hvatajući dah, dok mu je niz lice curio znoj.

— Mrtva je, Richarde,

— Znam. — Opet je omotao desnu šaku rupčićem. Obriše kvaku, zatim priđe glasoviru, podigne s poda upaljač, obriše ga i vrati na stolić. Obriše stolac na kojem je sjedio. Tad pogleda čašu vode što ju je Jessie donijela djevojci iz kuhinje i skrene pogled na Jessieine ruke. — Još nosite rukavice. To je dobro. — Uzme s divana njenu torbicu i prijeđe očima još jednom po sobi kao da nastoji zapaziti svaku pojedinost. — Spustili ste roletu. — Priđe prekidaču na zidu i obriše ga rupčićem, a onda ga pritisne. U sobi se opet smrači. Čula ga je kako ide prema prozoru. Roleta se ponovo digne. — Hajdemo, Jessie — reče kad se vratio k njoj i uhvatio je za ruku.

— Ne možemo je ostaviti u takvu položaju. Razgolićenu. Nije pošteno. Želim joj samo namjestiti bolje ogrtač, Richarde. Pustite me.

— Ne smijemo ništa dirati — napomene on i ne pusti joj ruku.

— Gledat će je svi muškarci koji budu došli! Nitko nema pravo na njenu golotinju. To nije pošteno.

— Mrtva je, Jessie.

Kad su izišli, ulica je bila ista kao i prije. Mogla se zapaziti samo jedna promjena. Nestao je Krippsov automobil.

Jessie je ukočeno vukla noge i prepustila Queenu da je vodi. Oboje su šutjeli. Zaustavili bi se samo s vremena na vrijeme kad bi se upalilo svjetlo na semaforu ili kad bi Queen htio zapaliti cigaretu.

Napokon su ušli u jednu kafeteriju, punu gostiju. Queen je stavio na pladanj dvije šalice kave i poveo je prema jednom stolu za kojim su sjedila dva postarija čovjeka i također pili kavu. Jedan je imao ožiljak na licu, a drugi je nosio naočale s debelim staklima. Queen spusti pladanj na stol, ponudi joj stolac i zatim sjedne.

— Dakle, Giffine i Krippe — progovori tek tad — što se dogodilo?

— Izgubili smo ga, inspektore.

— Pričaj najprije ti, Griffine.

— Izjurio sam na krov — reče čovjek s ožiljkom, miješajući šećer u kavi i govoreći kao da ona ima uši — i osvijetlio džepnom svjetiljkom

krov s druge strane. Pretražio sam svjetlom i dvorište. Nikoga nisam vidio. Pojurio sam po stubama u prizemlje i kroz dvorište otrčao u susjednu ulicu. Bilo je mnogo šetača, djeca su se igrala i jurila vozila u oba smjera. Nitko nije trčao, nije upravo kretao automobilom s parkirališta, nitko se nije vladao sumnjivo.

Osim toga, nisam zapazio nijedno prazno mjesto na parkiralištu. Porazgovarao sam s djecom, ali nisu vidjela nikoga kako izlazi iz kuće. Premda sam znao da je to gubljenje vremena, pretražio sam stubište, dizala, podrum i krov. Na krovu nema baš ničega. Po svoj prilici prešao je preko nekoliko krovova susjednih zgrada i spustio se negdje blizu ugla ... možda ga je ondje čekao već netko u automobilu. Uglavnom, nisam ništa otkrio.

— A kakve si sreće bio ti, Johnny? — zapita Queen.

Drugi se starac doimao poput nastavnika ili knjižničara; imao je naočale s crnim okvirom i urednu bijelu kosu.

— Kad ste istrčali i saopćili mi novost, inspektore — reče — odvezao sam se do Osamdeset devete ulice. Stigao sam onamo ili prerano, ili prekasno. Nisam bio načisto. Ostao sam nekoliko minuta, ali nisam opazio ništa važno. Tad je krenuo naglo jedan automobil, pa sam ga počeo slijediti. Otkrio sam da je riječ o nekom studentu koji kasni na sastanak s djevojkom.

— Krive su noge — izusti natmureno Giffin, obraćajući se opet svojoj kavi — Pogledajmo istini u oči, nismo više hitri kao nekoć.

— Bilo nam je potrebno više ljudi, to je razlog neuspjeha — promrmlja Johnny Kripps, brišući naočale. — K vragu, ja čak ne nosim oružje.

— Tko li je to učinio? — pomisli Jessie. Na svoje iznenađenje otkri da je misao izrekla naglas.

Sva trojica je pogledaju.

— Smirite se, Jessie — reče Queen. — Zapravo, momci, neću vas dublje uvlačiti u to. Idite kući i zaboravite sve.

Nasmijali su se.

— Niste nas upoznali s damom, inspektore — reče Griffin.

— Oprostite. Gospođica Sherwood, Johnny Kripps. Hugh Giffin.

— Drago mi je — reče Jessie. — Pucao joj je između očiju kao da je meta na streljani. Zatim je ispalio, još dva hica. Nesumnjivo je da nije gađao nju, jer je već ležala na podu. Pucao je na nas, Richarde.

— Znam, Jessie — odgovori blagim glasom Queen i uhvati je ispod stola za ruku. — Idite kući, momci, nazovite Patea Angela i Ala Murphyja i kažite im neka i oni zaborave cijelu ovu pustolovinu.

— Smijemo li vas ponuditi nečime uz kavu gospođice Sherwood? — upita Hugh Giffin.

— Možda bi bilo dobro da prigrizemo danski sir? — natukne Johnny Kripps. — Ovdje je izvrstan.

— Zahvalan sam vam zbog vašeg držanja, momci — ustraje inspektor — ali sad je riječ o umorstvu. Ne mogu dopustiti da ugrozite svoju mirovinu i možda završite čak u zatvoru. Jessie i ja smo već tako duboko zaglibili u sve to — čvršće je stisnuo njenu ruku — da više ne možemo odustati ako bismo i htjeli. Ali vi...

— Uzalud nam to govorite — reče Kripps. — Pouzdano znam da se s našim mišljenjem slažu i Pete i Murph. Tko će pozvati policiju?

— Ja ću! — reče Queen

— Ni govora — pobuni se Giffin. — Vaš glas predobro poznaju, inspektore. Pozvat ćemo ih Johnny ili ja. Ne možemo dopustiti da leži u stanu dokle god smrad ne dovuče pazikuću.

— Pozvat ćete policiju ne predstavivši se? — reče Jessie.

Sva trojica pocrvene i počnu piti kavu.

Uzeo joj je iz hladnih prstiju ključ, otključao vrata stana, širom ih otvorio, potražio rukom prekidač i istodobno se sagnuo. Potom je stajao nekoliko časaka i gledao, a onda zavirio u njenu spavaću sobu.

— Sve je dobro — reče vrativši se. Zatvori vrata stana i zakvači lanac.

— Zašto mi je tako hladno? — promrmlja Jessie naježivši se.

— Zar se snizila temperatura?

Opipao joj je čelo, zatim ruku.

— To je reakcija živaca — reče joj. — Ja sam se ponekad kupao nakon toga u znoju, čak i usred zime. Najbolje je da odmah legnete, mlada žena.

— Nisam ja mlada žena — odvrati Jessie, stojeći i nastojeći da joj ne cvokoću zubi. — Stara sam i prestrašena.

— Najradije bih sam sebi opalio šamar zbog toga što sam vas upleo u ovo. — Uzme njenu torbicu i rukavice, zatim joj nespretno

skine šešir. — Poslao bih vas već sutra u Connecticut...

— Ne bih otišla.

— ... ali želim da budete blizu, gdje vas neprestano mogu imati na oku. On ne zna je li nam ona odala njegovo ime ili nije.

— Pucao je na nas — reče Jessie. — Metak je pogodio nešto iza mene i razbio.

— Da, on ne preza ni od čega — promrmlja Queen. — Razgovarat ćemo o tom sutra. Svucite se sad i ležite. Imate li neko sredstvo za umirenje?

— Što ćete vi učiniti, Richarde? — Počeli su joj cvokotati zubi.

— Ostati kod vas.

Znala je da bi trebalo da se pobuni, da ga pošalje kući ili da mu, barem, pripremi ležaj u dnevnoj sobi. Ali, imala je dojam kao da joj se prekinula veza između grla i volje. Na rubu misli bilo je neprestano tijelo Connie Coy s rupom na čelu i zlaćanom kosom koja je oko zelenkastog korijenja polako postajala crvena. No, oko srca osjećala je veliku toplinu. Dokle je god on ovdje, njoj se ne može dogoditi nešto takvo. Treba samo da mu se prepusti... da pusti kako bi je vodio... Zaboga, pomisli, pretvaram se u pravu ženu.

— Hoćete li moći sami leći? — upita on zabrinuto.

— Zašto pitate? — Jessie se tiho nasmije opazivši zaprepaštenje na njegovu licu. Bio je kao stvoren za zadirkivanje...

Poslije, kad je legla, pokucao je na vratima i donio joj šalicu topla mlijeka i tabletu za spavanje.

— Popijte ovo.

— Razumijem, kapetane — odgovori poslušno Jessie.

Nekako je teško dizala glavu s jastuka. Oklijevao je za tren, a onda ju je uhvatio rukom oko ramena i pomogao joj da sjedne. Pokrivač sklizne s gornjeg dijela tijela. Zaboga, Jessie, što to radiš! pomislila je, ali nije imala snage povući pokrivač... Baš večeras imam spavaćicu s najvećim izrezom. Kako sam bestidna! Pomislit će da sam namjerno ...

Pila je mlijeko vrlo sporo.

— Vruće je.

— Oprostite. Nemojte se žuriti. — Glas mu je zvučao čudno.

Kad se naslonila na jastuk, povukao je ruku kao da ga je zaboljela.

— Hvala vam, Richarde. — Jesam li to uistinu ja? mislila je.

— Osjećate li se bolje? — Govorio je lošoj reprodukciji Van Goghove mrtve prirode nad posteljom.

— Mnogo bolje.

Queen priđe prozoru i pogleda van. Činilo se da je zabrinut zbog stuba za slučaj vatre. Pomno zatvori prozor i spusti rebrenice. Zatim ode u kupaonicu.

Jessie je vidjela Connieino glatko bijelo čelo, zatim rupu na njemu, crnu, potom crvenu ...

— Otvorio sam prozor u kupaonici, Jessie. Ostavit ću vrata dnevne sobe otvorena kako bi bolje strujio zrak. Neće vam smetati svjetlo?

— Neće. Samo nemojte otići. — Opet je počela drhtati.

— Neću. Zapamtite, bit ću u susjednoj sobi. Možete me pozvati u svako doba ... zbog bilo kakva razloga.

— Dobro... Posteljina vam je u ormaru pokraj kuhinjice. Richarde, ona je mrtva.

— Spavajte sad, Jessie.

— Ne znam što mi je. Kao da najednom nemam više snage.

— Ova je večer bila vrlo naporna. Ne bude li vam bolje ujutro, pozvat ću liječnika.

— O, ne.

— O, da.

Ugasio je svjetlo, ali nije izišao.

— Laku noć — reče pospano Jessie.

— Spavajte dobro, Jessie. — Napokon je izišao.

Nije me pogledao kao bilo koju ženu. Gledao me kao da ...

S tim je mislima zaspala.

Abeov je glas s druge strane žice bio tako jak da je Queen pogledavao prema vratima spavaće sobe.

— Prestani vikati, Abe? — progundā. — Nisam još gluh.

— Gdje si bio, zaboga? — zapita srdito Abe Pearl. — Tražim te cijelu večer. Odakle zoveš?

— Iz stana Jessie Sherwood u New Yorku.

— Slušaj, Dick, ako se želiš zabavljati, zabavi se, to me se ne tiče, ali mi barem ostavi njen telefonski broj tako da mogu razgovarati s tobom. Nisam ja počeo ovo, nego ti.

— Prestani, Abe. Ne zabavljam se ja ni s kime.

— Aha, zasad je nepristupačna. Dobro, Becky, zašuti već jednom!... Možeš li mi posvetiti pet minuta?

— Slušam te — reče kratko Queen.

— Večeras me pozvao telefonom iz New Havena doktor Duane. Opet je tražio posvuda Humffreyja i napokon se, sav očajan, obratio meni, zamolio me da se odvezem na otok Nair i provjerim je li se, možda, Humffrey vratio onamo; pokušao je razgovarati sa Stallingsom, ali mu se nitko nije javio kad je zvao. Otkrio sam da je Stallings bio u kinu; uglavnom vrtlar nije ni vidio Humffreyja, ni razgovarao s njim. Cijela je strka nastala zato što se gospođi Humffrey opet pogoršalo stanje; imao sam dojam da je Duane uhvatio vruć krumpir i da bi ga se sad htio riješiti. Ti ne znaš gdje je Humffrey, Dick? Htio sam to provjeriti prije nego što se javim Duaneu.

— Ne, nisam vidio Humffreyja — odgovori polako Richard Queen.

— Nego, Abe, u koje je doba dana otišao Humffrey iz svog stana? Je li Duane razgovarao s gospođom Lenihan?

— Rekla mu je da je otišao rano jutros i da joj nije rekao kamo ide. U devet sati navečer, kad me pozvao telefonom Duane, Humffrey još nije bio kod kuće.

— Je li ga vozio Cullum ili je otišao sam?

— Ne znam. — Abe Pearl zašuti. — Što se dogodilo, Dick? Nešto se dogodilo večeras.

— Ubijena je Connie Coy.

— Majka? — Abe Pearl zašuti slušajući pojedinosti. Potom reče: — Zašto si me upitao, Dick, u koje je doba dana otišao Humffrey iz svog stana u New Yorku? Hej, Dick, čuješ li me?

— Čujem. Ne čini li ti se čudno, Abe, što se ne zna kamo se kretao Humffrey onog dana kad je ubijen Finner ni u ono vrijeme kad je stradala Connie Coy?

— Što?

— Dobro si me čuo.

Abe Pearl još je neko vrijeme šutio.

— Lud si! — prozbori napokon. — Ima desetak mogućih objašnjenja.

— Svakako

— To je puka slučajnost..

- Ne mogu dokazati da nije.
- Cijela je zamisao smiješna. Ma ... — Abe Pearl zastane,
- Ne govoriš ozbiljno.
- Govorim sasvim ozbiljno — odgovori Queen.

Opet nastane tišina.

— Otkad imaš tu bubu u uhu? — zapita napokon šef policije iz Taugusa. Prijatelj mu ne odgovori. — Zar ti nije jasno da ne možeš baš ničime potkrijepiti tu svoju pretpostavku? Dobro, ne zna se gdje je bio Humffrey u doba obaju umorstava. Što onda? Možda je sad, kad je njegova žena u New Havenu, pronašao neku bujnu plavojku

...

— Sad? Možda se to dogodilo prije godinu dana.

— Dick, nisu ti sve daske u glavi. Misliš li da bi se nešto takvo moglo dogoditi Altonu Humffreyju? Da bi netko počeo juriti za suknjama, mora najprije biti čovjek. Humffrey ne bi, ako bi i osjetio takvu čežnju, dopustio da se nađe u takvu položaju. Previše misli na svoj ugled.

— Budi dosljedan, Abe. Najprije kažeš da se Humffrey možda spetljao s nekom ženom i tako objašnjavaš njegovo izbivanje, a kad ja natuknem da bi ta žena mogla biti Connie Coy i da je ljubakao s njom još lani, pjeniš se i govoriš mi da on nije takav. Uvjeravam te da je takav. Svaki je muškarac, u određenim okolnostima, takav. Pogotovu ljudi poput Humffreyja.

— Ne bih rekao ... — promrmlja Abe Pearl. — Nije Humffrey takav. Queen ga je vidio u mislima kako trese glavom.

— Priznajem da je to uglavnom slutnja i ništa drugo. No, ne možemo se uhvatiti ni za što drugo, Abe. Dosad se nizalo razočaranje za razočaranjem. Najprije je nećak Frost imao nepobitan alibi za ono vrijeme kad je ubijeno dijete. Potom je ubojica ukrao podatke o Humffreyju iz Finnerovih spisa i tako izbrisao trag što je vodio do djetetove majke. Kad smo napokon stigli zaobilaznim putem do Connie Coy i kad nam je ona htjela odati ime djetetova oca, dobila je metak između očiju. Ne mogu čekati prekriženih ruku iduće razočaranje, Abe. Moram preuzeti inicijativu.

— Srljaš u velike nevolje — promrmlja Abe. — Ne možeš pucati ćorcima u čovjeka poput Humffreyja.

— I ne namjeravam. Neću ništa poduzeti dok ne budem imao pravu municiju. Mislim da već znam gdje ću je pronaći.

— Gdje?

— Obavijestit ću te kad je se dokopam. Pozdravi Becky.

Spustivši slušalicu, Queen sjedne u naslonjač, uzme telefonski imenik i, namrštivši se, počne tražiti u njemu detektivske agencije.

Visoki četrdesetogodišnjak, sivkasta i koščata lica, iziđe iz dizala i polako krene kroz hodnik čitajući novine. Zastane pred vratima s mliječnim staklom i, ne skidajući pogled s novina, potraži ključ u džepu od hlača. Otključa vrata i uđe, još zauzet novinama, zatim se zaputi prema stolu i spusti na stolac. Ni za tren ne prekinuvši čitanje, nagne se natrag grickajući usnicu.

— Članak je zanimljiv?

Čovjek siva lica naglo digne pogled.

Iza pregradnog zida što je odvajao ured od čekaonice sjedio je na stolcu Richard Queen.

— Kažem, zanimljiv je članak o sinoćnjem ubojstvu djevojke — reče. — Budući da ga vrlo napeto čitaš, Weirhauseru, zacijelo se slažeš sa mnom.

— Zar se poznajemo, stari? — prozbori hrapavim glasom privatni detektiv i polako spusti novine na stol. — Ili je to nekakva pljačka?

— Hajde, hajde, George, prestani lakrdijati — reče blago Queen. — Želim porazgovarati s tobom prije nego što ti dođe tajnica, a nisam htio čekati u hodniku. — Ustane i priđe stolu. — Potrebni su mi neki podaci. Tko te unajmio da me pratiš?

— Jesam li te pratio?

— Povučeni si s tog zadatka u nedjelju, ne znam da li privremeno ili trajno. — Inspektorov je glas bio strpljiv. — Nisi mi odgovorio na pitanje.

— Hoćeš li dobrovoljno izići — reče Weirhauser dižući se — ili treba da te izbacim?

— Ne shvaćaš li u što si se upleo? — Queen ga je netremice gledao. — Gluplji si nego što se praviš?

— Kako razgovaraš sa mnom? — Weirhauser udari šakom po stolu, a sivo mu je lice postalo crvenkasto.

— Nemam vremena za razbacivanje, Weirhauseru, — Queen pogleda na sat. — Razgovarajmo ozbiljno.

— Govoriš kao da si neka važna ličnost. — Weirhauserov je glas bio preziran, ali se pojavila u njemu i određena nesigurnost.

— Dobro znaš tko sam.

— Znam tko si bio. Vi, starkelje, ne znate kad se treba povući i smiriti. Više nisi inspektor Queen, je li ti jasno?

- Daj mi telefon.
- Što ćeš učiniti? — Weirhauserovo lice poprimi opet uobičajenu sivkastu boju.
- Pozvat ću policiju i pokazati ti tko sam.
- Čekaj.
- Onda?
- Dobro znaš da ti ne mogu odati podatke koje tražiš. — Privatni je detektiv govorio skrušeno. — Moj je rad povjerljiv.
- Trebalo je da se nastaviš baviti skupljanjem dokaza za razvode i da se ne petljaš u nešto drugo. Kako se osjećaš sad kad si se upleo u umorstvo? Tjerao si lisicu, a istjerao vuka, ha?
- Tko je upleten u umorstvo? — reče brzo Weirhauser. — Ja sam samo pratio tebe i onu ženu i javljao o vašem kretanju svom klijentu. To je sve.
- Pratio si me od bolnice do bolnice, pratio si me do stambene zgrade u Osamdeset osmoj ulici, otkrio si da se raspitujem o Connie Coy i da će se ona uskoro vratiti s putovanja, te si u nedjelju navečer obavijestio o svemu tom klijenta. Jutros si, u utorak, otvorio novine i pročitao da se sinoć vratila iz Chicaga Connie Coy i da ju je jedan sat nakon povratka netko ustrijelio kroz prozor s obližnjeg krova. Tvrdiš li i sad da nisi upleten u to, Weirhauseru?
- Čekajte malo, inspektore ... — počne Weirhauser.
- Što misliš, što će se dogoditi ako se dozna da si doveo Connie Coy na nišan klijentu čije ime nećeš odati? Misliš li da ćeš zadržati svoju radnu dozvolu? Nećeš li uskoro gledati kroz rešetke?
- Čekajte malo — ponovi Weirhauser, obliznuvši usnice — daleko ste zabrazdili, inspektore. Moj klijent ne može imati nikakve veze s tim ...
- Odakle znaš da ne može?
- Pa, on je ...
- Što je on? Dobro, možda i nema nikakve veze. Znaš li gdje je proveo cijeli jučerašnji dan, Weirhauser? Možeš li mu dati alibi za ono vrijeme kad je ubijena djevojka?
- Nisam ga jučer ni vidio! — vikne privatni detektiv. — Nisam s njim razgovarao ni preko telefona. U nedjelju navečer rekao mi je da se predomislio, da podaci koje sam mu dao nisu onakvi kao što je zamišljao i da odustaje od svega. Ništa drugo ne znam.

- Napregni malo mozak, Weirhauseru.
- Kako to mislite? Kažem vam, ništa drugo ne znam!
- Ispustio si nešto.
- Što?
- Klijentovo ime.

Weirhauser ustane i priđe prozoru, pipkajući usnu. Kad se vratio i sjeo, pogled mu je bio lukav.

- Na kojoj ste vi strani u svemu ovom ... inspektore?
- To se tebe ne tiče — odgovori odrješito Queen.
- Upravo mi je palo na um da ste i vi i te kako upleten u to, vi i ona žena. — Privatni se detektiv naceri.
- Jesam.
- Jeste? — iznenadi se Weirhauser.
- Dabome. Tragam za tvojim klijentom i dočepat ću ga se. Što manje znaš o tomu, Weirhauseru, to mirnije ćeš spavati. Potrošio sam već previše vremena za tebe. Dakle, kako se zove tvoj klijent?
- Dobro, dobro, no nećete me prikliještititi? Časna riječ, da sam znao da će se to završiti umorstvom, bio bih pljunuo na pare i pobjegao kao da me goni stotinu vragova.
- Kako se zove? — ponovi Queen. Sjale su mu se oči.
- Dogovorili smo se, nećete me uplesti u to?
- Osobno sam uvjeren da nisi nimalo važan. Dakle, tko je tvoj klijent?
- Bogat je, živi u Aveniji Park ... — Weirhauserovo je lice bilo kiselo kao da mora neku dragocjenu dionicu prodati znatno ispod njene tržišne vrijednosti.
- Ime!
- Alton Humffrey — promrmlja Weirhauser i opsuje.

- Osjećate li se dobro, Jessie?
 - Da, dobro mi je — odgovori Jessie.
- Stajali su u predvorju zgrade u kojoj se nalazio Humffreyjev stan. Dizalo im je pobjeglo ispred nosa, pa su čekali da se vrati.
- Ne bojte se — reče Richard Queen. — Ovdje neće nipošto pokušati bilo što. Ne bih vas poveo sa sobom ako bih smatrao da postoji nekakva opasnost.

— Ne bojim se. — Jessie se blijedo osmjehne. — Samo sam obamrla.

— Hoćete li sjesti i malo se odmoriti?

— Dobro mi je — reče opet Jessie.

— Moramo ga zaskočiti, Jessie. Moramo provjeriti koliko je žilav. Zasad je sve išlo po njegovoj volji. Jasno vam je to, je li?

— Nevolja je u tom što, zapravo, ne vjerujem u tu pretpostavku. — Jessie stisne usnice kako ne bi drhtale. — Želim mu pogledati lice, pažljivo ga pogledati. Ubojstvo mora ostaviti nekakav trag

Inspektor obriše znoj s vrata. Zasad je sve prošlo dobro. Najavili su se iz predvorja Humffreyju, i on je ljubazno pristao da ga posjete.

Popeše se dizalom.

— Dobra večer — reče bogataš, osobno im otvorivši vrata. Gledajući njegovo dostojanstveno držanje, Jessie pomisli: ne, on ne može biti zločinac. — Vrlo lijepo izgledate, gospođice Sherwood.

— Hvala vam.

— Na žalost, ne mogu isto reći i vama, gospodine Queene. Izvolite ući. Oprostite što vas nije dočekala posluga. Baš danas imaju slobodnu večer.

— Pustili ste ih kad ste doznali da mi dolazimo? — reče Richard Queen.

— Vi ste strašno sumnjičav čovjek. — Alton Humffrey zatrese glavom smiješeći se.

— Da, sumnjičav sam — odvrati smrknuto Queen.

— Izvolite sjesti, gospođice Sherwood — reče Humffrey. — Smijem li vas ponuditi bijelim vinom?

— Ne, hvala. — Jessie osjeti ošamućenost zbog pomisli koja joj je prošla kroz glavu. — Kako je vaša gospođa?

— Na veliku žalost, ne baš osobito dobro. Jeste li za viski, gospodine Queene?

— Hvala, neću ništa.

— Nećete ni sjesti?

— Neću.

— Odbojni ste — reče milijunaš i kratko se osmjehne. — Vladate se kao pravi policijski inspektor.

— Smijem li početi?

— Svakako. — Humffrey se spusti na velik hrastov stolac, lijepo izrezbaren, za pisaćim stolom. — Zanima me samo nešto. — Uperi izbuljene oči u Jessie, i ona opazi podočnjake koje nije vidjela na otoku. Budući da ste večeras došli ovamo s gospodinom Queenom, vjerojatno ste još opsjednuti svojom zabludom o smrti jadnog Michaela, gospođice Sherwood?

— Da, još vjerujem da je ubijen. — Jessie se učini da je odgovorila malo preglasno.

— Onda vam zahvaljujem što ste, barem, diskretni pri toj istrazi.

— Jeste li završili? — upita Queen.

— Oprostite, gospodine Queene. — Bogataš se nagne natrag i pažljivo ga pogleda. — Nešto ste htjeli reći?

— Dvadesetoga ovog mjeseca — počne inspektor — ubijen je u svojem uredu u Istočnoj 49. ulici nadriodvjetnik Finner.

— Da.

— Finner vam je u lipnju predao dijete.

— Zaista?

— To ne možete poreći. Jessie Sherwood pošla je s vama i vašom ženom po dijete. Vidjela je tad Finnera. Vidio ga je i vaš vozač Cullum.

— Nisam to porekao, gospodine Queene — osmjehne se Humffrey.

— U četvrtak, 18. ovog mjeseca, ili sutradan, stupio je s vama u dodir Finner, obavijestio vas da sam ga priklještio i pozvao vas da se sastanete sa mnom i gospođicom Sherwood u njegovu uredu u subotu, 20. ovog mjeseca, u četiri sata po podne. Obećali ste da ćete doći.

— E, sad ste prešli s čvrstih činjenica na varljiv teren pretpostavki — reče Humffrey. — Ne mogu šutke slušati neosnovane tvrdnje. Oprostite što sam vas prekinuo.

— Poričete te tvrdnje?

— Nisu zaslužile ni da ih poreknem. Budući da niste spomenuli baš ništa čime biste ih potkrijepili, dostojanstvo mi ne dopušta da govorim o njima. Nastavite.

— Obećali ste da ćete doći — reče mirno Queen. — No, pripremili ste Finneru jedno malo iznenađenje. A i nama. Zaista ste u subotu otišli u Finnerov ured, ali ne u četiri sata. Došli ste sat i pol prije

ugovorenog vremena; sudeći prema sadržaju Finnerova želuca i sudeći prema autopsiji, zločin se dogodio odmah pošto je Finner došao s ručka. Zgrabili ste sa stola Finnerov nož za otvaranje pisama i zarinuli mu ga u srce. Potom ste u njegovim spisima potražili fascikl s prezimenom »Humffrey« u kojemu su bili dokazi o pravim djetetovim roditeljima i odnijeli ga. Dabome, do danas ste ga već uništili.

Jessie je očarano gledala Humffreyjevo lice. Nije ni trepnuo okom, nije mu se trznuo nijedan mišić, ničim nije pokazao da je uvrijeđen, prestrašen ili srdit.

— Dakle, tu izvanrednu maštu mogu pripisati jedino senilnosti — progovori Humffrey. — Zar me optužujete... sasvim ozbiljno ... da sam ubio Finnera?

— Da, optužujem vas.

— Zacijelo vam je jasno da bih vas, kako nemate nikakvih dokaza .., nikakvih svjedoka, otisaka prstiju, bilo čega sličnogmogao tužiti zbog klevete, uvrede i, vjerojatno još pet-šest razloga koje će smisliti moji odvjetnici?

— Uzdam se kako ćete zbog svoje dobro poznate siklonosti da izbjegavate javnost obuzdati odvjetnike — odvrati Queen, — Smijem li nastaviti?

— Zaboga, čovječe, zar još imate nešto?

— Još štošta.

Humffrey mahne dugom bijelom šakom, skvrčenih prstiju, kao da daje blagoslov.

— Idućeg ste ponedjeljka ujutro — nastavi Richard Queen — posjetili privatnog detektiva Weirhausera i unajmili ga da prati gospođicu Sherwood i mene. Wirhauser vas je izvijestio da obilazimo porodijske odjele u njujorškim bolnicama i uspoređujemo otiske djetetovih stopala s bolničkim podacima o rođenju. To je trajalo tjedan dana.

— Aha — promrmlja Humffrey.

— U nedjelju navečer Weirhauser vam je javio da smo, po svoj prilici, našli ono što smo tražili. Na temelju bolničkih podataka stigli smo do stambene zgrade u Zapadnoj 88. ulici, gdje smo se raspitivali o stanarki Connie Coy. Connie Coy, gospodine Humffrey.

— Naglasili ste ime kao da je vrlo važno. Zar bi trebalo da mi nešto znači? — zapita bogataš.

— Weirhauser vam je ispričao da Connie Coy privremeno nije u gradu, jer pjeva u nekom čikaškom noćnom klubu, ali se očekuje da će se uskoro vratiti. Tad ste mu podvalili nespretnu pričicu da ste bili na pogrešnom tragu i opozvali ste ga sa zadatka.

U sobi je najednom bilo zagušljivo. Jessie je sjedila kao kip.

— I tu tvrdnju osnivate samo na svojoj mašti, gospodine Queene?

— Ne — odgovori inspektor i nasmiješi se prvi put. — Što se tiče te tvrdnje, imam pismeno priznanje Georgea Weirhausera. Želite li ga vidjeti? U džepu mi je.

— Najradije bih vam odgovorio niječno — promrmlja Humffrey. — No, budući da sam kao student na Harvardu igrao poker i upoznao svakakve blefove, odgovaram potvrdno. Da, htio bih vidjeti to priznanje.

Inspektor Queen izvadi iz džepa preklopljen papir i stavi ga, nebranjen, na stol. Jessie gotovo vrisne, bojeći se da će ga Humffrey poderati. No, bogataš mirno posegne za njim, pročita izjavu i uljudno je vrati.

— Dabome, ja ne razlikujem vaš rukopis i rukopis tog Weirhausera, gospodine Queene — reče sklopivši koščate ruke iza glave. — Ali, ako je priznanje čak i pravo, ne smije se zaboraviti da Weirhauser nije baš na dobru glasu, pa bi se, ako bi trebalo odvagnuti riječ nasuprot njegovoj ...

— Znači, i to poričete?

— Ovdje, pred nama troma — reče Humffrey i hladno se osmijehne — mogu priznati da sam unajmio detektiva kako bi prošlog tjedna pratio vas i gospođicu Sherwood, samo da bih znao kakvu psinu pripremate. Naslutio sam iz nekoliko riječi koje je gospođica Sherwood nehotice izrekla na otoku da ste vi i ona čvrsto zapeli na njenu histeričnu tvrdnju da je dijete ubijeno; stoga sam smatrao da imam pravo... kako bih zaštitio ženu, ako ne sebe... da pratim vaše korake. Kad sam iz Weirhauserova izvještaja razabrao da lovite utvare i tražite ženu koja mi je potpuno nepoznata, više mi niste bili zanimljivi. To je sasvim prirodno. Žao mi je samo što sam pogriješio unajmivši Weirhausera. Mrske su mi pogreške, gospodine Queene, pogotovu vlastite.

— Dakle, tvrdite da niste poznavali Connie Coy, pjevačicu iz noćnog kluba?

— Da, baš to tvrdim, gospodine Queene — odgovori mirno bogataš.

— Onda mi nije jasno vaše ponašanje dan pošto ste prekinuli poslovnu vezu s Weirhauserom. On vam je u nedjelju navečer ispričao da se raspitujemo o Connie Coy i da se uskoro očekuje njen povratak iz Chicaga. Sutradan ste ... u ponedjeljak, gospodine Humffrey ... proveli cijeli dan i veći dio večeri na Centralnom kolodvoru, motreći vlakove što su stizali iz Chicaga. Zašto ste to učinili ako niste poznali Connie Coy i ako vas nije zanimala?

Humffrey je šutio. Prvi mu se put malo naberu obrve.

— Ovaj mi razgovor postaje dosadan, gospodine Queene — progovori tad. — Jasno je da nisam tog dana bio na Centralnom kolodvoru kako bih gledao čikaške vlakove niti zbog ikakva drugog besmislenog razloga.

— Čudno — odvratila Queen. — Jedan nosač i prodavač iz novinskog kioska prepoznali su vas na novinskoj slici i izjavili da ste cijeli dan bili na peronu na koji stižu vlakovi iz Chicaga.

Bogataš ga je netremice promatrao. Inspektor mu uzvratila pogled.

— Dakle, sad mi već idete na živce — reče Humffrey ledenim glasom. — To prepoznavanje s novinskih slika nimalo me ne plaši. Zacijelo znate, iz onog doba kad ste bili sposoban policajac, koliko su nepouzdana takva prepoznavanja. Moram vas zamoliti da prekinemo razgovor.

Rekavši to, ustane.

— Zar baš sad kad prelazim na najzanimljiviji dio, gospodine Humffrey?

Queenov smiješak očito natjera bogataša da se predomisli. Ponovo je sjeo.

— Dobro — reče — što ste još izmislili?

— Te je večeri doputovala na kolodvor Connie Coy. Odvezla se taksijem kući, a vi ste je slijedili.

— Imate li nekog svjedoka za to?

— Nemam.

— Vidite, dragi moj Queene ...

— Nemam ga zasad.

— Dobro, slušat ću tu bajku do kraja.

— Slijedili ste Connie Coy kući, popeli se na krov odakle sta mogli vidjeti njen stan na najvišem katu, a kad ste opazili da pokušavam izvući iz nje istinu, naciljali ste joj između očiju i ustrijelili je. Ne prekidajte me sad — reče tiho Queen. — Fimner je ubijen zato što je imao spise o tom slučaju i znao tko su djetetovi roditelji. Connie Coy ubijena je zato što je, kao djetetova majka, znala tko je otac. Uništenje spisa i zatvaranje zauvijek Finnerovih i majčinih usta moglo je koristiti samo djetetovu pravom ocu. Hladnokrvno ste izvršili dva umorstva, gospodine Humffrey, kako biste spriječili svoju ženu, njene rođake, svoje otmjene prijatelje, mene, Jessie Sherwood, da doznamo kako niste usvojili nepoznato dijete, nego dijete koje je nastalo iz vaše veze s jednom zabavljačicom iz noćnog kluba.

Humffrey otvori ladicu s desne strane.

Jessie prestrašeno poskoči srce, a Queenova se ruka približi srednjem dugmetu na sakou.

No, kad se bogataš nagnuo natrag, opazili su da je posegnuo samo za kutijom cigara.

— Neće vam smetati dim, gospođice Sherwood? Rijetko pušim... zapravo, samo onda kad se bojim da ću izgubiti vlast nad sobom. — Zapali cigaru upaljačem od platine i pogleda Queena u oči. — Ovo više nije obična senilnost, gospodine Queene. Vi ste opasan luđak. Tvrdite ne samo da sam izvršio dva užasna umorstva, nego i da sam tako htio prikriti to što sam rođeni otac nesretnog dječčića kojeg sam usvojio. Od početka ste vi i gospođica Sherwood uporno tvrdili da je Michael ubijen. Kako povezujete u svojoj bolesnoj glavi to navodno umorstvo s mojim zločinima što su poslije slijedili? Zar sam ubio i vlastito dijete?

— Vjerojatno vam je sinula ta zamisao kad je vaš nećak pokušao, pijan i traljav, provaliti 4. srpnja u dječju sobu — reče mirno inspektor. — Dakako, niste mogli znati da će se Frostu upaliti slijepo crijevo i da će morati hitno na operaciju... i tako dobiti nepobitan alibi... baš one noći koju ste izabrali. Da, gospodine Humffrey, smatram da ste ubili Michaela. Izabrali ste onu noć kad ste znali da je gospođica Sherwood u gradu. Pošto je vaša žena zaspala, ugušili ste dijete, a u onoj zbrci koja je nastala kad je došla gospođica Sherwood i otkrila da je dijete mrtvo, zapazili ste na krevetiću

jastučnicu s izdajničkim otiskom ruke koji bi upozorio na umorstvo, pa ste je se riješili. Od tog ste časa, dabome, ustrajno tvrdili da Jessie Sherwood ima priviđenja i da je djetetova smrt puki nesretni slučaj. Da, gospodine Humffrey, takvo je moje mišljenje.

— Stvorili ste od mene čudovište kakvih je bilo malo u povijesti — odvratila Humffrey. — Jer, samo čudovište ubija vlastitog potomka.

— Pitanje je vjeruje li ubojica da je to uistinu njegov vlastiti potomak.

— Kako, molim? — prozborila začuđeno bogataš.

— Kad ste, doznajući da je Connie Coy u drugom stanju, preko Finnera pripremili djetetovo usvojenje uz uvjet da ona ne zna kome će dijete pripasti, učinili ste sve to zato što ste se htjeli dokopati vlastitog djeteta. Ali, što onda ako ste, pripremivši tajnu kupovinu svog djeteta, dobivši krivotvoren rodni list, isplativši Finnera, pobrinuvši se za to da Connie Coy ne zna da je dijete kod vas i ne otkrivši ženi da je dijete vaše... što onda ako ste nakon svega toga posumnjali najednom da su vas namagarčili, da ste dali svoje prezime djetetu koje i nije vaše?

Humffrey je šutio kao zaliven.

— Žena koja je ljubakala s jednim čovjekom mogla bi ljubakati i sa desetak, govorili ste sebi — nastavlja Queen. — Možda ste se i raspitali, pa ste otkrili da je Connie Coy spavala i s drugim muškarcima u ono vrijeme kad ste joj bili ljubavnik? Budući da ste takvi kakvi jeste, gordi i nabusiti, pretjerano obuzeti brigom za svoj obiteljski i društveni ugled, vaša se ljubav prema djetetu koje više niste smatrali svojim pretvorila, možda, u mržnju. Stoga ste ga ubili jedne noći.

Cigara se u međuvremenu ugasila. Humffrey je bio vrlo blijed.

— Idite odavde — reče muklo. — Ne, pričekajte još malo. Hoćete biti tako dobri i otkriti mi kakvih se još nevjerojatnih plodova vaše mašte moram čuvati u budućnosti, gospodine Queene? Prema vašemu mišljenju, bio sam preljubnik i tako postao otac tog djeteta, zatim sam ubio dijete, ubio sam Finnera, ubio sam djetetovu majku. Te svoje ludosti potkrijepili ste samo dvama tobožnjim dokazima: tvrdnjom da sam unajmio privatnog detektiva kako bi vas pratio tjedan dana, što sam već objasnio, i da su me vidjeli u ponedjeljak

na Centralnom kolodvoru kako promatram čikaške vlakove, što poričem. Kakvu još optužbu imate?

— Bili ste u kući na otoku Nairu one noći kad je ubijeno dijete.

— Bio sam u kući na otoku Nairu one noći kad je dijete umrlo zbog nesretnog slučaja — odvratila hladno milijunaš. — Uostalom, u istrazi se jasno utvrdio uzrok smrti. Što još hoćete reći?

— Vi ste imali najjači motiv da uklonite iz Finnerova ormara fascikl sa svojim prezimenom i uništite ga.

— Ne mogu se, razumljivo, složiti s vama da je takav fascikl uopće postojao — osmjehne se Humffrey. — Možete li to dokazati? Što još?

— Nemate alibi za ono popodne kad je ubijen Finner.

— Govorite o pretpostavci kao da je činjenica. No ako i jest činjenica, nesumnjivo je da najmanje deset tisuća ljudi u ovom gradu nema alibi za to popodne. Što još, gospodine Queene?

— Nemate alibi za onu večer kad je ubijena Connie Coy.

— Mogu samo ponoviti ono što sam već rekao. Imate li još nešto?

— Pažljivo se bavimo vama — reče Queen. — Ima nas nekoliko.

— Nekoliko? — Humffrey gurne stolac natrag.

— Da, da. Okupio sam ljude poput sebe, gospodine Humffrey, umirovljene policajce koje veoma zanima ovaj slučaj. Prema tomu, kao što vidite, ne bi vam nimalo pomoglo ako biste ubili gospođicu Sherwood i mene, kao što ste pokušali u ponedjeljak navečer. Ti ljudi znaju sve ... a vi ne znate tko su oni. Hajdemo, Jessie.

Okrenuvši leđa Humffreyju, Jessie je očekivala svaki čas pucanj iza sebe dok je išla prema vratima. Ali, ništa se ne dogodi. Alton Humffrey mirno je sjedio za stolom i razmišljao.

— Čekajte trenutak. — Bogataš ustane i polako krene prema njima. — Razmislivši malo, gospodine Queene — reče prijazno — zaključio sam da vi i vaši vremešni prijatelji niste otkrili baš ništa.

— Onda nemate nikakvih razloga da budete zabrinuti, gospodine Humffrey.

— Moglo bi se reći da je ovo pat, je li? Ja se neću obratiti policiji i tako vas spriječiti da me uznemiravate zato što mi je milije uznemiravanje u četiri oka nego javno. A vi se nećete obratiti policiji i ispričati im svoju nevjerovatnu bajku zato što biste mogli dospjeti u

zatvor. Čini se da ćemo morati podnositi jedan drugoga. Nego, pod lijevim pazuhom nosite pištolj, je li?

— Da, tako je — odgovori Queen. — Pretpostavljam da vi imate dozvolu za pištolj koji niste prije nekoliko minuta htjeli izvaditi iz one ladice.

— Dakle, donekle ste obuzdali maštu — osmjehne se milijunaš.

— Jednom je uperio u mene pištolj, Richarde — reče Jessie piskutavim glasom. — One noći kad sam se vratila i našla dijete mrtvo. Čak i kad me prepoznao, još je držao pištolj uperen u mene. Za tren mi se činilo kao da će pucati.

— Možda bi bilo i najbolje da sam pucao — promrmlja Humffrey. Gledajući njegove oči, Jessie je najednom osjetila neodoljivu želju da pobjegne. — Vi ste vrlo neugodna osoba, gospođice Sherwood. Petljate se u ono što vas se ne tiče. Laku noć.

Kasno te večeri razgovarao je Richard Queen vrlo dugo sa svojim starim prijateljima.

— Neće biti lako — govorio im je. — On je vrlo hladnokrvan i domišljat. Ne možemo ga natjerati ni na kakvu glupost. Kao što rekoh neki dan, najpametnije nam je da čačkamo po prošlosti. Treba da ga povežemo sa Connie Coy. Zacijelo su imali negdje ljubavno gnijezdo prije nego što ju je ostavio i prije nego što se ona preselila u Osamdeset osmu ulicu. Možda postoje dokazi da joj je plaćao stanarinu ili bolničke račune. Moramo pronaći svjedoke koji su ih vidjeli zajedno... u restoranima, noćnim klubovima, motelima...

Govorio je do dva sata ujutro, a prijatelji su ga pomno slušali. Jessie je zaspala naslonivši mu glavu na rame. Pazio je da je ne probudi.

U New York je iznenada ušla jesen. Stanovnici su se vraćali s ljetovanja. Djeca su se pripremala za početak školske godine. Dogodila se senzacionalna pljačka banke i istisnula članke o Finneru i Connie Coy.

Altona Humffreyja pratili su na svakom koraku. Ali, nije mu se moglo ništa prigovoriti. Posjećivao je prijatelje, odlazio na baletne predstave, zatim k svojim odvjetnicima, u banku i na burzu. Nije se zabavljao.

Tad je Johnny Kripps predložio da mu prisluškuju telefonske razgovore.

— Već smo se upleli u to toliko, inspektore, da možemo ići do kraja — rekao je.

No, Queen se usprotivio.

— Suviše je lukav da bi preko telefona rekao nešto što bi moglo biti neugodno za njega, Johnny. Uostalom, zašto bi rekao? On je obavio svoje. Nema više nikakvih briga ... Zanima me zašto nije ni jednom otišao u New Haven.

— Vjerojatno je neprestano u vezi s doktorom Duaneom preko telefona — reče Jessie.

Richard Queen doimao se zabrinuto.

Izvještaji Angela, Murphyja i Giffina nisu nimalo ohrabivali. Ako je Humffrey i stvorio neko ljubavno gnijezdo za Connie Coy, nisu mu mogli ući u trag. Ni obilazak njujorških noćnih klubova u kojima je Connie Coy pjevala lani u kolovozu i rujnu, u vrijeme kad je zanjela, nije urodio plodom.

— U to je doba nastupala često izvan grada — izvijestio je Pete Angelo. — Na primjer, pjevala je tjedan dana u Bostonu. Humffreyjevi su lani zatvorili kuću na otoku Nairu u početku rujna i vratili se u Massachusetts. Dobro bi bilo da otputujem u Boston, inspektore.

— Dobro, Pete. Ali, pripazi što radiš. Ondje je mnogo poznatiji nego ovdje.

— U noćnim lokalima? — promrmlja Angelo namrštivši se. — Ne vjerujem. Po svoj prilici to mu je bio prvi i jedini izlet u životu. Poznaju ga samo ako su ga vidjeli u svom lokalima. Ne brinite, inspektore.

Vratio se za tri dana.

— Nisam otkrio ništa određeno — ispričao je. — Nadkonobaru se učinio poznat, ali ga se nije mogao jasno sjetiti. Dobro se sjeća da je Connie Coy pjevala ondje, ali kaže da se vladala vrlo povučeno. Morao sam uzmaknuti, jer je postao znatizeljan. Rekao je da se o njoj raspitivao »još jedan njujorški detektiv«.

— Ah, policija nasumce ispituje, ali nema ništa čvrsto u rukama — promrmlja inspektor. — Je li mu taj njujorški policajac pokazao sliku nekog muškarca, Pete?

— Ne, pokazao mu je samo djevojčinu sliku. Nije ni spomenuo nijednoga određenog muškarca. Dok sam bio ondje — doda Angelo — posjetio sam hotel u kojemu je odsjela i nekoliko restorana i motela prikladnih za tajno sastajanje. Ništa nisam otkrio. Imam dojam da su se sastajali negdje u Bostonu ili u njegovoj blizini, ali je otad prošla godina dana, i više im se ne može ući u trag.

— Zacijelo se sastao s njom u New Yorku lani u početku zime, kad se vratila u grad — promrmlja bivši narednik Murphy.

— No, bio je oprezan.

— Opres mu je u krvi — progundā Queen.

Četrnaestog rujna Jessie je rekla da mora oputovati u Rowayton. Sutradan će otići njeni turisti, pa se donekle bojala u kakvu će joj stanju ostaviti kuću.

— Kuća nije ništa osobito — napomene ona — ali imam u njoj nekoliko zgodnih stvarčica, pa mi ne bi bilo nimalo drago ako su ih razbili.

— Poći ću s tobom — odluči iznenada inspektor.

— Nije potrebno, Richarde. Ne može mi se ništa dogoditi dok pratite Humffreyja danju i noću.

— Nije riječ o tomu, Jessie. Jednostavno, nije mi jasno zašto Humffrey ne ide već tako dugo u sanatorij. Budući da mu je žena teško bolesna, prirodno bi bilo da je posjećuje barem jednom na tjedan. Porazgovarat ću s doktorom Duaneom.

— Odvest ću te u New Haven.

— Ne bih htio da te vidi. Barem, zasad. Turisti kojima si iznajmila kuću odlaze sutra?

— Ujutro. Razgovarala sam s njima telefonom.

— Dobro, odvest ćemo se u Connecticut oko podneva. Ako mi hoćeš posuditi automobil, ostavit ću te u tvojoj kući, a ja ću produžiti prema New Havenu. Vratit ću se za nekoliko sati.

10

Richard Queen lako je našao Duaneov sanatorij, veliku bijelu zgradu na obronku, okruženu jutrima vrtova i tratine, ali ograđenu visokim zidom sa željeznim šiljcima. Na ulazu je postojala stražarnica.

— Žao mi je, gospodine — reče kiselo čuvar — ali mogu ući samo oni koji su se unaprijed dogovorili o posjetu ili koji imaju propusnicu. Morat ćete pisati ili se javiti telefonom.

— Recite svom doktoru Duaneu da ga želi posjetiti policijski inspektor iz New Yorka. — Queen pokaže na tren značku. — I to ne idućeg tjedna, nego odmah.

Deset minuta nakon toga vodio ga je jedan bolničar po mramornim stubama prema upraviteljevom uredu. Doktor Duane dočekao ga je za stolom. Bio je visok i dobro građen, s klinčićem u zupučku.

— Samo uđite — reče i potom se obrati tajnici: — Gospođice Roberts, neka mi nitko ne smeta. — Zatvori vrata i okrene se prema Queenu. — Vi ste inspektor ...?

— Queen. Znam da ste zaposleni, pa ću odmah prijeći na stvar, htio bih posjetiti gospođu Sarah Humffrey.

Doktor Duane namršti se i sjedne.

— Na žalost, to nije moguće.

— Kako to, doktore? — Queen iznenađeno podigne obrve.

— U takvom je stanju da ne može primiti posjete. Osim toga, gospodin Humffrey je postavio neke zahtjeve.

— Zabranio je da njegova žena razgovara s policijom?

— Nisam to rekao, inspektore. Ali, s obzirom na okolnosti u kojima je gospođa Humffrey došla k nama, a vjerujem da su vam poznate, želje gospodina Humffreyja potpuno su razumljive. Otkad je ovdje, nije vidjela nikoga osim našeg osoblja i svog muža.

— Kako joj je?

— Bolje. Sad se već može gledati mnogo optimističnije na njenu bolest. Pa ipak, bilo kakvo uzbuđenje ... — Duane je bio nervozan. Neprestano je dirao prstima kravatu, papire na stolu, telefonsku uzicu.

— A što joj je, zapravo?

— Ne možete očekivati od mene, inspektore Queene, da ću vam to reći. Ako gospodin Humffrey želi govoriti o ženinoj bolesti, to se

mene ne tiče. Ali, kao njen liječnik, ne mogu ništa reći.

Queen izvadi malu crnu bilježnicu i počne je prelistavati. Duane ga je pomno promatrao.

— Dakle, doktore, u subotu po podne, 20. kolovoza, pozvali ste telefonom njujoršku kancelariju odvjetnika Finnera ...

— Ja sam ga pozvao? — uzvikne doktor Duane i uspravi se kao da ga je netko bocnuo. — Zašto govorite tako?

— Zato što ste mu telefonirali.

— Dakle, vi mi, ljudi, ne date mira! Rekao sam detektivima već odavno da nemam pojma ni o kakvu telefonskom razgovoru s takvom osobom.

— Neki su momci već razgovarali s vama o tom? — promrmlja inspektor. — Kad, doktore?

— Posljednjeg tjedna u kolovozu. Navodno je njujorška policija, istražujući umorstvo tog čovjeka ... zove se Finner je li tako? ... otkrila da se obavio međugradski telefonski razgovor između ovoga mog broja u New Havenu i pokojnikova ureda ... Niste li znali da su me posjetili? — zapita Duane sumnjičavo.

— Znao sam, dakako. Osim toga, znam da ste obavili taj razgovor, doktore.

— Dokažite to — vikne Duane. — Dokažite mi to ljudi! Rekao sam tad vašim detektivima da je riječ o zabludi. Nikad nismo imali ovdje pacijenta koji bi se zvao Finner niti smo imali nekog pacijenta koji bi bio neposredno povezan s nekom osobom koja se tako zove. Pokazao sam im kao dokaz naše spise. Dakako, postoji mogućnost da je neki član mog osoblja pozvao taj broj, no svi su to porekli. Stoga mogu cijelu tu zbrku objasniti jedino ovako: netko ja odavde zvao neki njujorški broj, ali je pogrešno dobio Finnerov broj. Rekao sam to i detektivima ...

U određenom je smislu to i dobro — rekao je zamišljeno Queen kad se vratio u Jessicinu kućicu u Rowaytonu. — Njegova laž o telefonskom razgovoru s Finnerovim uredom onog popodneva kad se dogodilo umorstvo odvratila je njujoršku policiju od kopkanja na toj strani. Već u početku prekinuo im se put koji ih je mogao dovesti do Humffreyja.

— Nisi prozborio još ni riječ o tomu da li ti se sviđa moja kuća — reče Jessie, okružena krpama i kablovima s vodom i ljutita.

— Lijepa je kao slika, Jessie. No, da nastavim o Duaneovoj laži. Njegova se čuvena ustanova temelji na tajnosti. Ne može do dopustiti da mu se ime spominje u vezi s umorstvom. Ne štiti Humffrey nego sebe.

— Eh, ti ljudi!

— Koji ljudi?

— Pa, moji turisti! U kakvu su mi stanju ostavili kućicu! Kao da su u njoj bile svinje. Pogledaj kako je prljava, Richarde!

— Budući da sam u blizini, posjetit ću Abea Pearla — reče on zamišljeno.

— Dobro, barem ću imati priliku da donekle uredim kuću.

— Da, čim vidi prjavštinu u kući, žena ne može misliti više ni na što drugo — osmjehne se Queen. — Dobro, Jessie, već bježim.

Abe Pearl mu je, ugledavši ga na pragu, zamalo iščao ruku u ramenu dok se rukovao s njim.

— Što se događa, zaboga? — prozborio je. Kad ga je prijatelj upoznao s novim pojedinostima, zamišljeno je zatresao glavom. — Možda Sarah Humffrey trune u samici. Misliš li da je potpuno poludjela, Dick, i da zbog toga ne dopuštaju nikomu da je vidi?

— Ne bih rekao, Abe — odgovori polako Queen. — Ono što mi se danas dogodilo ondje samo potvrđuje moju sumnju.

— Kakvu sumnju?

— Mislim da je Humffrey smjestio ženu na skrovito mjesto, gdje nitko ne može doprijeti do nje, ponajviše zato da ne bismo mogli razgovarati s njom. Zbog toga je sad, kad ga pratimo danju i noću, i ne posjećuje. Htio bi da je potpuno zaboravimo. Shvati, Abe, on se smrtno boji nečega što bi nam mogla ispričati njegova žena.

— O njemu? — izusti zbunjeno Pearl.

— O njemu i djetetovoj smrti. Nesumnjivo je da to ima veze s umorstvom malog Michaela, jer vjerojatno nije ni doznala za druga dva ubojstva. Budući da nas Alton Humffrey želi spriječiti da to saznamo, treba da otkrijemo što je posrijedi. Samo, kako da dopremo do Sarah Humffrey?

Jessie je htjela ostati, tvrdeći da joj treba tjedan dana kako bi očistila cijelu kuću, ali ju je Queen nagovorio da se vrati s njim u New York.

Kad su se sastali s Hughom Giffinom i Alom Murphyjem, odmah su im na licima opazili da nemaju nikakvih dobrih vijesti.

— U bolnici sam ostao praznih šaka, inspektore — reče Giffin.

— Trag vodi samo do Finnera. Čak ni Finner nije izravno plaćao račune. Plaćala ih je Connie Coy novcem što joj ga je on dao. Humffrey se držao vrlo daleko od svega toga.

— A kakve si ti bio sreće kod taksista? — obrati se inspektor Murphyju.

— Nikakve — promrmlja natmureno bivši narednik. — Razgovarao sam, vjerujem, sa svim taksistima koji su na stajalištima oko Centralnog kolodvora, ali nisam doznao baš ništa. Ili je Humffrey uskočio u neki taksi koji je baš u tom času naišao i tako slijedio djevojku kući, ili se vozio svojim automobilom.

— Uvjeren sam da se zbog vlastite sigurnosti poslužio radije taksijem nego svojim automobilom — reče Queen. — Zapravo, kad ju je vidio kako trpa prtljagu u taksi pred Centralnim kolodvorom, mogao se ukrcati u taksi negdje drugdje, odvesti nekamo u blizinu njena stana i ostatak puta prijeći pješice. Vjerojatno je i nakon ubojstva otišao pješice... doimajući se poput običnog prolaznika koji je izišao na ulicu kako bi malo prošetao. — Vidjeviš da se Murphy još više snuždio, doda slegnuvši ramenima: — Nije to ništa. Moramo samo nastaviti tragati.

Potapše ih obojicu po ramenu i pošalje kući.

Sutradan navečer pojavio se, kao i obično, Johnny Kripps kako bi podnio svoj svagdašnji izvještaj o Humffreyju.

— Više ga nećeš pratiti, Johnny — reče Queen. — Neka tvoj zadatak preuzme Pete Angelo.

— Zar me otpuštate, inspektore? — zapita Kripps, ne baš sasvim u šali.

— Kako bih te mogao otpustiti dok ti tako malo plaćam? Slušaj, Johnny, imam za tebe nešto drugo. Navrati se u Odjel za umorstva i porazgovaraj malo s momcima. Neka to bude prijateljski posjet starim drugovima, razumiješ?

— Treba da navedem razgovor na Connie Coy i Finnera?

— Osobito na Connie Coy. Otkrij što su doznali. Samo, ne pretjeraj, Johnny... ne bih htio plaćati za tebe jamčevinu!

Kripps je već sutradan po podne izvjestio o svojem posjetu.

— Češu se po glavi i ne znaju što će, inspektore — rekao je.

— Što se tiče Finnerova slučaja, znaju samo za onaj međugradski razgovor s New Havenom, ali mi je Duane izbio iz ruke i taj adut. U početku su pomislili — jer ima privatni sanatorij — da je sudjelovao s Finnerom o prodavanju djece, no uskoro su utvrdili da je čist. Ostali su bez ikakva putokaza.

— A što je s Connie Coy? — upita Richard Queen.

— Vjerovali ili ne, policija nije uspjela pronaći ni jednoga jedinog svjedoka koji je vidio nešto one večeri kad je stradala djevojka. Ali, i oni misle da je ubojica prešao preko tri-četiri krova prije nego što se spustio. Što se tiče tog umorstva, imaju samo metak što su ga izvadili djevojci iz glave i metke iz zida. — Kripps slegne ramenima. — Tri metka iz istog oružja, kalibra 9.1 milimetara

— Pete je danas doznao podatke o Humffreyjevoj dozvoli za nošenje oružja — promrmlja Queen. — Između ostaloga, ima kolt toga kalibra. Ali, nesumnjivo je da je taj revolver već nestao, Johnny. Po svoj prilici ga je bacio u Hudson još one večeri kad je ustrijelio Connie.

— Odakle znaš? — zapita Jessie.

— Zaboga, Jessie — reče Richard Queen — ako bi se našlo kod njega oružje iz kojega je ispaljen smrtonosni metak, to bi bilo dovoljno da se proglasi ubojicom. Nije tako lud da zadrži oružje. Dobro zna da bi ga balistički stručnjaci mogli lako strpati iza rešetaka.

— Pametni su ljudi često tako pametni da su glupi — odvratila Jessie. — Možda je zadržao oružje iz puke pokvarenosti, samo zato što sluti kako ne očekuješ da je u njega takav dokaz. Čini mi se da bi se takav postupak slagao s njegovom naravi.

Queen i Kripps se pogledaju.

— Što misliš, Johnny?

— Što možemo izgubiti?

— Mnogo, ako nas uhvate na djelu.

— Ne dopustimo da nas uhvate.

— Istina je, mogli bismo ga prestrašiti — nasmije se tiho Queen. — Možda iziđe na vidjelo nešto novo. Porazgovarajmo s ostalima i provjerimo što misle o tomu.

— O čemu? — zapita Jessie. — Dobro, o čemu govoriš, Richarde?

— Moramo uhvatiti bika za rogove, Jessie — odgovori Queen smješkajući se, — Provalit ćemo u Humffreyjev stan.

Prilika im se pružila za dva dana. Cullum je odvezao Humffreyja u posjet k prijateljima, a žensko je osoblje imalo slobodnu večer.

Došli su preko susjednog krova i vrlo oprezno ušli u stan.

Nisu našli ništa ... ni oružje, ni ljubavna pisma, ni račune koji bi upozoravali na vezu s Connie Coy, ni bilo kakva Finnerova pisma. .. nisu našli baš nikakav dokaz koji bi povezao Altona Humffreyja s ubijenom djevojkom, ili ubijenim odvjetnikom, ili ubijenim djetetom.

U tri sata u noći zazvonio je telefon.

— Gospodine Queene? — reče poznat glas.

— Da, ja sam — javi se Queen, odmah se razbudivši.

— Razočarali ste me.

— Zaista?

— Zar ste mislili da ćete u mom stanu naći nešto što bi vam moglo potaknuti maštu?

— Ne znam o čemu govorite.

— Dobro. Kad se oporavite od amnezije, razmislite malo. Prateći me, pretražujući mi stan, ispitujući moju prošlost... nećete postići baš ništa. U jednom ste stanju, gospodine Queene. Kako bi bilo da se obratite nekom psihijatru?

U slušalici se začuje škljocaj..

Sutradan je inspektor Queen pozvao prijatelje na još jedan sastanak.

— Humffrey ima pravo — reče smrknuto. — Povlačim vas s vaših zadataka.

— Što? — uzvikne Jessie.

— Nećemo ga više ni pratiti? — upita Wes Polonsky.

— Nećemo, Wese — odgovori Queen. Zapanjeno su ga gledali. — Ništa nećemo postići budemo li napadali Humffreyjevu jaku stranu — nastavi mirno. — Samo smo trošili vrijeme, novac i potplate. On je pomno izbrisao sve tragove koji bi ga mogli povezati s Finnerom i

Connie Coy, pa sad može bezbrižno sjediti i čekati. Treba da napadnemo njegovu slabu stranu.

— Zar je ima? — upita ogorčeno Jessie.

— Ima. Povezana je s onim događajem koji se zbio 4. kolovoza na otoku Nairu. Ne zaboravite, nije bitno koje ćemo mu umorstvo prišiti. Na vječni počinak može otići samo jednom.

— Sarah? Neprestano se vraćaš na nju, Richarde.

— Trebalo je da je se držim od početka. Čvrsto sam uvjeren da ona zna o djetetovu ubojstvu nešto čega se on smrtno boji. — Queen spusti pogled na Jessie. — Moramo doznati istinu od nje. To znači da joj netko mora prići.

— Drugim riječima, ja — reče Jessie.

— Ne bih to tražio od tebe da postoji neki prikladniji način, Jessie. — Zbunjeno ju je uhvatio za ruku. — Bi li se mogla zaposliti u Duaneovu sanatoriju kao sestra?

— Dobro, gdje je ta žena? — progundā Richard Queen. — Kasni već pola sata.

— Doći će — odvrati Jessie umirujući ga. — Uopće se ne vladaš kao zaručnik. Prije bi se moglo reći, kao muž.

— Kako bi bilo da popijemo još nešto? — upita on pocrvenjevši.

— Vrlo rado.

Žurno je mahnuo konobarici.

Zamisao da se pred medicinskom sestrom Elizabeth Currie predstave kao zaručnici rodila se u njegovoj glavi. Htio je pošto-poto prisustvovati razgovoru, pa su morali nekako objasniti njegov dolazak.

Elizabeth Currie bila je Jessicina prijateljica i godinama je radila u Duaneovu sanatoriju. Dogovorili su se s njom da će zajedno ručati u restoranu. Jessie je vjerovala da će preko nje najlakše upoznati prilike u sanatoriju i doznati kako bi se moglo ući u Sarahinu sobu.

— Dakle, to je tvoj izabranik, Jessie — reče Elizabeth Currie, visoka Škotlandanka sivkaste kose i izbočene brade, čim je došla.

— Da vas pogledam ... Hm! Malo ste stariji nego što sam očekivala, ali... Mislim da je divno kad se dvoje ljudi u vašim godinama nađe pošto su se već sve nade rasplinule, ha, ha! Kako li ti je to pošlo za rukom, Jessie?

— Bila je to ljubav na prvi pogled. Nije li tako ... dušo?

— Da, grom iz vedra neba — promrmlja Queen. — Jeste li za piće, gospođice Currie?

— O, svakako!

— Možda bi bilo dobro da odmah naručimo i jelo.

Jedan sat nakon toga, već donekle očajan, gurnuo je nestrpljivo, pod okriljem stolnjaka, koljenom Jessie.

— Ne, ne, Elizabeth — govorila je Jessie, uzvrativši mu gurkanjem.

— Zapravo, nismo još sasvim načisto što ćemo učiniti. Richard će zbog posla morati na nekoliko mjeseci u inozemstvo, pa se vjerojatno ... nećemo vjenčati do njegova povratka.

— Grozno — prigovori Elizabeth. — Zašto se odmah ne udaš za njega, guščice, i pođeš s njim?

— Ne možemo to ... priuštiti sebi — umiješa se inspektor. — Nemamo dovoljno para. Baš zbog toga Jessie i traži neki posao za to razdoblje.

— Ne mogu više raditi kod privatnih pacijenata, Elizabeth. Više nemam živaca. Htjela bih se zaposliti u nekoj bolnici.

— Luda si — reče Elizabeth Currie.

— Upravo mi je palo nešto na um, Elizabeth! Što misliš, bih li se mogla zaposliti u Duaneovu sanatoriju?

— Ondje se možeš zaposliti u svako doba. Osoblje neprestano odlazi. Ipak, mislim da si luda, Jessie.

— Možeš li ispitati kakvo je stanje? Već sutra? Bila bih ti vrlo zahvalna.

— Razgovarat ću s doktorom Duaneom osobno. — Jessicina prijateljica zahihoće. — U dobrim sam odnosima s njim, znaš. Ne brini, udesit ću ti to ali si čaknuta, kažem ti.

— Možda Elizabeth, donekle, ima pravo — reče Queen. — Kakav je taj sanatorij, gospođice Currie? Ne bih htio da Jessie upadne u nešto ...

— Baš to će učiniti — reče sestra povjerljivo. — Zgrada je lijepa... poput lijepog zatvora ... ali pacijenti, sačuvaj nas, bože! Čopor umišljenih bolesnika. Uz njih se svaka sestra mora propiti. Sad sam se sjetila, bih li mogla dobiti još jedno piće, simpatični čovječe?

— Radije nemoj, Elizabeth — reče Jessie. — Kad već govorimo o pacijentima, u sanatoriju ima i uglednih ljudi, je li?

— Pokvarenih bogataša. Bih li mogla ...?

— Nisu li u Duaneov sanatorij doveli i onu bogatašicu... kako se zove? Ma, znaš, Elizabeth... onu ženu negdje iz ovog kraja... kad se ono dojenče ugušilo u krevetiću. Prošlog mjeseca.

— Aha. Misliš na gospođu Humffrey.

— Tako je, baš na nju mislim — odvrati Jessie. Ako se Elizabeth sjeća novinskih članaka, mislila je, onda sam propala. Kolebljivo pogleda svog saveznika, ali joj on da glavom znak da nastavi. — Ako se ne varam, doživjela je živčani slom.

— Uopće nije vladala sobom — izusti prezirno Elizabeth Currie. — Nazvali su to »šokom zbog tuge«. Dobro, doživjela je nešto grozno, ali je ipak pretjerala. Svi su morali trčati oko nje.

— Morali? — zapita Richard Queen. — Govorite u prošlom vremenu, kao da više nije u sanatoriju.

— I nije. U petak ujutro došle su po nju dvije snažne bolničarke i odvezle je velikom limuzinom. Doktor Duane odahnuo je što je se riješio.

— Kamo li su je odveli?

— To nitko ne zna. To je velika tajna. Uostalom, zar je važno? Richarde ... smijem vas zvati imenom, je li?... mogu dobiti još jednu čašicu? Baš je silan, Jessie ...

Tek kasno po podne uspjeli su se osloboditi Elizabeth Currie, zbunjene Jessicinom iznenadnom odlukom da se ipak ne zaposli u Duaneovu sanatoriju.

— Odveli su je u petak ujutro! — reče srdito Queen dok su se vozili. — Ja sam bio u sanatoriju u četvrtak i raspitivao se o njoj. Duane je obavijestio telefonom Humffreyja o mojem posjetu, i već sutradan ujutro odveo je Humffrey ženu.

— Ali, Richarde, pratili smo ga.

— Nije osobno otišao po nju. Zar nisi čula, Jessie? — Ljutito je zatrubio nekom sporom vozaču. — Telefonom se dogovorio o svemu. Tko zna gdje je sad njegova žena! Možda i na drugom kraju Amerike! Lukav je.

— Što ćemo sad?

— Tko zna? Možda će nam trebati nekoliko mjeseci da bismo je pronašli. Možda je i ne pronađemo.

Nekoliko su se kilometara voziti šutke.

— Richarde — progovori tad Jessie i dodirne mu ruku. — Zašto ne odustanemo?

— Nećemo! — reče on.

— Ali, čini se da nemamo nikakvih nada.

— Možda imamo. — Najednom se, na njeno iznenađenje, osmjehnuo. — Priznajem, dobio je ovu rundu. Ali, doznali smo nešto o njemu. Činjenica da je naglo odveo ženu potvrđuje moje uvjerenje da mu je djetetova smrt slaba strana. To više nije puka teorija. Uspijemo li ga nekako iznenaditi, izbaciti iz ravnoteže...

— Smislio si nešto? — Kimnuo joj je. — Što, Richarde?

— Moram još razmisliti o svim pojedinostima.

Jessie zažmiri. Kad je ponovo otvorila oči, opazila je da već ulaze u New York.

— Spavala sam — promrmlja.

— I izgledala poput pilenceta.

— Bojim se da bih bila prilično žilava za žvakanje — reče ona i napravi kiselo lice.

— Jessie, nije li bila smiješna ona naša igra u restoranu? — prozbori on. Lice mu se zacrvenjelo. — Mislim, ona naša gluma da smo zaručnici...

— Nije mi bilo smiješno — odvrati ona gledajući ravno pred sebe. — Bilo mi je lijepo.

— Dakle ...

Da? — pomisli Jessie. Da?

Ali, kad je ponovo progovorio, počeo joj je objašnjavati svoju novu zamisao.

U srijedu navečer, 28. rujna, posjetili su Pearlove u njihovoj kući u Taugusu gdje su provodili jesen, zimu i proljeće. Queen je donio neki velik četvrtast plosnat paket, držeći ga oprezno kao da su u njemu jaja.

— Što ćeš reći, Abe — prozbori on — ako ti odam da smo napokon pronašli dokaz protiv Altona Humffreyja?

— Zar je dokaz u tom paketu?

— Tako je.

— Da vidim — promrmlja Abe Pearl i polako se približi stolu.

Inspektor odveže uzicu i razmota debeli papir. Tad ustukne.

— Nevjerojatno, Dick — izusti iznenađeno Abe Pearl. Između dvaju debelih stakala ugledao je jastučnicu obrubljenu čipkom. Na njoj se isticao prljav otisak muške ruke, donekle mutan, ali prepoznatljiv. Riječ je bilo o desnoj šaci, na kojoj je nedostajao prvi članak malog prsta. — Gdje si to našao?

— Sviđa li ti se, Abe?

— I te kako! — Pearl se nagne nad staklo, pomno promatrajući jastučnicu. — Dovoljan mi je taj mali prst! Čekaj samo dok to vidi Merrick.

— Trebalo bi da se ispričaš Jessie, nije li tako, Abe? — reče Queen smiješeći se.

— Ispričavam vam se, gospođice Sherwood! Jedva čekam da vidim lice onog Merricka, hladnog kao led, kad mu gurnem jastučnicu pod nos. — Abe Pearl slavodobitno se nasmije. — Ali, Dick, nisi mi još rekao odakle ti jastučnica.

— Napravili smo je — odgovori mirno Queen. Šef policije zabezegnuto zine. — Lažna je, Abe. Sudeći prema tvojoj reakciji, uspješno smo je napravili. Baš to sam htio provjeriti. Ako smo prevarili tebe, prevarit ćemo i Humffreyja.

— Lažna je.

— Utrošili smo na nju tjedan dana. Jessie je uporno obilazila njujorške trgovine dok nije pronašla jastučnicu baš poput one koja je nestala. S jednakom čipkom.

— Prema tomu, ne morate mi se ispričati — promrmlja Jessie i pogleda Pearla.

On odmahne nestrpljivo rukom i okrene se prema Queenu.

— Pričaj mi o svemu, Dick.

— Pete Angelo je oputovao u Boston — reče Queen. — Vjerovali smo da se Humffreyju, kako mu nedostaje članak malog prsta, izrađuju rukavice po mjeri, i nismo se prevarili. Pete je pronašao njegova rukavičara i dokopao se jednih rukavica koje je Humffrey ostavio zato što mu se nisu svidjele. Potom smo uvukli u svoju družbu Willyja Kuntzmana, koji je nekoć bio jedan od najsposobnijih ljudi u Tehničkoj službi... dakako, danas je u mirovini ... i on se prihvatio posla. Prema desnoj rukavici napravio je plastični odljev Humffreyjeve desne ruke i, slušajući Jessiein opis, ostavio otisak šake na jastučnici.

— Igraš se vatrom, ha?

— Spremno prihvaćam opasnost, Abe. Nadam se da ćeš je i ti prihvatiti.

— Htio bi da ti se pridružim u napadu na Humffreyja?

— Tako je, Abe. Doduše, ne moraš. Mogu ja sam učiniti sve. No bolji bi bio učinak ako bi i ti sudjelovao. Zločin se dogodio na području koje je u tvojoj nadležnosti. Najuvjerljivije bi bilo ako bi ti pronašao jastučnicu,

— Gdje?

— Nemoj mu reći gdje si je našao. Neće mu ni pasti na um takvo pitanje. Mislim da će se zabezeknuti kad ugleda jastučnicu. Ipak, ako te upita baš to, razgovor prepusti meni.

— Slušaj, Dick, tvoja postavka ima jednu rupu — reče polako šef policije. — Prihvatimo pretpostavku da je Humffrey ostavio otisak desne ruke baš na ovakvoj jastučnici i da ju je uklonio one noći prije nego što smo stigli. Kako je se otarasio? Vjerojatno je spaljena, zaključili smo tad. Ili je izrezana na komadiće i bačena u zahodsku školjku. Humffrey zna kako ju je uklonio, je li? Ako ju je spalio, kako bismo je mogli imati cijelu? Ako ju je izrezao, opet ne može biti cijela. Ne, to neće upaliti. Odmah će shvatiti da mu želimo podvaliti.

— Ne slažem se s tobom, Abe — ustraje inspektor. — Nije nimalo vjerojatno da je Humffrey spalio jastučnicu. Sjeti se, noć je bila vruća, ljetna. Zar bi se usudio zapaliti vatru koju bi mogao vidjeti ili nanjušiti netko u kući... Jessie, služavka, doktor Wicks, pa čak žena... i sjetiti je se poslije baš zato što je bila vruća ljetna noć. Što se tiče rezanja na komadiće, mislim da mu to nije bilo potrebno, Abe. Jastučnica je izrađena od tako fine tkanine da se može lako zgužvati i pretvoriti u lopticu. Mogao ju je cijelu baciti u zahodsku školjku. Ako je maloprije usmrtio dijete i svaki čas očekivao policiju, bilo mu je najvažnije da se što brže i što lakše oslobodi jastučnice. Svakako, Abe, postoji određena opasnost, ali mislim da je prednost na našoj strani. — Slegne ramenima. — Dakako, ako se ne želiš miješati u to

...

— Ne tupi, Dick! Nije riječ o tomu. — Abe Pearl počne ćupkati debelu donju usnu. Queen je čekao.

— Baš je riječ o tomu, Abe — progovori tiho Becky. — Misliš na mene.

- Zaboga, Becky — vikne njen muž — ne petljaj se u to!
- Možda laskam sebi. Možda misliš na sebe. Svoj posao.
- Becky ... — zagrmi on.
- U Taugusu si previše omekšao, dragi moj. Imaš lak i ugodan posao, pa se samo debljaš i više ne podnosiš nevolje.
- Becky, ne miješaj se! Do vraga ...
- Kako bi se osjećao da se to dogodilo našem malom Donnyju? Ili slatkom Lawrenceu?
- Evo, sad mi i unučad guraš pod nos! — Abe Pearl naglo se spusti na stolac. — Dobro. Dick, kakva ti je zamisao?

Sutradan ujutro pred Humffreyjevim imanjem na otoku Nairu zaustavila su se dva policijska vozila i iskočilo iz njih osam detektiva i policajaca u uniformi, na čelu s Pearlom. Zatekli su u vrtu Stallingsa kako kleči i sadi lukovice.

- Opet se nešto dogodilo? — zapita on.
- Nema to nikakve veze s vama, Stallingse — reče osorno Pearl.
- Samo nastavite svoj posao. Borcheru, ti i Tinny pretražite kuću. A vi ostali pregledajte vrt. Znate što tražimo.
- Trenutak samo — prozbori uznemireno Stallings kad su se policajci počeli razilaziti. — Ja sam odgovoran za ovo imanje, šefe. Što se događa?
- Došli smo izvršiti premetačinu — odgovori odrješito Pearl.
- Ne smetajte mi.
- Ali, gospodin Humffrey mi je izričito zabranio da ne puštam na imanje policiju i novinare.
- Tako? A znate li što znači nalog za premetačinu?
- Nalog? — Stallings zatrepće očima.

Abe Pearl mu mahne pred nosom nekom službenom ispravom, brzo je spremi u džep i ode u kuću za dvojicom svojih detektiva.

Stallings pričekava dok nisu svi policajci nestali iz vidokruga, a onda se odšunja do ulaza za poslugu, šmugne unutra, tiho zatvori vrata i priđe telefonu u spremištu vrtlarskog alata. Dade telefonistu broj iz Humffreyjeva stana u New Yorku. Javi mu se gospođa Lenihan.

- Je li gospodin Humffrey kod kuće? — promrmlja on.
- Tko zove?
- Stallings. Moram razgovarati s njim. Brzo.

— Budalo stara, što hoćeš opet? — progundā domaćica. — Pijan si, ha? Kao i obično. Gospodin Humffrey nije kod kuće.

— Gdje je?

— Ne znam. Odvezao se s Henryjem još rano jutros. — Gospođa Lenihan spusti glas. — Nešto se dogodilo?

— Još pitaš! Po cijelom su se imanju razmiljeli policajci. Došao je šef policije Pearl s nalogom za premetačinu. Pojma nemaš kamo su se odvezli?

— Bože — prozburi slabim glasom gospođa Lenihan. — Ne, pojma nemam, Stallingse. Što traže?

— Odakle bih ja mogao znati? — progundā zlovoljno Stallings. — Dobro, ja sam obavio svoju dužnost. — Spusti slušalicu i vrati se k lukovicama.

Stojeći u Humffreyjevoj radnoj sobi na prvom katu, Abe Pearl tiho spusti telefonsku slušalicu na viljušku.

Nekoliko minuta poslije dva sata tog popodneva javio se Stallings opet telefonom gospođi Lenihan. Ovaj mu je put glas zvučao uzbuđeno.

— Zar se gospodin Humffrey još nije vratio?

— Nije — odgovori domaćica. — Kakve su najnovije vijesti?

— Maloprije su otišli.

— To je dobro.

— Možda i nije — izusti polako Stallings.

— Kako to? Govoriš kao da je propast svijeta? Što su učinili? Što su rekli?

— Ništa. Nisu mi htjeli ništa reći. No, šef policije me potapšao po leđima, i znaš što mi je rekao?

— Što?

— Stallingse, rekao mi je, bojim se da ćete morati potražiti nov posao.

— Nije moguće! — prošapće zaprepašteno domaćica.

— Baš to mi je kazao, od riječi do riječi.

— I što to znači?

— Ne znam — promrmlja vrtlar. — Ali, ne sviđa mi se... Neka me gospodin Humffrey nazove čim dođe! Ne zaboravi mu to reći!

Abe Pearl počeo je zvati telefonom Humffreyev stan od tri sata po podne. Zatim je zvao u pola četiri, pa u četiri.

Kad je nazvao u četvrt i pet, gospođa Lenihan javila mu se vrištavim glasom u kojem se lako mogla zapaziti velika napetost.

— Ne, još nije došao — odgovorila je. — Rekla sam vam da ću ga obavijestiti čim stigne.

— Svakako ga obavijestite, gospođo Lenihan — progundā Abe Pearl. Spustivši slušalicu, reče: — Dakle, učinili smo sve. Nadajmo se da će to upaliti.

11

Alton Humffrey se javio tek oko šest sati. Richard Queen odmah je pohitao u susjednu prostoriju, uzeo slušalice policijskog telefonista i kroz otvorena vrata dao Pearlu rukom znak da može početi razgovor.

— Dakle, napokon su vam prenijeli moju poruku, gospodine Humffrey — reče smireno Abe Pearl,

— Upravo sam stigao kući. Dobro, što se, do bijesa, događa danas? Domaćica je sva u suzama, Stallings brblja nekakve gluposti o policijskoj premetačini na mom imanju na otoku Nairu...

— Znači, razgovarali ste već sa Stallingsom.

— Dabome, razgovarao sam! I on me zove telefonom cijeli dan. Je li on sišao s uma, šefe, ili vi?

— Ne bih htio razgovarati o tomu preko telefona.

— Zaista? Odakle vam pravo da upadnete na moj posjet, pretražite mi kuću, gazite cvijeće, jaružate žal? Odakle vam pravo?

— Bogatašev je glas drhtao od srdžbe.

— Kao policijski službenik imam pravo tražiti dokaz o umorstvu koje se zbilo na mom području.

— Umorstvu? Mislite na dijete? K vragu, zar ste, ljudi, zapjevali opet tu pjesmicu? Zaboravili ste što se dogodilo? Taj je slučaj završen. Vi ste ga osobno dovršili.

— Neriješeno umorstvo nije nikad završeno.

— Nije riječ o neriješenom umorstvu, nego o nesretnom slučaju!

— Ne, riječ je o umorstvu — reče Abe Pearl. — Sad imamo i dokaz.

Nastane stanka.

— Kažete, dokaz? — prozbori tad milijunaš sasvim drukčijim glasom. — Kakav dokaz?

— Dobro bi bilo da odmah dođete u policijsku stanicu. Još večeras.

— Večeras? Neću ići nikamo dok ne budem znao malo više! Kakav dokaz?

Šef policije pogleda prema susjednoj sobi. Queen mu kimne.

— Pa, riječ je... riječ je o nečemu što je trebalo da tražimo uporno još od početka. Pogriješili smo što smo to prestali tražiti.

Opet nastane stanka.

— Aha — reče Humffrey. — Ne govorite, valjda, o onoj jastučnici o kojoj je ona sestra neprestano brbljala?

Šef policije ponovo pogleda Queena, koji je ovaj put oklijevao i zatim kimnuo.

— Pogodili ste — izusti Abe Pearl.

— Našli ste je?

— Ne mogu vam više ništa reći preko telefona. Hoćete li doći ovamo da porazgovaramo? Dobrovoljno? Ili...? — Pearl namjerno ne dovrši rečenicu.

— Dobro — odgovori bogataš nakon razmišljanja — doći ću za jedan sat.

Čim se veza prekinula, Richard Queen skine slušalice s glave i utrči u prijateljev ured.

— Jesi li sad uvjeren? — uzvikne. — Čuo si kako te pitao jesi li našao jastučnicu! Ne bi to tako izgovorio ako bi znao da se jastučnica više ne može pronaći. Očito je prihvatio mogućnost da bi se jastučnica mogla naći negdje! Pripremimo magnetofon. Stavi ga negdje gdje ga neće opaziti... Sčepali smo ga. Abe, kažem ti!

— Kao što vidite, došao sam brzo — reče Alton Humffrey. Trudio se da bude ljubazan, ali se istodobno vidjelo da je uznemiren.

— Neka mi nitko ne smeta — obrati se Abe Pearl svojim ljudima. — Ne spajajte telefon, makar izbila u gradu pobuna. Harrise, ti ćeš stenografski zapisati razgovor.

— Dobro — odgovori mlad policajac za stolom i ustane.

— Ovuda, gospodine Humffrey — reče Abe Pearl. — Ona vrata na kraju hodnika. Samo uđite i sjednite. Ja ću odmah doći.

Humffrey krene kroz hodnik, a Abe Pearl prišapne nešto dvojici detektiva.

Ušavši u ured, bogataš zastane, gledajući oko sebe, a onda se spusti na drveni stolac s ravnim naslonom. Mladi Harris također sjedne, otvori bilježnicu i pripremi se za pisanje. Abe Pearl uđe sam. Pred vratima su se, kroz mliječno staklo, razabirale sjenke dvojice detektiva.

— Vrlo zgodno — reče Humffrey osmjehnuvši se. — Lako bi se moglo pomisliti da ćete me svaki čas uhapsiti. Možda bi ipak bilo najbolje da sam doveo sa sobom odvjetnika — doda šaljivo.

— Večeras vam odvjetnik ne bi mogao pomoći — odvrati Abe Pearl. — Večeras ćemo vam pokazati nešto, i očekujem da ćete nakon toga dati izjavu. Potom možete, što se mene tiče, pozvati i deset odvjetnika.

— Pokazat ćete mi nešto? — izusti bogataš. — Vjerojatno jastučnicu?

Šef policije ustane i priđe vratima susjedne sobe.

— Možemo početi, Dick — reče otvorivši ih.

Humffrey se napola digne.

U tom času uđe Richard Queen, noseći jastučnicu zaštićenu staklom. Sve je bilo umotano u smeđi papir.

— Queen — prozbori iznenađeno Humffrey.

— Dođite i vi, gospođice Sherwood — promrmlja Abe Pearl.

Kad je ušla Jessie, bogataš odlučno ustane.

— Da, to sam mogao znati — reče polako. — Mogao sam znati.

— Prepuštam tebi ovu predstavu, Dick — prozbori Pearl, — Počni pisati, Harrise.

Inspektor stavi jastučnicu na stol, ali ne skine s nje smeđi papir.

— Ovo je vrlo važan dokaz, gospodine Humffrey — reče. — Nimalo se ne čudim što niste htjeli da ga nađemo. — Humffrey se samo pogrpio i činilo se da ne može otrgnuti pogled od smeđeg papira. — Ovaj dokaz mijenja sve — nastavi Richard Queen. — Ruši zaključak porote o smrti zbog nesretnog slučaja i jasno pokazuje da je Michael Humffrey namjerno ubijen, kao što je gospođica Sherwood tvrdila od početka. Ali, ni to nije sve. Pokazuje ne samo da je dijete ubijeno, nego otkriva i tko ga je ubio.

— Naglo povuče papir sa stakla. — Gospođice Sherwood, je li ovo jastučnica koju ste vidjeli na licu Michaela Humffreyja noću 4. kolovoza kad se dijete ugušilo?

Jessie pristupi stolu.

— Da, to je ista jastučnica — odgovori i povuče se.

Humffrey malo zadržće. Blijedo mu je lice bilo sad žućkasto.

Polako priđe Pearlovu stolu i zagleda se u jastučnicu pod staklom.

— Niste vjerovali da ćemo je naći? — progovori blagim glasom inspektor Queen. Na njoj je otisak prljave ruke, desne ruke, baš kao što je rekla gospođica Sherwood. No nije to običan otisak ruke, kao

što možete vidjeti, gospodine Humffrey. To je otisak prljave desne šake na kojoj nedostaje prvi članak malog prsta!

Abe Pearl iznenada uhvati bogataševu desnu ruku i ispravi skvrčeni mali prst, pokazujući njegovu nakaznost.

— Ušljivi ubojico! — progundā. — Ubili ste dvomjesečno dijete, dijete koje ste usvojili! Nepojmljivo! Ovaj put se nećete izvući, Humffrey. Neće vam pomoći ni novac. Propali ste. Sad kad imamo tu jastučnicu kao dokaz, gotovi ste. Najpametnije vam je da sjednete i počnete pričati. Hoću da mi sve priznate. I to odmah.

Prezirno odbaci njegovu ruku i pokaže na stolac, zatim mu okrene leđa.

— Čestitam vam, šefe, na divnoj predstavi.

Abe Pearl naglo se okrene. Alton Humffrey se smiješio. U tom smiješku nije bilo nikakve nesigurnosti. Vidjela se samo srdžba.

— Što kažete? — promrmlja Abe Pearl.

— Trebalo je da vas upozorim na Queena. Njegovo je ludilo očito zarazno. — Humffrey počne hodati kroz ured amo-tamo, prezirno gledajući oko sebe i potpuno zanemariivši Queena i Jessie.

— Moram priznati, sve je lijepo režirano. Besmislena premetačina na mom posjedu. Uporno pozivanje preko telefona. Prijeteći nagovještaji. Doček u policijskoj stanici koji je trebalo da me zaplaši. I napokon — naglasi ošinuivši pogledom Queena i Jessie i zadržavši oči samo za tren na jastučnici — napokon, ovo dvoje opsjenjivača i ta lažna jastučnica. Tko ju je napravio, šefe, vi ili Queen? Vjerojatno je to vaše djelo, Queene. Valjda vam je pomogla vaša družina. Trudili ste se, moram priznati, ali niste uspjeli. Čim sam pogledao jastučnicu, znao sam da je lažna. No vi to niste mogli znati. Dakle, sve je bilo uzalud. Sav taj napor, priprema pozornice, napetost, divna gluma ...

Iznenada priđe vratima i naglo ih otvori.

Oba se detektiva iznenađeno osvrnu.

Humffrey se nasmije.

— Da ga odvedemo sad u zatvor, šefe? — zapita jedan detektiv.

— Miči mi se s puta, budalo — izdere se Alton Humffrey i iziđe.

— Ne razumijem to — reče inspektor Queen. — Ne razumijem i ne razumijem.

Abe Pearl je šutio. Mladi Harris je otišao. Sad su njih troje bili sami u uredu.

— Nisam te smio uplesti u to, Abe. Ni tebe, Jessie.

— Molim te, Richarde ...

— Donekle je bio već u mreži — promrmlja Queen zureći u jastučnicu. — Već se koprcao. A onda je najednom shvatio da mu hoćemo podvaliti. U čemu smo pogriješili? Nešto smo zabrljali na jastučnici, Jessie? Izabrali smo pogrešnu tkaninu, pogrešnu čipku, pogrešnu veličinu ili nešto drugo?

— Ne može biti riječ o tom, Richarde. Ova je jastučnica potpuno jednaka onoj koja je nestala. Vidjela sam je mnogo puta i govorila gospođi Humffrey da mi se veoma sviđa.

— Onda smo pogriješili u nečemu drugom, u nečemu što smo učinili. Možda otisak nije na pravom mjestu?

— Koliko se sjećam, bio je baš na tomu mjestu.

— Možda nije krivo ono što smo učinili, nego ono što nismo učinili — reče Queen iznenada. — Uostalom. Jessie, nepobitno je da si vidjela jastučnicu pri slabom svjetlu samo dvije-tri sekunde. Što onda ako je na njoj postojala još neka mrlja, neka mrlja koju nisi zapazila? Možda je još negdje bila zaprljana ili poderana.

— Da, moguće je da nisam sve zapazila — reče snuždeno Jessie.

— Vidiš kako si se prevario što si toliko vjerovao u mene. Vidiš u što sam te uvalila.

— Ne govorimo o tomu tko je koga uvalio. — Richard Queen iskrivi lice. — Evo, Abe me hoće zadaviti...

— Nisi me pištoljem prisilio na to, Dick — progovori natmureno Pearl. — Pokušavam samo odgonetnuti što će se sada dogoditi. Hoće li nas prijaviti?

— Ne vjerujem.

— Mogao bi nam gadno zapapriti.

— Ne može se upustiti u to, Abe. Nipošto ne želi potaknuti opsežnu istragu. — Inspektor digne pogled. — Znaš, nije ovo baš potpun promašaj. Potvrdile su se dvije važne pretpostavke: prvo, da je one noći zamijenio prljavu jastučnicu čistom, jer inače ne bi zapazio razliku, i drugo, da nije uništio prljavu jastučnicu... nego se pomirio s činjenicom da smo je našli. Još nismo poraženi!

— Richarde, govoriš tako kao da namjeravaš nastaviti sve to — prozbori Jessie gledajući ga.

— Nastaviti? — Pogledao ju je iznenađeno. — Jasno je da ću nastaviti, Jessie. Kako bih se mogao sad zaustaviti? Za petama smo mu.

Jessie se počne smijati. Prizvuk ga njena smijeha uznemiri, pa joj je brzo prišao. No prestala se smijati isto tako naglo kako je i počela.

— Oprosti, Richarde. Učinilo mi se to smiješno.

— Ne vidim u tomu ništa smiješno — zagundā on.

— Oprosti. — Dodirnula mu je ruku.

— Zar ti nećeš nastaviti, Jessie? — zapitao ju je.

— Umorna sam, Richarde. Ne znam ...

Povratak u New York bio je neugodan za njih oboje. Queen se doimao utučeno, srdito i razočarano, a Jessie je tako boljela glava da nije bila raspoložena ni za kakav razgovor.

Te se noći neprestano koprcala i nije mogla zaspati. Osjećala je veliku napetost, pa joj nije pomogao ni aspirin. Pred jutro je popila sredstvo za umirenje i čvrsto zaspala. Probudilo ju je nekakvo lupanje. Otvorivši oči, opazila je da je već podne i ugledala Gloriju Sardella kako spušta različite torbe i zavežljaje na pod u dnevnoj sobi.

Zaboga, danas je trideseti! pomisli.

U tom je času stvorila odluku.

— Putujem kući, Richarde — reče Jessie preko telefona.

— Znači, odlučila si. — Bio je šutljiv.

Je li moguće da će se sve završiti tako? pomisli Jessie.

— Bila sam prisiljena da se odlučim — reče, nastojeći da joj glas bude veseo. — Potpuno sam zaboravila da se Gloria vraća 30. rujna. Izgubila sam pojam o vremenu, a i o koječemu drugom. Slušaš li me, Richarde?

— Slušam — reče on.

— Osjećala sam se vrho glupo kad je danas ušla u stan. Mogla sam je barem dočekati u luci! Dabome, Gloria je izvanredno ljubazna... kaže da mogu ostati kod nje koliko god hoću...

— Zašto ne ostaneš? — Morao je pročistiti grlo.

— Ne bi bilo pošteno prema njoj. Znaš kako joj je malen stan. Uostalom, čemu? Sve je bila zabluda, Richarde. — Jessie zastane, ali nije rekao ništa na te riječi. — Ono sinoć u Taugusu bila je kap koja je prevršila mjeru. Bolje je da se vratim kući i prihvatim opet svog posla.

— Jessie, moramo li razgovarati preko telefona? Mislim..., osim ako me više ne želiš vidjeti...

— Kakve su to gluposti, Richarde!

— Znači, mogu te odvesti u Rowayton? — upita on.

— Ako želiš.

*

Vozio je tako sporo da su mu vozači razdražljivo trubili i zaobilazili ga cijelim putem do Connecticuta.

Neko je vrijeme pričao o slučaju.

— Pregledao sam izvještaje svojih momaka o praćenju Humffreyja. Ionako nisam mogao spavati. Zapazio sam nešto što mi je prije bilo nevažno. Onog petka ujutro kad je Humffrey premjestio ženu iz Duaneova sanatorija, njegov se vozač rano odvezao iz grada, sam, u velikoj limuzini. Sjećaš se da je Elizabeth Currie ispričala kako su gospođu Humffrey odvezli velikom limuzinom? Slutim da je Humffrey poslao Culluma u New Haven, a on je ostao u gradu kako bi nam odvratio pažnju. Cullum je negdje pokupio dvije bolničarke i potom se odvezao do sanatorija. Svakako treba razmotriti tu mogućnost. Počet ću se baviti njome još danas.

— Zašto mi to nisi rekao, Richarde? Ne bih ti dopustila da tratiš vrijeme i voziš me kući.

— Neka, to može pričekati do mog povratka — reče on brzo.

— Što ćeš učiniti? Pokušati izvući istinu od Henryja Culluma?

— Da. Ako uspijem od njega doznati gdje je Sarah Humffrey ...

Izuzevši taj razgovor, uglavnom su šutjeli za vrijeme vožnje.

Kad su stigli u Rowayton, odnio joj je prtljagu u ljetnikovac, popravio kuhinjsku slavinu koja je kapala, divio se njenim cinijama i prihvatio ponuđenu kavu, ali je sve to učinio suzdržljivo, pa je Jessie opet zaboljela glava.

Neću mu pomoći, odlučno je govorila sebi. Neću!

Nije htio da ga ona odveze na željezničku postaju, nego je radije naručio telefonom taksi. A onda je, u posljednjem času, kad je taksi

već stajao vani, naglo progovorio.

— Ne mogu otići, Jessie, da se ... da se ...

— Da?

— Da se ne zahvalim ...

— Meni? — Pretjeruješ, stara, mislila je očajno. Kako žene uspijevaju bezazleno govoriti o tom? — Zaboga, na čemu, Richarde?

— Na dva najdivnija mjeseca u mom životu — odgovori on, kopkajući vrškom cipele po sagu u dnevnoj sobi.

— Hvala tebi. Nipošto mi nije bilo dosadno. — E, to sam dobro rekla.

— Ne mislim na Humffreyja i cijeli taj slučaj. — On pročisti dvaput grlo. — Najednom mi značiš mnogo, Jessie.

— Da, Richarde? — Oh ...

— Užasno mnogo. — Namršteno je buljio u sag. — Znam da nemam pravo ... Mislim, s obzirom na svoje godine ...

— Zar ćemo opet o tom? — uzvikne Jessie.

— Ti izgledaš vrlo mladenački, vrlo lijepo ...

Baš u tom trenutku taksist je počeo trubiti. Richard Queen pocrveni kao paprika, zgrabi joj ruku i prodrma je kao da je ščepao živu ribu koja bi mu htjela skliznuti iz šake.

— Javit ću ti se telefonom, Jessie — reče i otrči.

Jessie sjedne na pod i zaplače. Neće se javiti, uvjerala je samu sebe. Zašto bi? Ja sam ga uvukla u sve to, a sad sam mu okrenula leđa. Neće se vratiti.

Proguta dva aspirina bez vode, kao da kažnjava samu sebe, i počne spremati odjeću u ormare.

Nepobitna je činjenica, nemilosrdno je prigovarala sama sebi, da si beznadna usidjelica, obuzeta osjećajem krivnje, i nemoj zbog toga optuživati klimakterij. Imaš valjanih razloga da se osjećaš kriva. Ne samo zato što si ga ostavila na cjedilu. Ne samo zato što si se vladala kao neodgovorna neurotična osoba, nametala mu se, navela jasnika da se opet osjeća mladim i potom mu zagorčila život.

Kriva si i zbog one jastučnice.

Čim je pomislila na jastučnicu, zgrčio joj se želudac. Eto, čvrsto je vjerovala da je ona druga jastučnica potpuno jednaka prvoj, Ali, nije bila. Humffrey je, čim ju je pogledao, vidio da je lažna. Kako je to

mogao zapaziti? Što nije ona uočila? Što je zaboravila? Možda bi, ako bi se sad sjetila, mogla pomoći. Mogla bi se odužiti Richardu!

Čvrsto zažmiri i počne razmišljati. Vidjela je opet dječju sobu, vidjela je sebe kako se nagnje nad krevetić, vidjela je jastuk kako pokriva pola djetetova tijela ... i jastučnicu ... jastučnicu ...

Koliko god razmišljala, nije mogla ništa dodati jastučnici. Ostala je onakva kakvu je zadržala u sjećanju.

Kako li se onaj zločinac oslobodio jastučnice? Nije ju spalio, nije ju izrezao na komadiće ... Vraški mu se žurilo, a u žurbi se postupa brzo, bez mnogo razmišljanja.

Što bih ja učinila na njegovu mjestu? — pomisli naježivši se. Kako bih postupila ako bih poslije zločina, dok je u kući zbrka i očekuje se svaki čas policija, najednom opazila na jastuku otisak svoje prljave ruke? Jasno bi mi bilo da ne smiju naći jastučnicu, jer bi odmah shvatili da je riječ o umorstvu. Brzo bih zgrabila jastučnicu i, bojeći se da će netko ući, pokušala bih je se poštopoto otarasiti, sakriti je negdje ... Gdje? Gdje?

U cijev kroz koju se baca rublje u praonicu! Da, bacila bih jastučnicu u cijev!

Čekaj malo, reče Jessie sama sebi dok joj je srce uzbuđeno lupalo, čekaj, čekaj, to bi bilo prelako ...

Lako? Ta baš o tom je riječ. O najlakšem načinu! Dovoljno je bilo prići vratašcima cijevi, otvoriti ih i baciti unutra jastučnicu. Pala bi u praonicu i pomiješala se s drugim rubljem.

Namršti se. Pretpostavka ima samo jednu manu. Policija je temeljito pretražila cijelu kuću, pa i praonicu, ali nisu pronašli jastučnicu.

Možda im je nekako izmakla pažnji.

Da, zacijelo se baš to dogodilo, pomisli radosno Jessie. Zbog neke okolnosti nisu opazili jastučnicu, a Alton Humffrey, dok su je tražili, umirao je od straha. Kad je nisu pronašli, ponovo se rodio, i tad je strpljivo čekao da odu s imanja kako bi se mogao odšuljati u podrum i iz rublja uzeti kobnu jastučnicu od batista. Ali svanulo je, a Pearlovi ljudi još su bili na posjedu, pa se nije usudio sići u podrum.

A onda je, dabome, došla Sadie Smith iz Norwalka. Dovezla se svojim starim automobilom kao i svakog utorka i petka ...

Došla je oprati rublje.

Nakon toga, dakako, Humffrey se osjećao siguran. Sadie Smith oprala je jastučnicu s drugim rubljem, ne obrativši nikakvu pažnju prljavom otisku ruke. To je bio kraj.

Kraj! Jessie uzdahne i opazi da se trese.

Dakle, ništa neće biti od njene »pomoći« Richardu.

Čekaj malo!

Sadie nije ni slijepa, ni gluha, pa je morala opaziti što se zbiva tog petka u kući. Zacijelo su joj gospođa Lenihan, ili gospođa Charbedeau, ili neka od služavki ispričale o jastučnici zbog koje su policajci prevrnuli cijelu kuću. Ne bi li Sadie, premda policija nije ništa našla, tražila jastučnicu među rubljem?

Da, tražila bi je!

Zašto je, onda, nije našla?

Još se nije smračilo kad je Jessie zaustavila automobil pred lijepom dvokatnom kućom u Norwalku. Kad je pokucala, Sadie Smith baš je oblačila čistu kućnu haljinu.

— Vi, gospođice Sherwood! — uzvikne Sadie, čvrsta, tamnokosa žena, dobroćudnih, pronicavih crnih očiju. — Tko bi vas očekivao! Uđite! Upravo sam se vratila kući s posla...

— Možda bi bilo bolje da dođem nekom drugom zgodom, gospođo Smith. Zaista je nepristojno od mene što sam banula ovako prije večere, ne najavivši se ni telefonom.

— Nikad ne jedemo prije osam ili devet sati. Moj muž se vraća kući tek tad. Uđite u dnevnu sobu i sjednite, gospođice Sherwood. Skuhat ću nam čaj.

— Hvala. Ali, zašto ne bismo ostale u kuhinji? Vrlo mi se sviđa, a vrlo rijetko imam priliku biti u vlastitoj kuhinji...

— Došli ste zbog Humffreyjevih, gospođice Sherwood? — prozbori tiho Sadie Smith, nalijevajući vodu za čaj.

— Da — prizna Jessie.

— Slutila sam to. — Sadie sjedne s druge strane stola. — Sasvim mi je jasno što ste još uznemireni zbog djetetove smrti. To je grozan događaj, gospođice Sherwood, ali mali je mrtav, i više ga ništa ne može oživjeti. Zašto ne zaboravite Humffreyjeve? Nisu oni ljudi za vas.

— Vrlo rado bih ih zaboravila, ali zbog određenih razloga ne mogu. Smijem li vas zvati Sadie?

- Štoviše, bit će mi drago.
- Sjećate li se onog petka kad ste došli oprati rublje, Sadie? Onog jutra poslije Michaelove smrti?
- Sjećam se, dabome.
- Jeste li tog dana naišli na neku od onih jastučnica od batista s vrlo lijepom čipkom... na jednu vrlo prljavu jastučnicu? Zapravo, na njoj se vidio otisak prljave muške šake.
- Sadie Smith joj namigne.
- To su me tog dana pitali i detektivi.
- Tako? Je li vas još netko ispitivao o tom? Mislim ... netko iz kuće?
- Gospođa Lenihan spomenula mi je to čim sam koraknula u kuću. Ispričala mi je što se dogodilo djetetu i rekla da su policajci pretražili cijelu kuću, od podruma do tavana, ne bi li našli neku prljavu jastučnicu. Obećala sam joj da ću pažljivo provjeriti nije li među rubljem, i učinila sam to.
- Je li vam spomenuo jastučnicu još netko osim gospođe Lenihan i detektiva?
- Nije.
- Pretpostavljam da je niste pronašli.
- Pogodili ste. Pretražila sam rublje desetak puta, ali je nije bilo u njemu. O, voda je već zakipjela! — Sadie skoči na noge i žurno se prihvati posla.
- Je li tog dana bilo među rubljem bilo kakvih jastučnica? — ustraje Jessie.
- Nisam našla nijednu.
- Nijednu? — Jessie se namršti. — To je čudno.
- I meni se učinilo čudnim. Hoćete li šećera i slatkog vrhnja, gospođice Sherwood?
- Ni jedno, ni drugo, hvala — odgovori rastreseno Jessie. — Nikakve jastučnice ...
- Kušajte ove kolačiće što sam ih danas kupila, inače ću se uvrijediti. Nego, da nastavimo o tim jastučnicama. U prvi sam čas pomislila da je ona njihova brzopleta sobarica s gornjega kata gurnula prevelik zavežljaj u neku od cijevi za spuštanje rublja. Učinila je to već dvaput, pa je rublje zapelo u cijevi, i morali smo ga potražiti žicom za otčepeljivanje cijevi što je imaju u podrumu.

Začepljena cijev za rublje!

— Mislite li da se to dogodilo i s jastučnicom koju su tražili, Sadie?
— upita uzbuđeno Jessie. — Cijev je već bila začepljena, pa jastučnica, jednostavno, nije mogla pasti u praonicu?

Sadie Smith zatrese glavom.

— Ne, nije bilo začepljenih cijevi — odvrati. — Uzela sam nekoliko plastičnih kopči i tog jutra bacila po jednu u svaku cijev kako bih provjerila kakvo je stanje, i utvrdila da nijedna cijev nije začepljena. Tad sam se sjetila što je posrijedi. Sobarica je petkom ujutro mijenjala posteljinu na posteljama, ali tog jutra nije, zbog stanja u kući, obavila svoj posao. Pojedite jedan kolačić, gospođice Sherwood.

— Izvrsni su — reče Jessie žvačući. — Pregledali ste sve cijevi, Sadie? I onu u dječjoj sobi?

— Pa sad, u dječjoj sobi nisam. Prvo, ne bi me pustili unutra. Drugo, cijev u dječjoj sobi se nije nikad začepila, jer ste ondje vi bacali rublje.

Je li se možda ta cijev začepila? — pomisli Jesise, grozničavo tražeći neko rješenje.

Ali, tom cijevi u dječjoj sobi koristila se samo ona. Uvijek je osobno presvlačila djetetov krevetić. I uvijek je bacala u cijev komadić po komadić, premda su ponjave bile vrlo male.

Izgubivši nadu, počne srkati čaj.

— ... iako je cijev u dječjoj sobi stvarala neprilike kad su je ugradili — govorila je Sadie. — Zaboravila sam to. Možda zato što poslije nije bilo nikakvih nevolja.

— Što? — Jessie digne pogled. — Što kažete, Sadie?

— Stvarala je neprilike kad su je ugradili. Prije nego što ste se zaposlili ondje, gospođice Sherwood. Humffreyjevi su, tek kad su se odlučili usvojiti dijete, napravili ondje dječju sobu i onu sobu u kojoj ste vi spavali. Prije su imali ondje dnevnu sobu. Kad su je pretvorili u prostorije za dijete i njegovateljicu, ugradili su u dječju sobu cijev za rublje. Dotad je nije bilo.

— Napomenuli ste da je pri ugradnji te cijevi bilo nekakvih neprilika...

— Da, tek sad sam se toga sjetila — reče Sadie Smith i kimne. — Humffrey se tako razbjesnio da je bio izvan sebe. Naime, kad su već

ugradili cijev, otkrilo se da ima nekakvu manu... negdje u njoj stršio je nekakav komadić metala ili nešto slično... pa bi rublje svaki čas zapelo za taj šiljak. Radnik je napokon otkrio svojim alatom taj šiljak i isturpijao ga. Uglavnom, vama nije nikad ništa zapelo u toj cijevi, gospođice Sherwood, nije li tako?

— Ništa mi nije zapelo — odgovori Jessie.

Ali, što onda ako je to bila puka sreća?

Što onda ako je jastučnica one noći, kad ju je Alton Humffrey bacio u cijev, zapela za taj donekle smanjeni šiljak?

Ako je tomu tako, onda Sadie Smith i nije mogla naći jastučnicu, a Humffrey vjeruje da ju je ona našla i oprala. Ali, jastučnica je cijelo vrijeme u cijevd ... i još je ondje!

12

Jessie objesi slušalicu, pokupi novčiće što joj ih je vratio telefonski uređaj i sjedne u javnoj govornici grickajući nokte. Na Richardovu broju u New Yorku nije joj se nitko javio; vjerojatno Richard traži Henryja Culluma. U policijskoj stanici u Taugusu rekli su joj da je Abe Pearl otišao kući, a kad je pozvala kuću Perlovih, nije joj se nitko javio; po svoj prilici otišli su nekamo u posjet ili u kino.

Sjedila je razočarano.

Moram doznati istinu, mislila je. Ne sutra, nego još večeras.

Mogu to obaviti i sama, pomisli najednom.

Odmah se uhvati za tu misao, ne želeći da razmišlja o teškoćama. Budem li previše razmišljala, govorila je sebi, neću ništa učiniti. Stoga neću razmišljati.

Iziđe iz telefonske govornice, sjedne u automobil i krene prema Taugusu.

Vozeći se polako cestom prema stražarnici na otoku Nairu, pitala se: drže li čuvare i kad se završi ljetovanje? Ako drže, propala je. Što se više približavala stražarnici, to besmislenija joj se činila njena zamisao.

Iz stražarnice iziđe krupan čovjek u uniformi i podigne ruku. Rampa je bila spuštena!

Odzvonilo je mom pothvatu, pomisli Jessie.

— Hej — dovikne poznat glas — to ste vi, gospođice Sherwood.

— Charlie Peterson!

— O, gospodine Petersone — reče srdačno Jessie. — Što radite ovdje? Mislila sam da ste dali otkaz. Barem ste govorili da ćete to učiniti.

— Ah, znate kako je — odgovori čuvar. — Ovaj posao i nije loš, pogotovu kad se završi ljetovanje.

— I kad vam policajci ne dosađuju svojim pitanjima — osmijehne se Jessie. Što bih mu mogla reći? — pomisli.

— To je istina. — Čuvar se nasloni na automobil. — Kako ste, gospođice Sherwood?

— Dobro. A vi? — Moram smisliti nekakav uvjerljiv razlog. Ali, kakav?

— Ne mogu se požaliti. Slušajte, nisam vjerovao da ću vas ponovo vidjeti. Što vas je dovelo na otok?

— Pa sad ... — Jessie oblizne usnice.

— Niste, valjda, došli zbog mene? — On joj približi lice tako da je osjetila miris viskija.

Gotovo se nasmijala naglas. Problem je riješen!

— Ah, gospodine Petersone — reče vragolasto — vi ste oženjen čovjek ..

— Zar čovjek ne smije katkad poželjeti nešto? — Prasnuo je u smijeh. — Idete k Humffreyjevima? Ondje nema nikoga.

Kako mi se smiješi sreća! — pomisli veselo Jessie.

— Oh, zar nema nikoga? — reče. — Gdje je vrtlar?

— Stallings je večeras otputovao u Concord. Gospodin Humffrey telefonom ga je pozvao onamo da presadi neke lukovice. Ondje zimuju.

— Hm, ne znam što ću sad — zakuka Jessie. — Hoće li se Stallings vratiti noćas?

— Mislim, tek sutra navečer.

— Hm, mogla bih se vratiti sutra, ali, kako sam već ovdje...

— Molećivo ga pogleda, nadajući se da još nije oslabilo djelovanje viskija. — Mislite li da bi se netko ljutio ako bih otišla onamo na nekoliko minuta? Kad sam odlazila, zaboravila sam neke svoje stvari, pa bih ih htjela sad uzeti.

— Hmm — promrmlja Peterson češući se po bradi. Medvjede jedan, mislila je Jessie, bude li potrebno, upotrijebit ću svoje ženske draži. — Budući da je riječ o vama, gospođice Sherwood..

— prozbori on, a onda doda: — Čekajte malo.

Što sprema sad?

— Kako ćete ući?

— Ah, već ću se snaći — reče brzo Jessie. Doduše, pojma nije imala kako će ući u kuću.

— Pričekajte malo. — Peterson uđe u stražarnicu i ubrzo se vrati mašući ključem. — Stallings uvijek ostavi kod mene ključ za slučaj ako bi se pojavio gospodin Humffrey dok ga nema na otoku. Treba li vam pomoć, gospođice Sherwood?

— Ne, hvala — odgovori ona stegnuvši ključ. Kad je krenula cestom, osjećala se prilično ošamućeno, kao da je i ona gucnula viskija.

Zaustavila je automobil blizu ulaza za poslugu, ugasila motor i izišla. Pod nogama joj je zaškripao šljunak. Odmah se naježila. Zašto sam tako usplahirena? — pomisli. Nitko me ne može čuti.

Pa ipak, koračala je vrlo oprezno. Otključa vrata i uđe u kuću. Okruži je tama. Pribravši se malo, krene kroz mrak. Napipa podrumaska vrata. Otvori ih, potraži rukom prekidač i zapali svjetlo. Siđe niza stube i tad se zaustavi. Pogleda oko sebe.

Dobro je znala gdje je otvor cijevi iz dječje sobe. Uvijek je osobno prala djetetove pelene i potkošuljice.

— Želim znati u čemu se peru pelene — govorila je gospođi Humffrey. — Već sam mnogo puta vidjela kako se djeci zbog pogrešnog pranja upali guza.

Zaboga, o čemu ja sad razmišljam! — pomisli i usredotoči se na zadatak zbog kojeg je došla.

Potraži žicu za čišćenje cijevi, koju je spomenula Sadie Smith, i prilično je brzo nađe među alatom. Ugura je u cijev za spuštanje rublja. Strugala je njome, trzala je i gurala sve dalje. Napokon je udarila o nešto daleko gore i nije ju mogla gurnuti dalje. Očito je doprla do vratašca cijevi u dječjoj sobi.

Ali, iz cijevi nije ništa ispalo.

Jessie sjedne na pod i gorko se nasmije. Dakle, propao je njen izlet. Sad joj ne ostaje ništa drugo nego da vrati žicu među alat, ugasi svjetlo, sjedne u automobil i izgubi se odavde.

Još sjedeći na podu ispod otvora cijevi, počne vući dolje žicu. Pojavi se njen kraj. A na njemu je bilo nešto zgužvano i bijelo. Od batista. Sa čipkastim porubom.

Drhtavim je prstima uhvatila uglove jastučnice i podigla je. Otprilike u sredini vidio se jasan otisak prljave desne ruke.

— Uspjela sam — prozbori glasno. — Našla sam je.

— Jeste, gospođice Sherwood — odgovori joj iza leđa užasno poznat glas.

Okrenula je glavu kao lutka i ukočila se.

U podnožju podrumskih stuba stajao je Alton Humffrey. U desnoj je ruci držao pištolj, uperen njoj u srce.

Otvor cijevi pištolja uporno se približavao i povećavao.

Richarde, pomisli Jessie. Richarde!

— Prije svega, gospođice Sherwood — reče grozni glas — oslobodit ću vas ovoga.

Osjetila je kako joj izvlači jastučnicu iz ruke. Vidjela je krajičkom ukočenog oka da gužva jastučnicu lijevom rukom i trpa je u džep.

Pištalj se povuče, ali ne daleko.

— Uplašeni ste, gospođice Sherwood. Suosjećam s vama. No sami ste krivi. Doduše, to nije utješna pomisao na odlasku. Vjerujte mi, ovo mi je mrsko kao i vama. Ali, kakvu ste mi drugu mogućnost ostavili?

Jessie umalo odgovori: nikakvu. No znala je da se, ako otvori usta, neće čuti ništa osim cvokota zubi.

Richarde, Richarde! Ti i ne znaš gdje sam. Ni ti, ni Abe Pearl, ni itko osim Charlieja Petersona, ali kakva mi korist od njega? Alton Hummfrey se već, bez sumnje, pobrinuo za to, inače ne bi sad stajao ovdje i držao uperen pištalj. Umrijet ćeš, Jessie, poput glupače, sjedeći na podrumskom podu u pustoj kući na pustom otoku.

Umrijet ćeš.

— Zacijelo vam je jasno da sam prisiljen na to — govorio je glas, nimalo zajedljivo. — Našli ste jastučnicu i pregledali je. Vjerojatno ste nepodmitljivi. Uglavnom, previše se družite s onim njuškalom Queenom. Stoga vas moram ubiti, gospođice Sherwood. Moram.

Ovo nije zbilja, mislila je Jessie. Jednostavno, to ne može biti zbilja.

— Ne radujem se što ću to morati učiniti. Otkrio sam, doduše, da je lakše izvršiti ubojstvo nego što se misli, ali nije to ugodno. Osim toga, vaša je smrt i opasna za mene. Peterson zna da ste ovdje. Mogao bih vas ustrijeliti kao provalnika i izjaviti da sam pucao prije nego što sam vas prepoznao, no Peterson mi je rekao da ste ovdje. Zna da sam i ja ovdje. Dakle, moram se izvrnuti velikoj opasnosti.

Probudit ću se svaki čas .

— Kad nestanete, posumnjat će se, dakako, u mene. Kad odvezem čamcem vaše tijelo i bacim ga u duboku vodu, morat ću smisliti neku pričicu. Dabome, neće mi povjerovati, ma kako uvjerljivo bilo ono što ću ispričati. Ali, ako ne bude tijela ni bilo kakvih dokaza o zločinu, što će moći poduzeti? Vjerujem da ću se izvući. Ova prostorija ima zidove koji ne propuštaju zvuk, gospođice Sherwood, i potom ću vrlo pažljivo ukloniti sve tragove.

To je smiješno. Pokušava me samo zaplašiti. Nitko ne bi mogao govoriti tako mirno ako bi namjeravao ubiti nekoga. Nitko.

— Još mi nije jasno zbog čega ste večeras došli ovamo. — Bogatašev je glas postao donekle mrzovoljan. — Nisam slutio da ću naletjeti na nekoga. I ja sam htio pregledati cijev za rublje iz dječje sobe. Ona lakrdija u uredu Abea Pearla... prije nego što je Queen pokazao lažnu jastučnicu ... potakla me na razmišljanje kako su mogli pronaći jastučnicu. Tako sam se sjetio da je rublje u početku zapinjalo u cijevi. U ono doba kad je ugrađena. Kako ste doznali za tu okolnost, gospođice Sherwood? — Jessie se pomakne, a on reče strogo: — Ne mičite se, molim vas.

— Moram — prozbori Jessie. — Noge su mi utrnule. I vrat.

— Oprostite — odvrati on kao da mu je uistinu žao. — Možete ustati.

Jessie se digne. Koljena joj pokleknu, pa se morala nasloniti na zid.

— U određenom je smislu nesretna okolnost za vas što se Stallings brine o kući — nastavi bogataš. — Da Stallings ne živi stalno u kući, bio bih pregledao cijev za rublje još sinoć. Ovako sam se morao vratiti u New York i smisliti neki razlog kako bih ga odmamio odavde. Što je vas navelo da večeras dođete ovamo i pregledate cijev?

— Zar je to važno? — Jessie sklopi oči.

— Pa, i nije.

Čula je škljocaj.

Naglo je otvorila oči. Humffrey se povlačio ispruživši ruku na kraju koje se modrikasto sjala cijev pištolja. Kažiprst mu je, donekle, već pobijelio od pritiska.

— Nemojte me ubiti, ne želim umrijeti. Molim vas, nemojte me ubiti!

— Moram — promrmlja Alton Humffrey.

— Nemojte! — vrisne Jessie i čvrsto stisne oči.

U podrumu odjekne prasak.

Ne osjećam nikakvu bol, pomisli Jessie. Nije li to čudno? Nema baš nikakve boli. Čula sam samo pucanj i zveket stakla...

Stakla?

Otvori oči. Humffreyjeva se desna šaka pretvorila u krvavu kašu. Pištolj je ležao na podu, a lijevom je rukom grčevito držao desni

zglavak. Usta su mu se iskrivila od boli. Kroz razbijen prozor visoko na zidu upravo se povlačila muška ruka držeći revolver iz kojeg se dimilo, a niz podrumске su stubе dojurila dva čovjeka, bacili se na ranjenog milijunaša i srušili ga na pod.

Tad se na vrhu stubišta pojavi neopisivo drag lik, i Jessie shvati da je baš on pucao kroz podrumski prozor. Potrčao je po stubama poput mladića, još držeći u ruci revolver, i u idućem mu se trenu našla u zagrljaju.

— Richarde — prošaptala je i onesvijestila se.

Otvorivši oči, ugledala je bijeli strop. Bio joj je, nekako, poznati! Okrene glavu i pogleda oko sebe. Dakako. Njena prijašnja soba. A iza onih vrata dječja je soba. Za koji će se čas javiti dijete gugutanjem, zazvonit će budilica, i ona će iskočiti iz postelje.

Tad se sjeti i naglo sjedne.

U stolcu za ljuļanje uz postelju sjedila je Becky Pearl i smiješila joj se.

— Kako se osjećate, Jessie?

— Dobro. — Jessie pogleda sebe. Netko joj je ... nadala se da je to učinila Becky... svukao haljinu. — Jeste li vi...?

Ženica ustane i kimne. Ugasi noćnu svjetiljku i upali svjetlo na stropu.

— Koliko je sati? — zapita Jessie. I ručni sat joj je netko skinuo.

— Oko tri. Prilično ste dugo spavali. Doktor Wicks vam je dao injekciju. Ne sjećate li se?

— Pokušavam se prisjetiti, Becky. Kako ste se vi stvorili ovdje?

— Pronašli su Abea i mene kod prijatelja u Westportu. Čim sam čula kakvu ste grozotu proživjeli, natjerala sam Abea da me poveze sa sobom. Richard vas je htio odvesti u bolnicu, ali doktor Wicks smatra da to nije potrebno. Jeste li se toliko oporavili da možete ustati?

— Jesam. — Jessie spusti noge na pod. — Gdje je Richard?

— Još je ovdje. Svi su ovdje. Ne bi htjeli još odvesti Humffreyja. Izgubio je mnogo krvi, pa su ga smjestili u postelju i ostavili pokraj njega policajca. — Becky stisne usnice. — Smiješno je koliko se brinu o ubojicama. Ja bih ga ostavila da iskrvari.

— Ne smijete tako govoriti, Becky.

— Vi ste medicinska sestra, Jessie, a ja sam obična žena koja je rodila djecu. Imam i unuke. Ne mogu zaboraviti da je ubio dojenče.

Jessie se naježi.

— Obući ću se — reče.

— Dajte da vam pomognem.

— Hvala, nije potrebno. Možete reći Richardu da sam se digla.

Becky Pearl se osmjehne i iziđe.

Svršeno je, ponavljala je sebi Jessie dok je oblačila haljinu. Sad je, uistinu, svemu kraj.

Dočekao ju je u hodniku i odmah uhvatio za ruke.

— Imaš li zaista dovoljno snage da budeš na nogama?

— Spasio si mi život.

— Vrlo si blijeda.

— Spasio si mi život, Richarde — ponovi ona.

Pocrvenio je.

— Ipak bi bilo najbolje da sjedneš — reče joj i odvede je do velikog divana.

Kako se umorno doima, pomisli ona. Umoran je i... još nešto. Uznemiren?

— Što si radila ovdje, Jessie? Kad sam pogledao kroz podrumski prozor i ugledao te kako stojiš pred Humffreyjevim pištoljem, nisam mogao vjerovati svojim očima.

— Zvala sam te telefonom prije nego što sam krenula ovamo, ali mi se nije nitko javio. Nisam uspjela pronaći ni Pearlove. — Jessie mu ispriča što je doznala od Sadie Smith i kako je najednom odlučila pregledati cijev za rublje. — Nije mi jasno kako si se ti stvorio ovdje, Richarde. Mislila sam da si u New Yorku i da loviš Henryja Culluma.

— Baš sam se prihvatio tog zadatka kad sam naletio na Johnnyja Krippsa i Wesa Polonskog. Na svoju su ruku nadzirali Humffreyjev stan u Aveniji Park. To je bila sretna okolnost, jer je Wes imao automobil. Sjedili smo i čekali da se pojavi Cullum, kako bismo ga mogli ispitivati gdje je Sarah Humffrey, kad smo ugledali Humffreyja kako se šulja iz kuće. Bio je sam i ponašao se tako čudno da smo ga odlučili pratiti. Šmugnuo je prema garaži, izvezao iz nje automobil i zaputio se prema autocesti. Bili smo mu neprestano za petama.

— Sad je sve svršeno, Richarde. — Ona mu položi glavu na rame.

— Nije.

— Nije? — Naglo se uspravila.

— Ne znam koliko možeš podnijeti noćas, Jessie. Možeš li izdržati velik šok?

— Šok? — Zaboga, što me sad očekuje? Pomisli Jessie. — Što se dogodilo?

— Ne sjećam se da sam se ikad bavio slučajem koji bi tako obilovao iznenađenjima kao ovaj. Pokazat ću ti, Jessie. — On ustane i uhvati je za ruku. Uvede je u radnu sobu. Ondje su sjedili Pearlovi detektivi: Borchert i Tinny. Borchert je čitao Platonovu »Republiku« i veoma se mrštio, a Tinny dremuckao u kožnatom naslonjaču. Obojica skoče na noge čim je Queen otvorio vrata. Kad im je mahnuo, Borchert nastavi čitati, a Tinny opet zažmiri. — Dođi ovamo, Jessie.

Na Humffreyjevu je pisaćem stolu bila raširena prljava jastučnica.

— Ja sam je našla — prozbori Jessie. — Izvukla sam je iz cijevi za rublje što vodi iz dječje sobe. Tad je on ušao i oduzeo mi je.

— Znači, vidjela si je.

— Samo letimično.

— Pogledaj je bolje, Jessie.

Ona se nagne nad jastučnicu. Gledajući je pri jakom svjetlu, bez žurbe, uočila je da je smjestila otisak ruke na onoj lažnoj jastučnici baš na pravo mjesto.

— Ne vidim ništa posebno, Richarde — reče zatresavši glavom.

— Postoji li nešto na stražjoj strani? Tu stranu nisam vidjela.

— Postoji. — Queen oprezno uhvati čipkast rub jastučnice i malo je zavrne. Blizu čipke vidjela se smeđa mrljica. — To je mrlja od krvi; vjerojatno je ogrebao prst. Ali, ne zaboravi da Humffrey nije vidio stražnju stranu naše jastučnice. Bila mu je okrenuta samo prednja strana, pod staklom. — Pusti jastučnicu. — Još ne vidiš u čemu smo pogriješili?

— Ne, ne vidim.

— Pogledaj još jednom otisak ruke, Jessie. Pogledaj ga dobro.

U tom je času opazila o čemu je riječ i u mislima se vratila u onu toplu ljetnu noć u dječjoj sobi kad je za tren-dva pogledala jastučnicu onakvu kakvu je vidjela tad.

Dosad se nije sjetila da je mali prst na otisku šake bio cijeli nije mu nedostajao prvi članak.

— Eto, zbog toga je Humffrey znao da je jastučnica koju smo mu pokazali lažna — promrmlja inspektor Queen i slegne ramenima. — Pokazali smo mu otisak šake na kojoj je mali prst bio nakazan, a on je dobro znao da se na pravoj jastučnici vidi otisak pet cijelih prstiju.

— Ipak ne razumijem — uzvikne Jessie. — Nedostaje mu prvi članak na malom prstu. Prema tomu, kako je mogao ostaviti takav otisak?

— Nije mogao.

— Ali...

— Nije mogao. Dakle, nije ga ni ostavio.

— Ali, Richarde... — Zapanjeno ga je gledala.

— Humffrey nije ubio dijete, Jessie. Vjerojatno su, ipak, pravilno postupili kad su me otjerali u mirovinu. — Queen uzdahne. — Bio sam tako uvjeren da je on ubio Finnera i Connie Coy da sam mu pripisao i treće umorstvo. Ovdje sam se prevario, Jessie. Zaista je ubio Finnera i djevojku, ali je netko drugi usmrtio dijete.

Jessie je objema rukama stiskala čelo, pokušavajući srediti misli.

— Humffrey nije ni za tren posumnjao da dijete nije njegovo — nastavi Queen. — I u tom sam se prevario. Znao je da je njegovo. To je bitno. A kad je one noći spazio jastučnicu, shvatio je da je dijete ubijeno i znao je tko ga je ubio. Tad je odstranio jastučnicu. Čvrsto je odlučio prikazati tu smrt kao nesretan slučaj. Zbog toga je izjavio da je on ostavio pod prozorom ljestve, iako ih nije ni taknuo. Ljestve je postavio ubojica, vjerujući da će tako prikazati umorstvo kao nećakovo djelo. Kad se Finner javio Humffreyju i pozvao ga da se sastane s nama u njegovu uredu, Humffrey je spoznao da će se, ako ne ušutka Finnera, doznati tko su Michaelovi pravi roditelji i da će se opet početi raspravljati o Michaelovoj smrti. Stoga je ubio Finnera i uklonio sve dokaze iz ormara sa spisima. Kad smo, unatoč svim zaprekama, doprli do Connie Coy i kad nam je ona htjela otkriti Humffreyja kao Michaelova pravog oca, ubio je i nju. Sve je to bilo prikrivanje prave istine. Htio nas je pošto-poto spriječiti da doznamo pravi razlog zbog kojeg je ubijeno dijete. Htio je spriječiti da o toj bljuvotini počnu pisati novine. Htio je zaštititi svoje sveto ime.

— Dijete je ubio netko drugi. Tko drugi, Richarde? Tko?

— Jessie, tko je imao najviše razloga da mrzi Humffreyjevo izvanbračno dijete? Tko bi, ako bi se otkrilo da je ubojica djeteta, uprljao Humffreyjevo ime gotovo tako kao da je Humffrey osobno učinio to zlodjelo? Koja je osoba neprestano tvrdila histerično ... dok je Humffrey nije uklonio ... da je kriva za Michaelovu smrt? Samo, mi smo je pogrešno razumjeli. Dijete je mogla ubiti samo jedna osoba, Jessie. Na jastučnici je otisak Sarahine ruke.

U sobu zaviri Abe Pearl.

— Je li vam sada dobro, Jessie? — zapita. — Dick, pri svijesti je i htio bi dati izjavu. Dođi, molim te.

Jessie je pošla s Queenom, ali zaustavila se na vratima velike spavaće sobe. Unutra je bilo mnogo ljudi. Vidjela je policajce iz Taugusa, službenika iz javnog tužilaštva Merricka, opet bez kravate, doktora Wicksa, državne policajce, Wesa Polonskog i Johnnyja Krippsa.

I Altona Humffreyja.

Bogataš je ležao na velikoj postelji, a desna mu je ruka bila u zavojima. Njegovo usko lice bilo je bezizražajno i nepomično, kao da leži u lijesu. Samo su oči bile žive i nalikovale na zatvorenike koji bi htjeli pobjeći.

— Idem k Becky, Richarde — reče slabim glasom Jessie i polako ode.

— Dakle, ovo je bio najbolji nedjeljni objed koji sam ikad okusio — prozbori Richard Queen nagnuvši se natrag.

— Bilo je izvrsno, Jessie! — reče Becky Pearl, iako joj se baš nije svidjelo vino u umaku. — Vrlo je spretna kuharica, Dick. Zamisli, iako je medicinska sestra, zna i dobro kuhati! Tko bi to očekivao?

— Ah, bilo je to obično teleće pečenje — reče smjerno Jessie, kao da je navikla da nedjeljom stoji satima pokraj vrućeg štednjaka i priprema umak od češnjaka, limunova soka, bijela vina, goveđe juhe i parmezana, nadajući se iz dna duše da će to jelo biti ukusno i strepeći hoće li u nečemu pogriješiti.

— No, kao što rekoh ... — prozbori Abe Pearl i podigne se.

— Abe! — ukori ga žena.

— Oprostite — promrmlja on.

Bila je nedjelja, 9. listopada, divan sunčan dan, onakav dan kad se svi raduju životu. Jessie se dugo pripremala i marljivo radila za taj dan kad će Richardovih dvoje prijatelja sjediti u njenoj maloj blagovaonici u Rowytonu i govoriti njoj ... i njemu .. . kako je izvrsna kuharica. Jedino je Abe Pearl neprestano htio pričati o onomu što je željela što prije zaboraviti.

— Divno — izusti Queen ozarena lica. — Bilo je baš divno, Jessie.

— Hvala — prošapće Jessie.

— ... jasno je kao dan da je ona ubojica — nastavi Abe Pearl.

— Usporedi li se ona njena velika šapa s otiskom ruke na jastučnici, slaže se. Analiza njena znoja u laboratoriju pokazuje da se taj znoj slaže s tragovima znoja na jastučnici. Analiza krvi pokazala je isto; njezina krv slaže se s krvavom mrljom na stražnjoj strani jastučnice, koju je ostavila zato što je ogrebla ruku na ljestvama. Prašina s ljestava jednaka je prašini s jastučnice. Priča se ponavlja i što se tiče otisaka prstiju; utvrdilo se da su otisci na jastučnici, nastali zbog toga što se prašina pomiješala sa znojem, njeni! — Pritisne rukama želudac kako bi spriječio novo podrigivanje. — Pa ipak — zagrmi svečano njegov glas — uvjeravam vas da Sarah Humffrey neće završiti na električnoj stolici. Ako i nije prije bila potpuno luda ... mislim, onda kad je, pošto su već dobili dijete, čula Humffreyja kako govori preko telefona s Finnerom i kad je shvatila da joj je njen neporočni muž podmetnuo svoje kopile ... sad jest. Poslat će je u neku ludnicu zato što joj se poremetio um, i mislim da to javni tužilac ne može nipošto spriječiti.

— Abe — progovori Becky.

— Što je?

— Kako bi bilo da malo prošećeš poslije jela? Znaš da ti šetnja koristi probavi.

Tako su Jessie i Richard Queen ostali napokon sami u vrtu. Abe Pearl poslušao je ženu i odšetao prema obali, a Becky je u kuhinji lupala posuđem kako bi pokazala da ne sluša što se događa vani.

Sad kad su ostali sami, kao da najednom nisu znali o čemu bi mogli razgovarati. Nastala je opet ona čudna tišina, njima već dobro poznata.

Jessie počne brati kržljave cinije, a Richard Queen sjedio je u bijelomu pletenom stolcu pod svibom i gledao sunce u njenoj kosi.

Ako uskoro ne prozbori nešto, počet ću vrištati, pomisli Jessie. Ne mogu vječno brati cinije.

Ali, on je šutio kao zaliven.

— Richarde — vikne ona iznenada i baci cvijeće na zemlju — što je s tobom, zaboga?

— Sa mnom, Jessie? — izusti on iznenađeno.

— Moram li ja zaprositi tebe?

— Zapro... — Ispustio je taj glas kao zalogaj vrućeg krumpira.

— Zaprostiti?

— Da! — zaplače Jessie. — Čekam i čekam, a ti se uvijek samo mrštiš i žališ sebe. Ja sam žena, Richarde, ne znaš li to? A ti si muškarac ... premda mi se čini da ni to ne znaš ... i oboje smo usamljeni, i vjerujem da se volimo ...

Ustao je, uhvatio se za ovratnik i doimao ošamućeno.

— Znači li to... da bi se udala za mene, Jessie? Udala za mene?

— Korakne prema njoj i zastane, progutavši slinu. — Ali, Jessie, ja sam star čovjek...

— Glupost! Ti si stara budala!

Tad joj je prišao.

Nekoliko sati nakon toga, kad je zalazilo sunce i kad su već odavno otišla Pearlovi, Richardova se ruka spusti s Jessieinih ramena na njen struk.

— Zanima me što se reći Ellery — promrmljao je sretno.

Kraj
ŽELEZNI

www.CroWarez.org
www.BosnaUnited.net

Mary Linn Rody - Vidio, pričao

See and Tell

Na putu u školu Peter Douglas Morehead odjednom je ugledao gospođicu Finch kako leži u jarku; glava joj je virila iz novog prokopa ispod Ulice Warren. Zaklopljenih očiju, svijetle kose rasute po tratinčicama i zlasticama, doimala se vrio mirno. Peter je — iako mu je tek sedam godina — duboko sumnjao da je prokop mjesto na koje će odrasla žena poći na počinak

Prva mu je pomisao bila da se spusti niz nasip i da je probudi. Odustao je od toga sjetivši se kako bi zbog toga mogao zakasni u školu (zapravo je već kasnio). Osim toga, ako je gospođica Finch bila poput njegova oca, tad joj se — u to je bio uvjeren — ni najmanje ne bi svidjelo to što je uznemiruje dok spava. Osim toga, gospođica Finch se baš i nije previše sviđala Peteru. Svi u selu znali su da ona ne voli djecu; jednom je lopta Donalda Allena zalutala nekamo preko njezine ograde, a ona se još ni do danas nije potrudila da je pronađe.

Peter je još jednom pogledao blijedo lice okruženo cvjetovima i odjednom osjetio kako ovdje nešto nije dobro. Da se sve to događalo o podnevu vreloga, sunčanog dana, on bi još i shvatio da netko osjeti potrebu da prilegne u hladu; i sam je to, uostalom, činio toliko puta u toku prošloga ljeta. Peter se morao nasmiješiti sjetivši se kako je tad promatrao tuste, bijele oblake što su, polako se komešajući, tvorili najneobičnije oblike. No gospođici Finch očito nije bilo previše udobno toga hladnog jutra. Osim toga, sinoć je kišilo pa je tlo bilo zacijelo vrlo vlažno. Peter se pitao je li ona prespavala ovdje cijelu noć.

Načinio je nekoliko koraka prema prokopu, no naglo je zastao začuvši zvuk školskoga zvona. Pogledavši niz brijeg opazio je da nema više djece u ograđenom dvorištu. Srce mu je počelo brže kucati. Ovaj je tjedan već jedanput zakasnio u školu i tata mu se tad zaprijetio oštrom kaznom dogodi li se to još jednom. Okrenuo se i potrčao cestom što ga noge nose.

To je prijepodne bilo tako uzbudljivo da je Peter posve zaboravio na ono što je vidio ujutro. Poslije sata čitanja bio je sat modeliranja iz gline na kojemu je Peter načinio tako izvrsnoga slona, da je čak i gospođica Simpson morala — doduše gundajući — priznati da bi ga

se moglo prepoznati. A dok je još trljao među dlanovima četvrtu slonovu nogu, već se morao latiti aritmetike.

Zbrajanje je uvijek teško — Peter se osjećao kao ošamućen kad je gospođica Simpson objavila da je vrijeme za »Vidio, pričao«.

— O čemu ćeš nam danas pričati, Susan? — rekla je svojim oporim glasom. — Izađi ovamo pred razred. I ne zaboravi da moraš govoriti glasno i razgovijetno.

Susan je pričala dugo i nesuvislo — opisivala je svoj nedavni posjet baki koja živi u susjednom gradu — i Peterove su misli odlutale. Nitko ne voli takve dosadne priče, zaključio je. Svi bi radije slušali nešto uzbudljivije. Razmišljao je što bi on pričao bude li ga gospođica Simpson prozvala. U utorak je ukrao jabuku iz Rheardonova dućana, no o takvim se stvarima ne govori, koliko bi god ta priča bila neusporedivo bolja od tih gluposti o kojima naklapa Susan. A ovdje je i Sam, njegova žaba. Uginula je sinoć, Peter ju je našao u njezinoj kutiji, ukočenu i hladnu. U prvi trenutak bio je pomislio da Sam spava, no onda ...

Peter se dosjetio upravo kad je Susan napokon završila svoju priču. Visoko je podigao ruku i stao njome mahati. Smiješak kojim je to popratila gospođica Simpson odražavao je zamornu strpljivost profesionalnoga pedagoga.

— Žao mi je, Peter — rekla je — no znaš i sam što smo se bili dogovorili: nitko se neće sam javljati za »Vidio, pričao« jer to ne bi bilo pravedno prema ostalima; nekima je lakše govoriti nego drugima, pa ovi ne bi nikad došli na red da pričaju.

Njezine riječi nisu ostavljale nimalo sumnje u to kamo ona svrstava Petera. On se zajapurio. Mrzio je gospođicu Simpson. Ona mu ne može zabraniti da govori!

— Ali ja sam jutros vidio nešto vrlo značajno! — uzrujano je rekao. — Vidio sam gospođicu Finch. Ležala je mrtva u jarku, gore na brežuljku Warren!

Osvrnuo se oko sebe pun nade, no osim nekolicine učenika koji su mrsili vezice na svojim cipelama ili lomili vrške olovaka o rubove klupa, nitko u razredu nije odavao dojam da ga nešto zanima. Ipak, ukupan dojam toga neodređenoga muka mogao je značiti i to da svi očekuju nastavak Peterove priče.

— Sve je to istina! — ljutito ih je uvjeravao Peter

— Sinoć mi je uginula žaba Sam, pa valjda znam kako izgleda netko tko je mrtav.

Okrenuvši se ponovo prema gospođici Simpson utvrdio je da se sve to nje dojmilo jače nego što je mogao i poželjeti. Oči su joj bile raširene i ukočene, usta razjapljena. Peter se nasmiješio.

— Ti, mali gade! — prosiktala je. — Kako se samo usuđuješ tako lagati!

Peter se uozbiljio. Prije će biti da je taj gad ona, kad se tako uzrujala. Ali, on barem nije kukavica.

— Nisam lagao! — prkosno je povikao. — Gospođica Finch je mrtva, u jarku. Vidio sam je idući u školu.

Gospođica Simpson u tom je trenutku posve izgubila kontrolu, dok je Peter, unatoč svom ratobornom istupu, ostao hladnokrvan.

— Marš van! — zakriještala je. — Ovamo, ispred klupa, Peteru Moreheadu! Vidjet ćemo mi još ...

Glas joj se odjednom presjekao. Dječje su se glave okrenule kao da su sve na istoj osovini. Na vratima je stajao Payson, upravitelj škole. Zubati smiješak bio mu je kao i obično slatkast, no ovaj je put ipak djelovao za nijansu drukčije.

— No dobro, no dobro — rekao je prijateljskim glasom kojim nije nikoga mogao zavarati. — Što je sporno ovdje?

— Sporan je Peter Morehead, gospodine Paysone — rekla je gospođica Simpson. Dahtala je kao poslije duga trčanja, a obrazi su joj biti blijedi. Gotovo kao u gospođice Finch, pomislio je Peter. — Na satu »Vidio, pričao« on je pokušao plašiti ostalu djecu.

Payson je ozbiljno pogledao učiteljicu, a onda svrnuo pogled na Petera i stao ga promatrati. Dječak se smiješio, pokušavajući otkriti zube jednako kao što je to, smiješeći se i dalje, činio upravitelj. Nije više bio tako hladnokrvan. Poznavao je Paysona, kako iz osobnih susreta s njim tako i prema glasinama što su kružile. Payson je bio čovjek kojemu nije ni padalo na um da izgubi živce. Payson je uvijek djelovao promišljeno. I što je najvažnije, mnogo ga je više zanimalo zbog čega je netko nešto počinio nego da izriče kaznu za to. Zbog toga je razred što ga je osobno vodio bio najrazuzdaniji u cijeloj školi.

— Čudim se da bi Peter pokušao učiniti takvo nešto — rekao je Payson. Disao je kroza zube, stvarajući pritom neobične šumove. —

Zašto Peter ne bi pošao sa mnom, da malo porazgovaramo o tomu?

Govoreći to pokazao je rukom prema vratima, pa se Peter zaputio između redova klupa, pobjedonosno se nasmijuljivši kad je prolazio pokraj gospođice Simpson. Iza sebe je čuo žamor.

— Onda, kakvu si to zbrku izazvao na satu »Vidio, pričao«? — upitao je Payson kad su se udobno smjestili u malom uredu, krcatom knjigama i vonjem po kemikalijama.

Peter je sjedio uspravno kao svijeća, sastavljenih koljena.

— Samo sam pričao o nečemu zanimljivom što sam vidio jutros idući u školu — rekao je, nastojeći da mu lice poprimi što nedužniji izražaj.

— No, to valjda nije bilo nešto strašno — rekao je veselo Payson. — Što si zapravo vidio?

— Leš — lakonski je odgovorio dječak. — U jarku.

Smiješak je nestao s Paysonova lica. Peter je s posebnim zanimanjem promatrao upraviteljeve zube: kako su se god usne oko njih micale otvarajući se ili zatvarajući, oni su uvijek bili jednako vidljivi, provirujući iz usta pod najneočekivanijim kutovima.

— Leš! — uskliknuo je Payson. — Pseći? Ili neke mačkice? Jadni moj Peteru. Mogu zamisliti kako te teško to potreslo.

Peter je ljutito promatrao upravitelja. Zašto se svi tako uporno vladaju prema njemu kao da je malo dijete? Neka mačkica!

— Ženski — hladno je rekao. — Leš gospođice Finch, one iz kuće od crvenih opeka pokraj mosta. Ležala je u prokopu, a glava joj je virila van. U jarku. I bila je mrtva. Baš kao i Sam.

Peter je mogao pomisliti kako će Payson sad početi vikati na njega kao što je to učinila gospođica Simpson, no predobro ga je poznavao da bi to očekivao. Upravitelj se, ne ustajući sa stolca, nagnuo prema Peteru tako da su im se čela zamalo dodirnula.

— A tko je Sam? — upitao je, ni najmanje prijazno.

Peter se već počeo pitati nije li otišao predaleko. Možda ti ljudi jednostavno nisu mogli podnijeti to da čuju za više od jedne smrti.

— Moja žaba — rekao je kao da se ispričava. — Obična, stara kreketuša.

Payson je glasno odahnuo i zavalio se u stolac. Oči, nos i zubi kao da su mu se izmiješali na uskom licu. Usne su mu se opet počele kriviti u smiješak.

— Počinjem shvaćati — rekao je trljajući ruke, Kad ti je uginula žaba?

— Sinoć. Htio sam je izvaditi iz kutije, a ona je bila hladna i ukočena.

— Žabe imaju hladnu krv i kad su žive, razumije se — rekao je Payson, ne mogavši odoljeti da usput ne podučava.

— Uostalom, to zasad i nije važno. Najvažnije od svega je to što si ti ostao bez svoje krakate miljenice. Pretpostavljam da te to vrlo potreslo.

Peter je, u nedoumici, odmahnuo glavom.

— Ne baš osobito — rekao je. — Iza naše kuće je ribnjak. Ondje mogu uhvatiti drugu žabu.

Payson je, odobravajući, kimnuo.

— Vjeran drug — rekao je. — U tome je stvar. I nema načina na koji bismo izrazili ono što osjećamo kad ga izgubimo, zar ne? A drugo što me zanima je ovo: zašto si se odlučio da kažeš kako si vidio mrtvu gospođicu Finch a ne, recimo, gospođicu Simpson? Ili možda mene?

— Ali vi i gospođica Simpson niste mrtvi — tužno je rekao Peter. — A gospođica Finch jest. Mrtva, u jarku.

Payson je nastojao poprimiti što stroži izražaj.

— Mislim da smo sad dovoljno razgovarali o tomu, Peter — rekao je. Reci mi sad, voliš li gospođicu Finch?

Peter se odlučio a iskreno odgovori.

— Ne osobito — rekao je. — Jednom je zadržala loptu koja nam je slučajno pala preko njezine ograde.

— Aha — rekao je Payson, očito vrlo zadovoljan. — Mislim da smo dovoljno razgovarali, Peter. Možeš se vratiti u razred. Ja ću poslije sve reći gospođici Simpson.

— Što ćete joj reći?

Upravitelj je ustao.

— Možda je tvoja jedina pogreška što si je učinio to što si događaje razvijao dalje nego što bi se oni smjeli razvijati, Peter — rekao je. — Posve je shvatljivo da radije pomišljaš na mrtvu gospođicu Finch nego na mrtvu svoju dragu žabicu; to je obična zamjena u mislima i nije ništa kažnjivo. Svi mi to činimo, svi mi pokušavamo izokrenuti stvarnost kad smo preslabi da se suočimo s njom. Dakako, ne

prisiljavam te da shvatiš sva ta mudrovanja, Peter. Samo te pokušavam uvjeriti u to kako se moraš pomiriti s time da tvoje životinjice više nema, kako moraš shvatiti da je ona uginula. I sam si rekao da svatko može lako nabaviti novu žabu. A tko može nabaviti novu gospođicu Finch, je li? Je li?

Payson je prasnuo u grohot sličniji kokodakanju nego smijehu, vukući pri tom Petera kroz ured prema vratima.

— Sad se lijepo vrati u razred, dijete moje — rekao je.

— A idućih ćemo dana upriličiti još jedan ugodan razgovorčić.

Peter se provukao kraj upravitelja, zaputio se hodnikom, zavio za ugao i kroz glavna vrata izišao iz škole. Čim se obreo na dvorištu, potrčao je. Osjećao se jadno.

Zastao je tek na vrhu brežuljka Warren, sopćući. Pogledavši u jarak nije u prvi mah vidio ništa osim trave i cvijeća; onda, pomaknuvši se nadesno i nadvirivši se istežući vrat, ugledao je gospođicu Finch. Oči su joj još bile zaklopljene, još je bila blijeda. Ipak, Peter je smatrao da mora provjeriti ima li pravo prije nego što će krenuti dalje.

Dohvatio je s tla kamičak, spretno ga hitnuo i glasnim »Hi!« izrazio zadovoljstvo što je otprve pogodio cilj. Ne, gospođica Finch bila je zaista mrtva. Da je spavala, sad bi se zacijelo probudila, u to ne može biti nikakve sumnje.

Osjećao je da je njegovo otkriće svima prilično zanimljivo i važno, pa je očekivao i priznanje za to. Trebalo je samo da još nađe nekoga tko će mu povjerovati.

Gospođica Dewlap bila je u vrtu ispred svoje kuće. Noge su joj bile utonule u duboke, jarkocrvene i sjajne gumene ribarske čizme, sve do pozamašnih bokova. Gornji dio njezina tijela pokrivala je muška košulja crnocrvenoga kockastog uzorka, a sijeda kosa bila joj je svježe zalizana uz tjeme. S cigaretom između usana, jednom je rukom mahala držeći ravnotežu dok je drugom bacala udicu ciljajući u lonac s pelargonijama, udaljen desetak metara od sebe.

Peter je zadivljeno promatrao njezine kretnje što su podsjećale na balansiranje plesačice na žici; zaboravio je pri tom čak i na gospođicu Finch.

Prenuo ga je grubi ženski bariton.

— Jesi li to danas pobjegao iz škole? — zanimalo je gospođicu Dewlap.

Peter je potvrdio kimanjem, sjetivši se u hipu ozbiljnosti trenutka.

— Jesam. Zbog gospođice Finch — prodahtao je. Odlučio je da ovaj put bude mnogo oprezniji kad pripovijeda o onomu što je vidio. Možda će mu ljudi prije povjerovati pomisle li da se malo uplašio.

Gospođica Dewlap odložila je ribički štap prislonivši ga uza stijenu kućice, a onda prekoračila nisku živicu. Međusobno trenje gornjih rubova njezinih čizama stvaralo je pri tom vrlo ugodan šum.

— Ona živi ovdje u susjedstvu — rekla je Peteru, pljunuvši ostatak cigarete iz kuta usana. — Zbog čega tražiš gospođicu Finch?

— Ne tražim ja nju — odgovorio je Peter piskavim glasom. — Ona je mrtva.

Gospođici Dewlap izletjela je vrlo prosta riječ koju Peter nikad dotad nije bio čuo.

— Kad vam kažem — nastavio je, nastojeći da ne promijeni glas. — Leži mrtva u jarku, gore na brežuljku!

Jednom se rukom dramatično razmahivao, a nadlanicom druge trljao je oči, ne zaboravivši da uz to zajeca.

Gospođica Dewlap tvrdokorno nije vjerovala.

— Zaveži s tom besmislicom! — naredila mu je, nagnula se preko ograde i snažno ga potapšala po ramenu.

Peter je mogao prepoznati autoritativnost čak i u glasu koji je rijetko čuo. Poslušno je spustio glas.

— Govorim istinu — rekao je. — Časna riječ. Vidio sam je idući u školu. Rekao sam to gospođici Simpson, no ona me nazvala lašcem. Onda sam sve ispričao gospodinu Paysonu, a on mi je rekao da je to samo moje uzbuđenje zbog toga što mi je krepala žaba, Sam. A ja znam da nisam uzrujan a da ona jest mrtva. Da, mrtva.

Gospođica Dewlap promatrala ga je ispitivački.

— Dobro — rekla je — ja te ne kanim nazvati lašcem, mali, iako sam već čula o nekim tvojim smicalicama u posljednje vrijeme.

— Nećete li pozvati policiju? — predložio je Peter nadajući se.

Krupna se žena nasmijala i zapalila novu cigaretu. Dugom drvenom palicom lupkala se po stražnjem dijelu čizama.

— Pusti to do vraga, momče! Kad ti kažem. Uđi k meni u kuću, dobit ćeš komad kolača.

Ovaj su put Peterove suze bile dovoljno uvjerljive.

— Vi mi ne vjerujete! — tulio je. — Nitko meni ne vjeruje!

Gospođica Dewlap nije ništa odgovorila. Nepopustljivo je vodila Petera kroz vrata, ravno u zagrljaj razdraganog psića.

— Dolje, Percy! — zatutnjala je gospođica Dewlap, gurajući psića u stranu. — Peter ne voli da mu ližeš lice!

— Ali... — zaustio je dječak.

— Samo ti sjedi ovamo! — rekla mu je gospođica Dewlap izvlačeći stolac ispod crvenoga kuhinjskog stola, — Ovdje ti je nož, a ovdje tanjur s kolačem. Odreži koliki god želiš komad i zabavljaj se s Percyjem, a ja ću dotle skoknuti do susjedne kuće da vidim je li gospođica Finch ondje.

— Nije ondje! — jadikovao je Peter. — Ona leži...

— Znam, znam — zarežala je gospođica Dewlap. — Mrtva u jarku i tako dalje. Ipak, mali, dopustiš li mi, rado bih provjerila ne vučeš li me za nos.

Pošto je gospođica Dewlap zalupila vrata za sobom, Peter se najprije zabavio predočujući sebi kako bi to ona izgledala da je netko doista vuče za nos. Nakon toga otklopio je tanjur i na njemu ugledao kolač bolesnoružičaste slastičarske boje. Možda se u tomu trenutku sjetio blijedih obraza među cvjetovima, a možda i toga da je gospođica Dewlap na glasu kao najgora kuharica u mjestu. Bilo kako bilo, kolač nije u Petera izazvao ni tračak poriva sladokusca. Odrezavši poveći komad ljjigave tvari bacio ju je na pod; Percy se smjesta halapljivo okomio na nju.

Psić je upravo lizao posljednje ostatke sa tla kad se vratila gospođica Dewlap, blijedih i mlohavih obraza. Dohvatila je s police golemu smeđu staklenku i iz nje ulila malo tekućine na dno široke čaše; ispila je to u jednom gutljaju, dok ju je Peter promatrao sa zanimanjem.

— Lijepo si me bio zaplašio, ti mali — rekla je. — Lažeš kao pas, je li, mali?

— Ali ja ne lažem! — branio se Peter. Tad se u trenu sjetio da je možda ona zatekla gospođicu Finch kako kod kuće obavlja uobičajene kuhinjske poslove... Ne, nipošto nije mogao pogriješiti, nipošto se nije mogao zabuniti. To je jednostavno bilo nemoguće. I sad je u mislima gledao kako se onaj kamenčić odbio od bijeloga lica.

— Dobro, nestao je njezin kovčeg od smeđe kože za koji je platila pozamašnu svotu, iščezle su i haljine koje je najviše voljela — govorila je gospođica Dewlap. — Vjerojatno je pošla u posjet rodbini. Mislim da njeni rođaci žive negdje u Maineu ... Percy!

Pokupila je psića s poda i stavila ga sebi na glomazna prsa. Percyjevi su brci bili oblijepljeni ostacima ružičaste tvari.

— On ne smije jesti nikakve poslastice — rekla je zastrašujućim glasom. — Osim toga, kolač je bio ponuđen tebi. Normalni dječaci tvoje dobi vole kolače! Znaš, Peteru Moreheadu, imam dovoljno briga i bez tebe. A dječaci koji lažu mogu prouzročiti velike nevolje ...

Uhvativši Petera za ovratnik, iznijela ga je kroz vrata, i zatim preko vrta na ulicu. Još je imala na nogama one crvene gumene čizme, no šum njihova trenja nije mu se više činio ugodan. Uostalom, Peter je već imao vrlo neugodnih iskustava s razliučnim odraslim osobama.

— Eno — rekla je odlažući ga poput nekakve stvari ispred kuće — otac ti se upravo vraća kući na objed. Predlažem ti da pričekajš ovdje dok ne ispriповijedam sve što si počinio.

Peter se prisiljavao da ne sluša što ona govori, no riječi kao što su »markirani«, »lažac« i »smutljivac« ostale su mu urezane u svijest. A onda se gospođica Dewlap vratila u kuću, a otac ga je uhvatio za mišicu.

Batine je dobio u štaglju, znalački primijenjenom daščicom šindre. Peter je plakao dugo i vrlo glasno, kao i obično u takvim prilikama, iako ga, zapravo, i nije previše boljelo.

— A sad u kuću na objed — rekao je otac na kraju — i odmah nakon toga natrag u školu! I da nisam čuo više ni riječi o toj besmislici s gospođicom Finch! Vrlo dobro znam zbog čega si sve to ispriповijedao. Ne voliš tu ženu i snatriš o tomu kako bi bilo lijepo da je ona mrtva. No takva glasina kakvu si proširio, moj dječčače, vrlo je zloćudna i zapamti zauvijek da takve stvari mogu izazvati vrlo velike štete. Prvo što će se dogoditi, sinko moj, bit će to da gospođica Finch podigne protiv mene tužbu na sudu, zbog klevete.

Peter je kimnuo. Objed je pojeo u grobnoj tišini, loveći značajne poglede što su ih roditelji izmjenjivali povrh njegove glave, a onda je došlo vrijeme da pođe u školu.

Kao je sam, jer su ostala djeca objedovala u školi. Peter je bio jedino ljudsko biće što se o tom vrelom, sunčanom podnevu penjalo

uz brežuljak Warren. Stigavši na vrh pokušao je nehajno proći pokraj prokopa, no njegove noge kao da su bile otkazale poslušnost i zanemarile su taj pokušaj.

Sad se nije moglo vidjeti gospođicu Finch. Trava, polehla od vlage, od jutra se uspravila. Peter je sumnjao da bi sad uopće mogao otkriti gospođicu Finch da nije otprije znao da je ovdje. A možda više i nije u jarku. Uostalom, svi su ga uvjerovali da nije. Peter je osjetio lagane žmarke samozadovoljstva kako ga golicaju po hrptenici. Znao je, naime, da je siguran barem u nešto: u to da je onu bila u jarku. A o tomu je li i mrtva...

Oprezno se spustio niz nasip udišući slatkasti vonj trave i cvijeća. Oči gospođice Finch bile su zatvorene. Peter je kleknuo na tlo i dotakao joj kožu. Bila je pod prstom jednaka kao i Samova, živa ili mrtva.

Sad kad je bio posve blizu ženi, Peter je opazio malu rupu na njezinoj glavi, sa strane. Oko rupe bilo je i krvi. Peter je odmah shvatio da je to krv, a i to da rupicu nije moglo prouzročiti ništa drugo osim metka.

Gospođicu je Finch, dakle, netko ubio u jarku!

Peter se osjećao pobjedonosno. Cijelo je vrijeme, znači, on imao pravo. Još je jutros smatrao da svakoga mora uvjeriti u to, no u međuvremenu je nešto naučio: nije bitno znaju li drugi istinu nego to što je on siguran u nju. A ako se drugi zadovoljavaju tvrdnjom da je gospođica Finch otputovala, neka vjeruju u to — razmišljao je Peter, sretan.

Ne osvrćući se na blato kojim je zaprljao odjeću, Peter je otišao do drugoga kraja prokopa. Pogledao je s brijega prema školi i uvjerio se da se djeca još igraju u dvorištu. Imao je, dakle, dovoljno vremena za ono što je naumio učiniti.

Unutrašnjost prokopa bila je tamna i vlažna, pomalo zastrašujuća. Peter je puzao; pipkao je rukom ispred sebe pitajući se kad će naići na ono što je očekivao.

Odjednom se to i dogodilo... napipao je nogu gospođice Finch, osjetio je pod prstima njezinu meku kožu. Noge su bile krute i hladne poput klada leda, a tako i teške. Peter nije ni sanjao da mrtvo tijelo može biti tako teško. Vukao je za noge, centimetar po centimetar. Napokon se, teško dišući, izvukao iz prokopa na toplo sunce.

Djeca nisu više bila u dvorištu. Zacijelo je zvonilo dok je on bio u podzemlju. No ovo ovdje bilo je Peteru mnogo važnije. Sad više nije bilo traga gospođici Finch, osim onoga lijepog kožnog kovčega što ga je bila spomenula gospođica Dewlap, no i njega će lako gurnuti u prokop.

Peter je bio više nego zadovoljan poslom što ga je obavio. Sad i Payson, i Simpsonova, i Dewlapova, i otac mogu imati pravo. Nikad više neće čuti ništa o gospođici Finch. Nakon nekoliko mjeseci nestat će i ovo što je sad ostalo od nje. Znao je Peter nešto o tim stvarima. Jednom je bio našao uginulu mačku iza kuće. Nije ju dirao, no svaki tjedan-dva odlazio je na to mjesto i promatrao što se zbiva; to je trajalo cijelo ljeto. Ako je gospođica Finch bila slična mački — a Peter je pretpostavljao da jest — tad ni od nje neće mnogo ostati.

Popravio je ugaženu travu i cvjetove tako da nije bilo vidljivih tragova njegove prisutnosti u jarku. Nakon toga popeo se uz nasip, još jednom sve pregledao, nasmiješio se i najzad potrčao niz brijeg.

Svaki dan poslije objeda prvi je sat bilo čitanje. Kad je Peter bučno otvorio vrata razreda, gospođica Simpson je sjedila za katedrom s otvorenom knjigom »Robinson Crusoe« pred sobom. Gospođica Simpson vrlo je često govorila kako je to divna pustolovina, no Peter je sad znao da se ona divi samo onim pustolovinama o kojima može čitati u knjigama.

— Oho, cijenjeni gospodine Morehead! — rekla je glasom od kojega se Peteru ježila koža — lijepo od vas što ste nam pružili zadovoljstvo da vas opet vidimo. Jedva čekamo idući sat »Vidio, pričao«. A pretpostavljam da ni vi ne možete dočekati taj sat, gospodine Morehead, kako biste nam mogli pripovijedati o novim, uzbudljivim stvarima koje ste doživjeli ...

Peter joj se nasmijao tako da je mislio da će mu se razvaliti vilice. Sad je već bio dovoljno zreo da ga više nisu mogle zanimati glupe dječje igre.

— Ništa se nije dogodilo — veselo je odgovorio. — Baš ništa.

Kraj
ŽELEZNI

www.CroWarez.org
www.BosnaUnited.net

Pat McGerr - Na mjesečini

View by Moonlight

Daleko dolje Napuljski se zaljev presijavao na suncu poput dragulja, u svim duginim bojama. Selena je gledala bijele brodove povrh dubokog plavetnila Sredozemnog mora. Vožnja je bila luđačka — kako po ljepoti okoliša, tako i po zavojima što ih je njezin vozač, kao što to čine svi Talijani, svladavao pritišćući iz sve snage i akcelerator i sirenu. Bio je to tamnokos i lijep mladić imenom Edoardo, nećak i tajnik plemića prema čijoj su se vili, podignutoj na obronku strme klisure, upravo vozili. Edoardo se nasmiješio Seleni, shvativši da joj nije baš najugodnije.

— Sutra će vas voziti moj stric — rekao je — i to mnogo sporije.

— To će biti vrlo ljubazno od njega.

— Vjerujem da će vas povesti, jer mora osobno odnijeti nekakav omot dolje na brod.

Selena je znala za taj omot. Prije godinu dana knez je — iz zbirke što ju je bio naslijedio — počeo slati umjetnine nekom američkom preprodavaču. Sutra će, na primjer, poslati srebrnu vazu koju je još u 16. stoljeću načinio glasoviti Benvenuto Cellini. Američki su agenti u Italiji vjerovali da će u vazi biti i poruka što je neka ekstremistička organizacija šalje istoj takvoj u Sjedinjenim Državama. Radi toga je Selena i prekinula odmor i odletjela u Napulj.

Selena je, naime, bila američki policijski agent.

— Lukava varka — rekao joj je šef. — Mislim na to slanje poruka umjetninama. Dakako, upotrebljavaju mini mikrosnimke, one u kojih se stranica veličine listovnog papira smanji na točku manju od glavice pribadače. Knez vjerojatno nije ekstremist, jednostavno je novčano pogođen padom vrijednosti lire u toku posljednjih godina. Nekoliko njegovih poruka već je otišlo u New York, no primatelja ondje ne mogu uhapsiti dok i mi ovdje ne dokažemo cijelu stvar i ne otkrijemo sve umiješane u aferu. Uvelike će nam otežati posao kneževe veze s uglednicima; talijanske će nam vlasti izići u susret samo ako ih uvjerimo da je riječ o krijumčarenju. Vaša je dužnost da to dokažete, Selena.

— Moja? Ta ja nikad u životu nisam vidjela mikrofilm! — bunila se djevojka.

— To nije važno. Vi govorite talijanski, vi znate razlikovati Rafaela od Da Vincija, vi kao kći diplomata poznajete ljude koji vam mogu urediti da vas knez pozove u svoju vilu kako bi vam pokazao zbirku umjetnina. Dogovorite taj posjet za naredni utorak i tad pregledajte vazu. Treba da nađete samo sićušan komadić filma, mrvicu prozirnog celuloida posutog tamnim mrljicama. Nađete li film, dat ćete nam znak: povezat ćete kosu rupcem kad se sutradan budete vraćali niz planinu iz vile; ustanovite li da u vazi nema poruke, vozite se gologlavi. Naš će vas čovjek promatrati i dojaviti radiom u Napulj, kako bismo mogli pripremiti dostojan doček vazi.

U vili ju je knez dočekao tako neposredno srdačno da je osjetila grižnju savjesti što će zloupotrijebiti to toplo gostoprimstvo. Princeza — kneževa žena unatrag malo manje od dvije godine — bila je lijepa, vedra, otmjena i barem trideset godina mlađa od muža. Samo njezino postojanje pokazivalo je koliko nedostatak novca pogađa kneza. Svečano su objedovali, a onda krenuli u razgledavanje zbirke. Selena je pokušavala uvjeriti svoje domaćine kako je oduševljena velebnim mazarijama i izbljedjelim tapiserijama, dok su joj oči zvjerale da ugledaju Cellinijevu vazu. Kako da je nađe?

Polica sa sitnim predmetima napokon ju je navela na pravu zamisao. Dohvatila je nož za otvaranje pisama oblikovan poput bodeža s ručkom urešenom zlatnim spletom intarzija u obliku listova, cvjetova i krinki.

— Kakva predivna rukotvorina! — uskliknula je. — To je zacijelo Cellinijev rad.

— Vi ste poštovateljica toga velikog Firentinca?

— Zaista jesam. Kakva šteta što je toliko njegovih djela uništeno i izgubljeno.

— Morate vidjeti našu vazu — neoprezno je rekla princeza,

— Kažu da je to jedna od njegovih najljepših.

— U vas je njegova srebrna vaza? — upitala je Selena široko zureći u kneza

— Nije! — odgovorio je otresito.

— Ali, Gino, kad tako voli Cellinija...

— Nemam nikakvu vezu.

— Ah, tako! — Princeza je raširila ruke. — Vaza je na putu u vašu domovinu. Možda ćete je vidjeti ondje... kad je moj muž tako

tvrdokoran.

— Vaza je spakirana — pomirio ih je Edoardo. — Da ste došli samo dan prije!

— Ono što je umotano može biti i odmotano — rekla je princeza. Dohvatila je otvarač za pisma i prišla kutiji što je stajala u kutu. Nagnula se nad nju; čulo se kako nož kida konop kojim je kutija bila svezana. — Evo!... Ne gledaj me tako zlovoljno, Edoardo. Ujutro ćeš naći drugi konop i ponovo svezati kutiju.

— Gospođice Selena, molim vas da mi oprostite ako sam se ponio naoko neprijazno — ispričavao se plemić. — To je zbog toga što se stidim. Naime, vaza nije više moja. Prodao sam je, na žalost, pa pokušavam zaboraviti da ona uopće postoji. Znate, to je onaj sukob ponosa i plaćene ljepote...

— Oprostite vi, kneže — rekla je Selena. — Toliko ste mi toga večeras pokazali, sve same predivne stvari, da zaista nemam nikakvo pravo zahtijevati da vidim i vazu. Razumije se da je ne morate odmotavati.

— Ne, nipošto! Morate je vidjeti! — Knez je strogo pogledao ženu koja je upravo počela podizati poklopac kutije. Izražaj njegova lica morao je sve reći princezi. — Moja je žena ovdje gospodarica.

Prišao je princezi, a onda nježno izvadio pehar iz njegova ležaja u kutiji, načinjenog od strugotina. Zadovoljno je slušao Selenine učestale usklike divljenja.

A usklici i divljenje nisu bili hinjeni, iako su dopirali samo s površine njezine svijesti. Strugotine su virile i iz grla vaze. Da je ovdje i bio film, bio bi skriven poput igle u sijenu. Klikćući od divljenja, Selena je smišljala kako da istraži unutrašnjost vaze.

Ubrzo zatim svi su se povukli na počinak. A kad je kuća utonula u tamu i tišinu, Selena se oprezno išuljala iz svoje spavaonice. Na podnožju mramornog stubišta zastala je i osluhnula; sve je bilo tiho i ona je krenula dalje. Nečujno je otvorila vrata prostorije u kojoj je zbirka. Ušla je. Tračak mjesečine obasjavao je kutiju. Nož za otvaranje pisama, kojim je princeza prerezala konop, još je bio na kutiji.

Selena ju je otvorila i izvadila vazu. Zavukla je šaku u nju, polako pomičući prste kroz strugotine, sve dok nije osjetila glatku površinu

vaze. Našla je i ono što je tražila. Ali, nije se osjećala pobjednički. Žalila je što je kneževu ljubav prema ljepoti — kako onoj klasičnoj, tako i mladenačkoj u liku princeze — upala u tako prozaičnu zamku. Izvukla je iz vaze sićušan komadić filma, jedva ga razaznavši pod prstima među strugotinama što su ga pokrivale. Tad joj je odjednom oči zabljesnulo svjetlo, a vrata prostorije škripnula su propuštajući još jednog posjetitelja.

— Tako, dakle — začula je šapat. — Imamo gosta koji nas uhodi.

— Kneže — stala je mucati — oprostite mi... Ta je vaza tako divna da sam je morala još jednom pogledati...

Gledate je u tami? — Promuklo se nasmijao. U tom je trenutku shvatila da to nije knez nego Edoardo, njegov nećak. Uperio je mlaz svjetla na vrpču fima što ga je držala u ruci, tako da je mogla vidjeti one tamne mrljice o kojima je dotad samo slušala. — Vidim, otkrili ste moje tajno skrovište. Zna li što je to što držite u ruci?

— Znam. — Prestala se pretvarati.— Vi ste, dakle, to sakrili ovamo? A ne vaš stric?

— Stari ne zna ništa o tomu. Kad mu ponestane novca, on proda neku od svojih umjetnina. A ja sastavljam kraj s krajem ovim što pridodajem umjetnosti.

— Radi čega riskirate zatvor, nemilost?

— Ništa ja ne riskiram. U opasnosti ste vi, Selena. Imam revolver i morat ću ga sad upotrijebiti. Lako će mi biti objasniti: reći ću kako sam čuo šumove u prostoriji s umjetninama i pomislio da nas je netko došao opljačkati. Dakako, neću sebi nikad moći oprostiti to što sam ubio našu američku gošću, a ne lopova.

— A kako ćete... — Selena je ubacila film u vazuu, a onda je preokrenula i rasula strugotine oko sebe po podu — protumačiti ovo?

— Selena, vi meni stvarate neprilike, a sebi ne pomažete. Pošto vas ustrijelim, lijepo ću pokupiti te strugotine i vratiti ih u vazuu.

— I sve to za onih nekoliko trenutaka koliko će proći od hica kojim ćete me ustrijeliti do dolaska vašeg strica i posluge, koje ćete probuditi hicem? Više od minute bit će vam potrebno samo da nađete film. To znači da će strugotine biti na podu kad dođe vaš stric, koji će, kao častan čovjek, zahtijevati da se ništa ne dira dok ne

dođu policajci. A kad vas oni uzmu na rešet, posve je sigurno da im nećete moći prodati onu priču o slučajnom ubojstvu.

— Vrlo ste bistri — primijetio je. — Doista, bilo bi posve nerazumno da vas ovdje ubijem. Zbog toga vam predlažem da pođemo na šetnju. Pokazat ću vam našu okolicu obasjanu mjesečinom. — Mlazom svjetla pokazao je Seleni francuski prozor koji je vodio na terasu. — Ispred mene, molio bih

Izišla je na terasu. Kad su bili već prilično odmakli od kuće, Edoardo se dosjetio da bi njegova priča o pucanju na lopova bila posve bespredmetna ubije li Selenu ovdje, na osami.

— Tko bi to rekao: lijepi ste, a tako pametni — mucao je.— Znaete, ne namjeravam vas više ustrijeliti... osim ako me ne prisilite na to, ne poštujući ono što vam naredim. Pođimo u onom smjeru. Vrlo je romantično: mjesečina i more. — Revolver uperen u leđa natjerao je Selenu da ga posluš, a on je nastavio razgovorljivo: — Vi Amerikanci svi imate novca. I nemate pojma o tomu što znači nositi slavno ime a nemati sredstava da ga se nosi. Prije nego što se moj stric oženio, sve to ... — kretnjom ruke pokazao je na okolicu — ... sve to mogao sam naslijediti. Sad nemam čak ni nade da će se to ikad dogoditi. Zbog toga mi je i pala na um pomisao da iskoristim priliku, kad su mi ponudili da uredim to oko prodaje stričevih umjetnina... shvaćate li? Činio sam to zato što sam bio prisiljen na to... Ah, stigli smo!

Doveo ju je do ruba litice, stotinjak metara iznad mora.

— Kriknite, urlajte ako to želite — nastavio je Edoardo. — Nitko vas neće čuti. Uvjeren sam da će vaš leš već ujutro otkriti ribari i odmah ustanoviti kako vjerojatno niste mogli spavati, pa ste pošli u noćnu šetnju po nepoznatom okolišu.

— Znači li to ... da me namjeravate ustrijeliti i zatim leš gurnuti niz liticu?

— Odustao sam od pucnjave. Zrno bi moglo zbuniti policajce. Upotrijebit ću suprotan kraj revolvera. Udarac drškom po glavi spriječit će vas da pobjegnute, a ozljeda od toga bit će samo kao jedna od onih što će je prouzročiti kotrljanje niza stijenu. Ne zamjerite mi, Selena, zaista činim samo ono na što sam prisiljen ...

Uhvatio je revolver za cijev i podigao ruku, stežući mišicu kako bi što većom snagom spustio oružje na djevojčinu glavu. U tom je

trenutku Selena priskočila napadaču, izvukavši istodobno iz nabora suknje Cellinijev otvarač za pisma. Prije nego što je dospio spustiti ruku s revolverom, Edoardo je na grlu osjetio čelični vršak noža.

— Baci pucaljku! — naredila mu je.

— Neću! — odgovorio je promuklim glasom. Drugom je rukom pokušao odgurnuti djevojku, no ona mu je vrškom noža zaparala kožu na grlu.

— Ozlijedila si me! — kriknuo je i odskočio natrag, pripremajući se da ipak zamahne revolverom. Ali, u tom je trenutku osjetio da nakon odskoka nema kamo stati: noge su mu zagrabile prazninu uz liticu. Vrisak mu je zamuknuo tek kad se razbio o podnožje stijene. Oštro se kamenje — Selena je pomislila s užasom — pobrinulo da ne ostane ni trag od posjekotine ispod Edoardove Adamove jabučice.

Nekoliko je trenutaka stajala neodlučna, promatrajući tamnu, tihu kuću što se u daljini ocrtavala na obzorju obasjanom mjesečinom. Edoardove je riječi tek sad shvatila u njihovu pravom značenju. Policajci će ujutro pomisliti kako je jadnik, pošao u noćnu šetnju, zalutao i pao niz liticu. Do tada, do jutra, ostat će joj dovoljno vremena da vazu dovede u prvobitno slanje, da pokupi strugotine i da se vrati u postelju. Mini mikrofilm ponijet će i predati ga Odjelu Q, kao prilog svomu izvještaju.

Dugo je o svemu razmišljala, i onda ponovo razmišljala. Napokon je odlučila: sutra će se vratiti u Napulj gologlava, bez rupca oko kose. Nakon Edoardove smrti posve je bespredmetno uplitati kneza u aferu, bilo na koji način. Nema mu smisla čak ni govoriti o onomu što je prethodilo pogibiji njegova nećaka.

Cijeli se slučaj može okončati i tako da se više ne vrijeđa knežev ponos, koliko god on bio isprazan — zaključila je Selena.

— Knežev i princezin.

Kraj
ŽELEZNI

www.CroWarez.org
www.BosnaUnited.net

Table of Contents

[Ellery Queen OTOK ZLA](#)

[1](#)

[2](#)

[3](#)

[4](#)

[5](#)

[6](#)

[7](#)

[8](#)

[9](#)

[10](#)

[11](#)

[12](#)

[Kraj](#)

[Mary Linn Rody - Vidio, pričao](#)

[Kraj](#)

[Pat McGerr - Na mjesečini](#)

[Kraj](#)